

Ondokuzmayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı

**1764/10 NO'LU SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL
DEFTERİNİN (VR.1a-30b) TRANSKRİPSİYONU
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Meryem GÜNEŞ

Danışman:
Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ

Samsun, 2015

Ondokuzmayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı

**1764/10 NO'LU SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL
DEFTERİNİN (VR.1a-30b) TRANSKRİPSİYONU
VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Meryem GÜNEŞ

Danışman:
Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ

Samsun, 2015

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, yazımda enstitü yazım kılavuzuna uygun davranıldığını taahhüt ederim.

.../.../...

Meryem GÜNEŞ

KABUL VE ONAY

Meryem GÜNEŞ tarafından hazırlanan “1764/10 No’lu Samsun Şer’iyye Sicil Defterinin (vr.1a-30b) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışma, 29/12/2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ

Üye: Doç. Dr. Kenan AYAR

Üye: Yrd. Doç. Dr. Osman KESKİNER

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.....
Enstitü Müdürü

ÖZET

1764/10 No'lu Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinin (vr.1a-30b) Transkripsiyonu ve
Değerlendirilmesi

Meryem GÜNEŞ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Yüksek Lisans, Ocak/2015

Danışman: Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ

Bu çalışmayla 19. yüzyılın son döneminde Samsun bölgesinin dîni, sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan durumunun tespitine katkıda bulunmayı hedefledik. Samsun'la ilgili kırk üç adet şer'iyeye sicil defteri bulunmaktadır. Bu defterlerden şuana kadar tespit edebildiğimiz on altı tanesi ile ilgili çalışma yapılmıştır. Yaptığımız bu çalışmayla hem Samsun'un tarihine katkıda bulduk hem de bu şer'iyeye sicillerinden birini transkribe ederek ilim dünyasına kazandırdık.

Çalışma 1764/10 numaralı ve 1857-1863 tarihlerini içeren Samsun şer'i mahkemesine ait şer'iyeye sicil defterinin (vr.1a-30b) tahlilidir. Tez giriş hariç iki bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında, araştırmanın problem ve önemi, veri toplama araçları, araştırmanın sınırlılıkları ile kullanılan yöntemler hakkında bilgi verilmiştir.

Birinci bölümde şer'iyeye sicillerinin tanımı ve Samsun mahkemelerinde tutulan şer'iyeye sicil defterleri ve bunlar üzerinde günümüze kadar yapılan çalışmalar belirtildikten sonra, 1764/10 numaralı Samsun şer'iyeye sicil defterinde geçen kayıtlardan yola çıkarak, Samsun'un 19. yüzyıl sonlarındaki sosyal, kültürel, ekonomik ve idari yönlerden değerlendirmesi yapılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde orjinal metnin latin harflerine transkripsiyonu yapılmıştır. Transkripsiyon yapılırken kayıt başlarında içerikle ilgili kısa bir başlık

konulmuş ve kayıtlar numaralandırılmıştır. Sonuç kısmında incelediğimiz şer'iyeye sicil defterinden çıkarılan sonuçlar kısaca belirtilmiştir.

İncelediğimiz 1764/10 numaralı defterde (vr.1a-30b) 248 adet kayıt bulunmaktadır. Kayıtlar vekil, kefil, vasi ve nafaka tayini, alacak verecek davası, arsa, tarla ev ve hisse satışı, tereke taksimi, kamu görevlisi tayini, çalınmış veya kaybolmuş mallarla ilgili hükümlerden oluşmaktadır.

Çalışma 1857-1863 yıllarında Samsun şer'i mahkemesine intikal eden olayları kapsamaktadır. Buradan elde edilen sonuçları toplumun tamamına genellememiz ve buradan genele ilişkin bir hükme ulaşmamız doğru bir yaklaşım olmamaktadır.

Anahtar sözcükler: Samsun Şer'iyeye Sicili, Samsun Tarihi, Samsun kadısı, Canik sancağı, Şer'iyeye Sicil defteri

ABSTRACT

The Transcription and Examination of 1764/10 (vr.1a-30b) Numbered Religious
Law Documents of Samsun

Meryem GÜNEŞ

Ondokuz Mayıs University, Institute of Social Sciences

The History of Islam and Its Arts, Master, January/2015

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ

In this study, we aimed to make a contribution to the determination of the religious, social, economical and cultural situation in Samsun region at the end of the 19th century. There are 43 religious law documents related to Samsun. There have been 16 studies detected so far on these documents, however there have not been any studies on the others, yet. With the help of this study, we not only contributed to the history of Samsun but also transcribed the law documents to the field.

The research includes the Religious Law Documents of Samsun from the period 1857-1863 and the documents numbering 1764/10 (vr.1a-30b). The thesis includes two sections, aside from the introduction. In the introduction part, research problems, significance of the research, limitations of the study and research methodology are presented.

In the first section of the study, the definition of Religious Law Documents and the Religious Law Documents which were recorded in Samsun up to now are mentioned, regarding the registers done on the Religious Law Documents of number 1764/10, a detailed evaluation of Samsun's social, cultural, economic and administrative situation at the end of the 19th century is presented.

In the second section of the study, the original documents have been transcribed into the Latin alphabet. Within the transcription, a short summary of the

context is given at the beginning of each register. In the conclusion chapter the results, concluded from the registers are listed.

There are 248 registers in the documents numbered 1764/10 (vr.1a-30b). The registers are composed of terms on attorney, surety, tutor, alimony, owings and receivables case, land field, home and sale of shares, winding of estate, assigning public officials, stolen or lost goods.

The study includes records documents kept in law courts in Samsun between the dates 1857-1863. Thus, results gathered from the study cannot be generalized to all the people living at that time, as it would not be a right approach to reach a judgement related to general.

Key Words: Samsun Religious Law Documents, Muslim Judge of Samsun, Samsun History, Canik Subdivision, Register Books of Religious Court.

ÖNSÖZ

Geçmişini bilmek, anlamak ve yorumlayabilmek bir milletin geleceği açısından önemi büyüktür. Geçmişten geleceğe aktarılan bilginin doğruluk ve tarafsızlık kalitesi tarihçilere büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bir milleti veya beldeyi yakından ve doğru tanıyabilmenin en önemli malzemesi onlara ait belgelerdir. Bu bağlamda tarihi değerlendirmenin en iyi yolu birinci el kaynaklardan istifade etmekten geçer.

Osmanlı tarihinin birinci derecedeki ana vesikalarından biri; dönemin hâkimi tarafından, bölgelerde kayıt altına alınan şer'iyeye sicil defterleridir. Bu nedenle şer'iyeye sicilleri hem tarihi malzemenin birinci el kaynakları olması, hem de XV. yüzyılın yarısı ile XX. yüzyılın ilk çeyreği arasında, yaklaşık 472 yıllık Türk tarihine, kültürüne, hukukuna, siyasetine ve sosyal hayatına dair bilgiler vermesi açısından son derece önemlidir.

Biz de Samsun ilinin XIX. yüzyılda sosyal, kültürel, idari, siyasi ve ekonomik vb. konulardaki durumunu ortaya çıkarmak için, tarihimize yardımcı olmak düşüncesi ile çalıştık. Kıymetli hocalarımın da yönlendirmesiyle h.1274-1280/m.1857-1863 tarihli 1764/10 no'lu şer'iyeye sicil defterini (vr.1a-30b) tez konusu olarak seçtik.

Bu çalışmamızın bölge tarihi açısından yapılacak çalışmalara katkı sağlamasını umuyorum.

Bu çalışmayı yapma konusunda beni teşvik eden ve çalışmamın her merhalesinde görüş ve düşünceleriyle bana yardımcı olan, yol gösteren ve çeşitli fedakârlıklarda bulunan saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Mustafa Zeki TERZİ'ye teşekkür ederim. Saygı ve hürmetlerimi sunmayı borç bilirim.

Çalışmamızın samsun ilinin sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik tarihine ufak da olsa bir parça katkı sağlaması beni onurlandıracaktır.

Meryem GÜNEŞ

Samsun 2015

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	xviii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE OSMANLI'DA ŞER'İ MAHKEMELER

1. Şer'iyeye Sicilleri.....	4
1.1. Tanımı.....	4
1.2. Tarihi	4
1.3. Şer'iyeye Sicillerindeki Belge Çeşitleri.....	4
1.3.1. Hüccetler	4
1.3.2. İ'lâmlar.....	6
1.3.3. Ma'rûzlar	7
1.3.4. Temessükler	7
1.3.5. Tezkereler	7
1.4. Şer'iyeye Sicil Defterlerinde Yer Alan Yargı Memurları.....	7
1.4.1. Kadı (Hâkim)	7
1.4.2 Nâib.....	8
1.4.3 Subaşı.....	8
1.4.4 Kâtip	8
1.4.5 Beytü'l-Mâl Emîni	8
1.5. 1764/10 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinin Tanıtımı	9
1.5.1. Samsun Şeri'yye Sicillerinin Durumu	9
1.5.2. Samsun Şer'iyeye Sicilleri İle İlgili Günümüze Kadar Yapılmış Çalışmalar	10
1.5.3. 1764/10 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicili Defterinin Tanıtımı	11
1.6. 1857-1863 Yıllarına Ait (1764/10 Numaralı) Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinde (vr. 1a-30b) Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili	11
1.6.1. Sosyal ve Kültürel Yapı	11
1.6.2. İdari ve Fiziki Yapı	13
1.6.2.1. Köyler.....	13
1.6.2.2. Mahalleler	14
1.6.2.3. Kazalar	15
1.6.2.3.1. Bafra Kazası	15
1.6.2.3.2. Terme Kazası.....	15
1.6.2.3.3. Çarşamba (Erim) Kazası.....	15

1.6.2.3.4. Ökse kazası.....	16
1.6.2.3.5. Ayvacık Kazası.....	16
1.6.2.3.6. Akçay Kazası.....	16
1.6.2.3.7. Kavak Kazası.....	16
1.6.2.3.8. Ma'deni Kabı Kuraları	16
1.6.2.4. Defterde Adı Geçen Diğer İl, Kaza, Köy ve Mahalleler	17
1.6.3. Dînî ve Etnik Yapı	18
1.6.4. Kullanılan Eşyalar.....	20
1.6.4.1. Ev eşyaları.....	20
1.6.4.2. Giyim eşyaları.....	21
1.6.4.3. Takı ve kıymetli eşyalar	22
1.6.4.4. Hayvanlar	22
1.6.4.5. Diğer eşyalar	23
1.6.5. Vakıflar	23
1.6.6. Ekonomik ve Ticari Hayat	24

İKİNCİ BÖLÜM

1857-1863 YILLARINA AİT (1764/10 NUMARALI) SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN (VR.1a-30b) TRANSKRİPSİYONU

1. Hüküm (1a-1): Demirci Esnafı Ziphék Oğlu Aksadora'nın Alacağına Dair İ'lâmın Tebliğ Edildiğine Dair Kayıt	27
2. Hüküm (1b-1): Yozgatlı Mehmet'in Hastanede Vefat Ettiğine Dair Kayıt.....	27
3. Hüküm (1b-2): Oflu Mahmut Efendi İbni Mustafa'nın Hac Görevini Eda Edene Kadar Yerine İsmail Bin Ali'yi Vekil Tayin Etmesine Dair Kayıt.....	27
4. Hüküm (1b-3): Akgül Bint-i Mehmet'in Hacı Ali Efendi Bin Halil İle Nikahlanmasına Dair Kayıt.....	28
5. Hüküm (1b-4): Asker İken Vefat Eden Mehmet İbni Hatip Oğlu Yahya'nın Eşyalarının Pahasına Dair Kayıt.....	28
6. Hüküm (1b-5): Köroğlu Ahmet'in Değirmencibey Oğullarına Olan Borcunu Ödediğine Dair Kayıt.....	28
7. Hüküm (1b-6): Dimestoki Veled-i İstefan'ın Mihri Mezbûru Emalyedos'un Kaybettiğini Kabul Etmemesine Dair Kayıt	28
8. Hüküm (2a-1): Samsun'a Nâib Atanmasına Dair kayıt.....	29
9. Hüküm (2a-2): Çarşamba Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt.....	29
10. Hüküm (2a-3): Ökse Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt.....	29
11. Hüküm (2a-4): Ayvacık Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt	30
12. Hüküm (2a-5): Kavak Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt	30
13. Hüküm (2a-6): Ali Ağa'nın Söylediklerini Merkurân Ali ve Ayşe'nin Kabul Ettiğine Dair Kayıt.....	30
14. Hüküm (2b-1): Merada Kaybolan Hayvanını 'Ben Dört Yüz Kuruşa Bulurum' Diyen Kimseye Açılan Davanın Reddine Dair Kayıt.....	31
15. Hüküm (2b-2): Duhancı Laz Cevahir Bin Abdullah'ın Fatma Bint-i Osman İle Yaptığı Alış Verişe Dair Kayıt.....	32
16. Hüküm (2b-3): Zorya Oğlu Kostanti Veled-i Todor Veled-i Sava'nın Terekesinin Vârisleri Arasındaki Taksimine Dair Kayıt.....	32
17. Hüküm (2b-4): Hacı Hurşid Bin Abdullah'ın Vefat Eden Musa Ağa İbni Ahmet'ten Alacağını Talep Etmesi Üzerine Nâzır Tarafından İlzâm Edilmesi	33

18. Hüküm (2b-5): Taflı Bey Mâlikânesi Vakfının Meşihat Cihetine Şeyh Mehmet Yâr Efendi İbni Salih'in Getirilmesine Dair Kayıt.....	33
19. Hüküm (3a-1): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş'in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfi Davasına Dair Kayıt.....	34
20. Hüküm (3a-2): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş'in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfi Davasına Dair Kayıt.....	34
21. Hüküm (3a-3): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş'in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfi Davasına Dair Kayıt.....	35
22. Hüküm (3a-4): El Hacc Ebubekir Efendi İbni Hasan'ın Alacağına Ahmet İvaz'a Tembih Edildiğine Dair Kayıt.....	35
23. Hüküm (3b-1): Himmet Oğlu Emrullah Bin Himmet'in Söz Konusu Tarlayı Zarife Bint-i Mustafa'ya Sattığına Dair Kayıt.....	36
24. Hüküm (3b-2): Osman Ağa İbni Osman Bin Abdullah'ın Verâsetine Dair Kayıt.....	37
25. Hüküm (3b-3): Papas Haralanbo Veled-i Yor'un Sarı Nikola'dan Bin Üç Yüz Otuz Guruş Alacağı Olduğuna Dair Kayıt.....	38
26. Hüküm (3b-4): Laz Kara Ali Bin Ali'nin, Duhancı Ömer Bin Abdullah'ın Hizmetinde Çalışırken Çaldığı Eşyaların Bedelini Ödemesine Dair Kayıt.....	38
27. Hüküm (4a-1): Fatma Bint-i Hasan'ın Merhum Ali İle Tezvîcine Dair Kayıt.....	39
28. Hüküm (4a-2): Fıkdad Oğlu Mustafa Bin Abdullah'ın Mirasının Aile Üyelerine Taksimine Dair Kayıt.....	39
29. Hüküm (4a-3): Bıdık Oğlu Mustafa İbni Ahmed'in Satış Muamelesine İtirazına Dair Kayıt... 40	40
30. Hüküm (4a-4): Sa'Di Bey Camii Şerifi Tevliyet Cihetine Hasan Efendi İbni Mehmed Emin'in Görevlendirilmesine Dair Kayıt.....	41
31. Hüküm (4b-1): Ali Paşa Suyu Vakfının Tevliyet Cihetine Hüsnü Efendi İbni Mehmed Emin'in Getirilmesine Dair Kayıt.....	41
32. Hüküm (4b-2): Sa'Di Bey Camii Şerifi'nin Vâ'iz ve Müderrislik Cihetlerine Şerif Salih Efendi İbni Mehmed Emin Efendi'nin Görevlendirilmesine Dair Kayıt.....	42
33. Hüküm (4b-3): Şeyh Hızır ve Sarı Şeyh Tekyesi Vakfının Hâsıl Olan Öşr Mahsûlünün Nısfıyla Nısf Hisse Zâviyedârlığına Es-Seyyid Mustafa Zühdü İbni Mehmed'in Görevlendirilmesine Dair Kayıt.....	42
34. Hüküm (5a-1): Şerife Bint-i Salih Nâm Hatunun Fevt Olan Molla Ahmed Bin Ali'nin Mirasından Talebine Dair Kayıt.....	43
35. Hüküm (5a-2): Şişman Tanaş Veled-i Hristo'nun Verâseti Vârislerine Taksimine Dair Kayıt . 44	44
36. Hüküm (5a-3): Fatma Bint-i Mehmed'in Boşandığı Eşi İbrahim Bin El Hacc Mahmud'dan Bazı Eşyaları Talep Ettiğine Dair Kayıt.....	45
37. Hüküm (5b-1): Hatice Bint-i Mustafa Nâm Hatun'un Kaybolan Eşyalarını Talebine Dair Kayıt.....	46
38. Hüküm (5b-2): Hamuryan Oğlu Lefter ve Dimitri'nin, Pavli Veled-i Sava'nın Temâşâ Kapısının Mazarratı Hususunun Tarafların Rızası İle Sonuca Bağlanması.....	47
39. Hüküm (5b-3): Hayrat Olarak Yapılacak Olan Çeşmenin Usta Ücretine Dair Kayıt.....	47
40. Hüküm (5b-4): Kosta Veled-i Vasil'in Pavli Veled-i Dimitri'ye Sattığı Yerleri Pişman Olarak Geri İstemesine Dair Kayıt.....	48
41. Hüküm (5b-5): Bozkara Ali Bin Osman'ın, Övsük Oğlu Hüseyin Bin Ali'den Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt.....	48
42. Hüküm (6a-1): Despina Bint-i Gavril'in Babasının Vefatından Sonra Miras Hakkını Talep Etmesine Dair Kayıt.....	49
43. Hüküm (6a-2): Havva Bint-i Halil İle Kürd İbrahim Bin Mahmud'un Aralarındaki Anlaşmazlığın Sulha Bağlanmasına Dair Kayıt.....	49
44. Hüküm (6a-3): Hurşid Efendi İbni Abdullah'ın Çalınan Eşyalarını Cebel Hüseyin'den Talep Etmesine Dair Kayıt.....	50

45. Hüküm (6a-4): Cebel Hüseyin Bin Hasan'ın Söz Konusu Eşyaları Hurşid Efendi Menzilinden Ahz Eylediğine Dair Kayıt	51
46. Hüküm (6b-1): Taraflar Arasında Düşmanlığın Olmadığına Dair Kayıt.....	51
47. Hüküm (6b-2): Kürd Taifesi Muhtarı Halil Bin Abdullah'ın Kendisine Zarar Vermesinden Çekindiği Kimseler İçin Tenbih İstemesine Dair Kayıt	52
48. Hüküm (6b-3): Nikah ve Zevciyet Hususuna Dair Hüküm	52
49. Hüküm (6b-4): Vakıf Hüccti.....	53
50. Hüküm (7a-1): Nazife Bint-i Ebubekir İle Selin Bin Salih'in Aralarındaki Alacak Hususunun Tarafların Rızaları İle Sulha Bağlanmasına Dair Kayıt.....	54
51. Hüküm (7a-2): Kaza Sonucu Ölen Kişinin Yakınlarına Diyet Verilmesine Dair Kayıt	55
52. Hüküm (7a-3): Sulh (İbrâ) Hüccti.....	56
53. Hüküm (7b-1): Hızır Bey Camii Şerifi Vakfının İmamet ve Hitabet Tevliyet Cihetine Müderris Mehmed Efendi İbni Süleyman'ın Görevlendirilmesine Dair Kayıt	56
54. Hüküm (7b-2): Alacak Verecek Hususuna Dair Hüküm	57
55. Hüküm (7b-3): Yakub Bin Abdullah'ın Eşi Fatma Bint-i Abdullah'a Bir Daha Şiddet Uygulamayacağına Dair Söz Verdiğine Dair Kayıt	57
56. Hüküm (7b-4): Tamir Edilecek Caminin Tamir Masraflarının Belirlenmesine Dair Kayıt.....	58
57. Hüküm (7b-5): Şişman Tanas Veled-i Mihail'in Mirasının Varisleri Arasında Taksimine Dair Kayıt	58
58. Hüküm (8a-1): Selam Oğlu Ahmed Bin Selam'ın Alacağını Muhyiddin İbni Ahmed'den Talep Etmesine Dair Kayıt	59
59. Hüküm (8a-2): Kaybolan Hayvanların Geri İade Edilmesine Dair Kayıt.....	60
60. Hüküm (8a-3): Halkın Mazarratına Olan Dükkanın Kapatılmasına Dair Kayıt	60
61. Hüküm (8b-1): Vakıf Arazilerinin Kişilerin Tasarrufuna Verilmesine Dair Kayıt	61
62. Hüküm (8b-2): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	62
63. Hüküm (8b-3): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	62
64. Hüküm (8b-4): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	62
65. Hüküm (8b-5): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	63
66. Hüküm (8b-6): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	63
67. Hüküm (8b-7): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	63
68. Hüküm (8b-8): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	63
69. Hüküm (8b-9): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt.....	63
70. Hüküm (9a-1): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt	64
71. Hüküm (9a-2): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt	64
72. Hüküm (9a-3): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt	64
73. Hüküm (9a-4): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt	64
74. Hüküm (9a-5): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt	64
75. Hüküm (9a-6): Vakıf Arazilerinin Kişilerin Tasarrufuna Verilmesine Dair Kayıt.....	64
76. Hüküm (9a-7): Tapusuz Olan Arazinin Şahitler Huzurunda Tapulandırılmasına Dair Kayıt ...	65
77. Hüküm (9b-1): Emine Bint-i Musa'nın Mallarının Mehmed ve Kara Mustafa Tarafından Gasp Edildiğine Dair Kayıt	66
78. Hüküm (9b-2): Vakıf Arazisinin Kişinin Tasarrufuna Verilmesine Dair Kayıt	67
79. Hüküm (10a-1): Dava Edilen Tarlanın Varislerde Kalmasına Dair Kayıt.....	68
80. Hüküm (10a-2): Deli Balta Oğlu Magdesi Tanas Veled-i Dimitri İle Sofya Bint-i Lefter ve Alina Bint-i Mihail Arasındaki İbrâya Dair Kayıt.....	69
81. Hüküm (10a-3): Deli Todor Veled-i Kostanti'nin Alacağının Vekil Merhum Yorgi'ye Bildirilmesine Dair Kayıt	70

82. Hüküm (10a-4): Şerife Bint-i Mustafa İle Mahmud Bin Osman'ın Aralarındaki İbrâya Dair Kayıt.....	70
83. Hüküm (10b-1): Ali Efendi İbni Osman İle Mehmed Bin İbrahim'in Aralarındaki Sulha Dair Kayıt.....	71
84. Hüküm (10b-2): Dirhem Oğlu Ali Ağa İbni Süleyman'ın Vekâlet İddiasına Dair Kayıt.....	72
85. Hüküm (10b-3): Mariya Bint-i Yori İle Babul Oğlu Yori Veled-i Kostanti Muvâcehesine Dair Kayıt.....	73
86. Hüküm (11a-1): Yani Veled-i Kostantinin Verâsetinin Abacı Sava Veled-i Kostanti ve Lefter Veled-i Yani Arasında Paylaşılmasına Dair Kayıt.....	74
87. Hüküm (11a-2): Mehmed Bin Mustafa'nın Zabt Ettiği Tarlaların Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa'ya İade Edilmesine Dair Kayıt.....	74
88. Hüküm (11a-3): Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Çelebi Mehmed Bin Mustafa Arasındaki Satış Sözleşmesine Dair Kayıt.....	75
89. Hüküm (11a-4): Serkiz Çorbacı Veled-i Zakar'ın İbrahim Ağa İle Muvâcehesine Dair Kayıt.....	76
90. Hüküm (11b-1): Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Çelebizâde El-Hacc İbni Mustafa'nın Aralarındaki Alışverişe Dair Kayıt.....	76
91. Hüküm (11b-2): Abdullah Bin Halil Bin Süleyman'ın Verâsetine Dair Kayıt.....	77
92. Hüküm (11b-3): Erince Baba Zaviyesine Zaviyedar Tayin Edilmesine Dair Kayıt.....	78
93. Hüküm (11b-4): Katırcı Osman Bin Abdurrahman'ın Verâsetine Dair Kayıt.....	79
94. Hüküm (12a-1): İlice Vakfının Tevliyet Cihetine Mehmed Bin Ali'nin Getirilmesine Dair Kayıt.....	79
95. Hüküm (12a-2): Şehy Hızır ve Sarı Şeyh Tekkesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt.....	80
96. Hüküm (12a-3): Taflı Beğ Malikanesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt.....	80
97. Hüküm (12a-4): Hibe Edilen Mallar İçin Açılan Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt.....	81
98. Hüküm (12a-5): Durmuş Bin İsmail'in Hasan Bin Ahmed'den Alacağı Olduğuna Dair Kayıt.....	81
99. Hüküm (12a-6): Laz İbrahim Bin Ali'nin Eyüb Beğ Oğlu Molla Ahmed Bin Eyüb'ten Alacağı Olduğuna Dair Kayıt.....	82
100. Hüküm (12b-1): Norveç Konsolosluğuna Vekil Tayin Edilmesine Dair Kayıt.....	82
101. Hüküm (12b-2): Avusturya Konsolosluğuna Vekil Tayin Edilmesine Dair Kayıt.....	83
102. Hüküm (13a-1): Şeyh Ulaş Zaviyesine Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt.....	84
103. Hüküm (13a-2): İğdir Malikanesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt.....	84
104. Hüküm (13a-3): Hoca Verdi Hayır Geldi Malikânesi Vakfına Dair Kayıt.....	85
105. Hüküm (13a-4): Gazi Baba Zaviyesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt.....	85
106. Hüküm (13a-5): Andon Veled-i Yori ve Atinalı Laz Hüseyin Bin Ahmed Arasındaki Sulha Dair Kayıt.....	86
107. Hüküm (13b-1):.....	86
108. Hüküm (13b-2): Demyani Veled-i Panayot'ın Hasan Bin Mehmed'den Camuş Düğesini Talep Etmesine Dair Kayıt.....	86
109. Hüküm (13b-3): Zümrüd Bint-i İstefan'ın Camuş Hayvanlarına El Koyan Değirmencioğlu Ali Ağa İbni Ali'den Talebine Dair Kayıt.....	87
110. Hüküm (13b-4): Hamamcı Yusuf Ağa İbni Ahmed İle Ayşe Bint-i İsmail Arasındaki İbrâya Dair Kayıt.....	87
111. Hüküm (14a-1): Habibe Bint-i Mustafa'nın Gasp Edilen Mallarının Geri İade Edilmesine Dair Kayıt.....	88
112. Hüküm (14a-2): Ali Çavuş Bin Abdullah'ın Verasetine Dair Kayıt.....	89
113. Hüküm(14a-3): İşper Veled-i Yani ve Nikola Veled-i Haralanbo Arasındaki Alacak Hususuna Dair Kayıt.....	90
114. Hüküm (14a-4): İsmail Bin Hüseyin İle Hacı İdris Arasındaki Anlaşmaya Dair Kayıt.....	91
115. Hüküm (14b-1): Fatsa Meclis Azâsından Mehmed Ağanın Nefyi Fermanı Sûreti.....	92

116. Hüküm (14b-2): Kırbaç Ali Camii Şerifine Mütevelli Tayinine Dair Kayıt.....	93
117. Hüküm(15a-1): Markos Veled-i Agob'un Haralanbo Veled-i Yani'ye Açtığı Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt	93
118. Hüküm (15a-2): Latif Mustafa Bin Yusuf'un Muhsin Oğlu İbrahim Bin Mustafa İle Yüzleşmesine Dair Kayıt.....	94
119. Hüküm (15a-3): Molla İbrahim Bin Süleyman ve Mustafa Bin Mustafa'nın Varisleri Arasındaki İbrâya Dair Kayıt	94
120. Hüküm (15a-4): Dudu Bint-i İbrahim'in Babasının Terekesinden Hakkını İstedğine Dair Kayıt	95
121. Hüküm (15a-5): Haralanbo Veled-i Yori'nin Todor Veled-i Yor'dan Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt	95
122. Hüküm (15a-6): Şeyh El-Hacc Kamil Babanın Arz-ı Hâli	96
123. Hüküm (15b-1): Süleyman Bin Mustafa'nın Gasp Edilen Mallarının Geri İade Edilmesine Dair Kayıt	96
124. Hüküm (15b-2): Ahmed Bin Abdullah İle İsmihan Bint-i Himmet'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt	97
125. Hüküm (15b-3): Ahmed Bin Abdullah İle İsmihan Bint-i Himmet'in Aralarındaki Sulha Dair Kayıt	98
126. Hüküm (15b-4): Mustafa İbni Mehmed İle Hasan Kavas Arasındaki Alacak Hususuna Dair Kayıt	99
127. Hüküm (15b-5): Çerkes Mustafa Bin Salih'in Kızı Ümmügülsüm'ün Velayeti Hususuna Dair Kayıt	99
128. Hüküm (16a-1): Receb Oğlu Ahmed Bin Mustafa Bin Ahmed'in Verâsetine Dair Kayıt	100
129. Hüküm (16a-2): Aline Bint-i Kostanti, Dimitri Veled-i Kostanti ve Apostol Veled-i Abraham Arasındaki Alışverişe Dair Kayıt	100
130. Hüküm (16a-3): Hatip Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Kahramanoğulları Osman ve Bekir İbni Kahraman'ın Aralarındaki Arazi Anlaşmazlığına Dair Kayıt	101
131. Hüküm (16a-4): Husûs-İ Ât'il Beyânın Keşf ve Mu'ayenesine Dair Kayıt	102
132. Hüküm (16b-1): Papas Oğlu Kirlor Veled-i Matos'un Kaybolan Katırının Bedelini Talep Etmesine Dair Kayıt	102
133. Hüküm (16b-2): Vefat Eden Musa Ağa İbni Mehmed Bin Abdullah'ın Verâseti Hususuna Dair Kayıt	103
134. Hüküm (16b-3): Kemer Oğlu Gregi Veled-i Gregor Veled-i Sava'nın Verâseti Hususuna Dair Kayıt	104
135. Hüküm (16b-4): Ahmed Çavuş Bin Mehmed İle Kostati Veled-i Sava Arasındaki İbrâya Dair Kayıt	104
136. Hüküm (16b-5): Yori Veled-i Lefter'in Alcağının İstatyos'a Tenbih Edilmesine Dair Kayıt	105
137. Hüküm (17a-1): Sandıkçı Şeyh Mehmed İbni Mustafa'nın Alcağını Tulumcuoğlu Yani Veled-i Kostanti Veled-i Atam'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt	105
138. Hüküm (17a-2): Canik Sancağı Evkaf Müdîri Emin Efendi'nin Derecesinin Yükseltilmesine Dair Kayıt	106
139. Hüküm (17a-3): Rüşde Eren Yani'nin Babası Sava'dan Kalan Terekeyi Teslim Aldığına Dair Kayıt	106
140. Hüküm (17a-4): Mahmud Efendi İbni Mustafa'nın Alcağını Tulumcuoğlu Yani Veled-i Kostantin Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt	107
141. Hüküm (17b-1): Husûs-i Âti'l-Beyânın Keşf, Fasl ve Mu'ayenesine Dair Kayıt	107
142. Hüküm (17b-2): Anastas Veled-i Panayot İle Kardeşi Todori'nin Sınır Anlaşmazlığına Dair Kayıt	108
143. Hüküm (17b-3): Behiye Hatunun Mihr-İ Muacceline Dair Kayıt	109
144. Hüküm(18a-1): Tahir bin Himmet'in Musa ile muvâcehesine dâir kayıt.....	109

145.Hüküm(18a-2): Çalınan malların talebine dâir kayıt	110
146.Hüküm(18a-3): Şeyh Hamza Hazretleri Vakfı'na zâviyedâr tayinine dair Kayıt	110
147.Hüküm(18a-4): Şeyh Ulaş Zâviyesi Vakfına Zâviyedâr tâyinine dâir kayıt.....	111
148.Hüküm(18a-5): Müteveffâ Osman Paşa'nın terekesinin taksimine dâir kayıt	111
149.Hüküm(18b-1): Miras olarak kalan câmus ve tosunun durumuna dair kayıt.....	112
150.Hüküm(18b-2): Adı geçen bahçenin taraflar arasında taksimi	113
151.Hüküm(18b-3):Mustafa bin Abdullah'ın alacağını talep etmesine dâir kayıt	113
152. Hüküm (19a-1): Ali Osman Bin İbrahim'in Da'vasına Dair Kayıt	114
153. Hüküm (19a-2): Tamanoğlu Yuri Veled-İ Anderine ve Şişman Tanas Oğlu Yuri'nin Aralarındaki Sulha Dair Kayıt.....	114
154. Hüküm (19a-3): Ayşe Bint-i Mehmed'in Vekaletine Dair Kayıt	115
155. Hüküm (19a-4): Zabt Edilen Tarlalara Dair Kayıt	115
156. Hüküm (19b-1): Kiryaki Bint-i Pedros İle Haralanbo Veled-i Todor Arasındaki Satış Muamalesine Dair Kayıt.....	117
157. Hüküm (19b-2): Anceyogaz Veled-i Panayot ve İlya Veled-i Nikola Muvâcehesine Dair Kayıt	117
158. Hüküm (19b-3): İstori Veled-i Beraşkova Veled-i Ando'nun Verâsetine Dair Kayıt	118
159. Hüküm (19b-4): Memiş'in Rüşde Ererek Annesinin Terekesinden Hakkını İstedığıne Dair Kayıt.....	119
160. Hüküm (20a-1): Ayşe Hanım Vakfı Ahşap Köprü'nün Tamirine Dair Kayıt.....	120
161. Hüküm (20a-2): Papasoğlu Todori Veled-i Yor'un Tulumcuoğlu Yani Veled-i Yuri'nin Varislerinden Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt	120
162. Hüküm (20a-3): İlye ve Haralanbo'nun Kaza Kurşunu İle Vurdukları Kişinin Ailesiyle İbrâsına Dair Kayıt	121
163. Hüküm (20a-4): Sulh (İbrâ) Kaydı	122
164. Hüküm (20b-1): Rabia Bint-i Ali Bin Abdulkadir'in Katilinin Mesele-İ Kısâsına Dair Kayıt	122
165. Hüküm (20b-2): Mustafa Bin Mehmed'in İcar Eylediği Bostana Dair Kayıt.....	123
166. Hüküm (20b-3): Şehri Bint-i Mahmud'un Terekesine Dair Kayıt	124
167. Hüküm (21a-1): Haçi Yori Veled-i Save'nin Alacağını Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt.....	125
168. Hüküm (21a-2): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa İbn Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borçlarına Dair Kayıt	126
169. Hüküm (21a-3): Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafabin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcunun Terekesinden Ömer Ağa'ya Ödenmesine Dair Kayıt	127
170. Hüküm (21b-1): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa İbn Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borçlarına Dair Kayıt	128
171. Hüküm (21b-2): Hacı Osman Ağa'nın Kiraladığı Bostana Dair Kayıt.....	129
172. Hüküm (21b-3): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcuna Dair Kayıt.....	129
173. Hüküm (21b-4): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcuna Dair Kayıt.....	130
174. Hüküm (22a-1): Emine Bint-i Ali'nin Hanife Bint-i Ömer İle Sulhuna Dair Kayıt	131
175. Hüküm (22a-2): Papasoğlu Kanti Veled-i Yani İle Papas Yovan Veled-i Berasti Muvâcehesine Dair Kayıt	132
176. Hüküm (22a-3): Hacı İdris ve Molla Ömer'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt	132
177. Hüküm (22a-4): Şeyh Hamza Zaviyesi Vakfının Zaviyedârlığına Dair Kayıt	132
178. Hüküm (22a-5): Mevlânâ Es-Seyyîd Mustafa Efendi ve Eş-Şeyh Abdulgariz Efendi ve Müftü Süleyman Efendi'ye Maaş Tayinine Dair Kayıt.....	133

179. Hüküm (22b-1): Avrupa, Acem ve Hindistan Ticaretlerinin Usûlüne Dair Kayıt	134
180. Hüküm (22b-2): Hacı İdris Bin Hasan ve Molla Ömer Bin Ali Muvacehesine Dair Kayıt ...	135
181. Hüküm (23a-1): Hüseyin Bin Mustafa İle Müfid Bezirgan'ın Aralarındaki Alış Verişe Dair Kayıt	136
182. Hüküm (23a-2): Esbak Gümüşhane Naibi Hacı Halil Efendi'nin Oğullarına Hibe Etmiş Olduğu Mülk Menziline Senedi Kayıdır.	137
183. Hüküm (23a-3): Bey ^c (Satış) Hüceti	138
184. Hüküm (23b-1): Kostanti Veled-i Seraş Veled-i Ata Bey'in Terekesine Dair Kayıt	139
185. Hüküm (23b-2): Ayşe Bint-i Mehmed'in Tasarrufunda Bulunan Tarlaların Muaccelerine Dair Kayıt	140
186. Hüküm (23b-3): Laz İbrahim Bin Osman'ın Korkor Veled-i Simon'dan Alacağına Dair Kayıt	140
187. Hüküm (23b-4): Hafız İsmail Bin Mehmed'in Vefat Eden Ömer Ağa İbn İsmail'den Alacağına Dair Kayıt	141
188. Hüküm (23b-3): Hafız İsmail Bin Mehmed'in Alacağını Temin Ettiğine Dair Kayıt	141
189. Hüküm (23b-6): Genç Alizâda Mustafa İbn Ali'nin Vesayetine Dair Kayıt	142
190. Hüküm (24a-1): Laz Memiş İbn Molla Ali İle Dimit Veled-i İstori'nin Aralarındaki Alışverişe Dair Kayıt	142
191. Hüküm (24a-2): Ayşe Bint-i Osman'ın Mihr-İ Müecceline Dair Kayıt	143
192. Hüküm (24a-3): Yolsuzluk Yapan Memurların Başka Bir Görev Yerine Sürülmesine Dair Kayıt	144
193. Hüküm (24b-1): Rumili Beylerbeyliği Yayaılarından Canik Sancağı Mutasarrıfı Osman Paşa'ya Gönderilen Beyan	145
194. Hüküm (24b-2): Kara Hasanoglu Osman İle Fatma Bint-i Ahmed'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt	147
195. Hüküm (25a-1): Hasan Bin Ali'nin İddiasına Dair Kayıt	147
196. Hüküm (25a-2): Kostanti Veled-i Save'nin Verâsetine Dair Kayıt	148
197. Hüküm (25a-3): Habibe Bint-i Mustafa'nın Kıymetli Eşyalarının Gasp Edildiğine Dair Kayıt	149
198. Hüküm (25a-4): Tahir Bey Tarafından Telef Edilen Câmûsların Tazmin Edilmesi	150
199. Hüküm (25a-5): Molla Osman Bin Hasan'ın Fuzûlî Olarak Kapattığı Caddenin Açılmasına Dair Kayıt	151
200. Hüküm (25b-1): Osman Beyin Darp Edilerek Kıymetli Eşyalarının Gasp Edildiğine Dair Kayıt	151
201. Hüküm (25b-2): Veraset Hüceti	152
202. Hüküm (25b-3): Kürkçü Beğos Veled-i Refail'in Rahmi Seyyid Ali Efendi İbn İsmail'den Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt	153
203. Hüküm (25b-4): Vefat Eden Kürt Mustafa Bin Abdullah'ın Laz Kara Ali Bin Ali'den Alacağı Olduğuna Dair Kayıt	153
204. Hüküm (26a-1): Fatsa Kazasında Kilise İhdâsı İçün Vürûd Eden Fermanın Kayıdır.	154
205. Hüküm (26a-2): Mustafa Bin Mustafa'nın Sahip Olduğu Tarlanın Hududunun Belirlenmesi Gerekliğine Dair Kayıt	155
206. Hüküm (26a-3): Molla Fahreddin Zâviyesi Vakfına Dair Kayıt	156
207. Hüküm (26b-1): Hatice Hanımın Babasından Kalan Arazileri Ali Beye İcâr Ettiğine Dair Kayıt	156
208. Hüküm (26b-2): Dimet Veled-i Hralanbo Veled-i Lefter'in Terekesine Dair Kayıt	157
209. Hüküm (26b-3): Kürd Şenko Ahmed Bin Yusuf İle Mustafa Ağa İbn Abdullah'ın Aralarındaki İcâr ve İbrâya Dair Kayıt	158
210. Hüküm (26b-4): İsmail Bin Osman İle Mehmed ve Mustafa İbn Mehmed'in Aralarındaki İbrâya Dair Kayıt	158

211. Hüküm (26b-5): Ahmed Bin Hüseyin'in Arzihâli	159
212. Hüküm (27a-1): Ömeroğlu Abdullah Bin Ömer'in Fatma Bint-i Halil'in Tarlasına Müdahalesi	159
213. Hüküm (27a-2): Sarı Nikola Veled-i Lefter'in Kürd Ömeroğlu Ömer Bin Halil'e Açtığı Davanın Geçersizliği	160
214. Hüküm (27a-3): Salih Bin İsmail ve Dursun Bint-i Mehmed'in Tezvici	161
215. Hüküm (27a-4): Ali Bin Halil'in Tarlasının Molla Feyzullah Tarafından İşgal Edildiğine Dair Kayıt	161
216. Hüküm (27b-1): Veled-i Mosi'nin Veled-i Kostanti'den Alacağı Olduğuna Dair Kayıt	162
217. Hüküm (27b-2): Çakır İsmail Onbaşı'nın Varislerinin Bostanı Hacı Ali Efendi'ye İcâr Ettiklerine Dair Kayıt	163
218. Hüküm (27b-3):	163
219. Hüküm (27b-4): Laz Osman Bin Hasan İle Kösefoğlu Mehmed Efendi'nin Aralarındaki Alacak Verecek Hususu	164
220. Hüküm (27b-5): Makdîsi Ohannes Veled-i Artin Katırının Teslim Edilmesinin Agob Veled-i Zor'a Tembih Edilmesi	164
221. Hüküm (28a-1): Ahmed Bin Hasan'ın Alacağını Musa Ağa İbn Abdurrahman'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt	165
222. Hüküm (28a-2): Salih Sarım Bey'in Zeytin Bahçesini Haçi Yorgi'ye Satışına Dair Kayıt... ..	165
223. Hüküm (28a-3): Hatice Bint-i Abdurrahman'nın Arazisini Yemenici Usta Tufan Bin Ali'ye Satışına Dair Kayıt	166
224. Hüküm (28a-4): Hasan Ağa'nın Alacağını İsatifor Veled-i Simbon'dan Talep Etmesi	167
225. Hüküm (28b-1): Fatma Bint-i Halil'in Arsasını Ağcaoğlu Ahmed Bin Ömer'e Sattığına Dair Kayıt	167
226. Hüküm (28b-2): Makdîsi Yasef Veled-i Dimet'in Agob'u Darp Etmesi Olayına Dair Kayıt ..	168
227. Hüküm (28b-3): Kadioğlu Mehmed Bin Mehmed'in Kemendoğlu Ali Bin İbrahim'den Alacak İddiasına Dair Kayıt	169
228. Hüküm (28b-4): Arıoğlu Osman Bin Ali'nin Ali Bin İbrahim İle Duruşması	169
229. Hüküm (28b-5): Emine Bint-i Ahmed'in İddiası	170
230. Hüküm (28b-6): Mehmed Çavuş Bin Salih'in Ahmed Bin Mehmed'den Alacak İddiasına Dair Kayıt	170
231. Hüküm (29a-1): Köroğlu Emin Bin Mehmed ve İsaoglu Salih Bin Hasan'ın Arasındaki Hüccet Kaydı	171
232. Hüküm (29a-2): Nuhoglu Kızı Şerife Fatma Bint-i Ali'nin Arsasını Seyyid Mehmed İbn El-Hâcc Bekir'e Sattığına Dair Kayıt	172
233. Hüküm (29a-3): Salih Efendi İbn Abdullah'ın İmamlık Yaptığı Ahaliden Talep Ettiği Para İçin Açılan Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt	172
234. Hüküm (29a-4): Hafize Hanım'ın Mihr-İ Müecceline Dair Kayıt	173
235. Hüküm (29a-5): Ahi Baba Zâviyesi Vakfi'na Zâviyedâr Tayinine Dair Kayıt	173
236. Hüküm (29b-1): Kayaoğlu Mehmed Bin Mustafa Bin Abdullah'ın Verâsetine Dair Kayıt ..	174
237. Hüküm (29b-2): Kayaoğlu Mehmed Bin Mustafa Bin Abdullah'ın Verâsetine Dair Kayıt ..	175
238. Hüküm (29b-3): Osman Bey İbn Abdullah Ağa'nın Bahçesini Yuri ve Ayasdol ve Lefter'e Sattığına Dair Kayıt	176
239. Hüküm (29b-4): Siyavuş Ağa İbn Molla Abdullah'ın Hızır Bey Camii Şerifine Vakfettiği Zeytin Bahçelerinin Mütevellisine Samsun Müftüsü Ahmed Efendi'nin Görevlendirilmesine Dair Kayıt	176
240. Hüküm (29b-5): Dimitrioğlu Veled-i Dimitri'nin Bahçesini Yuri Veled-i Yovan'a Sattığına Dair Kayıt	177
241. Hüküm (30a-1): Dimitrioğlu Veled-i Dimitri'nin Bahçesini Yuri Veled-i Yovan'a Sattığına Dair Kayıt	178

242. Hüküm (30a-2): Akhasan Hacı İbrahim İbn Hasan'ın Veraseti.....	178
243. Hüküm (30a-3): Laz Yusuf Bin Süleyman'ın Amcası Ali Bin Hasan İle İbrâsına Dair Kayıt	179
244. Hüküm (30a-4): Hüseyin Ağa İbn Ali'nin Kocabaşoğlu Hüseyin'den Alacağının Tembih Edildiğine Dair Kayıt	180
245. Hüküm (30b-1): Kiryakiye Bint-i Yani ve Girgi Veled-i Vemit''in Muvâcehesine Dair Kayıt	180
246. Hüküm (30b-2): İsmahan Bint-i Mustafa Bin Abdullah'ın Verâseti	181
247. Hüküm (30b-3): Şeyh Hamza Hazretleri Zâviyesi Vakfı'na Dair Kayıt	181
248. Hüküm (30b-4): Ankoz Kethüdâoğlu Bin Mehmed'in Tarlasını Vakfa Satışına Dair Kayıt.	182
SONUÇ.....	184
KAYNAKÇA	187
ÖZGEÇMİŞ.....	191
EK: 1764/10 NO'LU SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN (Vr. 1a-30b) ÖZGÜN METNİ	192

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
a.mlf	: Aktaran müellif
Bkz.	: Bakınız
c.	: Cilt
DİA	: Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
ed.	: Editör
EÜHFD	: Ezincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
EÜSBED	: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
AÜHFD	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
H.	: Hicrî
Hkm.	: Hüküm
M.	: Mîladî
No	: Numara
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
s.	: Sayfa
S.B.E.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
T.D.V.	: Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	: ve benzerleri
v.d.	: ve diğerleri
Vr.	: Varak
y.y.	: Yüzyıl
Yay.	: Yayınları
YLT	: Yüksek Lisans Tezi

GİRİŞ

Yüksek lisans tez konusu olarak aldığımız 1764/10 no'lu (vr.1a-30b) Samsun Şer'iyye Sicil Defteri, Ankara Milli Kütüphane Arşivi'nde bulunmaktadır. Defterdeki kayıtlar h.1274-1280/m.1857-1863 tarihlerine aittir.

1. Problem Durumu

Bilindiği gibi Şer'iyye Sicilleri Osmanlı mahkeme kayıtlarını içeren devlete ait resmî belgelerdir. Bu belgeler devletin resmî kayıtlarına girmiş ve ait olduğu dönemde mahkemeye intikal etmiş olan siyasî, sosyal, hukukî olayları içermektedir. Ancak Arap alfabesiyle kaleme alınmış ve el yazması olan belgelerin içeriği günümüzde bilinmemekte veya çok sınırlı sayıda uzman tarafından bilinmektedir. Oysa bu belgeler tarihimize ait önemli bilgiler içermektedir. Ayrıca bu belgeler devletin resmî arşivindeki birinci elden kaynaklar niteliğindedir. Söz konusu defterin günümüz Türkçesine göre konularının tahlil edilmesi hem tarihimize hizmet hem de belli bir dönem hakkında aydınlatıcı bilgi vermesi açısından önem taşımaktadır.

2. Araştırmanın Amacı

İlgili Şer'iyye sicil defterinin verdiği bilgiler kapsamında, şehrin sosyal tarihi araştırılacak ve dönemin sosyo-kültürel yapısı ortaya konmaya çalışılacaktır.

3. Araştırmanın Önemi

Araştırma birinci elden Arap alfabesiyle kaleme alınmış el yazması kayıt olduğundan günümüzde bu tür devlete ait resmî kayıtların mahiyeti ve muhtevası bilinmemektedir. Bu araştırma hem ilgili defteri deşifre etmeyi hem de içeriği hakkında bilgi vermeyi ve söz konusu dönemi aydınlatmayı hedeflemektedir. Bu itibarla konu, tarihimizin belli bir dönemine katkı sağlayacağı gibi bu alanda çalışacak araştırmacılara da yardımcı olacak niteliktedir.

Bu tez sonucunda, Osmanlı döneminde Samsun'da belirtilen yıllar arasında mahkemeye intikal etmiş olan davalar sayesinde Samsun'un sosyal, siyasî, askeri, kültürel ve ekonomik durumu hakkında bilgi edinilecektir. El yazması olarak kayıt altına alınan bu tür devlete ait resmi belgelerin içeriği bilinmemektedir. Bu

çalışmayla, ilgili defter tahlil edilerek Samsun hakkında belirtilen dönemle alakalı bilgiler gün yüzüne çıkarılmış olacak ve böylece Osmanlı tarihinde önemli bir idarî merkez olan Samsun ilinin belli dönemi araştırmaya konu olan deftere yansıyan kayıtlar yönüyle aydınlatılmış olacaktır.

4. Kapsam ve Sınırlılıklar

Araştırmamız 1764 No'lu (H.1274-1280) Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinin (vr.1a-30b) konu edindiği için belirtilen sicil defteriyle ilgilidir.

5. Araştırmanın Yöntemi

Tez çalışması, Samsun Şer'iyeye Mahkemesi'nde tutulmuş olan 1764/10 numaralı şer'iyeye sicil defterinin (vr.1a-30b) transkripsiyonu yapılarak hazırlanmıştır. Defterimizde 121 varak vardır, ancak biz 1a-30b varaklar arası kısmını incelemiş bulunmaktayız. İncelemiş olduğumuz bölümde 1857 ve 1863 yılları ile ilgili kayıtlar bulunmaktadır. Bu defter, Milli Kütüphane'de fotoğraflama ve bilgisayar ortamına aktarma sırasında varak numarası ve kayıt numarası verilmiş durumdaydı. Biz de transkripsiyon esnasında, varak numarasını ve kayıt numarasını aynen kullandık. Buna ilave olarak varaklar, iki sütun şeklinde kaleme alındığı için sağ sütuna 'a', sol sütuna 'b' şeklinde sütunları kodlayarak belgeleri anlaşılır ve kolay hale getirmeye çalıştık. Ayrıca her varakta bulunan hüküm/kayıtların yanına parantez içinde "(3a-1) ,(3b-1)" gibi numaralama yaparak o varakta hangi bölümde kaç tane kaydın olduğunu belirtmek istedik. Okunan sicil defterindeki kayıtların büyük bir kısmı vekil tayini, imam tayini, çalınmış veya kaybolmuş mal ile ilgili kayıt, alacak verecek kaydı, tereke taksîmi, verâset, vekâlet ve vasî tayin etme, arsa, ev ve hisse satışı gibi kayıtlardan oluşmaktadır. Defterde incelediğimiz kısımda toplam 248 kayıt bulunmaktadır. Her varağa ortalama 4 adet kayıt düşmektedir. Defterde kullanılan yazı stilinden anladığımız kadarıyla defterin tamamı, bir kâtip tarafından yazılmamış olduğu anlaşılmaktadır.

6. Transkripsiyon Sırasında Dikkat Edilen İmla Kuralları

Çalışmasını yaptığımız metin Osmanlıca olduğu için Türkçe ABC sine transkribe ederken, belgelerin daha rahat anlaşılabilmesi için basit transkripsiyon yöntemi benimsenmiştir. Okuduğumuz belgede yer alan ve okunuşundan dolayı

farklı anlamlara gelebilecek sözcükleri mümkün olduğunca aslına uygun bir şekilde transkribe etmeye çalıştık. Buna göre;

1. Çalışmamızda “İSAM” tarafından yayınlanan “İstanbul Kadı Sicilleri” adlı çalışmada kullanılan transkripsiyon medotu referans alınarak, metnin transkripsiyonu yapılmıştır.
2. Farsça ve Arapça kelimelerde uzatma işareti olarak “^” kullanılmıştır.
3. Türkçe olup da “b” harfi ile biten kelimeler “p” harfi ile yazılmıştır (olup, gelip, gidip, dönüp vs. gibi).
4. Türkçe de oğul manasına gelen “bin” kelimesi, kız manasına gelen “bint-i” kelimesi aynen yazılmıştır.
5. Türkçe olmayan kelimelerdeki "ayn" harfi (‘), hemze ise (') şeklinde gösterilmiştir. "Ayn" harfi kelimenin başında olduğunda (‘) işareti kullanılmamıştır.
6. Yazı ile yazılan rakamlarda birler, onlar, yüzler ve binlerden her grup ayrı ayrı yazılmıştır (Bin üç yüz otuz iki gibi).
7. Okunuşundan emin olmadığımız kelimelerden sonra (?) işareti kullandık. Okuyamadığımız kelimeleri ise (...) işaretiyle gösterdik.
8. Ay isimleri günümüzde okunduğu şekilde transkribe edilmiştir (Cemaziyelahir, Zilkade, Zilhicce, Rebûlevvel, Recep gibi).
9. Belgelerde sıklıkla geçen yer isimleri bugünkü kullanılan şekliyle yazılmıştır (Çarşamba gibi).
10. Şahıs isimlerinden önce ya da sonra gelen meslek, rütbe veya lakaplar büyük harfle başlamıştır. (Mehmet Ağa, Süleyman Efendi, Hatice Hâtûn, Hacı Abdullah).
11. Millet, aşiret, boy, dil, din ve lehçe, isimleri büyük harfle yazılmıştır (Ermenî, Rum, İslâm, Çerkes,).
12. Defterin latin alfabesine transkripsiyonunu yaparak defterden ulaşabildiğimiz bilgileri yorumladıktan sonra diğer tarihi kaynaklarla destekleyerek değerlendirme yapmaya çalıştık.

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE OSMANLI'DA ŞER'İ MAHKEMELER

1. Şer'iyye Sicilleri

1.1. Tanımı

Sicil, sözlükte kaydetmek ve karar vermek anlamalarına gelmektedir. Terim olarak ise sicil, insanlarla ilgili hukuki olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren, çeşitli yazılı kayıtları içeren kadı defterleri veya mahkeme kayıtlarını ifade eder.

1.2. Tarihi

Osmanlı Devleti'nde bildiğimiz ilk sicil kayıtları 1455 tarihinde tutulan Bursa şer'iyye sicilleridir.¹ Buradan hareketle XV. Yüzyıl'ın ikinci yarısından başlayarak Osmanlı Devleti'nin yıkılmasına kadar geçen yaklaşık beş asırlık Türk kültür, medeniyet ve müesseselerine ait birinci elden tutulmuş kaynaklar elimizde bulunmaktadır. Bu kaynaklar ait olduğu yılların ve yörelerin tarih ve kültürünü tanıtmaları açısından son derece önemli belgelerdir.

1.3. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

1.3.1. Hüccetler

Hüccet, Arapça kökenli bir kelimedir. Sözlükte “delil, vesika ve senet” anlamlarına gelir. Osmanlı diplomasisinde ise iki anlamda kullanılır. Birincisi, şahitlik, yemin, ikrar gibi davayı ispat etmeye yarayan delil, vesika anlamındadır. İkincisi ise Kadı'nın hükmünü ihtiva etmeyen, tarafların birinin ikrarı, diğerinin de tasdiki bulunan ve üst kısmında bunu düzenleyen Kadı'nın mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgelerdir. Hüccetlerin hemen hemen tamamında ilk olarak tarafların kim olduğu anlatılır. Bu isim ve adres ifadeleri müphemliği ortadan kaldıracak

¹ Ahmet Akgündüz, *Şer'iyye Sicilleri*, c. I, İstanbul: y.y., 1989, s. 11.

şekilde açık yapılır. Şer'î mahkemelerde verilen hüccetler, hüccet konusu olan hukukî meselede, karşı taraf aleyhine verilmiş bir karar gibidir.²

Hüccet metinlerinin ortak özellikleri; taraflara verilen hüccetlerin üst kısmında, hücceti veren Kadı'nın imzası ve mührü mutlaka bulunur. Tarafların adı ve adresi açık bir şekilde açıklanır. Hüccete konu olan mal, mülk, vekil veya hak, tüm açıklığıyla anlatılır. Her iki tarafın da ikrârı belirtilir ve durumun sicile kaydedildiği anlatılır. Hüccetlerin sonuna tarih, yıl, ay, gün ve bazen de günün belli dilimi yazılır. Hüccetlerin altına mutlaka şahitlerin isimleri ve ünvanları kaydedilir.³

Hüccet türleri şunlardır:

Vekâlet Hücceti: Bir kişinin diğer bir kişiyi ya da kişileri kendi yerine herhangi bir iş ve görev için vekil tayin ettiğini gösteren belge türüdür.

Verâset Hücceti: Yakını ölen kişilerin mîras işlemlerinden yararlanabilmek için mahkemeden aldıkları hüccetlere verâset hücceti denir. Verâset hüccetlerinin en önemli özelliklerinden birisi, kişinin ölen birinin terekesinden faydalanabileceğini ispat etme durumudur.

Vesâyet Hücceti: Kendi başına sağlıklı karar veremeyecek durumda olan çocuk için ya da yaşlı veya aklî dengesini kaybetmiş kişiler için vasî tayinlerinin yapıldığını gösteren belge türleridir.

Vakfiye Hücceti: Herhangi bir taşınır veya taşınmaz malın bütün kullanım haklarıyla Allah rızası için toplumun yararına tahsis edilmesine vakıf denir. Vakfiye ise, vakfedilen şeyin özellikleri ve vakfedilme şartlarını gösteren ve Kadı tarafından onaylanan belgelere denir.

Hîbe Hücceti: Bir kişinin her hangi bir kişi ya da kuruma mal, para, eşya ya da benzeri maddi bir değeri, kullanım haklarıyla birlikte süresiz devretmesine hîbe, bunu tespit etmek için düzenlenen belgeye ise, Hîbe Hücceti denir.

İspat-ı Rüşd Hücceti: Kişilerin reşit olduğu iddiasını dile getiren ve haklı bulunursa iddiasını belgeleyen hüccetlerdir. Vasî'ye ihtiyacı kalmadığını ispatlamak isteyen çocuklar, vasî olan kişi ile Kadı huzurunda bir araya gelerek, delillerini şahitler aracılığıyla ortaya koyar ve rüştünü ispatlardı. İspat-ı Rüşd iddiasında şahitlerin çok önemli bir görevi vardır.

² Mustafa Oğuz - Ahmet Akgündüz, "Hüccet", *DİA*, c. XVIII, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, 1998, s. 446.

³ Akgündüz, *Şer'îyye Sicilleri*, c.I, s.21.

İzin Hüccti: Vasî durumundaki kişinin, himayesi altındaki mal veya mülk hakkında, takdir ettiği herhangi bir iş için izin istemesidir.

Mübayâ'a Hüccti: İki taraf arasında karşılıklı rızaya dayanan alışverişi gösteren belge türüdür. Bu hücctelerde de satışa konu olan malın veya eşyanın her yönden açıklanması sözkonusudur.

Muhala'a Hüccti: Kadınların boşanma isteğini dile getiren belge türüdür. Osmanlı Devleti hukuk sistemine göre kadınlar, evlenmeden önce mihr denilen ve bugünkü anlamda kadının evlilik teminatı, güvencesi sayılabilecek bir ücret alırlardı. Muhala'a hücctelerini inceleyerek kadınların, Osmanlı sosyal hayatındaki rolü ve konumunu belirleyebileceği gibi paranın kullanımı ile ilgili elde edebileceğimiz verilerle ekonomik hayat hakkında da çıkarımlar yapabiliriz.

Nafaka Hüccti: Şer'iyeye sicillerinde iki türlü nafaka hüccti vardır. Birincisi kocasından boşanan ya da kocası tarafından terk edilen kadının, geçimini sağlamak üzere mahkemeye başvurup talep ettiği ücreti gösteren hücct çeşididir. Nafaka hücctlerinin ikinci türü ise; çocuk, yaşlı veya aklî dengesi yerinde olmayanlar için velilerinin, bazen de bizzat kişinin kendisinin talebini gösteren hücct türüdür.

Taksîm Hüccti: Bir mirasın ya da hisseler bölünmüş ortak bir malın paylaşımının konu edildiği belge türleridir. Taksim edilen şey, en ince ayrıntısına kadar anlatılır.

Sulh Hüccti: Kişinin hak sahibi olduğu bir maldan veya hissedenden belli bir bedel karşılığında, diğer tarafa haklarını bıraktığını gösteren belge türüdür.

1.3.2. İ'lâmlar

Köken olarak Arapça "ilm" kökünden gelen "i'lâm" kelime olarak; bildirmek, anlatmak, duyurmak ve ilan etmek gibi anlamlara gelir. Hukuk anlamında ise; bir dâvânın mahkemece nasıl bir hükme bağlandığını gösteren belgeyi ifade etmektedir. İ'lâm belgelerinin diğer şer'iyeye sicillerinden en önemli farkı hâkim'in verdiği kararları içermesidir.⁴

İ'lâm metinlerinde; davalı ve davacı tanıtımı yapılır ve davacının iddiası ayrıntısıyla bulunur. Buna karşılık davalının cevabı ve itirazları bulunmaktadır.

⁴ Akgündüz, "İ'lâm", DİA, c. XXII, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, 2000, ss. 72-73.

Ayrıca davacıdan iddiayı ispat edecek deliller istenir. Bunlardan sonra Kadı, delillere göre kararını açıklar.

1.3.3. Ma‘rûzlar

Arapça “araza” kökünden gelmektedir. Kelime anlamı ‘arz edilen, sunulan şey’ demektir. Terim olarak ise; Kadı tarafından kaleme alınan ancak Kadı’nın kararını ihtiva etmeyen, Kadı’nın icra makamına ya da başka bir Kadı’ya hitaben yazdığı bir isteği veya bir durumun arzını gösteren belgelere denir. Başka bir ifadeyle astın üst makamlara yazdığı ve bir istek veya bir durumu belirten belgelerdir.⁵

1.3.4. Temessükler

Borç senedi, delil ortaya koyma demektir.⁶ Başka bir ifadeyle borcun ödenmesinin kabul edildiği senetlere bu ad verildiği gibi “tasarruf vesikalarına” da temessük denilmektedir.⁷

1.3.5. Tezkereler

Resmî dairelerden gönderilen belgelerdir. Osmanlı Diplomasisinde üstten alta veya aynı seviyedeki makamlara yazılan ve resmî bir konuyu içeren belgelere tezkereler denmektedir. Şer‘iyye sicillerinde yer alan birinci manada tezkereler, başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürünü kastetmektedir.⁸

1.4. Şer‘iyye Sicil Defterlerinde Yer Alan Yargı Memurları

1.4.1. Kadı (Hâkim)

Osmanlı Devleti’nde, şer‘î mahkemelerde yargılama görevi yapan; idari, sosyal, ekonomik, mali ve beledî (şehir veya kasabaya ait, şehirli) konulara bakan kişilere ‘Kadı’ denilmekteydi. Kadı devlet merkezinden gelen emir ve fermanların duyurulması ve vergi işlerinin düzen ve dağıtımını yapmakla da görevliydi. Kadı görev yaptığı yerde idari, askeri ve mali işlerden sorumlu devlet görevlileri ile

⁵ Akgündüz *Şer‘iyye Sicilleri*, c. I, s. 37.

⁶ Abdullah Yeğin, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat*, İstanbul: Sebat Yayınları, 2006, s. 974.

⁷ Mübahat S. Kütükoğlu, *“Defterdar”*, DİA, c. IX, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, ty, s.281.

⁸ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara: Aydın Yayınları, 1993, s. 1106.

birlikte çalışmakla birlikte verdiği kararlarda onlardan bağımsızdı.⁹ Çünkü Kadı'nın güvenilir olması, görevini yaparken baskılardan uzak olması gerekir.¹⁰

1.4.2 Nâib

Nâib, sözlük olarak bir kişinin yerini tutan ve onun yokluğunda işlerini onun adına yürüten kimse demektir. Osmanlı Devleti'nde nâib, kadı'ların olmadığı yerlerde kadı vekili olarak görev yapan kimselerdir. Bir süreliğine nâib olarak atanan kimseler genellikle başkâtiplerden seçilirdi. Bu durumda kadı, nâibine kendisine ait bütün yetkileri verebileceği gibi, yetki sınırlaması da yapabilmekteydi.¹¹

1.4.3 Subaşı

Osmanlı Devleti'nde şehirlerin asayiş ve güvenliğini sağlamakla görevli olan kişilere subaşı denilmektedir. Osmanlı ilk dönemlerinde asayişle ilgili görevleri yerine getiren subaşılar, infaz memuru olarak da kadı'nın başyardımcısı olarak görev yapardı. Subaşı, kalpazanlık, kılık kıyafet takibi, tütün içme, ilaç yapma, meyhâne kontrolü, hayvanlara fazla yük yüklenmemesi, tüfek teftişi, dilencililiğin yasaklanması gibi konularda görevliydi.¹²

1.4.4 Kâtip

Osmanlı mahkemelerinde, davaları yazma ve i'lâm düzenleme usulünü bilen güvenilir bir kişi nâib tarafından mahkemeye kâtip olarak tayin edilirdi. Kâtip'in görevleri; duruşmaların saatini tutmak, tarafların iddia ve savunmaları ile şâhitlerin ifadelerini kaydetmektir. Kâtipler, mahkeme imamları ve mukayyidleri arasından seçilmekteydi.¹³

1.4.5 Beytü'l-Mâl Emîni

Ölürken vârisi bilinmeyen kişilerden kalan eşya, mal gibi mirasını muhafaza eden, sandık ve idarenin sancaktaki işlerini takip eden görevliye denir. Ölen kişinin vârisi ortaya çıkmazsa, mal devlete gelir olarak kaydedilirdi.

⁹ Mehmet Beşirli, XIX. Yüzyıl'ın Başlarında Samsun Şehri (1755 Numaralı Samsun Şer'iyye Siciline Göre) (H.1200-1255; M.1785-1839), (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1993), s.104.

¹⁰ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara: y.y., 1994, ss. 28-29.

¹¹ Beşirli, XIX. Yüzyıl'ın Başlarında Samsun Şehri, ss. 106-107.

¹² Mücteba İlgürel, "Subaşı", DİA, c. XXXVII, İstanbul: y.y., 2009, s. 447.

¹³ Beşirli, XIX. Yüzyıl'ın Başlarında Samsun Şehri, s. 116.

1.5. 1764/10 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinin Tanıtımı

1.5.1. Samsun Şeri'yye Sicillerinin Durumu

1785 yılından 1916 yılına kadar Samsun şer'î mahkemesinde kaydı tutulan şer'iyeye sicilleri ve numaraları aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir.¹⁴

Tablo 1:

SS.	Defter No	Tutulduğu Tarih	S.	Defter No	Tutulduğu Tarih
1	1755	1200-1251	23	1756	1251-1264, 1246-1265
2	1757	1260,1266, 1281	24	1758	1262-1280
3	1759	1267-1270	25	1760	1267-1275
4	1761	1271-1278	26	1762	1273
5	1763	1274-1277	27	1764	1274-1280
6	1765	1278-1280	28	1766	1280-1282
7	1767	1280-1282	29	1768	1268-1284
8	1769	1284	30	1770	1285-1287
9	1771	1286-1288	31	1772	1289-1291
10	1773	1291-1293	32	1774	1292-1293
11	1775	1292-1295	33	1776	1294-1295
12	1777	1294-1296	34	1778	1295-1301
13	1779	1299-1301,1305	35	1780	1301-1303
14	1781	1303-1305	36	1782	1306-1307
15	1783	1306-1309	37	1784	1307-1309
16	1785	1309-1310	38	1786	1313-1315
17	1787	1315-1316	39	1788	1315-1316
18	1789	1316-1319	40	1790	1316-1318
19	1791	1320-1324	41	1792	1321-1331
20	1793	1324-1334	42	1794	1326-1327
21	1795	1329-1331	43	1796	1331-1334
22	1797	1336-1340			

Bu verilerden hareketle Samsun şer'iyeye mahkemesinde 1755 numaradan başlayarak 1796 numaraya kadar toplam 43 adet defter tutulmuştur. Samsun'la ilgili mahkemelerde tutulan ilk defter 1200 (M. 1785) yılında, en son defter ise 1334 (M 1916) yılında tutulmuştur. Ancak; burada verilen bilgiler kaynakların şu ana kadar ulaşabildiği bilgilerdir.

¹⁴ Osman Doğan, "1760 Numaralı Samsun Şer'iyeye Sicili", İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, s. 61.

1.5.2. Samsun Şer'iyeye Sicilleri İle İlgili Günümüze Kadar Yapılmış Çalışmalar

Samsun'la ilgili şer'î mahkemelerde 43 adet defter tutulmuştur. Defterler üzerinde ilk çalışma M. Emin Yolalıcı tarafından yapılmıştır. Bu çalışma 1986 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan "1267-1277 tarihli Samsun Şer'iyeye Sicil Defterine göre; "Hazinedarzâde Esseyid Abdullah Paşa'nın Terekesi" adlı yüksek lisans çalışmasıdır. Bu tez çalışması daha sonra Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından kitap olarak yayınlanarak hizmete sunulmuştur.¹⁵ Yine M. Emin Yolalıcı tarafından hazırlanan ve Türk Tarih Kurumu kitapları arasında çıkan "XIX. Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı" adlı eserin 1759, 1760, 1763 ve 1779 numaralı sicil defterlerinden istifade edilerek yazıldığını görmekteyiz.¹⁶ Bunların dışında tespit edebildiğimiz kadarıyla Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesinde Mehmet Beşirli 1755¹⁷, Ahmet Elmas 1769¹⁸, Mehmet Coşkun 1770¹⁹, Abdurrahman Okuyan 1772²⁰, Fikret Ekmekçi 1788²¹, Ahmet Fevzi Eliboş 1883²², Gürcan Yazıcı 1769²³, Mehmet Zorlu 1782²⁴, Nurullah Fırat 1775²⁵, Mustafa İmamoğlu 1793²⁶ numaralı ve Marmara

¹⁵ M. Emin Yolalıcı, *Samsun Eşrafından Hazinedar-Zâde Es-seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, Samsun: y.y., 1987, sy.

¹⁶ M. Emin Yolalıcı, *XIX. Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1998, sy.

¹⁷ Mehmet Beşirli, *XIX. Yüzyıl'ın Başlarında Samsun Şehri (1755 Numaralı Samsun Şer'iyeye Siciline Göre) (H.1200-1255; M.1785-1839)*, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1993), sy.

¹⁸ Ahmet Elmas, "Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Samsun Şer'iyeye Sicilleri) 1769 Nolu Deftere Göre Yöre Araştırması", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2000), sy.

¹⁹ Mehmet Coşkun, "Samsun Şer'iyeye Sicilleri (1770 Nolu)", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1992), sy.

²⁰ Abdurrahman Okuyan, "1772 Nolu Samsun Şer'iyeye Defterinin Değerlendirilmesi", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1998), sy.

²¹ Fikret Ekmekçi, "Osmanlı Mahkeme Kayıtları (Şer'iyeye Sicilleri) 1788 Nolu Deftere Göre", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1999), sy.

²² Ahmet Fevzi Eliboş, "1883 (H.1301) Tarihli Samsun Şer'iyeye Sicili", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1991), sy.

²³ Gürcan Yazıcı, "1769 No'lu Samsun Şer'iyeye Sicili'nin Transkrip ve Tahlili", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2006), sy.

²⁴ Mehmet Zorlu, "1888-1889 Yıllarına Ait Samsun Şer'iyeye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Tahlili", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2012), sy.

²⁵ Nurullah Fırat, "1875-1878 Yıllarına Ait Samsun Şer'iyeye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Tahlili", (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2013), sy.

Üniversitesi'nde Osman Doğan 1760²⁷ numaralı Samsun şer'iyye sicil defterleri üzerinde bugüne kadar yüksek lisans seviyesinde çalışma yapmışlardır.

1.5.3. 1764/10 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili Defterinin Tanıtımı

1764/10 numaralı M. 1857-1863 (H. 1274-1280) yılları arasında Samsun şer'iyye mahkemesinde tutulmuş şer'iyye sicil defteridir. Defterde incelediğimiz kısımda toplam 248 adet kayıt bulunmaktadır.

Defterimizde tutulan kayıtlar; çoğunlukla vekil tayini, alacak verecek davası, arsa, tarla, ev ve hisse satışı ile ilgili hükümler, imam tayini hakkında hükümler, çalınmış ya da kaybolan mal ile ilgili hükümler, mübayâ'a ve verâset hücceti, tereke ve taksîm ile ilgili hükümler gibi konuların yanında nafaka, ispat-ı rüşd, vasîlere alım-satım izni verilmesi, evlenme ve boşanma, fermân, fetvâ, ma'rûz ve gayr-i müslimler ile ilgili konulardan oluşmaktadır.

1.6. 1857-1863 Yıllarına Ait (1764/10 Numaralı) Samsun Şer'iyye Sicil Defterinde (vr.1a-30b) Yer Alan Belgelerin Sosyal ve Ekonomik Yönden Tahlili

1.6.1. Sosyal ve Kültürel Yapı

Aile, toplumun en önemli yapı taşıdır. Bir toplumun sosyal, ekonomik, kültürel yapısını tam olarak anlayabilmek için o toplumun aile yapısını incelemek gerekmektedir. Şer'iyye sicillerindeki hüccet ve tereke ile ilgili kayıtlardan Osmanlı toplumunun aile yapısı, mîras paylaşımı, akrabalık ilişkileri vb hakkında bir takım bilgilere sahip olmak mümkündür.

1764/10 (vr.1a-30b) Samsun şer'iyye sicil defterinde yer alan kayıtlara göre genelde karı-koca ve çocuklardan oluşan , çekirdek aile diye tâbir ettiğimiz aile yapısı mevcuttur. Incelediğimiz kısımda defterde 248 kayıt arasında sadece 1(hkm 36) adet boşanma kaydı bulunmaktadır. Bu da bize Osmanlı aile yapısının ne kadar sağlam olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Osmanlı devletinde dört eşe kadar evlilik serbest olmasına rağmen incelediğimiz defterde döneme ait çok eşlilik kaydına rastlamamaktayız.

²⁶ Mustafa İmamoğlu, “1793 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Tahlili”, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2013), sy
²⁷ Doğan, “1760 Numaralı Samsun Şer'iyye Sicili”, s. 61.

Buna karşılık defterde incelediğimiz kısımda 4 adet nikah kaydı bulunmaktadır.(hkm 4, 27, 48, 214) Ayrıca üç adet de mihir kaydı vardır.(hkm 143, 191, 234)

Osmanlı aile hukukunda vârislerin haklarının korunmasına son derece önem verilmiştir. Kişiler kendilerine vasî tayin ederek vefatlarından sonra alacaklarının tahsilini ve yahut da borçlarının ödenmesini ve terekelerinin vârislerine ulaştırılmasını istemişlerdir. Ailede mîras paylaşımı ile ilgili kayıtlardan ölen kişinin çocukları, eşi vb yakınlarına miras bırakıldığını görmekteyiz. (Hkm 16, 28, 35, 57, 86, 166, 184, 208)

Vefat eden kişinin yakınlarından reşit olmayanlar varsa, reşit olana kadar onlara, babaları ya da annelerinden mîras kalan malları kollayıp gözetmesi için aileden veya mahalleden uygun birisi vasî tayin edilmiştir. Defterde incelediğimiz kısımda bir adet ıspat-ı rüşd kaydı bulunmaktadır(hkm 159)

Ayrıca tereke kayıtlarından vefat eden kişinin geriye bıraktığı menkul ve gayr-i menkul mal varlıkları ve bunların hudutlarıyla beraber tek tek sayıldığını görmekteyiz. (Hkm 28 ... *babamız müteveffâ-yı merkûmun terekesinden bin guruş kıymetli bir bab menzili ve sekiz yüz guruş (9) kıymetli bir bab anbar ve bin guruş kıymetli bir çift camus öküzü ve beş yüz guruş kıymetli (10) bir çift sığır öküzü ve iki yüz elli guruş kıymetli dokuz dib elma ve ceviz ağaçlarından....*)

Vefat eden kişinin başka bir şahıstan alacağı var ise vârisleri bunu mahkemeden talep ederdi. Aynı şekilde, vefat eden kişinin başka bir şahsa borcu kalmış ise alacaklı kişi bunu vârislerden mahkemede talep ederdi. (Hkm 17, 137, 140, 161, 167, 168, 169, 170, 187, 221)

Mîrasa konu olan mallar arasında giyim eşyaları, ev eşyaları, hayvanlar, paralar, altınlar, arsalar, bahçeler vb bulunmaktaydı. (Örneğin: Hkm 34 '*bundan (8) üç sene mukaddem bilâ-veled fevt olan Molla Ahmed bin Ali'nin merkûm İbrahim yedinde ve müteveffâ-yı merkûm ile müşterek (9) dörder yüz guruş kıymetli siyah ve sarı ve lâm elif damgaları olan sekiz re's camuş ve üçer yüz guruş (10) kıymetli siyah ve sarı ve gök on dört re's sığır inekleri ve dörder yüz guruş kıymetli siyan ve gök ve alaca (11) altı re's sığır tosunları cem'an yirmi sekiz re's hayvanların nişfları irsen müvekkilem mezbûreye isâbet etmekle'*)

1.6.2. İdari ve Fiziki Yapı

1764/10 (vr 1a-30b) Samsun şer'iyeye sicil defterinde yer alan kayıtlara göre Canik sancağına ait mahalle, köy ve kazaların isimleri aşağıda belirtilmiştir.

1.6.2.1. Köyler

- Kabaklı Karyesi (hkm 26, 41)
- Bardı Karyesi (hkm 28)
- Kadı Karyesi (hkm 7, 35, 38, 57, 80, 129, 153, 156, 158, 208)
- Kürtün Karyesi (hkm 36, 43, 46, 77)
- Oylaç Karyesi (hkm 39)
- Koymat Karyesi (hkm 39, 91)
- Hozavran Karyesi (hkm 40)
- Kara samsun Karyesi (hkm 46, 198)
- Kertme Karyesi (hkm 47)
- Türkmenler Karyesi (hkm 61)
- Çerlayık Karyesi (hkm 75, 78)
- Çivril Karyesi (hkm 76)
- Karamut Karyesi (hkm 76)
- Kıran Karyesi (hkm 77, 195)
- Mahados Karyesi (hkm 83)
- Yaderli Karyesi (hkm 99)
- Karakavın Karyesi (hkm 108, 215)
- Kalkancı Karyesi (hkm 113)
- Kemerce Karyesi (hkm 113)
- Gülab Karyesi (hkm 118)
- Dereler Karyesi (hkm 130)
- Sarıbiyık Karyesi (hkm 135)
- Timurcusuyu Karyesi (hkm 136)
- Mamnos Karyesi (hkm 155)
- Ali bey Karyesi (hkm 175)
- Çınarağalı Karyesi (hkm 175)
- Körtük Karyesi (hkm 185)

- Özkor Karyesi (hkm 186)
- Germaye Karyesi (hkm 194)
- Kemerli atik Karyesi (hkm195)
- Dere Karyesi (hkm207,435,236)
- Oyumca Karyesi (hkm207)
- Ada tepe Karyesi (hkm208,216)
- Ferak Karyesi (hkm209)
- Aksu Karyesi (hkm214)
- Deren Karyesi (hkm214)
- Kuru gökçe Karyesi (hkm224)
- Beylik Karyesi (hkm224)
- Aktalu Karyesi (hkm225)
- Oylas Karyesi (hkm231)
- Çakırlı Karyesi (hkm233)
- Balaç Karyesi (hkm243)
- Badırlı Karyesi (hkm244)
- Çukur tabak Karyesi (hkm245)
- Advan Karyesi (hkm245)
- Ayvacı bükü Karyesi (hkm248,247)

1.6.2.2. Mahalleler

- Hançerli Mahallesi (hkm 79, 93, 97, 111, 112, 120, 132, 133, 135, 143, 152, 159, 171, 197, 199, 206, 209, 212, 217, 219, 221, 222, 225, 232, 234, 238)
- Mekre Mahallesi (hkm 58, 110, 131, 189, 202)
- Pazar Mahallesi (hkm 82, 83, 94, 120, 141, 181, 187, 191, 223, 246)
- Camii Kebir Mahallesi (hkm 87, 88, 90, 94, 124, 125, 126, 130, 155, 163, 211)
- Ermeni Mahallesi (hkm 89)
- Sa‘di Bey Mahallesi (hkm 128, 141, 160, 163, 168, 173, 182, 183, 188, 203, 206, 242, 247)
- Canikli Mahallesi (hkm 165)
- Hâce Hatun Mahallesi (hkm 198)

- Yeni Mahalle (hkm 238)

1.6.2.3. Kazalar

1.6.2.3.1. Bafra Kazası

- Küçük Hamam Mahallesi (hkm 119)
- Çölmekçi Mahallesi (hkm 156)
- Rum Mahallesi (hkm 156)
- Martıka'a Karyesi (hkm 154)
- Alyalu Karyesi (hkm 190)
- Döğermiş Karyesi (hkm 190)

1.6.2.3.2. Terme Kazası

- Koyunlu Karyesi (hkm 34)
- Hanlı Karyesi (hkm 34)
- Hacıbeyli Karyesi (hkm 34)
- Süleymanlı Karyesi (hkm 34)
- Gemiş Karyesi (hkm 19, 20, 21)

1.6.2.3.3. Çarşamba (Erim) Kazası

- Sarıcalu Mahallesi (hkm 42, 109)
- Değirmenbaşı Mahallesi (hkm 109)
- Köprübaşı Mahallesi (hkm 226)
- Eynal Karyesi (hkm 27)
- Timurlu Karyesi (hkm 29)
- Hocalar Karyesi (hkm 29)
- Beşme Karyesi (hkm 48, 54)
- Gödevi Karyesi (hkm 51, 164)
- Karamuslu Karyesi (hkm 109)
- Yabanlu Karyesi (hkm 114)
- Çamalan Karyesi (hkm 123)
- Çulever Karyesi (hkm 123)
- Yamanlu Karyesi (hkm 174, 176)
- Sungurlu Karyesi (hkm 174)
- Hasbahçe Karyesi (hkm 174)

- Halvaçlı Karyesi (hkm 174)
- Basnu Karyesi (hkm 180)

1.6.2.3.4. Ökse kazası

- Eğercili Karyesi (hkm 33, 95)
- Tekancik Karyesi (hkm 126)
- Tekye Karyesi (hkm 140, 253)
- Harmasak Karyesi (hkm 166)
- Kuşhane Karyesi (hkm 230)
- Kadı nam Karyesi (hkm 235)

1.6.2.3.5. Ayvacık Kazası

- Ağcagünü Karyesi (hkm 86)
- Gökçedere Karyesi (hkm 229)

1.6.2.3.6. Akçay Kazası

- Hüseyin Mescidi Karyesi (hkm 44, 45)
- Tekancik Karyesi (hkm 48, 50, 54)
- Mescid Karyesi (hkm 111, 197)
- Yeşil Karyesi (hkm 111)
- Kızılot Karyesi (hkm 111)
- Meşil Karyesi (hkm 197)

1.6.2.3.7. Kavak Kazası

- Bağdad Karyesi (hkm 23)

1.6.2.3.8. Ma‘deni Kabı Kuraları

- Gölalan Karyesi (hkm 52)
- Kirazlık Karyesi (hkm 59)
- Gülkaya Karyesi (hkm 81, 121, 161)
- Alibey Karyesi (hkm 117)
- Asarağaç Karyesi (hkm 134)
- Düğecik Karyesi (hkm 142)
- Çırakman Karyesi (hkm 161)
- Çubuk Karyesi (hkm 223)

- Anderya Mahallesi (hkm 81, 85, 137, 139, 140, 161, 184, 196)
- Sarı kilise oymağı-Ballu Karyesi (hkm 162)

1.6.2.4. Defterde Adı Geçen Diğer İl, Kaza, Köy ve Mahalleler

- Karakuş Kazası-Kuzköy karyesi (hkm 123)
- Atina Kazası-Mehacevad Karyesi (hkm 118, 186)
- Kayseri (hkm 106)
- Harput Kazası-Hal Karyesi (hkm 93)
- Divriği Kazası (hkm 89, 167, 168, 170, 203)
- Sürmene Kazası (hkm 186)
- Of Kazası (hkm 41, 98, 137, 233)
- Kemerce Karyesi (hkm 79)
- Eğin Kazası (hkm 117, 132)
- Ünye Kazası (hkm 121, 127)
- Niğde-Çamardı Kazası-Deneği Karyesi (hkm 129)
- Amasya Kazası (hkm 132)
- Çorum Kazası (hkm 169)
- Kayesriye Kazası (hkm 170, 186)
- Sivas Kazası (hkm 173)
- Arapgir Kazası (hkm 84)
- Inegöl –Taşabâd Kazası (hkm 184)
- Anadolu Vilayeti (hkm 195)
- Merzifon Kazası (hkm 195)
- Lazistan Kazası (hkm 198, 219)
- Gümüşi Hacıköy Kazası (hkm 220)
- Aybastı Kazası-Beyitdüzü Karyesi (hkm 236)
- Niğde Kazası-Deneği Karyesi (hkm 238)
- Niğde Kazası-Vengi Karyesi (hkm 240)

Ayrıca defterde konsolosluklara vekil tayini kayıtları bulunmaktadır. (hkm 100, 101, 179)

1.6.3. Dînî ve Etnik Yapı

1764/10 (vr.1a-30b)Samsun Şer'iyeye sicil defterinde yer alan kayıtlara göre Samsun şehrinin dînî yapısı müslüman halk ve gayr-i müslim tebâ olarak iki kısma ayrılmaktadır. Samsun dâhilinde bulunan gayr-i müslimlerin çoğunluğunu hristiyanlar teşkil etmektedir.

İslam dini hoşgörü ve kardeşlik dinidir. İslamı düstûr edinen Osmanlı Devleti ise çeşitli din,dil ve ırka sahip insanları bünyesinde barındırmış ve bu insanlara daima hoşgörü ile yaklaşarak, âdil idare göstermiş, eşitlik ve hürriyet ilkesinden ödün vermemiştir. Böylece dini, etnik ve kültürel farklılıklara açık bir toplum olmuştur.

Gayr-i müslimler müslümanlar gibi can ve mal güvenliğine, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olmuşlar, dini eğitim, öğretim , âyin ve ibadetlerde tam bir serbestlik elde etmişlerdir. Ayrıca ikamet ve seyahat konusunda da müslümanlarla aynı haklara sahip olmuşlar, iş ve ticaret hayatının her alanında serbestçe faaliyet göstermişlerdir.

İncelediğimiz defterdeki kayıtlardan da anladığımıza göre müslim ve gayr-i müslimler bir arada yaşamış ve kimsenin dînî yaşantısına inancına ve fikrine müdahale edilmemiştir.

Gayr-i müslimler şer'i hukuka göre işleyen Osmanlı mahkemelerinde kendi haklarını sonuna kadar arayabilmişlerdir. *(hkm40: (1) Ma'rûz-i dâ'ileridir ki(2) Medine-i Samsun kurâsından Çardak Kirişi Oymağından Hozavran karyesinde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Kosta veled-i (3) Vasil nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde ma'kûd ve meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Pavli (4) veled-i Dimitri nâm kimesne ile terâfu'larında merkûm Pavli'ye târih-i i'lâmdan altı sene mukaddem karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l- (5) hudûd ve'l-cîrân bir bâb mülk menzili ve bir saman hane ve bir koruluğu arsalarıyla beraber be-safkatu'l-vâhide bin (6) yüz elli guruşa bey' ve teslîm edüb ol dahi yedimden iştirâ ve kabûl meblağ-i mezbûru yedinden (7) tamâmen ahz u kabz eyledikten sonra ol târihden berü Ladik kazâsında mütemekkin olmamla şimdi bey'-i mezbûra nâdim (8) olduğum ecilden menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile saman hane ve fırın-ı mezbûrları merkûm Pavli'den cebren alınub bana teslîm (9) olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı merkûm (10) Kosta'ya tefhîm ve bî-vech-i şer'î merkûm Pavli'yi mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 21 Rebiülevvel sene 74.*

Bu mahkemeler hiçbir zaman din ayrımı yapmamış herkese eşit ve adil davranmıştır. (hkm167: (1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki(2)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde mütemekkin Hacı Yori veled-i Save nâm kimesne meclis-i şer'imizde Canik (3)Sancağı mal müdiri fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekîl-i müseccel-i şer'isi ikinci gavvâs İbrahim Ağa mahzarında şebender-i tüccâr vekîl (4)Arif Ağa ve ashâb-ı matlûbdan hacı Hasan Ağa ve Ömer Ağa nâm kimesneler hâzır oldukları halde an asl Divriği (5)Kazası'nda olup Medine-i mezbûrede ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûnu terekesinden ezyed olduğu halde fevt (6)olan Divriğili Emir Beyoğlu Kôr Mustafa bin Abdullah nâm kimesneye ribh ve ticâreti meyânımızda müşterek olmak üzere malımdan (7)ve yedimden bi't-tarîkü'l-muzârebe def' ve teslîm eylemiş olduğum iki yüz kırk altı bin üç yüz elli guruşdan bâki dört bin (8)kırk sekiz guruş ile on bir bin altı yüz on bir guruş ticâret cem'ân beş bin altı yüz elli dokuz guruş hâlâ zımmetinde (9)kalup le-hâletü hazihi merkûm Mustafa fevt olup fesh-i akd-ı muzârebe olmağla tüccârân-ı merkûmûn muvâcehelerinde sâyelerinizi (10)ruiyet olunduk da meblağ-ı mezbûrân beş bin altı yüz elli dokuz guruşu müteveffâ-yı merkûmun zâhirde verâse-i ma'rûfu ve mu'arrefesi (11)olmamağla tereke kâhiresine müvekkil-i mûma-ieyh Efendi bi'l-emâne vaz'-ı yed etmekle meblağ-ı mezbûru müvekkiline izâfetle vekîl-i merûkdan (12)talep ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûm İbrahim Ağa cevâbında müvekkil-i mûma-ileyhin müteveffâ-yı merkûmun terekesine (13)bâ defter-i kassâm bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr lakin ber vech-i muharrer şerikleri olup iki yük kırk altı bin üç yüz elli guruşdan (14)bâki dört bin kırk sekiz guruş ile on bir bin altı yüz on bir guruş ticâret hâsıl olduğu ba'de'l-inkâr müdde'i-i merkûmdan (15)ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olunduk da her biri mahallinde lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Kansızoğlu (16)Hacı İsmail Efendi ibn Osman ve Hacı Hüseyin zâde Seyyid Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'ii isbât etmeğin (17)mûcibiyle re's-i mâl olan iki yüz kırk altı bin üç yüz elli guruşdan bâki dört bin kırk sekiz guruş ile (18)on bir bin altı yüz on bir guruş ticâretini cem'ân on beş bin altı yüz elli dokuz guruşu müdde'i-i merkûm Haçi Yuri'ye (19)müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâhiresinden edâ ve teslîm müvekkil-i mûma-ieyh Efendi'ye izâfetle vekîl-i merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih (20)edâ olduğu tescil ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemâziye'l-âhir sene 74.)

Kayıtlardan elde ettiğimiz sonuçlara göre diyebiliriz ki Samsun'da müslüman halk ile gayr-i müslim tebâ arasındaki ilişkiler iyi bir düzeyde idi. Bu ilişkiler karşılıklı samimiyet, güven ve hoşgörü esasına dayanmaktaydı.

Gayr-i müslimler sadece müslümanlarla yaşadığı problemleri mahkemelere taşımıyorlardı. Aynı zamanda kendi aralarında yaşadıkları anlaşmazlıkları da mahkemelere taşıyorlardı. (hkm81: (1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden-i Kabi kurâsından Gülkaya karyesinde mütemekkin Deli Todor veled-i Kostanti nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Anderya Mahallesi mütemekkinlerinden (3) iken bundan akdem fevt olan Tulumcu Oğlu Yani veled-i Kostanti veled-i Atam terekesine vâzî'u'l-yed olan zevce-i metrûkesi Sofya bt Mihail'in (4) tarafından vekâleti şahs-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân Yazıcı Oğlu Amakye veled-i Yani ve Bafralı Dimid veled-i Yani nâm kimesneler şahâdetleriyle (5) sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Yorgi veled-i Panayot muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden dört bin (6) sekiz yüz elli sekiz guruş alacak hakkım olub istifâ-i hakk etmeden fevt olmakla ve tereke-i müteveffâ-yı merkûma müvekkile-i mezbûre vâzî'u'l-yed ol (7) duğundan meblağ-i mezbûru müteveffâ-yı merkûmun terekesinden taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına (8) mutâbık beyyîne taleb olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Anderya Mahallesinde mütemekkin Yazıcı Oğlu Anakya ve Bafralı Dimid (9) nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât ve't-tahlif mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan meblağ-i mezbûr dört bin sekiz yüz (10) elli sekiz guruşu müdde'î merkûm Todor'a müvekkilesine izâfetle edâ ve teslime vekil merkûm Yorgi'ye tenbih olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm (11) olundu el-emr li-men lehu'l-emr. Fi'l-yevmi'l-hâdi aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

Bu da demek oluyor ki Osmanlı hukuk sistemi son derece güvenli ve adaletliydi.

1.6.4. Kullanılan Eşyalar

İnsanların giyimi ve kullandıkları eşyalar, eşyaların türü, değeri toplumun kültürel yapısı ve ekonomik hayatıyla yakından ilgilidir. İncelediğimiz defterde adı geçen eşyalar aşağıda belirtilmiştir.

1.6.4.1. Ev eşyaları

- Döşek (hkm 36)
- Yasdık (hkm 36, 87)
- Sandık (hkm 36, 111, 125, 197)
- Yorgan (hkm 36, 87)

- Saat (hkm 44, 111, 197)
- Bez (hkm 44)
- Sac ayak (hkm 50)
- Heybe (hkm 50)
- Keçe (hkm 87)
- Yatak (hkm 87)
- Setr (hkm 123)
- Bakrak (hkm 123)
- Tava (hkm 123)
- Balta (hkm123)
- Bıçak (hkm 123)
- Kazan (hkm 125)
- Sahan (hkm 125)

1.6.4.2. Giyim eşyaları

- Kutnu yelek (hkm 26)
- İşlik (hkm 26)
- Fes (hkm 26, 50, 123)
- Yazma (hkm 26, 36, 123)
- Sarık (hkm 26, 50, 123)
- Şal (hkm 26, 125)
- Çuha yelek (hkm 26)
- Fermâne (hkm 36)
- Sevâyi entâri (hkm 36, 44)
- Trablus şal (hkm 36)
- İşlik entâri (hkm 36)
- Canfes şalvar (hkm 36)
- Trablus kuşak (hkm 36, 44)
- Çatku (hkm 36)
- Melez gömlek (hkm 36, 44)
- Müsenna papuç (hkm 36)
- Mendil (hkm 36)
- Keten gömlek (hkm 36)

- Keten don (hkm 36)
- Kadife fermâne (hkm 44)
- Canfes entâri (hkm 44)
- Melez don (hkm 44)
- Hilâli bez (hkm 44)
- Çuha cepken (hkm 50)
- Kukuleta (hkm 50)
- Dizlik (hkm 50)
- Entâri (hkm 50, 87)
- Kutnu entâri (hkm 123)

1.6.4.3. Takı ve kıymetli eşyalar

- Mecidiye altun (hkm 26)
- Sim akîk (hkm 36)
- Sim yüzük (hkm 36)
- Altın yüzük (hkm 87)
- Mahmudiye altun (hkm 111)
- Mahmudiye nisfiyesi (hkm 111)
- Yirmilik altun (hkm111)
- İslambol altunu (hkm 111)
- Elmas yüzük (hkm 111)
- Küpe saat (hkm 111)
- Zincir (hkm 111,197)
- Altın (hkm 13,197)
- Elmas küpe (hkm 197)
- Saat (hkm 197)
- Nühâs (hkm 13)

1.6.4.4. Hayvanlar

- Bârgir (hkm 14)
- İnek (hkm 50, 87)
- Tosun (hkm 50)
- Sığır (hkm 50, 85)

- Kısarak (hkm 50,85)
- Câmûş öküzü (hkm 85)
- Câmûş ineği (hkm 85)

1.6.4.5. Diğer eşyalar

- Kama (hkm 26)
- Tabanca (hkm 26)
- Kehribâr çubuk takımı (hkm 44)
- Sim işli çevre (hkm 44)
- Kazma (hkm 50)
- Tüfenk (hkm 50, 123)
- Bârgir kemeri (hkm 50)
- Zenne takımları (hkm 87)
- Zenne saltası (hkm 123)

1.6.5. Vakıflar

Vakıf, İslam hukukuna göre bir müminin alın teri ile kazandığı malından bir bölümünü kamunun yararına olacak bir iş için tahsis etmesidir. Vakfın yönetimi için tayin edilen kişiye mütevellî adı verilir. Vakfın kuruluş sebebi ortadan kalkmadıkça, vakfın ortadan kalkması söz konusu değildir. Bu nedenle Osmanlı devletinde vakıfların işlerinin düzenli yürümesi ve vakfa zarar gelmemesi için vakıf yönetimine son derece özen gösterilmiştir. Böylece vakıflar yoluyla cami, mescid, mektep, çeşme, yol, köprü, imamet gibi dîni ve sosyal yapılar inşa edilmiş, çeşitli kültürel faaliyetlerin yürütülmesine imkan sağlanmıştır.

Hkm 56'da tamir edilecek caminin tamir masrafları belirlenirken, hkm39'da hayrat olarak yapılacak çeşmenin usta ücreti belirlenmiştir. Hkm160'ta ise Ayşe Hanım Vakfı Ahşap Köprü'nün tamir kaydı bulunmaktadır.

Vakıflara ait kayıtlar genelde görevli tayini ile ilgilidir. (hkm 18, 31, 32, 33, 49, 53, 92, 94, 95, 96, 102, 103, 104, 105, 116, 177, 206, 235, 239, 247) 1764/10 (vr.1a-30b) No'lu incelediğimiz defterde adı geçen vakıflar aşağıda zikredilmiştir.

- Taflı Bey Mâlikânesi Vakfı (hkm 18,96)
- Said Bey Camii Şerif Vakfı (hkm 30)
- Ali Paşa Suyu Vakfı (hkm 31)

- Şeyh Hızır ve Sarı Şeyh Tekyesi Vakfı (hkm 33,95)
- Hızır Bey Camii Şerifi Vakfı (hkm 53,317)
- Erince Baba Zâviyesi Vakfı (hkm 92)
- Ayşe Hanım Bint-i Numan İlcek Vakfı (hkm 94)
- Şeyh Ulaş Zâviyesi Vakfı (hkm 102)
- İğdir Mâlikânesi Vakfı (hkm 103)
- Hoca Verdi Hayır Geldi Mâlikânesi Vakfı (hkm 104)
- Gazi Baba Zâviyesi Vakfı (hkm 105)
- Şeyh Bey Tekyesi Vakfı (hkm 114)
- Ayşe Hanım Vakfı Ahşap Köprü (hkm 160)
- Şeyh Hamza Zâviyesi Vakfı (hkm 177,247)
- Hızır Paşa Vakfı (hkm 231)
- Ahi Baba zâviyesi Vakfı (hkm 235)
- Kırbaç Ali Camii (hkm 116)
- Hızır Bey Camii (hkm 239)

Ayrıca defterde hkm 204'te kilise ihdâsına yönelik kayıt bulunmaktadır.

1.6.6. Ekonomik ve Ticari Hayat

1764/10 (vr.1a-30b) No'lu incelediğimiz defterden anladığımız kadarıyla 1857-1863 yılları arasında Samsun'un ticareti oldukça hareketlidir. Çünkü kayıtların bazılarında Samsun'a diğer sancak, vilayet ve kazalardan ticaret için gelen bir çok insan bulunmaktadır. *(hkm106: (1) Ma'rûz-i dâ'ileridir ki(2) An asıl Kayseriyeli olub li-ecli't-ticâre medîne-i Samsun'da mütemekkin Andon veled-i Yori meclis-i şer'de Atinalı Laz Hüseyin bin Ahmed (3) nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûr Hüseyin'den iddi'â eylediğim cins ve fiyatı beynimizde ma'lûm mecmû'u bin (4) altı yüz yetmiş dokuz buçuk guruş kıymetli eşyâ-i mütenevvi'a semenini hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn (5) bin guruş semen-i medfû'a ve makhûza sulh olub bedel-i sulhdan ziyâde müdde'âma ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allik âmme-i da'vâdan merkûm (6) Hüseyin'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim dedikde mezbûr Andon'un kelimât-ı meşrûhasını merkûm Hüseyin şifâhen tasdik ve ibrâ-yı (7) mezbûru kabûl eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr veliyyü'l-emr.*

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Cemaziyelevvel (8) li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

Bunun yanısıra halkın taşınmaz malları arasında ev , samanthane, ambar, oda, arsa, dükkan, kahvehane, bağ, tarla gibi mallarının bulunduğunu kayıtlardan anlamaktayız. (Hkm242:(6)sulbi kebîr oğlu iş bu bâ'isü'l-kitâb merkûm Muhiddin mahzarında müvekkillerimin mevrûsları müteveffâ-yı merkûm Hacı İbrahim'in (7)ile'l-vefât yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefâtına beş sehim i'tibâriylr üç sehim müvekkillerime isâbet eden Bazar Câmî '-i (8) Şerîfi önünde vâki' ma'lûmeti'l-hudûd bir bâb berber dükkanı ile mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan sâ'at menzili ve bir taraftan (9) beynlerimizde müşterek olan avlu sınırı ve bir taraftan cadde ve bir taraftan müşterek menzil odası ile mahdûd (10)nısf menzil ma'a fırın dahî kezâlik beş sehim i'tibâriyle üç sehim arsalarını merkûm Muhiddin ve sagîrân-ı mezbûrân.....)

Osmanlı halkının hayvancılıkla da uğraştığını kayıtlardan çıkarmak mümkündür. Büyük baş hayvan olarak; sığır ineği, câmûş ineği, câmûş öküzü, kısrağ, at ve eşek besledikleri gözümüze çarpmaktadır. (Hkm 34: ... (8) üç sene mukaddem bilâ-veled fevt olan Molla Ahmed bin Ali'nin merkûm İbrahim yedinde ve müteveffâ-yı merkûm ile müşterek (9) dörder yüz guruş kıymetli siyah ve sarı ve lâm elif damgaları olan sekiz re's camuş ve üçer yüz guruş (10) kıymetli siyah ve sarı ve gök on dört re's sığır inekleri ve dörder yüz guruş kıymetli siyan ve gök ve alaca (11) altı re's sığır tosunları cem'an yirmi sekiz re's hayvanların nısfı irsen müvekkilem mezbûreye isâbet etmekle....)

Bu hayvanların etinden, sütünden, derisinden ve gücünden faydalanılırdı. Bunlar arasında halk için en kıymetli olanları câmûş öküzü ve at idi. Çünkü kayıtlarda geçen hırsızlık olaylarında en çok bu iki hayvanın adı geçmektedir. (Hkm59: ... (6) merkûmûn târih-i i'lâmdan on iki gün mukaddem Cuma gecesini Kirazlık nâm mahalde ra'y eden bir re's (7) kısrağ ve bir re's camus palazı merkûm Gregi Kirazlık iki re's kısrağ ve bir re's camus (8) düğesi ve iki re's sığır ineği ve merkûm Papas Oğullarından her biri ikişer ra'sdan dört (9) re's sığır ineklerimizi tutup gâib etmeleriyle sual olunub hayvân-ı mezkûrları (10) her birimizin yedlerine teslim olunmak matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûmûn (11) Selim ve Hasan İvaz ve Osman ve İsmail'den her biri külliye inkâr eylediklerinde müdde'ûn-ı...)

Defterde ekonomik hayatın hayli canlı olduğu görülmektedir. İnsanların kendilerine ait olan taşınmaz mallara dâir satış kayıtları gözümüze çarpmaktadır. (Hkm 15, 23, 29, 88, 90, 129, 156, 181, 183, 190, 222, 223, 225, 232, 238, 240, 241, 248)

İKİNCİ BÖLÜM

1857-1863 YILLARINA AİT (1764/10 NUMARALI) SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN (VR.1a-30b) TRANSKRİPSİYONU

1. Hüküm (1a-1): Demirci Esnafı Ziphek Oğlu Aksadora'nın Alacağına Dair İ'lâmın Tebliğ Edildiğine Dair Kayıt

(1) Bâdî-i terkîm-i ilmuhaber oldur ki (2) Medîne-i Samsun mahallâtından Ermeni Mahallesi mütemekkinlerinden ve tebe'a-i devlet-i aliyyenin Ermeni milletinden demirci (3) esnâfından Zephek Oğlu Aksador ile (4)yedi yüz seksen guruş alacak husûsuna dâir meyânımızda vicâhen cereyân iden muhâkeme-i şer'iyeye üzerine aleyhimde (5) olarak sâdır olan üç yüz yigirmi altı numrolu fi 21 Receb sene 307 târihli (6) i'lâm-ı şer'înin bir kıt'a sûret-i musaddaka mahkeme-i şer'iyeye mübâşirlerinden (7) Mehmed Ağa ma'rifetiyle tarafıma teblîğ olunmuşdur.

Mühür

Kavak Kazâsı Nâibi Efendinin tatbîki budur. Fî Gurre-i Cemaziyelahir sene 75.

2. Hüküm (1b-1): Yozgathı Mehmet'in Hastanede Vefat Ettiğine Dair Kayıt

(1) Hastahânedeki fevt olan asâkir-i nizâmiyeden Yozgathı Mehmed (karaşın ve kara bıyıklı) Der-'Aliye'de vilâyeti cânibine (2) azîmet iderken medîne-i Samsun hastahanesinde fevti târihi fi 3 Cemaziyelevvel sene 74.

3. Hüküm (1b-2): Oflu Mahmut Efendi İbni Mustafa'nın Hac Görevini Eda Edene Kadar Yerine İsmail Bin Ali'yi Vekil Tayin Etmesine Dair Kayıt

(1) Ökse kazâsı kurâsından Tekye karyesinde sâkin Oflu Mahmud Efendi ibn-i Mustafa nâm kimesne iş bu bin (2) iki yüz yetmiş dört senesi mah-ı Ramazan bu beşinci günü fariza vakti olan hacc-ı şerifi (3) eda itmek üzere canibü hayr-u ma'fîret tıraza azimet ideceğinden kaza-i mezbûr (4) Ve ümmetce olan umur-u hususatını ez ğayrı husumet eda ve tesviye itmesi huzur-ı (5) şer'ine vekil ve nâib-i meab nasb-u tayin eylemiş olduğu (6)oglu İsmail Bin Ali nâm kimesne dahi ber-vech-i merkum (7) Mahmud Efendinin ba'de

eda-i hac şerfi azimet degin vekalet (8) mezkûreye ve merasimini edaya teahhüd ve iltizam İtmış (9) olduğundan işbu mahalle kayd ve şerh virildi. (10) Sene 1274

4. Hüküm (1b-3): Akgül Bint-i Mehmet'in Hacı Ali Efendi Bin Halil İle Nikahlanmasına Dair Kayıt

(1) Mekre Mahallesi imamı efendi inha olunur ki(2)mahalleniz sakinlerinden Akgül bt Mehmed nâm-ı seyyidin mani-i şer'iyyesi yok ise işbu talebi olan (3)Hacı Ali efendi bin Halil nâm kimesneye velisi izniyle tarafeyn rızaları ve mihr-i müeccel (4)ve muaccel tesmiyesiyle inde'ş-şuhûd akd ve nikah eylesiz vessalam 3 rebiyyül evvel sene 75 (5)mihr-i muaccel 500 yalnız beş yüz guruştur şuhûdul hâl hamamcı Hacı Abdullah Efendi Hacı Ali Ağa Canikli Hacı Hafız Efendi ve gayrihim ve mihr-i müeccel 1001 yalnız bin bir guruştur

5. Hüküm (1b-4): Asker İken Vefat Eden Mehmet İbni Hatip Oğlu Yahya'nın Eşyalarının Pahasına Dair Kayıt

(1) An asl Bafralı asâkiri bahriyeden olup Samsun'da vefat iden Mahmud ibn hatip oğlu Yahyanın (2) elbisesinin bahası fûrut olunup kırk guruşa iblâğ olunduğu işbu mahalle şerh virildi. (3) işbu meblağı İsmail Ağaya katibi Sa'di Efendi teslim itmişdir.

6. Hüküm (1b-5): Köroğlu Ahmet'in Değirmencibey Oğullarına Olan Borcunu Ödediğine Dair Kayıt

(1) Sa'di bey mahallesinde sakin Köroğlu Ahmedin vekili müsecceli Muti'ullah meclîs-i şer'ide (2) ikrar-ı tam ve takrîr-i kelâm idüp değirmenci bey oğullarına olan iki yüz guruş mitraz (3) parası ve yağını işbu tarihten otuz bir gün tamamında mahalleye getirüp teslim iderim (4) ittiğim üzre ücret-i taharriye ve zaptiye ücreti kendi üzerime olsun deyü takrir kılındı. Zaral oğlu İbrahim ve Abdullah matba'a (...) 51 mebla' guruş meclîs-i şer'den teslim eyledi

7. Hüküm (1b-6): Dimestoki Veled-i İstefan'ın Mihri Mezbûru Emalyedos'un Kaybettiğini Kabul Etmemesine Dair Kayıt

(1) Kadı karyesinde mütemekkin Papası oğlu Dimestot veled-i İstefan meclîs-i şer'de bundan on yedi (2) gün mukaddem Der- Aliye'de kendi halimi rumi evvele ve İslamca olmak üzre behram yazdurup (3) mihr-i mezbûru Emalyedos işbu hâzırı bil

meclis Kiyofa getirmek üzere *** (4) merkurum Kiyof mihrî mezbûru zâyî itdüm deyüp
*** (5) kabulüm değildir deyü takrîrinin kabulüne ***

8. Hüküm (2a-1): Samsun'a Nâib Atanmasına Dair kayıt

(1) Yâ Fettâh Yâ Rezzâk (2) İzzet-me'âb şeri'at-nisâb kibâr-ı müderrisînden Erzincânî mevlânâ Ahmed Sıdkı Efendi kâm-yâb (3) ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Samsun kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'îyyesi işbu sene erba'a ve seb'în ve mieteyn ve elf (4) Saferu'l-Hayrî guresinden zabt etmek üzere zât-ı hazreti fetvâ-penâhînin intihâb ve tercih buyurdıklarına ve nezâret-i (5) âmmemize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı şerifinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezkûra gurre-i merkûmeden bi'n-niyâbe (6) mutasarrıf olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlîde sa'y-i cemîl eyleyüb vâkı'a olan muhalledât-ı müteveffâ-yı askeriye (7) müceb-i tahrîr olanlarını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îyye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimam ve dikkat eylesesiz ve's-selâm. (8) El-fakîr ibn el-âbidin Efendizâde es-Seyyid Mehmed Cemaleddin el-kâdî asker-i Anadolu

9. Hüküm (2a-2): Çarşamba Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt

(1) İzzet-me'âb şeri'at-nisâb kibâr-ı müderrisînden Erzincânî mevlânâ Ahmed Sıdkı Efendi kâm-yâb (2) ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Çarşamba nâm-ı diğeri Erim kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'îyyesi işbu sene erba'a ve seb'în ve mieteyn ve elf (3) Saferu'l-Hayrî guresinden zabt etmek üzere zât-ı hazreti fetvâ-penâhînin intihâb ve tercih buyurdıklarına ve nezâret-i (4) âmmemize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı şerifinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezkûra gurre-i mezbûrdan bi'n-niyâbe (5) mutasarrıf olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlîde sa'y-i cemîl eyleyüb vâkı'a olan muhalledât-ı müteveffâ-yı askeriyenin (6) müceb-i tahrîr olanlarını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îyye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimâm ve dikkat eylesesiz ve's-selâm.

10. Hüküm (2a-3): Ökse Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt

(1) İzzet-me'âb şeri'at-nisâb kibâr-ı müderrisînden mevlânâ Erzincânî Ahmed Sıdkı Efendi kâm-yâb (2) ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Ökse kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'îyyesi işbu sene erba'a ve seb'în ve mieteyn ve elf (3) Saferu'l-Hayrî guresinden zabt etmek üzere zât-ı hazreti fetvâ-penâhînin intihâb ve tercih buyurdıklarına ve nezâret-i (4) âmmemize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı şerifinize ihâle

ve tefvîz olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezkûra gurre-i mezbûrdan bi'n-niyâbe (5) mutasarrıf olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'î-i âlîde sa'y-i cemîl eyleyüb vâkı'a olan muhallefât-ı müteveffâ-yı askeriyenin (6) müceb-i tahrîr olanlarını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îyye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimâm ve dikkat eylesesiz ve's-selâm.

11. Hüküm (2a-4): Ayvacık Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt

(1) İzzet-me'âb şeri'at-nisâb kibâr-ı müderrisînden mevlânâ Erzincânî Ahmed Sıdkı Efendi kâm-yâb (2) ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Ayvacık kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'îyyesi işbu sene erba'a ve seb'în ve mieteyn ve elf (3) Saferu'l-Hayrı guresinden zabt etmek üzere zât-ı hazreti fetvâ-penâhînin intihâb ve tercih buyurdıklarına ve nezâret-i (4) âmmeimize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı şerifinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezkûra gurre-i mezbûrdan bi'n-niyâbe (5) mutasarrıf olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'î-i âlîde sa'y-i cemîl eyleyüb vâkı'a olan muhallefât-ı müteveffâ-yı askeriyenin (6) müceb-i tahrîr olanlarını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îyye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimâm ve dikkat eylesesiz ve's-selâm.

12. Hüküm (2a-5): Kavak Kazası'na Nâib Atanmasına Dair Kayıt

(1) İzzet-me'âb şeri'at-nisâb kibâr-ı müderrisînden mevlânâ Erzincânî Ahmed Sıdkı Efendi kâm-yâb (2) ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki Kavak kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'îyyesi işbu sene erba'a ve seb'în ve mieteyn ve elf (3) Saferu'l-Hayrı guresinden zabt etmek üzere zât-ı hazreti fetvâ-penâhînin intihâb ve tercih buyurdıklarına ve nezâret-i (4) âmmeimize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı şerifinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezkûra gurre-i mezbûrdan bi'n-niyâbe (5) mutasarrıf olub beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'î-i âlîde sa'y-i cemîl eyleyüb vâkı'a olan muhallefât-ı müteveffâ-yı askeriyenin (6) müceb-i tahrîr olanlarını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'îyye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimâm ve dikkat eylesesiz ve's-selâm.

13. Hüküm (2a-6): Ali Ağa'nın Söylediklerini Merhumân Ali ve Ayşe'nin Kabul Ettiğine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Ünye kasabası mahallâtından Kale Deresi Mahallesinde sâkine Baltacı Oğlu kerimesi sâhibetü arz-ı hâl (3) mu‘arrafetü’z-zât Hatice bint-i Mehmed nâm hatun tarafından zikri câ’î da‘vâya ve lede’l-hâce sulh ve ibrâya vekil olduğu medîne-i (4) Samsun ahâlisinden Ali Ağa Oğlu Emin bin Ali ve Der-‘Aliyeli İsmail Efendi ibni Ali şahâdetleriyle sâbit olan (5) mezbûrenin zevc-i dâhili Ali Ağa ibni Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i livâda ma‘kûd mahfel-i şer‘-i münirde derûn-i (6) arz-ı hâlde mezkûru’l-isim kasaba-i mezbûrede sâkine yine ma‘rifetü’z-zât Ayşe bint-i Receb nâm hatun ile mezbûre (7) Ayşe’nin sadrî kebir oğlu Ali bin Mehmed nâm kimesneler muvâcehelerinde merkûmândan bi’l-vekâle cihet-i irsiyyede iddi‘â (8) eylediğim kasaba-i mezbûrede vâki‘ ma‘lûmu’l-hudûd menzil ve tarla ve altun ve nuhâs da‘vâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn (9) (...)inkâr iki yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bi’t-terâtî ve bi’l-vekâle sulh olmamla husûs-i mezkûr ve sâire (10) müte‘allika âmm-i da‘vâdan mezbûre Ayşe ve Ali’nin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve ıskât (11) etdim dedikde merkûmân Ali ve Ayşe Hatun dahi müdde‘î vekîl merkûm Ali Ağa’nın bi’l-cümle sâdır olan (12) kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru kabûl eyledikleri bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. (13) bâki emr li-veliyi’l-emr. Fî 1 Rebiülevvel sene 74.

14. Hüküm (2b-1): Merada Kaybolan Hayvanını ‘Ben Dört Yüz Kuruşa Bulurum’ Diyen Kimseye Açılan Davanın Reddine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Meşelidüzü karyesinden sâhib-i arz-ı hâl Yuri veled-i Dimitri nâm kimesne meclis-i livâda (3) ma‘kûd mahfel-i şer‘-i münirde derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru’l-isim karye-i mezbûre mütemekkinlerinden İstavri veled-i Nikola (4) ile terâfu‘larında târih-i i‘lâmdan beş mâh mukaddem karye-i mezbûrede çayırda ip ile bağlanmış bin üç yüz (5) guruş kıymetli bir re’s Timur kırı bârgirim gâib olub merkûm İstavri’ye su‘âl eylediğimde bana (6) dört yüz guruş verir isen bârgirini bulur sana teslim ederim demiş olmakla mücerred bulurum demekle (7) bârgiri mezkûru bana zâmin olmasına cebr olunmak murâdımdır deyü tasaddî eylediği da‘vâsı takrîr-i meşrûhu (8) üzere meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm olduğu bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (9) i‘lâm olundu. Bâki emr li-veliyi’l-emr . Fî 1 Rebiülevvel sene 74.

15. Hüküm (2b-2): Duhancı Laz Cevahir Bin Abdullah'ın Fatma Bint-i Osman İle Yaptığı Alış Verişe Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Hemşin kazâsı ahâlisinden olub Samsun kurâsından Kara Oyumca karyesinde (3) sâkin Duhancı Laz Cevahir bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münirde karye-i mezbûrede sâkin mu'arrafetü'z-zât (4) Fatma bint-i Osman nâm hatun muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûre Fatma'dan (5) iddi'â eylediğim üç yüz guruş duhan fidesi semeni ile on batman duhan da'vâmdan bâ-tavassut-i (6) muslihîn âmme-i da'vâdan meccânen fâriğ olmamla husûs-i mezbûra ve sâir müte'allika mezbûre Fatma'nın (7) zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahlh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât etdim dedikde mezbûre Fatma Hatun dahi müdde'î (8) merkûm Cevahir'in bi'l-cümle sâdir olan kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru kabul eylediği (9) bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr li-veliyi'l-emr. Fî 2 Rebiülevvel sene 74.

16. Hüküm (2b-3): Zorya Oğlu Kostanti Veled-i Todor Veled-i Sava'nın Terekesinin Vârisleri Arasındaki Taksimine Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden kapı kurâsından Ökse karyesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Zorya Oğlu (2) Kostanti veled-i Todor veled-i Sava'nın verâseti zevce-i metrûkesi Kodina bint-i Dimitri ile sulbi kebir oğulları Yurika (3) ve Saenbi ve Dimitri ve sulbiye-i kebir kızları Bartana ve Dimye ve Anize'ye münhasıra ve tashîh-i mesele-i mirasları seksen sehinden (4) olub sihâm-ı mezbûreden on sehmi zevce-i mezbûre Kodina'ya ve on dörder sehinden kırk iki sehmi (5) ibn merkûm Yurika ve Sanebi ve Dimitri'ye ve yedişer sehinden yirmi bir sehmi benât-ı mezbûrelere isâbeti tahakkukdan (6) sonra şahsı ta'rif-i şer'î ile mu'arrafe olan bint mezbûre Bartana nâm nasrâniye Medine-i mezbur mahkemesinde (7) meclis-i şer'-i şerif-i enverde işbu bâ'îsü's-sefer li-ebeveyn karındaşı mezbûr Yurika muvâcehesinde bi-tav'ihâ (8) ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesi urûz ve akâr olmakla tashîh-i mezkûr (9) üzere mecmû' tereke-i mevcûdesinden hisse-i irsiye-i ma'lûmem mukâbelesinde şerâ'it-i maslahat sulhu hâvî (10) alâ tarikût-te(...)ü'ş-şer'î hisse-i irsiyemden ezîd bana dört yüz guruş vermek üzere bi't-terâzi musâlaha (11) olduğumuzdan sonra merkûm Yurika bedel-i sulh olan meblağ-i mezbûru tamâmen bana teslîm ben dahi yedinden ba'de'l-ahz (12) mâ adâ terekeden hisse-i irsiyeme müte'allika âmme-i da'vâdan merkûm Yurika'nın zimmetini ibrâ eyledim dedikde gibbe't-tasdîkû' (13) ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 2 Rebiülevvel sene 74.

17. Hüküm (2b-4): Hacı Hurşid Bin Abdullah'ın Vefat Eden Musa Ağa İbni Ahmet'ten Alacağı Talep Etmesi Üzerine Nâzır Tarafından İlzâm Edilmesi

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi sâkin iken bundan akdem fevt olan Musa Ağa ibni Ahmed'in (3) sulbi sağır oğlu Musa ve sulbiye-i sağire kızı Fıtnat hanımın bâ hüccet-i şer'iyeye vasiye-i mansûbeleri vâlidisi Amine bint-i (4) Ahmed tarafından vekili ve sağırân-ı mezbûrânın nâzır Hasane İvaz ibni Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i münirde (...) (5) mahallesi sâkin el-Hacc Hurşid bin Abdullah ile terâfû'larında sağırân-ı mezbûrânın babaları (6) müteveffâ-yı merkûm Musa Ağa'nın merkûm Hacı Hurşid zimmetinde cihet-i şirketten bâ sened sekiz bin yetmiş (7) sekiz gurusu alacak hakkı olup istifâ-i hakk etmeden fevt olmakla meblağ-i mezbûru merkûm el-Hacc Hurşid'den (8) bi'l-vekâle talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-ikrâr mücebince meblağ-i mezbûr sekiz bin yetmiş sekiz gurusu sağırân-ı (9) mezbûrân için müdde'î vekil ve nâzır merkûma edâsıyla mezbûr Hacı Hurşid ilzâm olunduğu bi'l-iltimâs (10) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr li-veliyi'l-emr. Fî 3 Rebiülevvel sene 74.

18. Hüküm (2b-5): Taflı Bey Mâlikânesi Vakfının Meşihat Cihetine Şeyh Mehmet Yâr Efendi İbni Salih'in Getirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyun-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Bafra kazâsına (2) tâbi' Gelemet karyesinde vâki' Taflı Bey mâlikânesi vakfının meşihat cihetine mutasarrıf olan Osman ibni Hüseyin bi-lâ (3) veled fevt olup cihet-i mezbûre mahlûl olmakla yerine medîne-i Samsun mahallâtından Bezzâz Mahallesi'nin yirmi (4) dördüncü hânenin birinci numrosunda mukayyed hîn-i tahrîr-i nüfûsda kırk beş yaşında el-hâlet-i hâzihî elli dört (5) yaşında esnân-ı askeriyeyi tecâvüz edüb lede'l-imtihân istihkâkı nümâyân olan işbu râfi'-i rıf'at-i (6) ubûdiyet Şeyh Mehmed Yâr Efendi ibni Salih dâ'îlerine meşihat-i mezkûreyi müteveffâ-yı merkûmun mahlûlünden (7) şeyh-i mumaiyleh dâ'îlerine tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i âlişân sadaka ve ihsân (8) buyrulmak ricâsına evvelki vâki'ü'l-haldir bi'l-iltimâs devlet medâra arz ve i'lâm olundu. Bâki el-emr (9) hazreti men lehu'l-emr. Fî 4 Rebiülevvel sene 74.

19. Hüküm (3a-1): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş'in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfı Davasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Terme kazâsı kurâsından Gemiş karyesi sâkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl el-Hacc Mustafa Efendi ibni Molla Memiş (3) nâm kimesne meclis-i livâda mahfel-i şer'-i münirde karye-i mezbûreden derûn-i arz-ı hâlde zikr-i âtî tarlalara vaz'-ı yedi mütehakkik olan (4) Kayaş Oğlu Ahmed ile terâfu'larında zirâ'at müdürü vekili zabtiye-i Karahisarlı Mahmud Ağa hâzır olduğu karye-i mezbûrede vâki' (5) ma'lûmu'l-hudûd ve'l-cîrân (...) ve Cücük oğlu dam arkası ve emir yeri (6) ve çerkil yeri demekler ârif yedi kıt'a on dönüm tarlalar bundan kırk sene mukaddem fevt olan babam Molla Memiş'in havza-i (7) tasarrufunda olup ba'de vefâtihî bana intikâl etmekle merkûm Ahmed tarlahâ-yı mezkûreleri fuzûlî zabt eder deyü ba'de'd-da'vâ (8) ve'l-istintâk merkûm Ahmed cevâbında tarlahâ-yı mezkûrelere vaz'-ı yedini ikrâr lakin tarlahâ-yı mezkûreler üç sehim itibarıyla (9) bir sehmi müdde'î merkûmun olup ve iki sehmi benim ile Der-Aliyede Nizam Kara Ali'nin olmakla ol vecihle vaz'-ı yed ederim deyü cevâb (10) etdikde müdde'î merkûm Hacı Mustafa Efendi merkûm Ahmed'in şirket beyânını tasdik etmekle mücebince arazi-i merkûmeyi (...) (11) üç sehim itibarıyla tasarruf etmelerine razı oldukları bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr li-veliyi'l-emr. (12) Fi'l-veymi's-sâdis min şehr-i Rebiülevvel li-sene erba'a ve tis'in ve mieteyn ve elf.

20. Hüküm (3a-2): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş'in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfı Davasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Terme kazâsı kurâsından Gemiş karyesi sâkinlerinden Kayaş Oğlu el-Hacc Mustafa Efendi ibni Memiş nâm kimesne (3) medîne-i Samsun'da huzûr-ı mutasarrıfide akd olunan meclis-i şer'-i münirde karye-i mezbûre ahâlilerinden zikr-i câ'î tarlalara (4) vaz'u'l-yed oldukları beyyine ile tahakkuk eden Han Oğlu Mehmed bin Ahmed ve Cüce Oğlu Ahmed bin İsmail ile terâfu'larında (5) zirâ'at müdürü vekili zabtiye-i Karahisarlı Mahmud Ağa hâzır olduğu hâlde karye-i mezbûrede vâki' merkûmânın (6) tapu-yı sâhibü'l-arz yirmi üç seneden beri mutasarrıf oldukları arazi-i emiriyeden (...) (7) demekle arîf bir taraftan Mosis ve bir taraftan Hatib Molla Hasan ve bir taraftan Ali Kethüda tarlaları ve bir taraftan (8) kendi tarlam ile mahdûd bir kıt'a kürûmu târih-i i'lâmdan kırk sene mukaddem fevt olan babam Molla Memiş'in (9) bilâ-

tapu (...) olub ba‘de vefâtihi bana intikâl etmekle ben dahi bilâ-tapu kürûm-ı mezbûrdan ihtisâb (10) ede gelmişken şimdi merkûmân kürûm-ı mezbûru keşf ve ısyâ ederek zabt ve zirâ‘ât ederler (11) su‘âl olunub keff-i yedlerine tenbih olunmak matlûbundur deyü müdde‘î merkûmun takrîri üzere takdîm (12) eylediği da‘vâsı takrîr-i meşrûhu üzere meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı ve kendüsüne tefhîm (13) ve bî-vech-i şer‘î merkûmân üzerlerine mu‘ârazadan men‘ olunduğu bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm (14) olundu bâki emru‘l-emr. Fi‘l-yevmi‘-s-sâdis min şehr-i Rebiülevvel li-sene erba‘a ve seb‘în ve mieteyn ve (15) elf.

21. Hüküm (3a-3): Mustafa Efendi İbni Molla Memiş’in Kayaş Oğlu Ahmet İle Arazi İhtilâfı Davasına Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Canik sancağında Terme kazâsı kurâsından Gemiş karyesinde sâkin Kayaş Oğlu el-Hacc Mustafa Efendi ibni (3) Molla Memiş nâm kimesne meclis-i livâda mahfel-i şer‘-i münîrde karye-i mezbûre sâkinlerinden zikr-i câ‘î tarlaya vâzı‘u‘l-yed (4) olduğu beyyine ile tahakkuk eden Cüce Oğlu Ahmed bin İsmail muvâcehesinde zirâ‘ât müdürü vekili zabtiye Karahisarlı (5) Mahmud Ağa hâzır olduğu halde merkûm Ahmed’in bâ tapu-yı sâhibü‘l-arz yirmi üç (6) seneden beri mutasarrıf olduğu arazi-i emiriyeden karye-i mezbûrede vâki‘ Cıbarlı yeri demekle arîf (7) bir taraftan Ahmed Bey havlusı ve bir taraftan Şükrü Ağa yeri bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt‘a tarla târih-i (8) i‘lâmdan kırk sene mukaddem fevt olan babam Molla Memiş’in bilâ-tapu havza-i tasarrufunda olub (9) ba‘de vefâtihi bana intikâl edüb bende otuz sene bir kimesneyi vekil etmeyüb diyârı âherde bulunduğumdan (10) tarla-yı mahdûd-i mezkûrda merkûm Ahmed’in keff-i yedine bana teslimine tenbih olunmak murâdımdır deyü (11) tasaddî eylediği takrîr-i meşrûhu üzere meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne tefhîm ve bî-vech-i (12) şer‘î merkûma mu‘ârazadan men‘ olunduğu bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâki (13) emr li-veliyi‘l-emr. Fi‘l-yevmi‘-s-sâbi‘ Rebiülevvel li-sene erba‘a ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

22. Hüküm (3a-4): El Hacc Ebubekir Efendi İbni Hasan’ın Alacağının Ahmet İvaz’a Tembih Edildiğine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Canik sancağında Bafra kasabası ahâlisinden el-Hacc Ebubekir Efendi ibni Hasan tarafından zikr-i câ‘î (3) da‘vâya vekâleti kasaba-i mezbûr kurâsından Köseli

karyesinden Süleyman bin Osman ve Paşalı Oğlu Mehmed bin Hüseyin (4) nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit olan Abdurrahman bin Hasan nâm kimesne medîne-i Samsun mahkemesinde (5) meclis-i şer‘-i münîrde Canik sancağı mal müdfri fütüvvetlü Halil Efendi tarafından vekil-i müseccel olub (6) taraf-ı şer‘iden dahi husûmet-i re‘y olunan Ahmed İvaz bin Hasan muvâcehesinde müvekkilim târih-i (7) i‘lâmdan dört mâh mukaddem malından olub Kılıç karyesinde ra‘y eden bin elli beş guruş (8) kıymetli iki re’s camus danaları gâib olub medîne-i mezbûreye götürüb müddet-i (9) lakît tekmilinde dana-i mezbûreleri müvekkil-i mumaileyh fütüvvetlü efendi iki bin yüz guruşa (10) bey‘ edüb meblağ-i mezbûr cânib-i beytu’l-mâlda mahfûz olmakla meblağ-i mezbûr iki bin yüz (11) guruşu bi’l-vekâle taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ vekil merkûm Ahmed İvaz müvekkil-i mumaileyhe bi’l-emâne (12) meblağ-i mezbûr iki bin yüz guruşa vaz‘-ı yedini ikrâr dana-i mezbûreler müdde‘î vekil merkûmun (13) müvekkilesinin olduğunu inkâr edecek müdde‘î vekil merkûm ber vech-i muharrer müdde‘âsını Köseli karyesinden (14) Süleyman bin Osman ve Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler şahâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât (15) etmeğın mücibiyle meblağ-i mezbûr iki bin yüz guruşu müdde‘î vekil merkûma edâ ve teslime müvekkil-i mumaileyhe (16) efendiye izâfetle Ahmed İvaz’a tenbih olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ Rebiülevvel (17) li-sene erba‘a ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

23. Hüküm (3b-1): Himmet Oğlu Emrullah Bin Himmet’in Söz Konusu Tarlayı Zarife Bint-i Mustafa’ya Sattığına Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medine-i Samsun’a muzâfe Kavak kazâsı kurâsından Bağdad karyesi sâkinlerinden Himmet Oğlu Emrullah bin Himmet nâm kimesne medîne-i Samsun (3) mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde karye-i mezbûrede sâkine zikr-i câ‘î tarlaya vaz‘u’l-yed olduğu beyyine ile tahakkuk eden kâim vâlidesi işbu (4) bâ‘îsetü’l-i‘lâm sâhibetü arz-ı hâl mu‘arrafetü’z-zât Zarife bint-i Mustafa nâm hatun muvâcehesinde sâhibü’l-arz vekili hâzır olduğu (5) hâlde merkûmenin arazi-i emiriyeden bâ tapu-yı sâhibü’l-arz mutasarrıfe olduğu karye-i mezbûrede vâki‘ arpalık demekle arîf (6) bir tarafdand Hatib Molla Mehmed tarlası bir tarafdand Hasan Beşe bostanı bir tarafdand dere ve bir tarafdand cadde ile mahdûd bir kıt‘a tarla (7) şirâ‘en benimdir deyü tasaddî eylediğim da‘vâmdand meccânen fâriğ olmamla tara-yı mezkûra müte‘allika da‘vâdand merkûme Zarife’nin (8) zimmetini ibrâ-i âmm-ı kat‘î ile ibrâ ve ıskât eyledim dedikde mezbûre Zarife dahi merkûm Emrullah’ın bi’l-cümle sâdır olan (9) kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve

ibrâ-yı mezbûru kabul eylediği bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. (10) bâki el-emr li-men lehu'l-emrindir. Fî 9 Rebiülahir sene 74.

24. Hüküm (3b-2): Osman Ağa İbni Osman Bin Abdullah'ın Verâsetine Dair

Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Zikr-i câ'î dokuz bin üç yüz doksan üç guruş iki para kendülere i'tâ olunan husûsda vârid olduklarını şer'an (3) isbât olunmak bâbında bu def'a şeref-vürûd eden emir nâme-i nezâret-i mâliye-i celîle üzerine medîne-i Samsun mahallâtından Hançerli (4) Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan timurlunun atik mütekâ'idlerinden Osman Ağa ibni Osman bin Abdullah'ın (5) verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Atiye bint-i İbrahim ile sulbi kebir oğlu Osman ve sağır oğulları Seyyid Mehmed ve Abdülmecid ve sağire kızı (6) Zeyneb'e münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î sığâr-ı merkûmun tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasi mansûbları (7) karındaşları merkûm Osman kendiden bi'l-asâle ve sığâr-ı merkûmün taraflarından bi'l-vesâye ve zevce-i mezbûre tarafından (8) bi'l-vekâle meclis-i şer'-i münîrde Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi tarafından vekil-i müseccel-i şer'îsi Ahmed Hamdi (9) Efendi bin Mehmed muvâcehesinde mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun sancağ-ı mezbûrda Arguma ve sâir kazâlarda ve Beragonya nâm (10) karye ve sâireden hisse-i timar ve zu'amâ hâsılâtına dâir vârid olan timar-ı mezbûrun gayr-i ez-hums cebelü hâsılât ve bedeli (11) olan elli dört senesinden altmış dokuz senesi Eylülü yirmi altıncı gününe değin terâkim eden cem'an dokuz bin (12) üç yüz doksan üç guruş iki para müvekkil-i mumaiyleh efendi bi'l-emâne vaz'u'l-yed olmakla bi'l-vekâle ve bi'l-asâle (13) ve bi'l-vesâye taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekil merkûm Ahmed Efendi müvekkil-i mumaiylehin (14) bi'l-emâne meblağ-ı mezbûr dokuz bin üç yüz doksan üç guruş iki paraya vaz'-ı yedini ikrâr müdde'î merkûmun (15) müteveffâ-yı merkûm vârisi olduklarını inkâr edicek müdde'î vasi merkûm ber vech-i muharrer vâris olduklarına (16) mahalle-i mezbûr ahâlisinden Aşık Süleyman bin Mehmed ve Terzi İbrahim bin Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe (17) ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücibiyle müdde'îyûn-ı merkûmün müteveffâ-yı merkûm Osman Ağa bin Osman'ın (18) hasren vârisi oldukları bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki el-emr li-men lehu'l-emrindir. Fî'l-yevmi'l-hâdî (19) aşer min şehr-i Rebiülevvel li-sene erba'a ve seb'in ve mieteyn ve elf.

25. Hüküm (3b-3): Papas Haralanbo Veled-i Yor'un Sarı Nikola'dan Bin Üç Yüz Otuz Guruş Alacağı Olduğuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun Gökçeınarı karyesinde mütemekkin Papas Haralanbo veled-i Yor tarafından vekâleti Çengel Oğlu Haralanbos veled-i Yani (3) ve Semyon Oğlu Yani veled-i Semyon şahâdetleriyle sâbit olan karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Katırcı Oğlu Pavli veled-i Yani nâm kimesne (4) meclis-i şer'-i münîrde Tepecik karyesinden Sarı Nikola veled-i Nazar muvâcehesinde merkûm Sarı Nikola zimmetinde müvekkilimin (5) bâ tahvîl bin üç yüz otuz guruş saman semeni alacak hakkı olmakla bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr (6) müdde'î vekil merkûmdan ber vech-i muharrer beyyine taleb olundukda müdde'âsını lede't-tezkiye şahâdetleri makbûl olan Çerçi Oğlu Yor (7) veled-i Lefter ve Sava veled-i Yor nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğın mücibiyle meblağ-i mezbûr (8) bin üç yüz otuz guruşu vekil merkûm Pavli'ye edâ ve teslimi merkûm Nikola'ya tenbih olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı (9) âlîlerine i'lâm olundu. Bâki el-emr men lehu'l-emrindir. Fi'l-yevmi's-sâni aşer min şehr-i Rebiülevvel li-sene erba'a ve seb'in ve mieteyn ve elf.

26. Hüküm (3b-4): Laz Kara Ali Bin Ali'nin, Duhancı Ömer Bin Abdullah'ın Hizmetinde Çalışırken Çaldığı Eşyaların Bedelini Ödemesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Erzurum kazâsı ahâlisinden olub medîne-i Samsun kurâsından Kabaklı karyesinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Duhancı (3) Ömer bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Of kazâsından derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Laz Kara Ali bin Ali ile terâfu'larında (4) merkûm Ali yanımda ecrime hizmetkâr iken târih-i i'lâmdan bir buçuk mâh mukaddem sâkin olduğum oda derûnundan mevcûd (5) eşyâmdan hafiyen üç yüz doksan guruş kıymetli bir kama ve üç yüz guruş kıymetli bir tabanca ve yüz elli guruş kıymetli bir kutnu (6) yelek ve işlik ve yüz guruş kıymetli bir fes ve on beş guruş kıymetli bir yazma ve yirmi guruş kıymetli bir pirinç sarık (7) ve yetmiş guruş kıymetli iki şal ve bir çuha yelek ile yüz on beş guruşluk bir mecediye altun ve üç yüz seksen beş guruşluk (8) yirmilik altunlarımı ahz etmekle su'âl olunub eşyâ-yı mezkûra mevcûd ise aynını değil ise zamânen kıymetlerini (9) bana teslimi tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Ali cevâbında eşyâ-yı mezkûrada yalnız (10) yüzük altun ile üç yüz seksen beş guruşluk yirmilik altunların ahz eylediğini inkâr mâ adâyı ikrâr etmekle (11) müdde'î merkûm altun-ı mezbûreleri beyândan âciz olub tahlîfe dahi tâlib olmamakla

mûcebince altun mutâlebesi (12) da'vâsından bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunub mâ adâ eşyâ-yı mezkûreleri ikrârı mûcebince müdde'î merkûm Ömer'e (13) teslimi merkûm Kara Ali'ye tenbih olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 14 Rebiülevvel sene 74.

27. Hüküm (4a-1): Fatma Bint-i Hasan'ın Merkum Ali İle Tezvîcine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Çarşamba kasabası kurâsından Eynal karyesinde sâkine Molla Hasan Oğlu Mustafa (3) mutallakası mu'arrafetü'z-zât Fatma bint-i Hasan nâm hatun medîne-i mezbûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre (4) ahâlilerinden Sarı Hüseyin Oğlu Mustafa bin Mehmed ve Altıkat Oğlu Ali bin Ali nâm kimesneler ile terâfu'larında (5) merkûm Molla Hasan Oğlu Mustafa hâzır olduğu hâlde merkûmân târih-i i'lâmdan on yedi gün mukaddem (6) seni merkûm Ali'ye tezvîc etdik diyerek Ali'nin menziline koyub bana kayden ezvâc mu'âmelesi etmekle (7) mûceb-i şer'îsi taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'îye-i mezbûreden ber vech-i muharrer beyyine taleb olundukda (8) ityân-ı beyyineden âcize olub mezbûrenin talebiyle merkûm Ali ba'de't-tahlîfü'ş-şer'î mûcebince müdde'îye-i mezbûre (9) bilâ-beyyine merkûm Ali'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 14 Rebiülevvel sene 74.

28. Hüküm (4a-2): Fıkdad Oğlu Mustafa Bin Abdullah'ın Mirasının Aile Üyelerine Taksimine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Bardı karyesinde iken iken bundan yirmi üç sene mukaddem fevt olan Fıkdad Oğlu (3) Mustafa bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanım bint-i Halil ile sulbi kebir oğulları Molla Ali (4) ve Halil ve sulbiye-i kebir kızları Safiye ve Kerime ve Alime'ye münhasıra ve mesele-i mirasları be-hükmi'l-ferâiz sekiz sehmi sihâm-ı mezbûreden (5) bir sehmi zevce-i mezbûreye ve ikişer sehmi den dört sehmi merkûm Halil ve Ali'ye ve birer sehmi den üç (6) sehmi benât-ı mezbûrelere isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkûmûndan bint mezbûre Safiye nâm (7) zikr-i câ'î terekeye vaz'u'l-yed olduğu mütehakkik olan ibn merkûm Molla Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüb (8) babamız müteveffâ-yı merkûmun terekesinden bin guruş kıymetli bir bab menzili ve sekiz yüz guruş (9) kıymetli bir bab anbar ve bin guruş kıymetli bir çift camus öküzü ve beş yüz guruş kıymetli (10) bir çift sığır öküzü ve iki yüz

elli guruş kıymetli dokuz dib elma ve ceviz ağaçlarından benim hissemi (11) dahi fuzûlî zabt etmekle su'âl olunub hisse-i irsiyemi bana tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ (12) ve'l-istintâk merkûm Molla Ali cevâbında müdde'îye-i mezbûre Safiye târih-i i'lâmdan on beş sene mukaddem (13) hisse-i irsiyesi mukâbelesinde bi'l-cümle tereke-i mezbûre musîbesinde alâ sebilü'l-hâric iki yüz guruş semen-i (14) medfû' ve makbûz kabulümüzü hâvi sulh olub tereke-i müteveffâ-yı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan (15) benim ve sâir veresenin zimmetlerimizi ibrâ ve ıskât eylemiş idi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i (16) merkûmdan ber vech-i muharrer def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda karye-i mezbûre ahâlilerinden (17) lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Topal Ömer Oğlu İsmail ve Çakır Oğlu İbrahim nâm kimesneler (18) şahâdetleriyle isbât etmeğin mûcibiyle müdde'îye-i mezbûre Safiye tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan hisse mutâlebesi (19) bî-vech-i şer'î olub merkûm Molla Ali'ye mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm (20) olundu. Fî 14 Rebiülevvel sene 74.

29. Hüküm (4a-3): Bıdık Oğlu Mustafa İbni Ahmed'in Satış Muamelesine

İtirazına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Çarşamba kasabası kurâsından Timurlu karyesinde sâkin Bıdık Oğlu Mustafa ibni Ahmed (3) nâm kimesne Hocalar karyesi hatibi Molla Ahmed bin Ali ile terâfu'larında merkûm hatibin yedinde bulunan bin iki yüz yetmiş üç (4) senesi Recebül-Ferdin yirmi dördüncü günü târihiyle müverrah sâbık Samsun nâibi mevâli-i kirâmdan (5) Ali Şemseddin Efendi'nin mührüyle memhûr bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtik olduğu üzere mudârabe tarîkiyle benim inkârıma (6) mukârin beyyineden bin iki yüz guruş da'vâsını şahâdetleri lede't-tezkiye makbûle olan Aşır Oğlu Ali (7) ibni Ali ve Tokadi Oğlu Mehmed ibni Ahmed ve Osman bin el-Hacc Veli nâm kimesneler şahâdetleriyle isbât edüb ve şahidlere (8) yemin verilüb meblağ-i mezbûrun tahsiline hükm-i şer'î lâhık olmakla meblağ-i mezbûr benden tahsîl olunarak merkûm hatib (9) Molla Ahmed teslim olunmuş ise de ben hükm-i mezkûra razı olmadığım cihetle mahkûmun bih olan meblağ-i mezbûr bin iki yüz guruşu (10) merkûm Hatib Molla Ahmed'den cebren alınub bana redd ettirilmesine matlûbumdur deyü tasaddî eylediği da'vâsı takrîr-i (11) meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne tefhîm ve husûsî da'vâda şâye-i (12) tezvîr gönderdiği bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 14 Rebiülevvel sene 74.

30. Hüküm (4a-4): Sa‘Di Bey Camii Şerifi Tevliyet Cihetine Hasan Efendi İbni Mehmed Emin’in Görevlendirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ‘î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik (2) sancağında medîne-i Samsun‘da vâki‘ Sa‘di Bey Camii şerifi vakfından almak üzere vazife-i mu‘ayyene ile bâ berât-ı (3) şerif-i âlişân tevliyet ciheti mutasarrıfı evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Ahmed bin Mehmed Emin vefâtıyla tevliyet-i mezbûre (4) mahlûl ve hizmet-i lâzimesi mu‘attal kalmakla müteveffâ-yı merkûmun sulbi oğulları olup sâlifü‘z-zıkr Sa‘di Bey Mahallesinin üçüncü hânesinin (5) ikinci numrosunda on üç yaşında Mehmed Emin ve hâne-i mezbûrun üçüncü numrosunda mukayyed dokuz yaşında Ahmed Rıfat nâm sağırlar hizmet-i (6) mezkûreyi edâya kesb-i liyâkat edinceye değın mahalle-i mezbûrenin üçüncü hânenin altıncı numrosunda mukayyed hîn-i tahrîr-i nüfûsda yirmi yedi yaşında (7) olarak isnân-ı askeriyeyi mütecâviz idüğü inde‘ş-şer‘ ve‘l-meclis zâhir ve hizmet-i mezkûreyi edâya muktedir olduğu bâhir olan işbu râfi‘-i (8) rıf‘atu ubûdiyet Hasan Efendi ibni Mehmed Emin sağırân-ı mezbûrânın taraflarından tevliyet-i mezkûreyi bi‘n-niyâbe edâ etmek üzere tevliyet-i (9) mezkûreyi babaları fevtinden sağıreyn-i mezkûreyn üzerlerine vazife-i mu‘ayyenesiyle tevcih ve yedlerine berât-ı şerif-i âlişân (10) sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına evvelki vâki‘u‘l-haldir bi‘l-iltimâs der-i devlet-medâra arz ve i‘lâm olundu. Bâki el-emr hazreti (11) men lehu‘l-emrindir. Hurrire fi yevmi‘l-hâmis aşer min şehr-i Rebiülevvel li-sene erba‘a ve seb‘în ve mieteyn ve elf.

31. Hüküm (4b-1): Ali Paşa Suyu Vakfının Tevliyet Cihetine Hüsnü Efendi İbni Mehmed Emin’in Getirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ‘î-i kemîneleridir ki

(2) Nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan medîne-i Samsun‘da vâki‘ müteveffâ Ali Paşa suyu (3) vakfının tevliyetine ber vech-i iştirâk mutasarrıf olan es-Seyyid Ahmed fevt olup nisf tevliyet (4) mahlûl ve hizmet-i lâzimesi mu‘attal kalmakla müteveffâ-yı merkûmun sulbi sağır oğulları olup (5) medîne-i mezbûrun Sa‘di Bey Mahallesinin üçüncü hânesinin ikinci numrosunda mukayyed (6) on üç yaşında Mehmed Emin ve hâne-i mezbûrun üçüncü numrosunda mukayyed dokuz yaşında Ahmed Rıfat (7) nâm sağırlar hizmet-i mezkûreyi edâya kesb-i liyâkat edinceye değın mahalle-i mezbûrenin üçüncü hânenin (8) altıncı numrosunda mukayyed isnân-ı askeriyeyi mütecâviz idüğü lede‘ş-şer‘i‘l-enver ve‘l-meclis zâhir olan (9) sağırân-ı mezbûrânın li-ebeveyn ammileri işbu râfi‘-i rıf‘atu ubûdiyet Hüsnü Efendi ibni Mehmed

Emin (10) tevliyet-i mezkûreyi bi'n-niyâbe edâ ve hizmet-i lâzîmesini rû'yet etmek üzere tevliyet-i mezkûreyi (11) arz ve i'lâm olundu. Bâki el-emr hazreti men lehu'l-emrindir. Hurrîre fî yevmi'l-hâmîs aşer min şehr-i Rebiülevvel li-sene (12) erba'a ve seb'in ve mieteyn ve elf.

32. Hüküm (4b-2): Sa'di Bey Camii Şerifi'nin Vâ'iz ve Müderrislik Cihetlerine Şerif Salih Efendi İbni Mehmed Emin Efendi'nin Görevlendirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki

(2) Nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan medîne-i Samsun'da (3) vâki' Sa'di Bey Camii şerifi vakfından almak üzere bâ berât-ı şerif-i âlişân vazife-i mu'ayyene ile nisf (4) vâ'iz ve müderrislik cihetlerine mutasarrıf olan evlâd-ı vâkıfdan es-Seyyid Ahmed bin Mehmed Emin fevt olub (5) ciheteyn-i mezkûreteyn mahlûl ve hizmet-i lâzîmeleri mu'attal kalmakla müteveffâ-yı merkûmun sulbi sağır oğulları (6) olub sâlifü'z-zikr Sa'di Bey Mahallesinin üçüncü hânesinin (7) ikinci numrosunda on üç yaşında mukayyed Mehmed Emin ve hâne-i mezbûrenin üçüncü numrosunda (8) mukayyed Ahmed Rifat nâm sağırler hizmet-i mezkûreleri edâya kesb-i liyâkat edinceye değin mahalle-i mezbûrenin (9) üçüncü hânenin dördüncü numrosunda mukayyed isnân-ı askeriyeyi mütecâviz idüğü lede'l-ımtihân hizmet-i mezkûreyi (10) edâya muktedir olduğu inde's-şer' ve'l-meclis zâhir ve nümâyân olan sağırân-ı mezbûrânın li-ebeveyn ammileri ve ciheteyn-i (11) mezbûreteynde müşterekleri olan işbu râfi'-i rıf'atu ubûdiyet Şerif Salih Efendi ibni Mehmed Emin (12) Efendi dâ'îleri sağırân-ı mezbûrân taraflarından bi'n-niyâbe edâ etmek üzere ciheteyn-i mezkûreteynini babaları (13) fevtinden sağireyn-i mezbûreyn üzerlerine vazife-i mu'ayyene-i mezkûresiyle müştereken tevcih ve yedlerine berât-ı (14) şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına evvelki vâki'u'l-haldir bi'l-iltimâs (15) der-i devlet-medâra arz ve i'lâm olundu. Fî 15 Rebiülevvel sene 74.

33. Hüküm (4b-3): Şeyh Hızır ve Sarı Şeyh Tekyesi Vakfının Hâsıl Olan Öşr Mahsûlünün Nısfıyla Nısf Hisse Zâviyedârlığına Es-Seyyid Mustafa Zühdü İbni Mehmed'in Görevlendirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik (2) sancağında kâin medîne-i Samsun'a muzâfe Ökse kazâsına tâbi' Eğercili karyesinde vâki' Şeyh Hızır ve Sarı (3) Şeyh Tekyesi Vakfının

hâsıl olan öşr mahsûlünün nısfıyla nısf hisse zâviyedârlığına mutasarrıf (4) olan Abdurrahman bin İbrahim vâkıf-ı diğèrinin sülüsünden sülüs hisse zâviyedârlığına mutasarrıf olan (5) Mustafa bin Mustafa nâm halifelerin bilâ-veled vefâtları vukû'uyla hisseleri mahlûl kalub ve şerîk-i sâiresi (6) dahi ehl-i kurâ bulunmaları cihetiyle zâviye-i mezkûru idâreden âciz olmalarıyla nısf ve sülüsden sülüs zâviyedârlık (7) hisse-i mahlûlleri Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesiinde otuz beşinci hânenin ikinci numrosunda mukayyed (8) hîn-i tahrîr-i nüfûsda otuz sekiz yaşında ve el-hâletü hâzihi kırk sekiz yaşında olub (9) isnân-ı askeriyeyi mütecâviz olduğu ve zâviye-i mezbûreleri idâreye ehliyeti lede'l-ımtihân zâhir ve bâhir olan (10) işbu râfi'-i rıf'atu ubûdiyet es-Seyyid Mustafa Zühdü ibni Mehmed dâ'ileri üzerine müteveffiyân-ı merkûmânın mahlûllerinden (11) tevcîh ve yedine berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına evvelki vâki'ü'l-haldir bi'l-iltimâs (12) der-i devlet-medâra arz ve i'lâm olundu. Fî 15 Rebiülevvel sene 74.

Bu son belge üzerine BATTAL keşide edilmiş bu da belgenin iptal edildiğini ve geçersiz olduğunu ifade etmektedir.

34. Hüküm (5a-1): Şerife Bint-i Salih Nâm Hatunun Fevt Olan Molla Ahmed

Bin Ali'nin Mirasından Talebine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'ileridir ki

(2) Canik sancağında Terme kazâsı kurâsından Koyunlu karyesinde sâkine Şerife bint-i Salih nâm hatunun vâris olduğuna (3) ve zikr-i câ'î da'vâya tarafından vekâleti karye-i mezbûre ahâlisinden zât-ı mezbûreyi bi'l-mu'arrafetü's-şer'iyye ârifân Kadı (4) Mustafa Oğlu Mehmed bin Mustafa ve Hanlı karyesinden Hacı Mehmed Oğlu Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine (5) hükm-i şer'î lâhık olan mezbûrenin zevci Koca Oğlu Halil bin Mehmed nâm kimesne Çarşamba kazâsında müdür konağında (6) akd olunan meclis-i şer'-i münîrde Hacıbeyli karyesinden Yarlı Oğlu İbrahim Ağa ibni Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde müvekkilemin (7) min cihet-i zevi'l-erhâm vârisi olub sâlifü'z-zikr Terme kazâsının Süleymanlı karyesinde sâkin iken bundan (8) üç sene mukaddem bilâ-veled fevt olan Molla Ahmed bin Ali'nin merkûm İbrahim yedinde ve müteveffâ-yı merkûm ile müşterek (9) dörder yüz guruş kıymetli siyah ve sarı ve lâm elif damgaları olan sekiz re's camuş ve üçer yüz guruş (10) kıymetli siyah ve sarı ve gök on dört re's sığır inekleri ve dörder yüz guruş kıymetli siyan ve gök ve alaca (11) altı re's sığır tosunları cem'an yirmi sekiz re's hayvanların nısfı irsen

müvekkilem mezbûreye isâbet etmekle (12) bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm İbrahim Ağa cevabında zikr olunan hayvanata (12) vaz'-ı yedini ikrâr lakin müteveffâ-yı merkûm Molla Ahmed benim çobanım olub hal-i hayatında tarih-i i'lâmdan dört sene mukaddem kendi hayvanat-ı mezkurelerde olan hisse-i şâyi'âsını dört yüz elli guruşa bana bey' ve teslim (13) edüb hayvanat-ı mezkurede benim asla alaka ve medhalim yokdur deyü ikrâr ve işhâd eyledikten sonra fevt olub (14) vasi husûs-i mezbur için müdde'î merkûm ile bundan bir sene mukaddem Terme mahkemesinde mürâfa'a olduğumuzda (15) müdde'î vekil merkûmun muvâcehesinde ber vech-i muharrer hayvanat-ı mezkûre şirâ'en mülküm olub bi-hakkın vaz'-ı (16) yed eylediğim müdde'amı şâhideyn ârifeyn ile isbât edüb hayvanat-ı mezkûreler bana hükm (17) olunmuş idi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi' merkûm İbrahim Ağa'dan ber vech-i muharrer def'-i meşrûhuna mutâbık (18) beyyine taleb olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan ve Terme kazâsı meclis azalarından İsmail Ağa (19) ibni Ahmed ve Ömer Ağa ibni Hüseyin ve Hurşid Efendi bin Abdullah ve sâir ceridede mezkûru'l-isim cemm-i gafir (20) şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcibiyle müdde'î vekil merkûm Halil da'vâ-yı mezkûresiyle (21) bî-vech-i şer'î merkûm İbrahim Ağa'ya mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 16 Rebiülevvel sene 74.

35. Hüküm (5a-2): Şişman Tanaş Veled-i Hristo'nun Verâseti Vârislerine Taksimine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun muzâfâtından Kadı karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şişman Tanaş veled-i Hristo'nun verâseti zevce-i (3) metrûkesi Katrina bint-i Kostanti ile sulbî kebir oğlu Yori ve sağır oğlu Kostanti ve sulbiye-i kebir kızları Despina ve Kiryakiye (4) ve Rağme ve Toto'ya münhasıra ve tashih-i mesele-i mirasları be-hükmi'l-ferâiz altmış dört sehinden olub sihâm-ı mezbûreden sekiz (5) sehmi zevce-i mezbûreye ve on dörder sehmi ibnân-ı merkûmân ve yedişer sehinden yirmi sekiz sehmi benât-ı (6) mezbûrelere isâbeti tahakkukdan sonra verese-i merkûmûndan bint-i mezbûre Kiryakiye ve Rağme taraflarından zikri câ'î (7) da'vâya vekil-i müseccel-i şer'îleri Lazari veled-i Yorgi veled-i Anderya'dan her biri karye-i mezbûre mütemekkinelerinden nısf (8) bağ ve menzilden bir odaya vaz'-ı yedi mütehakkik olan zevce-i mezbûre Katrina muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm eder ki müvekkile (9) lerimizin karye-i mezbûrede vâki' arsası vakıf binâsı mülk olan ma'lûmu'l-hudûd ve'l-cirân menzilden bir

tarafdan Sofa (10) bir taraftan menzilin çatması bir taraftan Hüseyin Oğlu havlusu ile mahdûd ve bir oda ile kör çeşme civarında vâki' (11) kürûmu mülk zemini Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhû hazretleri vakfından olan bir taraftan Kasım Oğlu bir taraftan (12) Topal Oğlu Tanas bir taraftan Gregi bir taraftan Kemançeci Oğlu bağçeleriyle mahdûd bir kıt'a bağçenin nısfı (13) müvekkilelerimizin babaları merkûm Tanas'ın ile'l-vefât yedinde mülk ve hakkı olup ba'de vefâtihî tashih-i mezkûr üzere (14) müvekkilelerimize isâbet etmişken mezbûre Katrina müstakilleten zabt etmekle su'âl olunub hisse-i (15) irsiyelerini bizlere teslimi tenbih olunmak matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk zevce-i mezbûre (16) Katrina cevaplarında oda-i mahdûd-i mezkûr ve nısf bağa vaz'-ı yedini ikrâr lakin müteveffâ-yı merkûm (17) Tanas hal-i hayatında oda-i mahdûd-i mezkûru bin altı yüz guruşa ve nısf baği dört (18) yüz guruşa bana bey' ve teslim edüb ben dahi yedinden iştirâ ve kabul etmemle ol vecihle müstakilleten (19) bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü def'ini müdde'îyân-ı vekilân-ı merkûmân tâbi'an ve kat'iyen ikrâr etmeleriyle mücebince (20) müdde'îyân vekilân-ı merkûmân oda ve nısf bağ-ı mahdûdlardan hisse-i irsiye mutâlebeleriyle bî-vech-i (21) şer'î zevce-i mezbûre Katrina'ya mu'ârazadan men' olundukları bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm. Fî 16 Rebiülevvel sene 74.

36. Hüküm (5a-3): Fatma Bint-i Mehmed'in Boşandığı Eşi İbrahim Bin El Hacc Mahmud'dan Bazı Eşyaları Talep Ettiğine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kürtün karyesi sakinelerinden mu'arrafetü'z-zât sâhibe-i arz-ı hâl Fatma bint-i (3) Mehmed nâm hatun meclis-i şer'-i münirde anası Havva Hatun hâzır olduğu halde karye-i mezbûre sâkinlerinden (4) İbrahim bin el-Hacc Mahmud nâm kimesne ile terâfu'lârında merkûm İbrahim tarih-i i'lâmdan iki sene mukaddem (5) zevc-i dâhilim olup beni izâfe ve ikrâh ederek yedimde lâbis olduğum mecmû'u bin yedi yüz guruş (6) kıymetli bir sevâyî entârî ve bir Trablus şal ve bir fermâne ve bir işlik entârî ve canfes şalvar (7) ve bir gezi döşek ve bir gezi yasdık ve bir sandık ve iki yüz elli guruş nişan altunları ahz ve sulh (8) etmekle şimdi ikrâhının zevâline binâ'en eşyâ-yı mezkûreler ile altunları talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ (9) ve'l-istintâk merkûm İbrahim cevâbında müdde'îye-i mezbûre iki sene mukaddem zevcem olup beynimizde münâferet (10) vukû'una binâ'en mezbûreyi talebiyle hal' eylediğimden üç mah sonra eşyâ-i mezbûreleri benden talep ve da'vâ (11) sadedinde iken bâ-tavassut-ı muslihîn mezbûre Fatma'yı ve hâzıra-i merkûme vâlidesi Havva'nın mecmû'û (12) bin yedi yüz altmış guruş

kıymetli bir canfes entari ma‘a (...)ve canfes şalvar ve bir Trablus (13) kuşak ve bir çatku ve iki yazma ve bir sim akik ve bir sim yüzük ve bir melez gömlek ve bir çift (14) müseanna pabuç ve bir sandık ve bir şal ve bir şal yorgan ve bir döşek ve bir mendil (15) yasdık ve üç keten gömlek ve üç keten don eşyaları mutâlebelerinden her birini (16) yüz ellişer guruş semen-i medfû‘ ve makbûzuna sulh eylediğimde merbûratân husûs-i mezbûreye ve sâireye (17) müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebâtından zimmetimi ibrâ-i âmm-ı sahîh ile ibrâ etmişler idi deyü cevabını (18) müdde‘iyatân-ı mezbûratândan her birinin inkârına mukârin lede‘t-tezkiye şahâdetleri makbûle olan (19) Laz Molla Ahmed bin Mustafa ve Memiş bin Osman nâm kimesneler şahâdetleriyle bi‘l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât (20) etmeğin mücebince müdde‘iye-i mezbûrelerin eşyâ mutâlebeleriyle bî-vech-i şer‘î merkûm İbrahim’e mu‘ârazadan men‘ olundukları (21) bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 16 Rebiülevvel sene 74.

37. Hüküm (5b-1): Hatice Bint-i Mustafa Nâm Hatun’un Kaybolan Eşyalarını Talebine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Canik sancağında Ünye kasabası kurâsından Cevamiz karyesinde sâkine Hatice bint-i Mustafa nâm hatun tarafından vekâleti zâtı (3) mezbûreyi bi‘l-ma‘rifeti‘ş-şer‘iyye ârifân Abare Ali Ağa ibni Ahmed (...)Çitfçi Oğlu Ahmed bin İsmail nâm kimesneler (4) şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer‘î lâhık olan sâhib-i arz-ı hâl Memiş Oğlu Mehmed Ali bin Ali nâm kimesne (5) medîne-i Samsun’da meclis-i livâda huzûr-ı mutasarrâfide akd olunan mahfel-i şer‘-i âlîde kasaba-i mezbûrun Cevizderesi (6) karyesi ahâlilerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru‘l-isim Mehmed Çavuş ibni Receb ve babası merkûm Receb ibni İbrahim (7) ile terâfu‘larında müvekkilemin yedinde malı ve mülkü olub işbu meclisde mu‘âyene olunan bir canfes işlik (8) ve bir k(...)çorab ve bir mavi dizlik ve üç gömlek târih-i i‘lâmdan beş mâh mukaddem menzilden gâib (9) olub merkûmânın yedlerinde bulmamla bi‘l-istihkâk taleb ederim deyü bi‘l-vekâle da‘vâ ettikde merkûmân (10) Mehmed Çavuş ve Receb cevâblarında eşya-i mezkûreleri gâib-i ani‘l-belde asâkir-i nizâm-ı şâhânedan olub (11) el-an Der-Aliyede bulunan Ahmed nâm kimesne kız karındaşı Fatma’ya hibe edüb mezbûre Fatma dahi merkûm Mehmed Çavuş’un zevcesi (12) Ümmügülsüm’e hibe tarîkiyle vermekle mezbûre Ümmügülsüm’ün mevhûbı olub müdde‘î vekil merkûmun müvekkilesinin olduğu (13) inkâr etdiklerinde müdde‘î vekil merkûmdan beyyîne taleb olundukda lede‘t-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Kahya Oğlu Hasan bin Ali (14) ve Laz Oğlu İsmail ibni Abdullah nâm kimesneler

şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcibiyle müvekkile-i mezbûre (15) eşya-i mezbûrenin teslimi mahallinde bi'l-muvâcehe tahlîf olunmağa sevk olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 17 Rebiülevvel sene 74.

38. Hüküm (5b-2): Hamuryan Oğlu Lefter ve Dimitri'nin, Pavli Veled-i Sava'nın Temâşâ Kapısının Mazarratı Hususunun Tarafların Rızası İle Sonuca Bağlanması

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Kadı karyesinde mütemekkin Hamuryan Oğlu Lefter ve Dimitri nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i (3) enverde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Bafralı Pavli veled-i Sava muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüb merkûm Pavli kendi (4) mülk menzilinün saçağı altında benim menzilime karîb olan arsasına müceddeden temâşâ kapısı hafr etmekle bana (5) mazarratı ihtimâl olmakla su'âl olunub men' olunması matlûbumdur deyü da'vâ ettikde taraf-ı şer' den (6) muhızır Hafız İsmail bin Mehmed mahalli niza'a varub mu'âyene eyledikde karye-i mezbûre ahâlilerinden Şişman Tanas (7) Oğlu Yori ve Sağır Yori veled-i Andon nâm kimesneler müdde'î merkûma mazarratı olmadığı haber vermeleriyle (8) merkûm Lefter bî-vech-i şer'î merkûm Pavli'yi mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm (9) olundu. Fî 17 Rebiülevvel sene 74.

39. Hüküm (5b-3): Hayrat Olarak Yapılacak Olan Çeşmenin Usta Ücretine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Oylas karyesinde sâkin Koroğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Koymat karyesinden (3) Mustafa bin Ali ile terâfu'larında târih-i i'lâmdan iki mâh mukaddem ben karyemizden hayrat olmak üzere bir çeşmenin (4) usta ücretlerini ustalar ile iki bin beş yüz guruşa mukâvele ve kat' etmek üzere iken merkûm Mustafa (5) yanımızda bulunub bin beş yüz gurusu dahi merkûm vermeği vaad edüb şimdi vaadinden halef etmekle (6) vaad etmiş olduğu meblağ-i mezbûr bin beş gurusu merkûmun vaadine binâ'en verilmesine cebr olunmak murâdıdır (7) deyü tasaddî eylediği da'vâyı takrîr-i meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı (8) kendüsüne tefhîm olunub bî-vech-i şer'î merkûm Mustafa'ya mu'ârazadan men' olunduğu (10) bi'l-iltimas huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 18 Rebiülevvel sene 74.

40. Hüküm (5b-4): Kosta Veled-i Vasil'in Pavli Veled-i Dimitri'ye Sattığı

Yerleri Pişman Olarak Geri İstemesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Çardak Kirişi Oymağından Hozavran karyesinde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Kosta veled-i (3) Vasil nâm kimesne huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd ve meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezbûre mütemekkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Pavli (4) veled-i Dimitri nâm kimesne ile terâfu'larında merkûm Pavli'ye târih-i i'lâmdan altı sene mukaddem karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l- (5) hudûd ve'l-cîrân bir bâb mülk menzili ve bir saman hane ve bir koruluğu arsalarıyla beraber be-safkatu'l-vâhide bin (6) yüz elli guruşa bey' ve teslîm edüb ol dahi yedimden iştirâ ve kabûl meblağ-i mezbûru yedinden (7) tamâmen ahz u kabz eyledikten sonra ol târihden berü Ladik kazâsında mütemekkin olmamla şimdi bey'-i mezbûra nâdim (8) olduğum ecilden menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile saman hane ve fırın-ı mezbûrları merkûm Pavli'den cebren alınub bana teslîm (9) olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı merkûm (10) Kosta'ya tefhîm ve bî-vech-i şer'î merkûm Pavli'yi mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 21 Rebiülevvel sene 74.

41. Hüküm (5b-5): Bozkara Ali Bin Osman'ın, Övsük Oğlu Hüseyin Bin Ali'den

Alacağı Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Of kazâsı ahâlisinden olub Medine-i Samsun kurâsından Kapaklı karyesinde sâkin Bozkara Ali bin Osman (3) nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Övsük Oğlu Hüseyin bin Abdullah ile terâfu'larında merkûm Hüseyin zimmetinde (4) cihet-i karz-ı şer'îden bin yüz otuz guruş alacak hakkımdan bâki bin yüz guruş alacağım kalmakla hâlâ taleb ederim deyü (5) ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer beyyîne taleb olundukda ityân-ı beyyînedan izhâr-ı acz edüb müdde'î (6) merkûm talebiyle merkûm Hüseyin'e bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'î yemin vermeğın mücebince merkûm Hüseyin'e mu'ârazadan men' olundu (7) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 21 Rebiülevvel sene 74.

42. Hüküm (6a-1): Despina Bint-i Gavril'in Babasının Vefatından Sonra Miras

Hakkını Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a tâbi' Çarşamba kasabası mahallâtından Sarıcalu Mahellesinde mütemekkiye sâhibetü arz-ı hâl şahdı mu'arrafe Despina bint-i (3) Gavril nâm nasrâniye huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclsi-i şer'-i münîrde kasaba-i mezbûre mütemekkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim (4) Keçeci Oğlu Begos veled-i Kil ile terâfu'larında evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu hâlde târih-i i'lâmdan on (5) dört sene mukaddem fevt olan babam merkûm Gavril'in Terme kazâsında vâki' arsası Hatuniye Vakfî arâzisinden (6) binası yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefâtihî benimle bundan dört sene mukaddem fevt olan karındaşım (7) Yorgi'ye isâbet eden bir taraftan Bahal Oğlu ve bir taraftan Hacı Bektaş mağazaları ve bir taraftan cadde ile (8) mahdûd bir bab mağaza yed ve tasarrufumuzda iken bi-kazâ'illâhi te'âlâ ihrâk olup arsa-i mahdûd-ı mezkûr üzerine karındaşım (9) müteveffâ-yı merkûm Yorgi izn-i mütevellî ile müceddeden bina ihdâs üzere iki binanın nısfını inşâ eylediğinde bilâ (10) veled fevt olmakla verâseti ancak bana münhasıra olup ve ben dahi medîne-i mezbûrede bulunduğumda merkûm Begos mağaza-i mahdûd-i (11) mezkûr mahlûl diyerek esbak evkâf müdürü efendiden (...)fuzûlî iki yüz elli guruş bedel mukâbelesinde ahz etmekle (12) mağaza-i mezkûrun nısfî benim olup nısfî âheri dahi karındaşım müteveffâdan bana mülkü ırsen müntakil ben müstahak (13) olmakla arsa-i mezkûrların nısfının bedel-i mu'accel olan yüz yirmi beş guruş merkûm tarafından i'tâ olunarak (14) mağaza-i mezkûrda keff-i yed ve bana teslimi tenbih olunmak muradımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Begos cevâbında (15) kaziye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu tâbi'an ve kat'iyen ikrâr ve itirâf etmekle alâ müceb-i ikrâr mağaza-i mahdûd-i (16) mezkûrdan keff-i yed ve müdde'îye-i mezbûre Despina'ya teslimi tenbih olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 21 Rebiülevvel sene 74.

43. Hüküm (6a-2): Havva Bint-i Halil İle Kürd İbrahim Bin Mahmud'un

Aralarındaki Anlaşmazlığın Sulha Bağlanmasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kürtün karyesinde sâkine sâhibe-i arz-ı hâl mu'arrafetü'z-zât Havva bint-i Halil nâm hatun (3) derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Kürd İbrahim bin Mahmud ile bin yedi yüz altmış guruş sülüs eşya münâza'aları (4) târih-i i'lâmdan yedi gün mukaddem murâfa'a olduklarında müdde'îye-i mezburenin bir sene

mukaddem yüz elli guruş (5) semen-i medfû‘ ve makhbûza sulh ve ibrâ olduğunu müdde‘iye-i mezbûrenin muvâcehesinde ber-nehc-i şer‘î şâhidîn-i (6) mu‘addilîn şahâdetleriyle isbât edüb yedinde bulunan i‘lâm-ı şer‘îden müstebân olmakla bu def‘a tekrâr (7) eşya mutâlebesi bî-vech-i şer‘î olduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 23 Rebiülevvel sene 74.

44. Hüküm (6a-3): Hurşid Efendi İbni Abdullah’ın Çalınan Eşyalarını Cebel Hüseyin’den Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Canik sancağında Akçay kazâsı kurâsından Hüseyin Mescidi karyesi ahâlisinden Hurşid Efendi ibni Abdullah nâm kimesne (3) Çarşamba kazâsında müdür konağında akdolunan meclis-i şer‘de medîne-i mezbûreden Cebel Hüseyin bin Hasan (4) muvâcehesinde mezbûr Cebel Hüseyin tâih-i i‘lâmdan iki mâh mukaddem gece saat beş sularında karye-i mezbûrede (5) vâki‘ menzilime hafiyen duhûl edüb sekiz yüz guruş kıymetli bir kadife fermâne ve bin guruş kıymetli (6) bir sevayi entari ve sekiz yüz guruş kıymetli bir canfes entari ve yedi yüz elli guruş kıymetli bir Trablus (7) kuşak ve beheri otuz guruşdan dört yüz elli guruş kıymetli on beş yirmilik altun ve beş yüz (8) guruş kıymetli bir saat ve iki yüz elli guruş kıymetli bir kehribar çubuk takımı ve beheri (9) yüz guruşdan iki yüz guruş kıymetli iki melez gömlek ve beheri ellişer guruşdan yüz guruşa (10) kıymetli iki melez don ve beheri ellişer guruşdan guruş kıymetli iki sim işli çevre ve beheri (11) yüz ellişer guruşdan üç yüz guruş kıymetli iki top hilali bez ki cem‘an beş bin yüz elli (12) guruşa bâliğ eşyamı ahz u kabz etmekle sual olunub eşya-yı mezkûrelerim mevcûd (13) ise aynını değil ise zamâmen kıymetlerini bana teslîme tenbih olunmak matlubumdur deyü ba‘de‘d-da‘vâ (14) ve‘l-istintâk cevâbında fi‘l-vâki‘ müdde‘î merkûmun karye-i mezbûrede vâki‘ menziline leyle-i mezkûrede (15) hafiyen duhul sâlifü‘z-zikr eşya-yı mezkûreleri ahz u kabzını tâbi‘an ikrâr ve itiraf etmeğın (16) mûcibiyle eşya-yı mezkûr mevcûd ise aynını değil ise zamâmen kıymetleri olan sâlifü‘z-zikr (17) beş bin yüz elli guruşu müdde‘î merkûm Hurşid Efendi‘ye teslîme merkûm Cebel Hüseyin‘e tenbih olunduğu (18) bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 24 Rebiülevvel sene 74.

45. Hüküm (6a-4): Cebel Hüseyin Bin Hasan'ın Söz Konusu Eşyaları Hurşid Efendi Menziline Ahz Eylediğine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Tahakkuk-ı öZR-i şer'îye binâen husûs-i âti'l-beyânın mahallinde fasl ve tahlîf olunmak için taraf-ı şer'îden irsâl olunan (3) kâtib Hasan Tahsin Efendi ibni Osman Efendi Canik sancağında Nefs-i Terme kazâsında vâki' Hacı Mustafa (4) Efendi-zade Ali Efendi'nin sâkin olduğu menzile varub huzûr-ı müsliminde akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde (5) Akçay kazâsı kurâsından Hüseyin Mescidi karyesi ahâlisinden Hurşid Efendi ibni Abdullah nâm kimesne (6) meclis-i ma'kûd-i mezkûrda karye-i mezbûre sâkinlerinden zikr-i câ'î mecmû'u beş bin yüz elli gurusu (7) cerîde-i şer'îyyede mezkûru'l-isim eşya ve nükûdu hafiyen merkûm Hurşid Efendi menziline ahz (8) eylediğini mukırr ve muterif olan Cebel Hüseyin bin Hasan muvâcehesinde Derviş Ağa zevcesi mu'arrafetü'z-zât (9) Fatma bint-i Hasan nâm hatun meclisde hâzıra olduğu hâlde ben merkûm Hurşid Efendi'nin sâlifü'z- (10) zikr beş bin yüz elli gurusu kıymetli eşya ve nükûdunu ahz ettim fakat eşya ve nükûd-ı mezkûru (11) işbu hâzıra-i bi'l-meclis Fatma Hatun'a teslîm eyledim deyü takrîrini beyândan âciz olub merkûm (12) Hüseyin'in talebiyle mezbûre Fatma Hatuna kazâ-i mezbûr nâibi Hüseyin Hayri Efendi'den dahi me'zûn (13) olduğu halde yemin verdiğini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le gelüb alâ vukû'ihî (14) inhâ ve takrîr etmeğin mücibiyle merkûm Cebel Hüseyin mezbûre Fatma Hatuna bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu (15) bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 24 Rebiülevvel sene 74.

46. Hüküm (6b-1): Taraflar Arasında Düşmanlığın Olmadığına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kürtün karyesinde sâkine mu'arrafetü'z-zât Amine bint-i Musa nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde (3) Kara Samsun kurâsı sâkinlerinden Gök Ali Oğlu Mehmed bin Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüb târih-i (4) i'lâmdan yedi gün mukaddem Hanyazısı nâm mahalde sâkine olduğum menzilime Pazartesi gecesı malımı gasb (5) ve garet için üç nefer kimesne gelüb bin dokuz yüz gurusluk eşya ve nakdimi ahz etmeleriyle merkûm Mehmed dahi (6) beraberdir deyü her ne kadar zannetmiş isem de merkûmdan bir günâ da'vâ ve nizâ'ım yokdur deyü takririni tescil (7) ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 24 Rebiülevvel sene 74.

47. Hüküm (6b-2): Kürd Taifesi Muhtarı Halil Bin Abdullah'ın Kendisine Zarar Vermesinden Çekindiği Kimseler İçin Tenbih İstemesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kertme karyesi sâkinlerinden Kürd tâifesi muhtarı Halil bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde (3) karye-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed bin İbrahim ve Laz Ali ibni Durmuş muvâcehelerinde merkûmân târih-i (4) i'lâmdan on beş gün mukaddem gece haliyle karye-i mezbûrede sâkin olduğum menzilimin arkasında (5) ağaç altında durub bana ve malıma bir mazarratları yok ise de vakt-i mezbûrda menzilim civârında bulunmalarıyla (6) ihtimal ki ileride bana bir mazarratları olur öyle olacak merkûmânın ileride zararlarının (7) def'i içün tenbih olunmak matlubumdur deyü merkûmânın külliye inkârlarına mukârin tasaddî eylediği (8) da'vâsı takrîr-i meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifata şâyân olmayub bî-vech-i şer'î merkûmâna (9) mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 25 Rebiülevvel sene 74.

48. Hüküm (6b-3): Nikah ve Zevciyet Hususuna Dair Hüküm

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Akçay kazâsının Tekancik karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin Abdullah nâm kimesne (3) medîne-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde Çarşamba kasabası kurâsından Beşme karyesinde sâkine (4) sâhibe-i arz-ı hâl mu'arrafetü'z-zât Fatma bint-i Mehmed nâm bîkr-i bâliğa muvâcehesinde Ordu karyesinde sâkin (5) mezbûrenin hâlâ zevc-i gayr-i dâhili olan Hacı Abdi Oğlu Durmuş nâm murâhıkın velisi babası İbrahim (6) ile mezbûrenin vâlidesi mu'arrafetü'z-zât Emine bint-i Usta Ahmed nâm hatun hâzır oldukları halde mezbûre (7) Fatma'yı târih-i i'lâmdan dört sene mukaddem fevt olan babası Mehmed on sekiz bin akçe mihr tesmiye (8) siyle bana tezvîc ve kabûl ve zevciyem olmuş iken şimdi nefsinin bana tezvîcden imtinâ' ve hâzır-ı mezbûr Durmuş'a (9) tezvîc etmekle sual olunub merkûm Durmuş'dan mufâratat edüb bana itaatine tenbih olunmak matlubumdur (10) deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Fatma cevâbında müdde'î merkûma mihr-i mezbûr ile tezvîc olduğunu külliye (11) inkârından mâ adâ ben ve müdde'î merkûm sağirler olduğumuz halde vâlidem mezbûre Emine müddet-i rızamda (12) ikimizi dahi irzâ' etmekle ben merkûm Hüseyin'in rızâ'an karındaşı olmamla kendüye haram olub (13) ol vecihle imtinâ' ederim dedikde husûs-ı mezbûr udul ve sikâ olduğu karye-i mezbûre ahâlilerinden (14) Abdülkadir Çavuş ibni Mehmed ve Hatib Molla Ali bin Mehmed ve Canet Oğlu Muharrem ve İmirze Oğlu

Hasan ve cerîde-i (15) şer'iyede mezkûru'l-isim kesân ihbârlarıyla sâbit olan mezbûre Fatma'nın vâlidesi mezbûre (16) Emine'den gibbe's-sual cevâbında ben müdde'î merkûmu mezbûre Fatma'yı müddet-i rızâ'ada ikisini (17) ma'an Mehmed'den irzâ' etmemle merkûm Hüseyin ile mezbûre Fatma rızâ'an karındaşlarımızdır deyü bi'l-muvâcehe (18) takrîr etmeğin tarafeyn lede'l-istiftâ zeydin anası hind zeydi zeynebin kızı Hatice ile müddet-i (19) rızâ'ada irzâ' eyledim deyü haber verse hind udul ve sîka olıcak zeyd haticeyi tezvîc etmek (20) câiz olur mu olmaz deyü Ali Efendi Fetavâsında musarrâh olmakla mûcibiyle müdde'î merkûm mezbûre (21) Fatma'ya nikah ve zevciyet da'vâsı bî-vech-i şer'î olub mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs (22) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 25 Rebiülevvel sene 74.

49. Hüküm (6b-4): Vakıf Hüceti

(1) Nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak Canik sancağında Samsun kazâsında kale derûnunda vâki' Camii (2) Kebirde kalbe salâtu'l-Cuma Kur'ân-ı Kerim tilâveti'çün ashâb-ı hayrâtdan Ayşe Hatun bint-i Numan'ın zeytun (3) eşcârı vakfının tevliyeti cihetine hayâtında oldukça nefesine ve ba'dehû camii şerif-i mezkûrda Kur'ân-ı Azîm (4) kırâ'at eden kimesneye meşrûta olduğu ve isnân-ı askeriyyeyi mütecâviz ulemâdan Ali Halife ibni Mustafa (5) otuz seneden mütecâviz bilâ-berât devir-hânlık ciheti hizmetinde olduğu beyânıyla müceddeden yedine bir kıt'a berât-ı (6) âlişân i'tâ ve vakf-ı mezbûrun müsvedde kılınan bir kıt'a mûmzâ sûret-i vakfiyenin evkâf (7) muhâsebesine kayd ve imlâsı husûsu mahallinden bâ i'lâm ve arîza inhâ olunmuş ve bin yüz yirmi üç senesi (8) târihiyle müverrah arabıyyü'l-ibâre olarak mârru'z-zikr vakfiye sûretinde vâkıfe-i mezbûrenin Samsun hâricinde (9) Ilıcak nâm mahalde vâki' vakfeylediği yüz elli sak zeytun eşcârı hâsılâtı Samsun'da (10) vâki' Camii Kebir demekle şehîr camii şerif mahfilinde kalbe salâtu'l-Cuma Kur'ân-ı Şerif kırâ'at eden (11) ve tevliyeti hayatta oldukça nefesine ve ba'dehâ camii şerifde Kur'ân-ı Azîm kırâ'at edene meşrûta olduğu (12) musarrâh olarak mazmûn-ı şer'î şerife mutâbık ve sebk ve Seddi kâide-i (...) muvâfık olub (13) ol vecihle ihticâca sâlih ve kayd-ı vesika bulunmuş ve mumaileyh Ali Halife'nin isnân-ı askeriyyeyi mütecâviz (14) idüğünü hânesi kuyûdundan anlaşılmiş olmakla (...) vakfiye-i mezbûre sûreti bi-ibâretihâ (15) evkâf muhâsebesine kayd olunarak zikrolunan devir-hânlık cihetiyle meşrûtası olan tevliyet-i mezkûra (16) müceddeden mumaileyh Ali Halife'ye tevcîhi îcâb-ı hâlden bulunduğu Mekke-i Mükerrreme pâyesiyle hâlâ evkâf müfettişi (17) akdâ kudâti'l-müslimîn mevlânâ es-Seyyid Mehmed Sadeddin zîde fezâ'iluhû i'lâm etmiş idüğünden (18) bu takdîrce sûret-i vakfiye-

i mezkûrenin bi-ibâretihâ muhâsebe-i merkûmeye sebt ve kaydıyla meşrûtası (19) olan tevliyet cihetiyle mezkûr devir-hânlık ciheti ber vech-i inhâ mumaileyh işbu râfî'î tevki'î refî'ü-ş-şân-ı (20) hâkânî Ali Halife ibni Mustafa zîde salahuhûya nizâmı mücebince vakf-ı mezbûr umûrunu hüsn-i idâre ve rû'yet (21) ve hayrâtının i'mâriyle şurût-ı vakfiyeyi icrâya itinâ ve dikkat eylemek ve sâl be-sâl lâzım gelen (22) muhâsesini mahallinde ma'rifet-i şer'le bi'r-rû'ye memhûr ve mûmzâ defterini cânib-i nezârete irsâl ederek (23) yedine sûret almak ve hilâf-ı şurût-ı vakfiye muğâyir-i nizâm bir gûnâ hareket ve terk ve tekâsül (24) eder ise ref'inden âhere verilmek şartıyla bi't-tevcîh yedine berât-ı şerifim i'tâ olunmak (25) babında efâhim-i ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ evkâf-ı hümâyûnum nâzırı iftihâru'l-e'âlî ve'l-e'âzîm (26) muhtârû'l-ekâbir ve'l-efâhim Ahmed Sadık zîde uluvvuhû i'lâm etmekle mücebince tevcîh olunmak (27) fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra gelüb bin iki yüz altmış (28) dokuz senesi Receb-i Şerifinin on yedinci günü târihiyle müverrah verilen rû'ûs-ı hümâyûnum (29) mücebince sûret-i vakfiye-i mezkûra muhâsebe-i merkûmeye bi'l-kayd bu berât-ı şerifimi verdim ve buyurdum ki (30) mumaileyh Ali Halife zîde salahû şart-ı mezkûr üzere zikrolunan devir-hânlık cihetiyle ber vech-i meşrûta (31) tevliyet cihetine mutasarrıf olub işbu berât-ı şerifime muğâyir cihet-i mezkûrîn umûruna taraf-ı (32) âherden kimesne müdâhale eylemeyeler şöyle bileler ki alâmet-i şerifime itimâd kılalar tahrîren e'l-yevmu'l- (33) hâdî ısrîn der şehri-ş Şaban sene sitte ve sittîn ve mi'eteyn ve elf. Konstantiniyye.

50. Hüküm (7a-1): Nazife Bint-i Ebubekir İle Selin Bin Salih'in Aralarındaki Alacak Hususunun Tarafların Rızaları İle Sulha Bağlanmasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Ökse kazâsı kurâsından Tekancik karyesinde sâkine sâhibe-i arz-ı hâl Nazife bint-i Ebubekir (3) tarafından zıkr-i câ'î da'vâya ve lede'l-hâce sulh ve ibrâya vekâleti zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye ârifân Ali bin Mehmed ve Ahmed (4) bin Abdurrahman nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan müvekkile-i mezbûrenin zevci (5) İsmail bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre sâkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Selim bin Salih (6) muvâcehesinde takrîr-i kelâm edüb müvekkilem mezbûre Nazife'nin müteveffâ babası mezbûr Ebubekir'in metrûkâtından (7) mecmû'u sekiz bin dört yüz yetmiş beş guruş kıymetli yedi re's ineği ve bir re's tosun ve bir re's (8) sığır düğesi ve on iki re's kısrak ve on beş kıyye evâni-i nuhâs ve dört kıyye bir Kur'ân ve dört (9) kat yatak ve bir saç ayak ve bir çuha cepken ve bir kukuleta ve bir dizlik ve dört

entari ve iki fes (10) ve bir sarık ve bir kazma ve bir tüfenk ve bir heğbe ve bir bargir kemer ve perakende eşyalar ile üç bin dokuz yüz kırk (11) guruş nakd ve hayvanlarını merkûm fuzûli zabt etmekle müvekkilemin hisse-i irsiyesini talep ederim deyü tasaddî (12) eylediğim da‘vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn an inkâr bin guruş semen-i medfû‘ ve makhbûza bi‘l-vekâle sulh (13) olmamla husûs-ı mezkûra sâire müte‘allika âmme-i da‘vâdan merkûm Selim’in bi‘l-vekâle zimmetini ibrâ-i âmm (14) ile ibrâ ve ıskât ettim dedikde müdde‘î vekil merkûmun kelimât-ı meşrûhasını merkûm Selim tasdîk (15) ve kabûl eylediğini tescil bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 27 Rebiülevvel sene 74.

51. Hüküm (7a-2): Kaza Sonucu Ölen Kişinin Yakınlarına Diyet Verilmesine

Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ‘î-i kemîneleridir ki Canik sancağında Çarşamba kasabası kurâsından Gödevi karyesinde (2) sâkine iken bundan akdem cerîhan fevt olan Rabia bint-i Ali ibni Abdülkadir’in verâseti ırs (3) ile zevc-i dâhili ve kâtili Mehmed bin Abdullah ile babası Ali bin Abdülkadir ve anası Amine bint-i Salih ve sadriye-i (4) sağire kızı Fatma‘ya münhasıra olduğu ba‘de‘t-tahakkuku‘ş-şer‘î verese-i müteveffiyeye-i mezbûreden eb-i merkûm (5) Ali kendi tarafından bi‘l-asâle ve ümm-i mezbûre Amine tarafında bi‘l-vekâle ve sağire-i mezbûre Fatma tarafından (6) bi‘l-vesâye medîne-i Samsun‘da bab-ı mutasarrıfde ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerif-i enverde sâ‘âdetlü mutasarrıf paşa (7) hazretleri ve müftû-i belde ve aza-yı meclis hâzır olduğu hâlde karye-i mezbûre sâkinlerinden olub (8) ve li-ecli‘t-terâfu‘ zabtiye mübâşeretiyle ihzâr olan müteveffiyeye-i mezbûrenin zevc-i dahili ve kâtili (9) Mehmed bin Abdullah muvâcehesinde merkûm Mehmed târih-i i‘lâmdan elli sekiz gün mukaddem mâh-ı Saferu‘l-Hayrın (10) ibtidâsı Cumartesi gecesi saat dört raddelerinde mezbûrenin karye-i mezbûrede sâkine (11) olduğu menzilde müteveffiyeye-i mezbûre nâ‘ime iken bi-gayr-ı hakkın amden kurşun memlû tufengini endaht (12) edüb mûrisimiz müteveffiyeye-i merkûmenin işbu yedimde olan keşif i‘lâmı mantûkınca kurşunu (13) sol böğründen zahrına karîb yerden cerh edüb sol memesi altından çıkub (14) cerh-i mezbûrdan müte‘essiren iki saat mürûrunda fevt olmakla müceb-i şer‘îsini (15) talep ederim deyü ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-istintâk merkûm Mehmed cevâbında hâl minvâl-i muharrer üzere (16) olduğunu tâbi‘an ve kat‘iyyen bi‘d-defâ‘at ikrâr ve itirâf etmekle mücebince veresede (17) kâtili merkûmun veled-i bulunmakla misliyle kısâs diyete münkâlib olub diyet murâd (18) olan beş bin dirhem-i şer‘î gümüşü ben taksit-i selasede müdde‘î asıl ve vekil ve vasi merkûm Ali‘ye (19) edâ

ve teslîme merkûm Mehmed'e tenbih olunduğu bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya arz ve i'lâm (20) olundu. Fi'l-emr hazreti men lehu'l-emrindir. Fî 27 Rebiülevvel sene 74.

52. Hüküm (7a-3): Sulh (İbrâ) Hüccti

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden-i Kabi kurâsından Gölalan karyesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan (3) Emine bint-i Ahmed bin Abdullah'ın verâseti sadrî kebir oğulları Ömer ve Mehmed ve diğêr Mehmed ve sadriye-i kebir kızı Zeyneb'e münhasıra olduğu (4) ba'de't-tahakkuku's-şer'î verese-i merkûmûndan sâhib-i arz-ı hâl ibn-i merkûm Ömer kendi tarafından asıl ve karındaşları merkûmûn (5) taraflarından vekil olduğunu Meskelli Oğlu Mustafa bin Ahmed ve Maraz Oğlu Ali şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükmi (6) şer'î lâhık olan ibn-i merkûm Ömer meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre sâkinelerinden derûn-ı arz-ı hâlde mu'arrafetü'z-zât (7) Ayşe bint-i Ali muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki buçuk mâh mukaddem fevt olan vâlidem mezbûre ile münâza'a (8) edüb iki mâh mürûrunda fevt olmakla mezbûrenin nizâ'ı anamın mevtine sebeb olmuştur deyü tasaddî (9) eylediğim da'vâmdan mezbûrenin külliyyen inkârına mukârin meccânen bi'l-asâle ve bi'l-vekâle fâriğ olmamla husûs-ı (10) mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre Ayşe'nin zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikte müdde'î (11) asıl vekili merkûm Ömer'den bi'l-cümle sâdir olan kelimât-ı meşrûhasını mezbûre Ayşe tasdîk ve kabûl (12) eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 27 Rebiülevvel sene 74.

53. Hüküm (7b-1): Hızır Bey Camii Şerifi Vakfının İmamet ve Hitabet Tevliyet Cihetine Müderris Mehmed Efendi İbni Süleyman'ın Görevlendirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Samsun (2) kazâsında vâki' Hızır Bey Camii Şerifi vakfından almak üzere bâ berât-ı şerif-i âlişân yevmî bir akçe (3) vazife ile camii şerif-i mezbûr ve musallâda imâmet ve hitâbet ve tevliyet cihetleri mutasarrıfı Hüseyin (4) bin Ahmed bilâ-veled fevt olub yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attal kalmakla kazâ-i mezbûra (5) mahallâtından Hacı Hatun Mahallesinin üçüncü hânenin birinci numrosunda mukayyed hîn-i tahrîr-i nüfûsda (6) kırk ve el-hâletu hâzihî elli üç yaşında olub isnân-ı askeriyyeyi mütecâviz olduğu (7) ve cihet-i mezkûralara lede'l-ımtihân ehliyeti zâhir ve bâhir olan işbu bâ'is-i arz-ı ubûdiyet (8) müderris Mehmed Efendi ibni Süleyman

dâ'îlerine cihet-i mezkûraları vazife-i merkûmesiyle müteveffâ-yı (9) merkûmun mahlûlünden tevcîh ve yedine bir kıt'a berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân (10) buyrulmak ricâsına evvelki vâki'u'l-hâldir bi'l-iltimâs der-i devlet medâra arz ve i'lâm olundu. (11) bâkî emr hazreti men lehu'l-emrindir. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehr-i Rebiülevvel (12) li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

54. Hüküm (7b-2): Alacak Verecek Hususuna Dair Hüküm

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik Sancağında Akçay kazâsı kurâsından Tekancik karyesi ahâlisinden Hüseyin bin Abdullah nâm kimesne (3) medîne-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer' de Çarşamba kazâsı kurâsından Beşme karyesinden Mehmed bin Mehmed (4) muvâcehesinde merkûm Mehmed'in târih-i i'lâmdan dört sene mukaddem fevt olan Yabani Mehmed'e kızı Fatma'yı (5) bana tezvîc etmek üzere malımdan başlık nâmıyla bin beş yüz guruş verüb intifâ'î hak (6) etmeden fevt olub terekesine merkûm Mehmed ve sâir sığâr ve kibâr veresesı vâzı'u'l-yed olmakla (7) meblağ-i mezbûr bin beş yüz guruşu merkûm Mehmed'den talep ederim deyü ba'de'-da'vâ ve'l-istintâk (8) ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyîne talep olundukda ityân-ı (9) eylediği iki nefer şâhidler edâ-yı şahâdetten kusûr edüb ba'dehû âher beyyîne talep olundukda (10) bi'd-defâ'ât imhâl ve'l-istimhâl müddet-i şer'iyeyi tamâm ve mürûr ile beyyîneden âciz olub (11) tahlîfe dahi tâlib olmamakla mûcibiyle müdde'î merkûm Hüseyin bin guruş mutâlebesiyle (12) merkûm Mehmed'e bilâ-beyân mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlflerine i'lâm olundu. Fî 2 Rebiülahir sene 74.

55. Hüküm (7b-3): Yakub Bin Abdullah'ın Eşi Fatma Bint-i Abdullah'a Bir Daha Şiddet Uygulamayacağına Dair Söz Verdiğine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesinde sâkine sâhibe-i arz-ı hâl mu'arrafetü'z-zât Fatma bint-i Abdullah (3) nâm hatun meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim mezbûrenin (4) zevc-i dâhili Yakub bin Abdullah muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb zevcim (5) merkûmdan eylediğim darb da'vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn-i merkûmûn emriyle bir dahi beni (6) darb etmeyeceğine işbu hâzır-ı bi'l-meclis Erzincânî-zâde Abdullah Ağa kefâletiyle fâriğa olub (7) husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan zevcim merkûm Yakub'un zimmetini ibrâ eyledim (8) deyü eyledim müdde'îye-i

mezbûreyi kelimât-ı meşrûhasında merkûm Yakub ve kefil-i merkûm (9) tasdîk ve kabûl eyledikleri tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 2 Rebiülahir sene 74.

56. Hüküm (7b-4): Tamir Edilecek Caminin Tamir Masraflarının Belirlenmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen savb-ı şer'-i enverden bu dâ'îleri bi'n-nefs (3) medîne-i Samsun'da Çarşı Medresesinde vâki' bundan akdem münhedim olub derûnunda edâ-i salât-i (4) hamse mümkün olmayan Hazinedar-zâde merkûm Süleyman Paşa nâm sâhibü'l-hayrın camii şerifine varub (5) fekâhetlü müftî Ahmed Efendi ve müderris Mehmed Efendi ve evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi ve mimar kalfası Yori (6) nâm kimesneler ile sâir ebniye ahvâline muttali' müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i şerif olundukda (7) camii mezkûrun mütevellisi Abdülhamid Bey tarafından vekil-i şer'îsi aza-yı meclisden rıf'atlü Mehmed Ağa (8) meclis-i ma'kûd-i mezkûrda işbu camii şerif ve mesâha ve takvîm olunub masrûfî ne mikdâra (9) bâliğ olduğu ma'lûmum olmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde camii mezbûr ve tahtaları ba'de'l-keşf (10) ve'l-mesâha on üç bin gurus masârif-i sahîhaya bâliğ olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (11) i'lâm olundu. Fî 2 Rebiülahir sene 74.

57. Hüküm (7b-5): Şişman Tanas Veled-i Mihail'in Mirasının Varisleri Arasında Taksimine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Kadı karyesi mütemekkinlerinden bundan akdem fevt olan Şişman Tanas veled-i Mihail'in (3) verâseti zevce-i metrûkesi Kodina bint-i Kostanti ile sulbî kebir oğlu Yorgi ve sağır oğlu Kostanti ve sulbiye-i (4) kebir kızları Despina ve Giryakiye ve Rohamy ve Todo'ya münhasıra ve tashîh-i mesele-i mirasları be-hükmi'l-ferâ'iz (5) altmış dört sehinden olub sihâm-ı mezbûrdan sekiz sehmi zevce-i mezbûreye on dörder sehinden (6) yirmi sekiz sehmi ibnân-ı merkûmâna ve yedişer sehinden yirmi sekiz sehmi benât-ı mezbûrelere (7) isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkûmûndan bint-i mezbûre sâhibe-i arz-ı hâl Giryakiye ve Rohamy (8) taraflarından zikr-i câ'î da'vâya vekil-i müseccel-i şer'îleri zevceleri Yori veled-i Anderya ve Lazari (9) veled-i Yordan nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden tereke-i müteveffâ-yı mezbûra (10) vaz'-ı yedi mütehakkik olan derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim ibn-i kebir merkûm Yori ile (11) terâfu'larında

müvekkilelerimizin târih-i i'lâmdan on sene mukaddem fevt babaları müteveffâ-yı (12) merkûmun ile'l-vefât yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefât tashîh-i mezkûr üzere (13) müvekkilelerimize isâbet eden karye-i mezbûrede ma'lûmeti'l-hudûd ve'l-cîrân bir bab menzil ve bir kıt'a (14) bağçe ile üç re's sığır ve otuz kıyye nuhâs ve iki re's bargir ve sâir cerîde-i şer'iyede (15) mezkûr eşyalarından hisse-i musîbelerini bi'l-vekâle talep ederiz deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk (16) merkûm Yori cevâbında müvekkile-i mezbûreler babamızın vefâtından on sene mukaddem (17) terekesini ma'rifet-i şer'le tahrîr etdirüb mûrisimizin defter-i kassâmda zikrolunduğu vecihle yedi bin (18) sekiz yüz seksen iki guruş duyûn-ı müsbetesini ba'de'l-edâ bâkî terekesinden alâ sebili'l-nehâric her biri (19) üçer yüz guruş alub bâkî terekeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i îmân ve muhâsamâtdan (20) zimmetimi ibrâ ve ıskât etmişler idi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûm Yori'den def'ine mutâbık (21) beyyîne talep olundukda karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Çapkun Oğlu Musa veled-i Kostanti ve Benlice karyesinden (22) Kısaca Oğlu Kostanti veled-i Yori nâm kimesne şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin (23) mücebince vekîlân-ı merkûmâna müvekkilelerine izâfetle tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan hisse-i irsiye mutâlebeleriyle (24) bî-vech-i şer'î merkûm Yori üzerine mu'ârazadan men' olundukları tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (25) i'lâm olundu. Fî 3 Rebiülahir sene 74.

58. Hüküm (8a-1): Selam Oğlu Ahmed Bin Selam'ın Alacağını Muhyiddin İbni Ahmed'den Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Mekre Mahallesinde sâkin Selam Oğlu Ahmed bin Selam nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i (3) mezbûre sâkinlerinden Muhyiddin ibni Ahmed ile terâfu'larında merkûm Muhyiddin zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden bâ tahvîl (4) bin iki yüz guruş alacak hakkım olmakla meblağ-i mezbûru hâlâ talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk (5) ol dahi cevâbında ber vech-i muharrer meblağ-i mezbûr zimmetinde olduğunu ikrâr lakin meblağ-i mezbûr mukâbili müdde'î merkûma (6) târih-i i'lâmdan dört gün mukaddem malımdan ve yedimden mecmû'u bin iki yüz guruşa dokuz aded (7) çarşaf ve bir top kutnu ve dört arşun çuha bey' ve teslîm edüb ol dahi yedimden iştirâ (8) ve kabûl eyledikten sonra semenleri olan meblağ-i mezbûru deynim olan meblsağ-i mezbûr bin iki yüz guruşa (9) takası etdik deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûmdan ber vech-i muharrer def'ine mutâbık beyyîne talep (10) olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Hızır Ağa

ibni Osman ve Bekir Ağa ibni Mehmed nâm kimesneler (11) şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcibiyle müdde'î merkûm bin iki yüz guruş (12) mutâlebesiyle merkûm Muhyiddin'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (13) i'lâm olundu. Fî 5 Rebiülahir sene 74.

59. Hüküm (8a-2): Kaybolan Hayvanların Geri İade Edilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden kapı kurâsından Kirazlık karyesinde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Komşu Oğlu Yani (3) veled-i Yora ile Yora Oğlu Yani ve Andon ve Gregi ve Papas Oğulları Yorgi ve Panayot nâm kimesneler huzûr-ı âlîlerinde (4) ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde Ökse kazâsında sâkin Kemahlu tâifesinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l- (5) isim Selim bin Salih ve Hasan İvaz ibni Salih ve Eyüb Oğulları Osman ve İsmail nâm kimesneler ile terâfu'larında (6) merkûmûn târih-i i'lâmdan on iki gün mukaddem Cuma gecesini Kirazlık nâm mahalde ra'y eden bir re's (7) kısarak ve bir re's camus palazı merkûm Gregi Kirazlık iki re's kısarak ve bir re's camus (8) düğesi ve iki re's sığır ineği ve merkûm Papas Oğullarından her biri ikişer ra'sdan dört (9) re's sığır ineklerimizi tutup gâib etmeleriyle sual olunub hayvân-ı mezkûrları (10) her birimizin yedlerine teslîm olunmak matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûmûn (11) Selim ve Hasan İvaz ve Osman ve İsmail'den her biri külliyyen inkâr eylediklerinde müdde'ûn-ı (12) merkûmûndan ber vech-i muharrer müdde'âlarına mutâbık beyyîne talep olundukda bi'd-defâ'ât imhâl (13) ve istimhâl müddet-i şer'iyyesi ve mürûr ile ityân-ı beyyîneden âciz olub tahlîfe dahi (14) tâlib olmamalarıyla mûcibiyle müdde'ûn-ı merkûmûn mezkûr hayvanât mutâlebeleriyle merkûmûn (15) Selim ve Hasan İvaz ve Osman ve İsmail nâm kimesnelere bilâ-beyân mu'ârazadan men' olundukları (16) bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 5 Rebiülahir sene 74.

60. Hüküm (8a-3): Halkın Mazarratına Olan Dükkanın Kapatılmasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Husûs-i âti'l-beyânın mahallinde fasl-ı istimâ'ı için savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan mevlânâ kâtib Ahmed Efendi (3) ibni Ahmed medîne-i Samsun'da Buğday Pazarı nâm mahalde münâza'un fih olan mahalle varub cerîdede mestûru'l-isim (4) kimesneler hâzır oldukları hâlde akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikde medîne-i mezbûre mahallâtından Mekre Mahallesinde (5) sâkine Şerife bint-i el-Hacc Yahya Efendi nâm hatun tarafından

zât-ı mebüreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'ıyye ârifân (6) Hüseyin Ağa ibni Süleyman ve Mustafa Efendi ibni el-Hacc Ali şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î (7) lâhık olan Ali Pehlivan ibni Ali nâm kimesne meclis-i ma'kûd-i mezkûrda Pazar Mahallesiinde sâkine mu'arrafetü'z-zât (8) Hatice bint-i Ahmed nâm hatunun vekil-i müseccel-i şer'îsi damadı Mustafa ibni Abdullah muvâcehesinde müvekkilemin (9) eban an ced mutasarrife olduğu kahvehanesinin altında olan ahurına mine'l-kadîm mürûr eylediği işbu (10) mu'âyene olunan caddesinin üzerine müceddeden dükkan ihdâs etmekle ahur-ı mezbûra mürûrundan (11) men' etmekle sual olunub dükkan-ı mezbûru kal'ıyla cadde-i mezbûru keşf ve kemâ fi's-sâbık ahur-ı (12) mezbûreye mürûra tenbih olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekil merkûm Mustafa (13) cevâbında mahalli mezbûra muttasıl ve yedinde olan senedinin hudûduna dâhil olmakla ihdâs eyledi deyü müvekkile-i (14) mezbûrenin mine'l-kadîm ahurının caddesi olduğu inkâr edicek müdde'î vekil merkûm Ali Pehlivan'dan (15) ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Çelebi Oğlu Hacı (16) Hasan Ağa ve Niksarlı Hacı Salih Ağa ve Ali Efendi-zâde Ömer Efendi ve Hatib Mehmed Ağa nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe (17) ber-nehc-i şer'î isbât eylediğinden başka mahalli mezbûr sûk-i sultânîden Buğday Pazarı arsasından olub (18) fuzûlî dükkan ihdâsıyla âmmenin mürûruna mazarratı olduğunu cemm-i gafîr kesân ihbârlarıyla sâbit olub (19) dükkan-ı muhdesenin kal' ile kemâ fi'l-kadîm tarîk-i âmma ilhâk olunmasını merkûm Mustafa'ya tenbih eylediğini mevlânâ-yı (20) mezbûr mahallinde ketb ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediğini ba'de'l-hükm (21) ve't-tenfiz ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 7 Rebiülahir sene 74.

61. Hüküm (8b-1): Vakıf Arazilerinin Kişilerin Tasarrufuna Verilmesine Dair

Kayıt

(1) Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

(2) Hameyni's-şerifeyn hazine-i behiyyesinden mazbût evkâfdan cennet mekân Sultan Bayezid Han-ı Velî tâbe serâhû (3) hazretlerinin evkâf-ı şerifleri arazisinden Canik sancağında Samsun kazâsına tâbi' Türkmenler (4) karyesi hudûdu dâhilinde İncirdibi demekle arîf bir tarafı zeytinlu yazının ada tarafından (5) gelen dere ve bir tarafı Elif Oğlunun sınırı ki İncirdibine inecek pınar ve bir tarafı leb-i (6) deryâ ve bir tarafı Kemahlıların sâkin olduğu mahalden Kanlu Boğaz işbu hudûd ile mahdûd (7) kîle-i Asitâne yirmi üç kîle tohum isti'âb eder on yedi kıt'a tarlalara ber vech-i münâsefe (8)

mutasarrıfân olan Lobez Osman Oğlu Ali ve hemşiresi Ayşe Hatun mutasarrıflar iken merkûm (9) Ali bilâ-veled fevt olub mutasarrıf olduğu tarla-hâ-yı mezkûrlardan nısf hissesi (10) yani sekiz buçuk kıt'a tarla mahlûl ve cânib-i vakf-ı hazreti müşârunileyhe âid olmakla ol vecihle tarla-hâ-yı (11) mezkûr mahallinde lede'l-müzâyede ve rağbâtu'n-nâs inkıtâ'ından sonra bana bin guruş mu'accele (12) ve seneviye-i badiyesi lâzım gelen a'şâr-ı şer'iiyesiyle Muhtar İbrahim Efendi uhdesinde karar (13) ve ziyâde ile tâlib-i âheri zuhûr etmediğinden ol vecihle meblağ-i mu'accele-i mezkûr hazine-i harameyne teslîm (14) taraf-ı vakıfdan mumaileyh yedine i'tâ lâzım gelen temessükünün tahrîri husûsunu Canik sancağı (15) evkâf müdürü fütüvvetlü Mehmed Şeref Efendi tarafından bâ defter mûmzâ inhâ ve iş'âr kılınmış ber müceb-i (16) inhâ tarla-hâ-yı mezkûr defter vakf-ı şerif-i hazreti müşârunileyhde mumaileyh uhdesine kayd olarak (17) zabt ve tasarrufunu hâvî müceddeden işbu seneviyenin tahrîr ve bi'n-nezâre temhîren yed-i mumaileyhe i'tâ (18) olundu gerekdir ki sâl be-sâl lâzım gelen a'şâr-ı şer'iiye vakt u zamanıyla bilâ-cevr edâ (19) me'mûru tarafına te'diye eyledikçe zabt ve tasarrufuna kimesne dahl ve ta'arruz olmaya. Fî Gurre-i Muharrem sene 1273. Müşir-i evkâf-ı hümâyûn.

62. Hüküm (8b-2): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Cevizli yazıda Nasibin tarlası demekle arîf tarlanın (2) bir tarafı ırmak ve bir tarafı Güllü Osman'ın tarlası (3) ve bir tarafı Yahya Oğlunun tarlası ve taraf-ı (4) Kûsuf Oğlunun tarlası işbu hudûd (5) ile mahdûd ber vech-i tahmîn kîle-i Asitâne (6) dört kîle tohum isti'âb eder (7) tarla 1 kıt'a.

63. Hüküm (8b-3): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Kavakgölü demekle arîf tarlanın (2) bir tarafı saltık tarla ve bir tarafı Kûsuf (3) Oğlunun ve bir tarafı Molla Hasan'ın (4) ve bir tarafı ırmak işbu hudûd ile (5) mahdûd ber vech-i tahmîn kîle-i Asitâne (6) bir kîle tohum isti'âb eder tarla (7) 1 kıt'a.

64. Hüküm (8b-4): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Ferasgölü demekle arîf tarlanın bir tarafı (2) Lala Hasan'ın ve bir tarafı Muteberin tarlası (3) ve bir tarafı Keleş Oğlunun tarlası (4) ve bir tarafı Bayram Oğlunun tarlası (5) işbu hudûd ile mahdûd ber vech-i (6) tahmîn kîle-i Asitâne altı (6) kîle tohum isti'âb eder tarla 1 kıt'a.

65. Hüküm (8b-5): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) İncirdibi demekle arîf tarlanın bir tarafı Gül Oğlunun (2) tarlası ve bir tarafı Tenek Oğlunun tarlası ve bir tarafı (3) Molla Ali'nin tarlası ve bir tarafı Bayram Oğlunun (4) tarlası işbu hudûd ile mahdûd ber vech-i tahmîn kîle-i (5) Asitâne (6) dört kîle tohum isti'âb eder tarla 1 kıt'a.

66. Hüküm (8b-6): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Henik sular demekle arîf tarlanın bir tarafı Kürd (2) Oğlunun tarlası ve bir tarafı Andon zımmînin tarlası (3) ve bir tarafı Molla Hasan'ın Kızıl Otluk ve bir tarafı Molla (4) Hüseyin'in orta tarla işbu hudûd ile mahdûd (5) ber vech-i tahmîn iki kîle tohum isti'âb eder (6) tarla 1 kıt'a.

67. Hüküm (8b-7): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Çayır demekle arîf tarlanın bir tarafı Nebinin (2) Oğlunun ve bir tarafı Henik çayır ve bir tarafı (3) beğlik otlak ve bir tarafı boğaz işbu hudûd (4) ile mahdûd tahmîn kîle-i Asitâne altı kîle (5) tohum isti'âb eder tarla 1 kıt'a.

68. Hüküm (8b-8): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Pelit dibi demekle arîf tarlanın bir tarafı Kara (2) Oğlanın bostanlığı ve bir tarafı Molla Hüseyin'in (3) Pelid dibi ve bir tarafı ecnebi oğlunun bağçeliğı (4) ve bir tarafı Henik çayırını işbu hudûd ile (5) mahdûd ber vech-i tahmîn dört kîle (6) tohum isti'âb eder tarla 1 kıt'a.

69. Hüküm (8b-9): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair

Kayıt

(1) Elma dibinde çukur tarla demekle arîf bir tarafı (2) dere ve bir tarafı dere ve bir tarafı Molla Ali'nin (3) ve bir tarafı koca tepenin kurâ korusundan (4) bir tarafı yine dereye muttasıl işbu hudûd (5) ile mahdûd ber vech-i tahmîn kîle-i Asitâne (6) dört kîle tohum isti'âb eder (7) tarla 1 kıt'a.

70. Hüküm (9a-1): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt

(1) Harab değirmen ma'a havlusuyla bir tarafı değirmenin bendi (2) bir tarafı ırmak bir tarafı hacı salihin değirmen (3) harkı bir tarafı tarık işbu hudûd ile (4) mahdûd tahmîn kîle-i Asitâne dört (5) kîle tohum isti'âb eder 1 bâb göz değirmen (6) 1 kıt'a

71. Hüküm (9a-2): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt

(1) Öbürü ma'a sulu demekle arîf bir tarafı evliya (...) (2) ve bir tarafı sert Ali'nin Ahmed'in havlusu (3) ve bir tarafı çukur tarla işbu hudûd (4) ile mahdûd ber vech-i tahmîn kîle-i (5) Asitâne kîle tohum isti'âb (6) eder tarla 1 kıt'a.

72. Hüküm (9a-3): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt

(1) Çukur tarla demekle arîf tarlanın bir tarafı mezarlık (2) yanında tarık ve bir tarafı kızilot pınarına giden (3) cadde bir tarafı Molla Ali'nin bademlik bir tarafı (4) boyez oğlunun havlusuna ve bir tarafı işbu (5) hudûd ile mahdûd ber vech-i tahmîn (6) dört kîle tohum isti'âb (7) eder tarla 1 kıt'a.

73. Hüküm (9a-4): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt

(1) Faraç tarla demekle arîf bir tarafı Molla (2) Hüseyin'in kocayazı ve bir tarafı boyez (3) oğlunun havlusuna muttasıl (4) bir tarafı çukur tarla işbu (5) hudûd ile mahdûd (6) ber vech-i tahmîn iki (7) kîle tohum isti'âb (8) eder tarla 1 kıt'a

74. Hüküm (9a-5): Adı Geçen Vakıf Arazisinin Sınırlarının Belirtilmesine Dair Kayıt

(1) Otlak demekle arîf bir tarafı henik çayır ve bir tarafı (2) ve bir tarafı Mehmed Efendi'nin otağı ve bir tarafı Kûsuf (3) oğlunun otağı ve bir tarafı çayır ma'a kuhale (4) işbu hudûd ile mahdûd ber vech-i (5) tahmîn kîle-i Asitâne beş kîle (6) tohum isti'âb eder tarla 1 kıt'a.

75. Hüküm (9a-6): Vakıf Arazilerinin Kişilerin Tasarrufuna Verilmesine Dair Kayıt

(1) Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

(2) Haremeyn-i muhteremeyn hazine-i behiyyesinden mazbût evkâfdan Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhû (3) hazretlerinin vakf-ı şerifleri arazisinden Canik sancağında Samsun kazâsına (4) tâbi Çerlayık karyesi hudûdu dâhilinde hudûd-ı ma'lûme ile mahdûd mahaller kâ'in (5) ber vech-i bâlâ on üç kıt'a tarlalara mutasarrıf olan Boyez Osman Oğlu Ali ve hemşiresi Ayşe Hatun mutasarrıflar iken merkûm Ali (6) bilâ-veled fevt olub mutasarrıf oldukları on üç kıt'a tarlanın nısfı yani altı buçuk kıt'a tarla mahlûl ve cânib-i (7) vakf-ı hazreti müşârunileyhe âid olmakla tarla-hâ-yı mezkûr mahallinde lede'l-müzâyede bin guruş mu'accele ile Abaza Muhtarı (8) İbrahim Efendi uhdesinde karar ve ziyâde ile tâlib-i âheri zuhûr etmediğinden ol vecihle mebâliğ-i mezkûr hazine-i haremeyn (9) ba'de't-teslîm taraf-ı vakıfdan merkûm yedine i'tâsı lâzım gelen temessükünün tahrîr ve imlâsı için Canik sancağı evkâf müdürü (10) fütüvvetlü Mehmed Şerif Efendi tarafından bâ defter mûmzâ inhâ ve iş'âr kılınmış müceb-i inhâ tarla-hâ-yı mezkûr defter-i vakf-ı şerifde (11) Abaza Muhtarı İbrahim Efendi uhdelere kayd olunarak bâ mazbata zabt ve tasarruflarını hâvî müceddeden işbu temessük tahrîr ve (...)merkûmlara (12) i'tâ olunub gerekdir ki sâl be-sâl olması lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyyesini vakt u zamanıyla bilâ-cevr u edâ memuru tarafına te'diye ve teslîm eyledikçe (13) zabt ve tasarrufuna bir kimesne tarafından dahl ve ta'arruz olunmaya. Gurre-i Muharrem sene 1274.

76. Hüküm (9a-7): Tapusuz Olan Arazinin Şahitler Huzurunda Tapulandırılmasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Husûs-i âti'l-beyânın mahallinde fasl ve istimâ'ı için savb-ı şer'-i enverden mukaddem irsâl olunan mevlânâ (3) kâtib Ahmed Efendi ibni Ahmed ve mu'ahharan irsâl olunan mevlânâ Hasan Efendi ibni Osman Efendi ve ba'dehû kâtib (4) Sa'di Efendi ibni Mehmed medîne-i Samsun kurâsından Çivril karyesi civârında vâki Dere Hayat nâm mahalli (5) nizâ'a varub akd-i meclis-i şer'-i âlî ettiklerinde sâlifü'z-zikr Çivril karyesi sâkinlerinden Koca Gül (6) Oğlu Osman ve Nizam Yakub ibni Feyzi nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-i mezkûrda Karamut karyesinde (7) sâkin sâhib-i arz-ı hâl Kara Hüseyin bin Hasan muvâcehesinde Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil (8) İbrahim Efendi tarafından vekil-i müseccel-i şer'îsi Osman Efendi ibni Ali ve mübâşirleri Ahmed İvaz ibni Hasan (9) ve sâir cerîdede mezkûru'l-isim müslimîn hâzır oldukları hâlde mâru'z-zikr Çivril karyesi hudûdu dâhilinde (10) bulunan arazi-i emiriyeden işbu mu'âyene olunan bir taraftan berçin kaya ve bir taraftan dere yolu (11) ve bir taraftan Himmetoğlu katili koruğu ve bir taraftan Abdülkadir oğlu merkûm Kara Hüseyin tarlası ve bir taraftan

(12) Kaşgar Oğlu tarlası ve bir taraftan Molla Hüseyin'in kaya ve bir taraftan Çamurlu Göl ve bir taraftan keserek (13) deresi ve bir taraftan Köse Oğlu Hasan'ın tarlası ve bir taraftan cadde ile mahdûd tahmînen Samsûnî on (14) kîle tohum isti'âb eder mahal bundan yirmi beş sene mukaddem fevt olan babamız Feyzi'nin (15) elli seneden berü bâ tapuy sâhibü'l-arz havza-i tasarrufunda koyun ağalı ve çayırı olub (16) ba'de vefâtihî ber mûceb-i kânûn-ı sultânî intikâl-i âdî ile bizlere intikâl ve şimdiye değin (17) zabt ve tasarruf üzere iken merkûm Hüseyin mahdûd-ı mezkûreye fuzûlî müdâhale ve zirâ'âte sâlih mahal (18) ihdâs ve bir mikdâr yerini keşf etmekle sual olunub arazi-i mezkûrdan keff-i yedine tenbih (19) olunması matlûbumuzdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Kara Hüseyin cevâbında mahalli mezbûr benim (20) yedimde bulunub ma'mûlun bih olmayan tapu dâhilinde bulunmakla mahlûl olub müdâhale ederim (21) deyü ikrâr müdde'îyân-ı merkûmânın babalarından müntakîl bâ tapuy tasarruflarını inkâr edicek müdde'îyân-ı merkûmândan (22) ber vech-i muharrer müdde'âlarına mutâbık beyyîne taleb olundukda karye-i mezbûre ahâlilerinden Muhtar Molla Hüseyin ve Aybak Oğlu Ali (23) ve Koca Gül Oğlu Ali ve Aybak Oğlu Bekir ve Sadullah ve Kabaklı karyesinden Zanta Oğlu Emrullah ve Çavuş Oğlu Mustafa (24) ve Okur karyesinden Aybak Oğlu Ömer ve Karamut karyesinden Köse Oğlu Mustafa ve Konaş Oğlu Ahmed ve Osman (25) Oğlu Ömer ve Köse Oğlu Abdülkerim ve Kavak kazâsından Kavak Oğlu Süleyman ve Kamlus karyesinden Bayrakdar (26) Oğlu İbrahim ve Koymat karyesinden Kara Mehmed ve sâir cerîdede mezkûr cemm-i gafîr müslimîn şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i (27) şer'î isbât etmeğın mûcibiyle arazi-i mahdûd-i mezkûrdan merkûm Kara Hüseyin'in müdâhalesini men' ve müdde'îyân-ı (28) merkûmânın tasarrufu için mal müdîri fütüvvetlü efendi tarafından tapuy cedîd ahz etmelerini tenbih eylediklerini (29) mevlânâ-yı mumaileyhim mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr (30) eyledikleri tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 7 Rebiülahir sene 74.

77. Hüküm (9b-1): Emine Bint-i Musa'nın Mallarının Mehmed ve Kara Mustafa Tarafından Gasp Edildiğine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kürtün karyesinde sâkine mu'arrafetü'z-zât sâhibe-i arz-ı hâl Vefa zevcesi Emine bint-i (3) Musa nâm hatun huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde Karan karyesinde sâkin derûn-ı arz-ı hâlde (4) mezkûr'l-isim Kürd İmam Oğlu Mehmed bin Mehmed ve Kara Mustafa Oğlu İbrahim bin Musta nâm

kimesneler ile terâfu‘larında merkûmân (5) târih-i i‘lâmdan yirmi gün mukaddem Pazartesi gecesi saat altı raddelerinde Hanyazısı nâm mahalde sâkine (6) olduğum menzilime gelüb elimi arkama bağlayub malımdan beheri yirmişer guruşluk dört aded manad ve beheri (7) yirmi üçer guruşluk üç beyaz mecediye ve beheri otuzar guruşluk elli iki yirmilik altun ve iki yüz (8) guruş kıymetli yarım kıyye gümüş cem‘an bin dokuz yüz dokuz guruşluk altun ve gümüşümü gasb ve ahz (9) etmeleriyle sual olunub yedlerinde kâim ise aynen müstehlik ise zamâmen kıymetlerini talep ederim deyü ba‘de‘d-da‘vâ (10) ve‘l-istintâk merkûmân Mehmed ve İbrahim cevâblarında külliyyen inkâr ettiklerinde müdde‘iye-i mezbûreden ber vech-i muharrer (11) beyyîne talep olundukda ityân-ı beyyîneden izhâr-ı acz edüb tahlîfe dahi tâlib olmamakla müdde‘iye-i mezbûre (12) da‘vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyân merkûmân Mehmed ve İbrahim’e mu‘ârazadan men‘ olundu huzûr-ı âlîlerine (13) i‘lâm olundu. Fî 7 Rebiülahir sene 74.

78. Hüküm (9b-2): Vakıf Arazisinin Kişinin Tasarrufuna Verilmesine Dair

Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Çırlayık karyesinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Çerkez İbrahim Efendi ibni Ebubekir (3) nâm kimesne meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru‘l-isim Canik ve Gümüşhane ve Ordu sancakları mu‘accelât (4) müdürü fütüvvetlü Mehmed Emin Efendi ibni el-Hacc Ali Efendi muvâcehesinde karye-i mezbûrede vâki‘ Sultan Bayezid-i (5) Veli tâbe serâhû hazretlerinin vakf-ı şerifleri arazisinden ma‘lûmeti‘l-hudûd ve‘l-cîrân Cevizli (6) yazı ve Kavak Gölü ve Feres Gölü ve İncir dibi ve Henik sular ve çayır ve pelid dibi ve elma dibinde çukur (7) tarla ve kıraç tarla ve otlak demekle arîf bir kıt‘a sened derûnunda mezkûr on üç kıt‘a tarla (8) ve yine karye-i mezbûrede vâki‘ bir kıt‘a sened mücebince ma‘lûmeti‘l-hudûd yedi kıt‘ayı müştemil incir dibi (9) demekle arîf cem‘an otuz kıt‘a tarlalarının nıslflarına mutasarrıf olan karye-i mezbûre sâkinlerinden Loyez (10) Oğlu Ali nâm kimesnenin bilâ-veled vefâtıyla tarla-hâ-yı mezkûrelerin nıslfları olan on beş (11) parça tarlalar mahlûl ve cânib-i vakfa âid olmakla sancağ-ı mezbûrların sâbık mu‘accelât müdürü Mehmed (12) Şeref Efendi târih-i i‘lâmdan iki sene mukaddem tarla-hâ-yı mahlûl mezbûrların nıslfları (13) olan on beş parça tarlaları mahallinde ve ahâli-i karye ve sâir beynlerinde bi‘l-müzâyede rağbât-ı (14) nâs inkitâ‘ında iki bin guruş bedel-i mu‘accel ile benim üzerinde karar ve ziyâde ile tâlib-i âheri (15) bulunmayub meblağ-i mezbûr ol vakit tarla-hâ-yı mezkûrların bedel-i mu‘accel misli olduğu cemm-i (16) gafır müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik olmakla ol vecihle meblağ-i

mu'accele-i mezkûr hazine-i celîle-i evkâfa teslîm (17) ve ol vecihle müdür-i sâbık efendiden bana ferâğ mu'teber-i kat'î ferâğ ve teferrûğ-i birle kayd ve ol vakit bulunan (18) el-Hacc Mehmed Hasib Paşa hazretlerinin imzâ ve hatemini hâvî işbu yedimde olan varaka-i sahîha ile iki kıt'a vakf-ı şerife tapu senedini (19) i'tâ buyrulup senedi mezkûr mantûkınca arazi-i mezkûre zabt ve tasarruf üzere iken müdür-i mumaileyh efendi (20) arazi-i mezkûreyi tekrar müzâyede ve âhere tefvîz ederim deyü mu'ârazadan hâlî olmamakla müdür-i mumaileyhin arazi-i merkûmeye (21) mu'ârazadan men'î matlûbumdur deyü ettiğimde müdür-i mumaileyh cevâbında mukaddemâ arazi-i merkûme her ne kadar bedel-i mu'accel-i mezkûr ile (22) müdde'î merkûm üzerinde karar ve sâbık evkâf müdürü müdde'î merkûma bedel-i mu'accel-i mezkûr mukâbili tefvîz etmiş ise de şimdi (23) ziyâde ile tâlibi bulunub nef'an li'l-vakf tekrar müzâyede ve nihâyet kararında müdde'î merkûma veya tâlib-i âherine verilmek murâdıdır dedikte (24) keyfiyet lede'l-istiftâ sâhib-i arz olan Zeyd mahlûl olan tarlayı beş bin akçe resmi tapu misli var iken bilmeyüb (25) bin akçe tapu ile Amr'a tefvîz eylese hâlâ Zeyd Amr'a dört bin akçe dahi ver ve lâ senden alub âhere veririm (26) demeğe kâdir olmaz deyü verilen fetvâ-yı şerif mûcebince müdür-i mumaileyh efendi arazi-i mezkûreye müdâhale mu'ârazadan men' (27) olunduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 7 Rebiülahir sene 74.

79. Hüküm (10a-1): Dava Edilen Tarlanın Varislerde Kalmasına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi sükkânından sâhib-i arz-ı hâl Koca Ağa-zâde Mahmud Ağa ve Mehmed Ağa bi'l-asâle ve kız karındaşları Hanife ve Şakire (3) taraflarında vekâleti zât-ı mezbûreleri bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye ârifân Ahmed Efendi ibni Mehmed ve Aşık Süleyman bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit (4) ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Kavak kazâsından Mustafa bin el-Hacc Mustafa nâm kimesnelerden her biri huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde (5) Kemerce karyesi sâkinlerinden zikr-i câ'î bi-hakkın tarlaya mutasarrıf olan İyaç Oğlu Mustafa ve Kara Hasan Oğlu Osman ile terâfu'larında Canik (6) sancağı evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu hâlde karye-i mezbûre civârında vâki' Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhû hazretleri evkâf-ı (7) şerifi arazisinden Kocaağa Kıracı demekle arîf bir taraftan Çolak Ali ve bir taraftan Sarıkoca Oğlu Ömer ve bir taraftan Çolak Bayram ve bir taraftan (8) Deli İbrahim tarlalarıyla mahdûd tahmînen kîl-i İstanbûlî on kîl tohum isti'âb eder bir kıt'a tarlayı târih-i i'lâmdan yirmi bir sene mukaddem fevt olan babamız (9) Mehmed hâl-i hayâtında zirâ'ât edemeyüb boz ve hâlî

kalub ba‘de vefâtihi bizlere intikâli hengâmında boz ve hâllî kalub yedimizde tapu senedimiz dahi (10) olmamakla tâih-i i‘lâmdan bir sene evvel evkâf müdürü bulunan Hüseyin Efendi tarla-yı mezkûrun bozundan dört yüz guruş bedel-i mu‘accel ile (11) bizlere tefvîz etmeği teklif eylediğinde her birimiz imtinâ‘ etmemizle tarla-yı mahdûd-ı mezkûru bedel-i mu‘accel-i mezbûr ile merkûm Mustafa ve Osman’a tefvîz (12) edüb onlar dahi tefevvuz ve kabûl eylediklerinden sonra yedi sene mukaddem merkûmân ile bir def‘a murâfa‘a olub bin iki yüz altmış yedi senesi Rebiülahir (13) târihiyle müverrah medîne-i mezbûre nâibi eşref-i kudâtdan meveddetlü Hüseyin Efendi’nin imzâ ve hatemini hâviye verilen bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î mantûkınca her ne (14) kadar da‘vâ-yı mezkûremize iltifât olunmadı ise de mücerred merkûmânın tarla-yı mezkûreden keff-i yedlerine cebr olunub bizlere teslimine tenbih olunmak (15) murâdımızdır deyü tasaddî eyledikleri da‘vâları takrîr-i meşrûhları üzere meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde‘î asıl ve vekile tefhîm ve husûs-ı mezbûr (16) şâibe-i tezvîr münfehim olduğu bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu bâki emr li-men lehu‘l-emr. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ min şehr-i Rebiülahir li-sene erba‘a ve seb‘în ve mi‘eteyn ve elf.

80. Hüküm (10a-2): Deli Balta Oğlu Magdesi Tanas Veled-i Dimitri İle Sofya

Bint-i Lefter ve Alina Bint-i Mihail Arasındaki İbrâya Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medine-i Samsun’a muzâfe Kadı karyesi mütemekkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl Deli Balta Oğlu Magdesi Tanas veled-i Dimitri nâm kimesne (3) huzûr-ı âlîlerinde ma‘kûd meclis-i şer‘-i münîrde karye-i mezbûre mütemekkinelerinden şahısları mu‘arrafe ber vech-i câyî bağçeye vaz‘-ı yedleri (4) mütehakkika derûn-ı (5) mezkûru‘l-isim Sofya bint-i Lefter ve Alina bint-i Mihail muvâcehelerinde evkâf müdür Mehmed (6) Emin Efendi hâzır olduğu hâlde mezbûrelerin karye-i mezbûrede vâki‘ zemîn Sultan Bayezid-i Veli (7) tâbe serâhû hazretleri evkâfî arazisinden eşcârı yedlerinde mülk ve hakları olub bir taraftan (...) (8) havlu ve bir taraftan zeytunluk ve iki tarafları cadde ile mahdûd bir kıt‘a üzüm bağçelerin târih-i i‘lâmdan (9) bir sene mukaddem karye-i mezbûre mütemekkinelerinden Tekbıyık zevcesi Dokye bint-i Yani‘ye sekiz yüz guruşa bey‘ (10) edüb mezbûre Dokye dahi mezbûrelerin muvâcehelerinde bin beş yüz guruşa bana bey‘ ve teslim (11) ve ben dahi iştirâ ve kabûl edüb mülk-i müşterâm olmuş idi deyü eylediğim da‘vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn (12) bin üç yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza sulh olub husûs-ı mezbûra müte‘allika âmme-i da‘vâdan mezbûrelerin (13) zimmetlerini ibrâ eylediğimde onlar dahi bana medfû‘ları olan meblağ-i mezbûrun üç yüz guruş

mutâlebelerine (14) müte'allika benim zimmetimi ibrâ ve iskât ettiler deyü merkûm Magdesi Tanas'ın kelimât-ı meşrûhasını tasdik (15) ve kabûl eyledikleri bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 6 Rebiülahir sene 1274.

81. Hüküm (10a-3): Deli Todor Veled-i Kostanti'nin Alacağıının Vekil Merkum Yorgi'ye Bildirilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden-i Kabi kurâsından Gülkaya karyesinde mütemekkin Deli Todor veled-i Kostanti nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Anderya Mahallesi mütemekkinlerinden (3) iken bundan akdem fevt olan Tulumcu Oğlu Yani veled-i Kostanti veled-i Atam terekesine vâzı'u'l-yed olan zevce-i metrûkesi Sofya bint-i Mihail'in (4) tarafından vekâleti şahs-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye ârifân Yazıcı Oğlu Amakye veled-i Yani ve Bafralı Dimid veled-i Yani nâm kimesneler şahâdetleriyle (5) sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Yorgi veled-i Panayot muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden dört bin (6) sekiz yüz elli sekiz guruş alacak hakkım olub istifâ-i hakk etmeden fevt olmakla ve tereke-i müteveffâ-yı merkûma müvekkile-i mezbûre vâzı'u'l-yed ol (7) duğundan meblağ-i mezbûru müteveffâ-yı merkûmun terekesinden talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına (8) mutâbık beyyîne talep olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Anderya Mahallesinde mütemekkin Yazıcı Oğlu Anakya ve Bafralı Dimid (9) nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-îsbât ve't-tahlif mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan meblağ-i mezbûr dört bin sekiz yüz (10) elli sekiz guruşu müdde'î merkûm Todor'a müvekkilesine izâfetle edâ ve teslimi vekil merkûm Yorgi'ye tenbih olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm (11) olundu el-emr li-men lehu'l-emr. Fî'l-yevmi'l-hâdi aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

82. Hüküm (10a-4): Şerife Bint-i Mustafa İle Mahmud Bin Osman'ın Aralarındaki İbrâya Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Husûs-i âti'l-beyânın mahallinde fasl ve istimâ'ı'çün savb-ı şer'-i enverden bi'l-iltimâs evvelen irsâl olunan mevlânâ (3) kâtib Mahmud Efendi ibni Mehmed ve sâniyen Hasan Efendi ibni Osman ve sâlisen Sa'di Efendi ve râbi'an ve hâmisen mevlânâ kâtib (4) Ahmed Efendi ibni Ahmed med'îne-i Samsun mahallâtından Pazar Mahallesinde vâki'

mahalli nizâ'a varub huzûr-ı müsliminde akd-i meclis-i (5) âlî ettiğinde mahalle-i mezbûrede sâkine sâhibetü arz-ı hâl mu'arrafetü'z-zât Şerife bint-i Mustafa nâm hatun meclis-i (6) ma'kûd-i mezkûrda derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Mahmud bin Osman muvâcehesinde işbu mu'âyene olan (7) iki tarafları Hacı Hüsnü havlusu ve bir taraftan merkûm Mahmud Bey menzil saçağı ve bir taraftan Salih dükkânı ile (8) mahdûd havlu beyenlerimizde müşterek olub bundan akdem taksîm olunmuş ise de hissemize gabn-ı fâhiş (9) olduğundan mâ adâ merkûm hudûdlarını ta'yîb ve hissesini tecâvüz edüb benim hissem olan arsa üzerine (10) hâne binâ etmekle suâl olunub yedimde olan fetvâ-yı şerif mûcebince muharrer mezkûr bi'l-münâsefe tevzi' ve taksîm (11) olunmak matlûbumdur deyü da'vâ ettikde arsa-i mahdûd-i mezkûr ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene gabn-ı fahiş (12) zâhir olub ve mahalli mezkûrun mukaddem taksîminde bulunan tahtalar her birinin hisselerini beyân edemeyüb (13) müdde'îye-i mezbûrenin yedinde olan fetvâ-yı şerif mûcebince arsa-i mahdûd-i mezkûrun müceddeden taksîm ve tevzi'i (14) lâzım gelmekle arsa-i mahdûd-i mezkûrdan bir taraftan Kılıç dükkânı ve iki tarafları Hacı Hasan havlusu ve bir taraftan (15) merkûm Mahmud'un müceddeden inşâ eylediği hanın temel direği ile mahdûd murabba' arsa müdde'îye-i mezbûre Şerife'ye (16) ve yine iki taraftan Hacı Hasan havlu ve bir taraftan merkûm Mahmud'un menzil saçağı ve bir taraftan han-ı muhdesenin (17) temel direği ve bir taraftan Salih dükkânı ile mahdûd arsa-i merkûm Mahmud'a verilüb mahalli mezkûrede her biri bi't-terâfu' (18) istifâ-i hakk edüb husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âherin zimmetini ibrâ ve ıskât (19) eyledik deyü ikrârlarını mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an meb'us ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e (20) gelüb alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eylediğini bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Rebiülahir sene 1274.

83. Hüküm (10b-1): Ali Efendi İbni Osman İle Mehmed Bin İbrahim'in

Aralarındaki Sulha Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Mahados karyesinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Ali Efendi ibni Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde (3) medîne-i mezbûre mahallâtından Pazar Mahallesi ahâlisinden Mehmed bin İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Mehmed târih-i i'lâmdan (4) dört gün mukaddem bi-gayrı hakkın amden duhan çubuğu ile sol gözümün üzerine darb ve cerh edüb mûceb-i (5) şer'îsini talep ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan merkûmun inkârına mukârin bâ tavassut-ı muslihîn (6) merkûm Mehmed ile iki yüz guruş para ve iki kîl-i Samsûnî hinta bedel-i

medfû‘ ve makbûza ba‘de’s-sulh ve’l-kabûl (7) merkûm Mehmed ile bedel-i sulh-i mezkûra müte‘allika da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ edüb ben dahi cerh-i mezkûra (...) (8) (...)müte‘allika âmme-i da‘vâdan merkûm Mehmed’in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim ve ber vech-i muharrer her birimiz âherin (9) ibrâsını kabûl eyledik dedikleri tescil ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 13 Rebiülahir sene 1274.

84. Hüküm (10b-2): Dirhem Oğlu Ali Ağa İbni Süleyman’ın Vekâlet İddiasına

Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Arabgir kazâsı sâkinlerinden olub ber vech-i âtî vekâlet iddi‘â eden sâhib-i arz-ı hâl Dirhem Oğlu Ali Ağa ibni Süleyman (3) nâm kimesne Samsun mahkemesinde meclis-i şer‘-i münîrde Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi tarafından vekil-i (4) müsecceli olub taraf-ı şer‘den dahi masûmunu re‘y olunan zabtiye Ahmed Hulusi bin Süleyman mahzarında sâlifü‘z-zikr (5) kazâ-i mezbûr sâkinlerinden olub Der-‘Aliye‘den gelir iken medîne-i Samsun‘da fevt olmakla zâhirde vâris-i (6) ma‘rûfu olmamak hasebiyle müvekkil-i mumaileyhin bi’l-emâne terekesine vaz‘-ı yed eylediği kazâ-i mezbûrun Ulupınar Mahallesi (7) sâkinlerinden Haydar Oğlu el-Hacc Şerif İvaz ibni İbrahim ibni Hasan’ın verâseti kazâ-i mezbûrede zevce-i menkûha-i (8) metrûkesi Fatma bint-i Hasan ile sulbiye-i kebire kızı Zeyneb ve li-ebeveyn amucası Abdullah ibni Mehmed’e münhasıra olub ol vecihle ben (9) verese-i merkûmün taraflarından tereke-i müteveffâ-yı merkûma vâzî‘u’l-yed olanlardan taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza (10) ve makbûzumu kendülere îsâle işbu yedimde olub kazâ-i mezbûr nâibi es-Seyyid Mehmed Emin Efendi’nin imzâ (11) ve hatemini hâviye bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyye ile vekil olmamla suâl olunub tereke-i müteveffâ-yı merkûma mumaileyhin (12) ber müceb-i defter-i kassâm bi’l-emâne vaz‘-ı yedini ikrâr mâ adâyı inkâr etmekle müdde‘î vekil merkûm ber vech-i muharrer müdde‘âsını (13) lede‘t-tezkiye şahâdetleri makbûle olan kazâ-i mezbûr ahâlilerinden Ahmed Ağa ibni Ali ve Hüseyin Ağa ibni Osman (14) nâm kimesneler şahâdetleriyle bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î isbât etmeğin mücibiyle ba‘de’l-hükm ve’t-tenbih müdde‘î vekil merkûm (15) yine meclis-i şer‘de müteveffâ-yı merkûmun ber müceb-i defter-i kassâm sahu’l-bâki terekesi olan on bin dokuz yüz (16) doksan yedi guruşdan beş yüz kırk dokuz guruşu resm-i hazine-i celîle ba‘de’l-hat ve’t-tenzîl bâki on (17) dört yüz kırk yedi guruşu altı parayı müvekkil-i mumaileyh Halil İbrahim Efendi yedinden bi’t-tamam ahz u kabz (18) eyledim deyü ikrârını vekil merkûm

Ahmed Ağa tasdik eylediği Samsun mahkemesinden bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (19) i'lâm olundu. Fî 12 Rebiülahir sene 1274.

85. Hüküm (10b-3): Mariya Bint-i Yori İle Babul Oğlu Yori Veled-i Kostanti Muvâcehesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden-i Kabi kurâsından Anderya Mahallesinde mütemekkiye sâhibe-i arz-ı hâl şahsı mu'arrafe (3) Mariya bint-i Yori nâm mezbûre huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i şer'-i münîrde zikr-i câ'î terekeye vaz'-ı yedi (4) mütehakkik olan Babul Oğlu Yori veled-i Kostanti muvâcehesinde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden iken bundan yirmi (5) beş sene mukaddem fevt olan babam merkûm Yori'nin ile'l-vefât yedinde mülkü ve hakkı olub ba'de (6) vefâtihi benimle merkûm Yori'nin müteveffâ babası merkûm Kostanti'ye isâbet eden karye-i mezbûrede vâki' mecmû'u bir yük (7) altmış üç bin yedi yüz elli guruş kıymetli bir bab menzil ve bir bab firun ve bir bab saman hane ve iki çift (8) camuş öküzü ve bir bab anbar ve yirmi re's camuş ineği ve kırk re's sığır ineği ve kırk re's kısrak (9) ve doksan vukiyye evân-ı nuhâs ve dört yüz batman duhan ve medîne-i mezbûre sûkinde bir bab mağaza ve iki kıt'a üzüm (10) ve ceviz bağçesi ve sâir cerîdede mezkûr metrûkâtından hisse-i musîbemi taleb eylediğimde zevcim beni ihâfe etmekle (11) zafer-yâb olmayub tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan hisse-i musîbemi taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ merkûm Yori (12) cevâbında târih-i i'lâmdan otuz sene mukaddem ceddîm merkûm Yori Kudüs-i Şerife gider iken müdde'îye-i mezbûre (13) Mariya hâzır olduğu hâlde ve mahzarında lâbis olduğum elbisemden mâ adâ cins-i mâl ıtlâk olunur (14) mal ve eşyâm olmayub zikr olunan akâr ve hayvanât oğlum Kostanti'nin benim alakam yokdur deyü ikrâr (15) edüb Kudüs-i Şerifden geldiğinde âriyet tarîkiyle babam Kostanti'nin yanında mütemekkin olub ba'de (16) vefâtihi müdde'îye-i mezbûre müteveffâ-yı babam ile on dokuz sene mukaddem bir def'a şer'le murâfa'a olduklarında babam (17) müteveffâ-yı merkûm ber vech-i muharrer isbât edüb ol vakit kazâ-i mezbûr nâibi bulunan Ahmed Efendi'nin imzâ (18) ve hatemini hâviye işbu yedimde olan hüccet-i şer'îyye mücebince zabt ve yedinde mülkü ve hakkı olduğu hâlde (19) müdde'îye-i mezbûrenin muvâcehesinde mutasarrıf olub ba'de vefâtihi benimle gâibe-i ani'l-meclis Mariya (20) karındaşım Yani'ye isâbet etmekl ol vecihle bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûmûndan (21) ber vech muharrer def'- meşrûhasına mutâbık beyyîne taleb olundukda lede't-tezkiye şahâdetler makbûle olan (22) ve hüccet-i mezkûrenin zeylinde

mestûr ve hîn-i ikrârda hâzır bulunan Papas Oğlu Magdesi İlya veled-i Yor (23) ve allu Panayot Oğlu Yor nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât ettikte mücebince müdde'îye-i (24) mezbûrenin tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan hisse mutâlebesiyle bi'vech-i şer'î merkûm Yori'ye mu'ârazadan (25) men' olunduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 12 Rebiülahir sene 1274.

86. Hüküm (11a-1): Yani Veled-i Kostantinin Verâsetinin Abacı Sava Veled-i Kostanti ve Lefter Veled-i Yani Arasında Paylaşılmasına Dair Kayıt

(1) An asıl Sürmene kazâsı ahâlisinden olub Canik sancağında Ayvacık kazâsı kurâsından Ağcagünü karyesinde (2) mütemekkin iken bundan akdem fevt olan Yani veled-i Kostanti'nin verâseti ancak karye-i mezbûre mütemekkinlerinden li-ebeveyn er (3) karındaşı Abacı Sava veled-i Kostanti nâm kimesneye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuku's-şer'î ah-i merkûm sâhib-i arz-ı hâl Sava (4) medîne-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden zikr-i câ'i tereke-i müteveffâ-yı merkûma bi-gayrı hakkın (5) vaz'-ı yed eden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Lefter veled-i Yani ile terâfu'larında târih-i i'lâmdan beş sene mukaddem (6) fevt olan karındaşım Yani'nin mâl-ı metrûkâtından mecmû'u üç bin yedi yüz on guruş kıymetli iki zenne (7) kutnu entarisi ve iki kıyye harir ham ve bir sîm antekiye ve iki yorgan ve bir keçe ve bir yasdık ve bir kat yatak ve iki re's (8) sığır ineği ve on kıl-i arşamba mısır ve iki altun ve sîm yüzük ve zenne takımlarını ve mutasarıf olduğu bir taraftan Deli Halil (9) Oğlu ve bir taraftan Bila Oğlu Karabet ve bir taraftan Haçek tarlaları ve bir taraftan değirmen yolu ile mahdûd bir kıt'a tarlayı (10) fuzûlî zabt etmekle bi'l-verâse taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-ikrâr mücebince eşya-i mezkûre (11) ve tarla-yı mahdûd-ı mezkûru müdde'î merkûm Sava'ya teslimiyle merkûm Lefter'e tenbih olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (12) i'lâm olundu. Fî 14 Rebiülahir sene 1274.

87. Hüküm (11a-2): Mehmed Bin Mustafa'nın Zabt Ettiği Tarlaların Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa'ya İade Edilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Hatib Mehmed Ağa ibni Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde yine mahalle-i (3) mezbûre sâkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Mehmed bin Mustafa muvâcehesinde evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu hâlde (4) târih-i

i'lâmdan on dokuz sene mukaddem fevt olan li-ümm er karındaşım Seyyid'in terekesinden iştirâ eylediğim Dereler nâm mahalde (5) vâki' zemîni Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhû hazretleri vakfî şerifî arazisinden eşcârı mülk olan bir taraftan (6) Tiryaki Ağa bağçesi ve bir taraftan ırmak ve bir taraftan Hacı Salih Ağa tarlası ve bir taraftan cadde ile mahdûd bir kıt'a bağçenin (7) nisf şâyi'ini ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' vâlidem müteveffiyeye mezbûre Fatma'dan müntakil bir taraftan Kahraman tarlası ve bir taraftan ırmak (8) ve iki tarafları cadde ile mahdûd bağçenin dahi kezâlik nisf şâyi'ini ve yine vâlidem müteveffiyeye-i mezbûreden müntakil Türkmenler nâ mahalde (9) vâki' bir taraftan değirmen harkı ve bir taraftan Nizam Hüseyin ve bir taraftan Cabbar Oğlu ve bir taraftan Ömer bağçeleriyle mahdûd bir kıt'a (10) bağçenin sülûs hisse-i şâyi'asını üç seneden beri bi-gayr-i hakkın fuzûlî zabt etmekle keff-i yedine tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ (11) ve'l-istintâk ve'l-ikrâr alâ müceb-i ikrâruhû merkûm Mehmed bağçe-i mahdûd-i mezkûrelerde olan hisse-i şâyi'alarından keff-i yed ve müdde'î merkûm (12) Hatib Mehmed Ağa'ya teslim etmeğe ilzâm olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr li-men lehu'l-emr. Hurrîre fî'l-yevmi'r-râbi' aşer (13) min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

88. Hüküm (11a-3): Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Çelebi Mehmed Bin Mustafa Arasındaki Satış Sözleşmesine Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesinde sâkin Hatib Mehmed Ağa ibni Mustafa nâ kimesne meclis-i şer'-i hâtir-i lâzımu't-tevkîrde işbu sâhibü'l- (2) kitâb Çelebi Mehmed bin Mustafa muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb medîne-i mezbûr sûkinde Bezzazistan civârında vâki' bir taraftan Hacı Tahir (3) Efendi ve bir taraftan Süleyman Efendi dükkanları bir taraftan kasab hane ve bir taraftan cadde ile mahdûd bir bab attâr dükkanının kırk sehim itibariyle (4) on beş hisse-i şâyi'ası akd-i âti'-zıkrin sudûruna değin irsen yedimde mülk ve hakkım olub sâlifü'z-zıkr on beş sehim hisse-i şâyi'amı tarafeynden (5) îcâb ve kabûlü hâvî bey' -i bât-ı sahîh-i şer'î ile yedi bin beş yüz guruşa merkûm Çelebi Mehmed Ağa'ya bey' ve temlik ve şâyi'an teslim eylediğimde ol dahi ber vech-i (6) muharrer yedimden iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ yedi bin beş yüz guruşu merkûm Çelebi Mehmed yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim (7) ba'de'l-yevm sâlifü'z-zıkr attâr dükkanının on beş sehim hisse-i şâyi'asında benim asla ve kat'â alaka ve medhalim kalmayub merkûm Çelebi Mehmed'in mülk-i müşterâsı (8) ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun ve mezkûr hisse-i şâyi'aya müte'allika

âmmе-i de'âvî ve metâlib merkûm Çelebi Mehmed'in zimmetini (9) dahi ibrâ eyledim dedikde eseru't-tasdîkû'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

(10) Şuhûdu'l-hâl: Çelebi-zâde el-Hacc Hasan Ağa ve Yiğit Seyyid Mehmed Ağa ve Çokal Oğlu Usta Mehmed ve Hatib Oğlu Mustafa

89. Hüküm (11a-4): Serkiz Çorbacı Veled-i Zakar'ın İbrahim Ağa İle Muvâcehesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Ermeni Mahallesinde mütemekkin Serkiz Çorbacı veled-i Zakar nâm kimesne meclis-i şer'-i şerif-i enverde Divriği kazâsından olub (3) medîne-i mezbûrede li-ecli't-ticâre müsâfîren sâkin iken bundan akdem fevt olan Kürt Mustafa Ağa ibni Abdullah'ın zâhirde vârisi olmamak (4) hasebiyle terekesine vâzî'u'l-yed olan Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi tarafından vekil-i müseccel olub taraf-ı şer'eden (5) dahi husûmeti re'y olunan kavas ikinci İbrahim Ağa muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Mustafa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden işbu yedimde (6) olan bir kıt'a damgalı tahvîl mantûkınca üç bin guruş alacak hakkım olub istifâ-i hakk etmeden fevt olmakla meblağ-i mezbûr üç bin (7) guruşu mumaileyhin tereke-i vâfiyesinden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer beyyîne taleb olundukda lede't-t (8) tezkiye şahâdetleri makbûle olan Hacı Bekir Oğlu Seyyid Ağa ve Hacı Salih Ağa nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-ısbât (9) ve't-tahlîf mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan meblağ-i mezbûr üç bin guruşu müdde'î merkûma edâ ve teslime merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih (10) olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men lehu'l-emr. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

90. Hüküm (11b-1): Hatib Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Çelebizâde El-Hacc İbni Mustafa'nın Aralarındaki Alışverişe Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesinde sâkin Hatib Mehmed Ağa ibni Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtir-i lâzımu't-tevkîrde (2) işbu bâ'îsü'l-kitâb Çelebi-zâde el-Hacc Hasan ibni Mustafa muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb medîne-i (3) mezbûre sûkinde Bezzazistan civârında vâki' bir taraftan Hacı Mustafa ve bir taraftan Hacı Hasan dükkanı ve iki (4) tarafları cadde ile mahdûd bab

dükkanın sülüs hisse-i şâyi'ası ve yine Kızılcıkıdibi nâm mahalde vâki' zeytun bağçe (5) sinden kezâlik sülüs hisse-i şâyi'ası ve Çırlayık karyesinde Aydın Oğlu Osman yedinde bir re's camuş yine (6) kezâlik dahi kezâlik sülüs hisse-i şâyi'ası târih-i kitâbdan yirmi sene mukaddem fevt olan li-ümm er karındaşım (7) Seyyid'in terekesinden olub dâyinlerinden ba'de'l-iştirâ yedimde mülküm iken yine târih-i mezkûrda husûs-ı (8) mezkûraları tarafeyneden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî ve berî olarak bey'-i bât-ı (9) sahîh-i şer'î ile be-safka-i vâhîde bin yedi yüz elli guruşa mezbûr Hacı Hasan'a bey' ve temlîk ve şâyi'an (10) teslim eylediğimde ol dahi yedimden ber vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan (11) meblağ-i mezbûr bin yedi yüz elli guruşu merkûm Hacı Hasan yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim ve sinîn-i (12) mezkûreden beri yedinde mülk ve hakkı sarîhi olduğu misillü ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr hisse-i şâyi'a-i mezkûrelere (13) müt'e'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebâtından merkûm Hacı Hasan'ın zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ eyledim dedikde (14) eseru't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Rebiülahir sene 1274.

91. Hüküm (11b-2): Abdullah Bin Halil Bin Süleyman'ın Verâsetine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Koymat karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hacc Abdullah bin Halil bin Süleyman'ın verâseti zevce-i (3) menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Abdullah ile sulbî kebir oğulları Mehmed ve Osman ve sulbiye-i kebir kızları Hanife ve Kezban'a münhasıra ve tashîh-i mesele-i mirasları be-hükmi'l- (4) ferâiz kırk sekiz sehinden olub sihâm-ı mezbûreden altı sehmi zevce-i mezbûreye ve on dörder sehinden yirmi sekiz sehmi ibnân-ı merkûmâna (5) ve yedişer sehinden on dört sehmi binteyn-i mezbûrelere isâbeti tahakkukundan sonra verese-i müteveffâ-yı merkûmdan zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrafe (6) sâhibe-i arz-ı hâl zevce-i mezbûre Fatma bint-i Abdullah nâm hatunun vekil-i müseccel-i şer'îsi medîne-i mezbûre ahâlisinden Loyez Oğlu Hasan Ağa (7) ibni Ahmed nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde ma'kûd meclis-i şer'î münîrde işbu bâ'îsü'l-i'lâm karye-i mezbûre ahâlilerinden olub zikr-i câ'i terekeye (8) bi-hakkın vaz'-ı yedleri mütehakkik olan ibnân-ı merkûmân Kara Mehmed ve Osman muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edüb müvekkilemin zevci ve mûrisi müteveffâ-yı (9) merkûm Hacı Abdullah'ın yedinde mülkü ve hakkı olub ba'de vefâtihi tashîh-i mezkûr üzere müvekkileme isâbet eden mecmû'u altmış beş bin (10) guruş kıymetli karye-i mezbûrede vâki' bir bab menzil ve bir anbar ve bir saman hane ve dört çift camuş öküzü ve sekiz yüz re's ganem (11) ve keçi ve on yedi re's camuş ineği ve sekiz re's sığır ineği

ve otuz bin guruşluk altun-ı mütenevvi'a ve sâir cerîdede mezkûru'l-isim (12) metrûkât eşyâlarından müvekkilemin hisse-i musîbesini bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûmân Mehmed ve Osman (13) cevâblarında müvekkile-i mezbûre Fatma târih-i i'lâmdan beş sene mukaddem tereke-i müteveffâ-yı mezbûru da'vâ ve medîne-i mezbûre nâibi Mehmed Şevki (14) Efendi ma'rifetiyle tahrîr ettirip yedimizde olan defteri kassâm nâtik olduğu vecihle hisse-i irsiyesini tamâmen ahz u kabz edüb istifâ-yı (15) hakk etmiş iken mu'ahharan da'vâ edüb tekrâr terekeye müte'allika âmme-i da'vâdan esbâk Samsun nâibi Hacı Muin Efendi'nin zamanında (16) zimmetlerimizi yine ibrâ ve ıskât edüb bizler dahi ibrâsını ba'de'l-kabûl yedimize efendi-i mumaileyhin imzâ ve hatemini hâvî bir kıt'a (17) hüccet-i şer'iyeye ahz eylediğimizden karye-i mezbûreye gelüb şuhûd mahzarlarında mûrisim zevcim müteveffâ-yı merkûmun bi'l-cümle terekesinden (18) hisse-i irsiye-i musîbemi tamâmen ahz u kabz ettim idi bu def'a eylediğim da'vâ bi-gayrı hakkın olub mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun terekesinden (19) hisse mutâlebesinde müte'allika âmme-i da'vâ ve mutâlebâtdan yine bizim ve kız karındaşlarımız Hanife ve Kezban'ın zimmetlerini ibrâ ve ıskât eylediğini (20) ikrâr ve itiraf etmekle binâenaleyh terekeye bi-hakkın vaz'-ı yed ve zimmetlerimiz berî olmuş idi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr def'ân-ı merkûmândan ber vech-i (21) muharrer def'-i merşûhlarına mutâbık beyyîne taleb olundukda karye-i mezbûre ahâlilerinden lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Hafız Ağa (22) zâde Ahmed Ağa ibni Mehmed Ağa ve Dalkıran Mustafa Ağa ibni Ali ve Molla Mehmed bin Memiş ve Çivril karyesinden Hacı Salih bin Emrullah ve Köse Mehmed bin Ali (23) ve Sadullah bin Emrullah ve Köse Oğlu İbrahim ve sâir cemm-i gafîr müslimîn şahâdetleriyle tevâtüren isbât etmeğin mücebince müdde'î vekil merkûm Hasan Ağa (24) müvekkilesine izâfetle tereke-i müteveffâ-yı merkûm Hacı Abdullah'dan hisse mutâlebesiyle bî-vech-i şer'î merkûmân Mehmed ve Osman'a mu'ârazadan men' (25) olduğu tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr li-men lehu'l-emr. Fi'l-yevmi's-sâdis aşer min şehri-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in (26) ve mi'eteyn ve elf.

92. Hüküm (11b-3): Erince Baba Zaviyesine Zaviyedar Tayin Edilmesine Dair

Kayıt

(1) Canik sancağında Bafra kazâsında vâki' Erince Baba Zaviyesi Vakfının tevliyet ve zâviyedârlık cihetleri hizmetlerini rû'yet (2) ve tesviye-i umûruna kibel-i şer'den bir mütedeyyin kimesne kâimmakâm nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden hizmet-i mezkûreleri rû'yete (3) kâdir idüğü zeyl-i hüccette muharreru'l-

esâmî müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik ve evkâf müdürü hamîyyetlü Emin Efendi'nin müntehabı olan işbu bâ'îsü'l- (4) kitâb Şeyh Mehmed ibni Veli nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-i kitâb ve tûbâ lehû hüsne me'âb efendi hazretlerinin hizmet-i mezkûreleri Der-'Aliye'den (5) berât-ı şerifi gelinceye değin kâimmakâm nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya müte'ahhid olmağın (6) mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

93. Hüküm (11b-4): Katırcı Osman Bin Abdurrahman'ın Verâsetine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Harput kazâsına muzâfe Hal karyesi ahâlisinden ve zahracı tâifesinden olub bundan akdem fevt (3) bundan akdem medîne-i Samsun'da Hançerli Mahallesinde Müezzîn Molla Hüseyin menziline müsâfîren sâkin iken fevt (4) olan Katırcı Osman bin Abdurrahman'ın verâseti kazâ-i mezbûrede sâkin babası Abdurrahman bin İbrahim ile sulbî kebir (5) oğlu sâhib-i arz-ı hâl İbrahim nâm kimesneye münhasıra olduğı medîne-i mezbûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde Canik (6) sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekil-i müseccel-i şer'îsi zabtiye Mehmed Ağa ibni Abdurrahman muvâcehesinde (7) müteveffâ-yı merkûmun sulbî sahîh oğlu olub eb-i merkûm Abdurrahman tarafından dahi tereke-i müteveffâ-yı merkûma vâzı'u'l- (8) yed olanlardan taleb ve da'vâ ve kendüsüne îsâle kazâ-i mezbûre nâibi es-Seyyid Mehmed Efendi'nin imzâ (9) ve hatemini hâvî bir kıt'a hüccet-i şer'îyye ile vekil olduğunu şâhidîn-i mu'addelîn şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât (10) etmeğın mûcibiyle müteveffâ-yı merkûmun bâ defter-i kassâ metrûkâtını müdde'î mekûma teslime vekil merkûm (11) Mehmed Ağa'ya tenbih olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 19 Rebiülahir sene 1274.

94. Hüküm (12a-1): İlicek Vakfının Tevliyet Cihetine Mehmed Bin Ali'nin Getirilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik sancağında Samsun kazâsında Kal'a (2) derûnunda vâki' Camii Kebirde kable salâtu'l-Cum'a Kur'ân-ı Azîmü's-Şân tilâveti'çün ashâb-ı hayrâtdan Ayşe Hanım bint-i Numan'ın İlicek nâm mahalde vakfının (3) tevliyeti cihetine ve ba'dehû camii şerif-i mezkûrda Kur'ân-ı Azîm kırâ'ât etmek üzere bâ berât-ı şerif-i âlişân devirhânlık ciheti hizmeti (4) mutasarrıfı Ali bin Mustafa fevt olub yeri hâlî ve

hizmet-i lâzimesi mahlûl kalmakla müteveffâ-yı merkûmun sulbî kebir oğulları olub kazâ-i mezbûr (5) mahallâtından Pazar Mahallesinin on sekizinci hânesinin ikinci numrosunda mukayyed Ahmed ve üçüncü numrosunda mukayyed İsmail hizmet-i mezkûreye nâ-ehil olub (6) keff-i yed etmeleriyle müteveffâ-yı merkûmun Camii Kebir Mahallesinin otuz dördüncü hânesinin birinci numrosunda mukayyed ve isnân-ı askeriye mütecâviz diğerk oğlu (7) Mehmed bin Ali lede'l-ımtihân hizmet-i mezkûreye ehliyeti zâhir ve bâhir olmakla cihet-i mezkûreyi müteveffâ-yı merkûmun mahlûlünden işbu râfi'-i refi'i (8) ubûdiyet Mehmed dâ'ileri üzerine tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerîf-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi'l-iltimâs der-i devlet-medâra arz (9) ve i'lâm olundu bâki emr hazreti men lehu'l-emr. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

95. Hüküm (12a-2): Şehy Hızır ve Sarı Şeyh Tekkesi Vakfına Zaviyedar

Tayinine Dair Kayıt

(1) Canik sancağında kâin medîne-i Samsun'a muzâfe Ökse kazâsına tâbi' Eğerciler karyesinde vâki' Şeyh Hızır ve Sarı Şeyh Tekkesi Vakfının zâviyedârlık ciheti (2) hizmetini rû'yet ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bir mütedeyyin kimesne kâimmakâm nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden hizmet-i mezkûreyi rû'yete kâdir (3) idüğü zeyl-i hüccette muharreru'l-esâmi müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik ve evkâf müdürü hamiyetlü Emin Efendi'nin müntehabı olan işbu bâ'îsü'l-kitâb es-Seyyid Mustafa (4) Zühdü ibni Mehmed nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-i kitâb ve tûbâ lehû hüsne me'âb efendi hazretleri hizmet-i mezkûreyi Der-'Aliye'den berât-ı şerîfi gelinceye değin kâimmakâm (5) nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. (6) fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in mi'eteyn ve elf.

96. Hüküm (12a-3): Taflı Beğ Malikanesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair

Kayıt

(1) Canik sancağında kâin Bafra kazâsına tâbi' Gelemet karyesinde vâki' Taflı Beğ Malikanesi Vakfının meşihat ciheti hizmetini rû'yet ve tesviye-i umûruna (2) kıbel-i şer'den bir mütedeyyin kimesne kâimmakâm nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olduğu ecilden hizmet-i mezkûru rû'yete kâdir idüğü zeyl-i hüccette muharreru'l-esâmî müslimîn (3) ihbârlarıyla mütehakkik ve evkâf müdürü hamiyetlü Emin Efendi'nin müntehabı olan

işbu bâ'îsü'l-kitâb Şeyh Mehmed Yar Efendi ibni Salih nâm kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-i kitâb (4) ve tûbâ lehû hüsne me'âb efendi hazretleri hizmet-i mezkûru Der' 'Aliye'den berât-ı şerifi gelinceye değin kâimmakâm nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber vech-i muharrer (5) kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya müte'ahhid olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în mi'eteyn ve elf.

97. Hüküm (12a-4): Hibe Edilen Mallar İçin Açılan Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesinde sâkine mu'arrafetü'z-zât sâhibe-i arz-ı hâl Havva Dudu bint-i Hasan nâm hatunun (3) vekil-i müseccel-i şer'îsi zevci Kayıkçı Ahmed bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinelerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûretü'l- (4) isim mu'arrafetü'z-zât Ayşe bint-i Mehmed nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Ayşe târih-i i'lâmdan beş mâh mukaddem (5) müvekkilemi gelin eder iken mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Temur Kıran menzili bir taraftan mezbûre Ayşe menzili (6) bir taraftan zokak ile mahdûd bir bab dam menzilini noksanlarını ta'mîr ve yanında durmak şartıyla hibe edüb tahliye (7) ve teslim olunmaksızın sicil-i mahkemeye kayd ettirip menzil-i mezbûru el-hâletü hâzihî ta'mîr etmekle menzil-i mezbûru bana (8) teslimine cebr olunmak murâdımdır deyü tasaddî eylediği da'vâsı takrîr-i meşrû'u üzere mesmû'a ve iltifata şâyân (9) olmadığı kendüsüne tefhîm ve bî-vech-i şer'î mezbûre Ayşe'ye mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm (10) olundu. Fî 19 Rebiülahir sene 1274.

98. Hüküm (12a-5): Durmuş Bin İsmail'in Hasan Bin Ahmed'den Alacağı Olduğuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Of kazâsı ahâlisinde olub li-ecli't-ticâre medîne-i Samsun'da müsâfireten sâkin Durmuş bin İsmail (3) nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûr kurâsından Canikli karyesinde sâkin Hasan bin Ahmed nâm kimesne ile terâfu'larında (4) târih-i i'lâmdan bir mâh mukaddem üç re's sığır öküzünü be-safka-i vâhide üç bin üç yüz guruşa merkûm (5) Hasan'a bey' ve teslim etmemle meblağ-i mezbûr üç bin üç yüz guruşu hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-ikrâr (6) mücebince meblağ-i mezbûr üç bin üç yüz guruşu müdde'î merkûma edâ ve teslime

merkûm Hasan'a ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine (7) i'lâm olundu. Fî 19 Rebiülahir sene 1274.

99. Hüküm (12a-6): Laz İbrahim Bin Ali'nin Eyüb Beğ Oğlu Molla Ahmed Bin Eyüb'ten Alacağı Olduğuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Trabzon eyâleti dâhilinde Atina kazâsı ahâlisinden olub medîne-i Samsun kurâsından Yaderli (3) karyesinde sâkin Laz İbrahim bin Ali nâm kimesne medîne-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezbûrun Gülab (4) karyesi sâkinlerinden Eyüb Beğ Oğlu Molla Ahmed bin Eyüb ile terâfu'larında târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem (5) Molla Ahmed'e karye-i mezbûrede vâki' mutasarrıf olduğu bir kıt'a tarlasını bana fâriğ olmak üzere malımdan (6) üç bin guruş verüb şimdi tarlayı mezbûru bana fâriğ olmayub meblağ-i mezbûr zimmetinde kalmakla (7) hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına (8) mutâbık beyyîne taleb olundukda ityân-ı beyyîneden izhâr-ı acz edüb merkûm İbrahim'in talebiyle mezbur Molla Ahmed'e (9) bi'l-muvâcehe bernehc-i şer'î yemin vermeğın müdde'î merkûm İbrahim üç bin guruş mutâlebesiyle merkûm Molla (10) Ahmed'e mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 19 Rebiülahir sene 1274.

100. Hüküm (12b-1): Norveç Konsolosluğuna Vekil Tayin Edilmesine Dair Kayıt

(1) Emirü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebirü'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-ızz ve'l-ihtişâmu'l-muhtass bi-mezîdi inâyetü'l- (2) melikü'l-a'lâ Rumeli beğlerbeği pâyelülerinden Canik sancağı mutasarrıfı Osman Paşa dâmet me'âluhû (3) ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'ın Samsun nâibi mevlânâ Ahmed Sıdkı zîde ilmuhû tevki'-i refi'-i hümayûnum (4) vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Samsun iskelesinde amed şüd eden İsveç ve Norveç tüccar (5) ve teb'a adamlarının umûr ve husûslarını rû'yet eylemek üzere konsolos vekili olan Fredlik (6) Mahva Baraç Totanek fevt olduğundan yerine Arsen Odvardkon nâm müte'emmin konsolos (7) vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla sâbıkı ve ahid-nâme-i hümayûn şürûtu mücebince vekâlet (8) emr-i şerifim i'tâsı haşmetlü İsveç ve Norveç pâdişâhının Dersaadetimde kâin sefâreti (9) cânibinden bâ takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a vekil-i sâbık mumaillehyh iki yüz altmış üç (10) senesinde emr-i şerifim verildiği mukayyed bulunmuş olmakla ahid-nâme-i hümayûn

şürûtu mûcebince (11) amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki paşa-yı müşâr ve nâib-i mumaileyhimsiz (12) mumaileyh Arsen Odvardkon devlet-i aliyem teb‘asından olmayub (...) (13) mûte’emmin olduğu hâlde Samsun iskelesine amed şüd eden (14) İsveç ve Norveç tüccar ve teb‘a ve adamlarının umûr ve husûslarını (15) rû’yet eylemesine dahil ve ta‘arruz olunmayub ber mûceb-i ahid-nâme-i (16) hümâyûn himâyet ve sıyâneti husûsuna mübâderet eyleyesiz (17) şöyle bilesiz ve alâmet-i şerife itimad kılasız (18) tahrîren fî evâil-i şehr-i Rebiülahir sene (19) erba‘a ve seb‘în ve mi’eteyn ve elf. (20) be-makâm-ı Konstantiniyye el-mahrûsa. Târih-i kayd fî 20 Rebiülahir sene 1274.

101. Hüküm (12b-2): Avusturya Konsolosluğuna Vekil Tayin Edilmesine Dair

Kayıt

(1) Emirü'l-ümerâ'î'l-kirâm kebirü'l-küberâ'î'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm şahibü'l-ızz ve'l-ihtişâmu'l- (2) muhtass bi-mezîdi inâyetü'l-melikü'l-a'lâ Rumeli beğlerbeği pâyelülerinden Canik sancağı mutasarrıfı (3) Osman Paşa dâmet me‘âluhû ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri‘în Samsun nâibi mevlânâ zîde ılmuhû (4) tevki‘-i refi‘-i hümâyûnum vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki Samsun’a amed şüd eden Avusturya devleti (5) teb‘a ve tüccarının umûr ve husûslarını rû’yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan (6) Dimani’nin âher mahalle memuriyeti cihetiyle yerine Cozeb Bazic nâm beğzâde konsolos (7) vekili nasb ve ta‘yîn kılınmış olduğundan bahisle ahidnâme-i hümâyûn şartı mûcebince (8) sâbıkı vecihle emr-i şerifim i‘tâsı Dersaadetimde kâin Avusturya devleti (9) fehîmesi sefâreti cânibinden bâ takrîr istid‘â olunmuş ve kuyûda (10) lede'l-mürâca‘a vekil-i sâbık mumaileyh iki yüz altmış üç sene (11) sinde vekâlet emr-i şerifim verildiği mukayyed ve mestûr (12) bulunmuş olmakla ahidnâme-i hümâyûn şürûtu mûcebince amel (13) olunmak fermânım olmağın imdi siz ki paşa-yı (14) müşâr ve nâib-i mumaileyhimsiz Samsun’a (15) amed şüd eden Nemçe tüccar ve teb‘a ve adamlarının (16) vâki‘ olan umûr ve husûslarını konsolos (17) vekili mumaileyhe rû’yet ettirip (18) vekâleti umûruna hiç ferdi müdâhale (19) ve ta‘arruz ettirmeyüb (20) ber mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn (20) himâyet ve sıyâneti (21) husûsuna mübâderet (22) eyleyesiz şöyle bilesiz (23) alâmet-i şerife itimad (24) kılasız tahrîren fî (25) Evâil-i şehr-i Rebiülahir (26) sene erba‘a ve seb‘în (27) ve mi’eteyn ve elf (28) be-makâm-ı (29) Konstantiniyye (30) el-mahrûsa. Târih-i kayd fî 21 Rebiülahir sene 1274.

102. Hüküm (13a-1): Şeyh Ulaş Zaviyesine Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki Nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik sancağında Bafra kazâsında (2) vâki' Şeyh Ulaş Zâviyesi Vakfının yevmî bir akçe vazîfe ile zâviyedârlık ve nısf akçe vazîfe ile nısf hisse tevliyet cihetlerine (3) evlâd-ı vâkıf olduklarını hilâf-ı inhâ ile başka başka berât-ı âlişân ahziyle mutasarrıfları olan Hasan ve Şaban ciheteyn-i mezkûreteynin (4) hizmetlerini idâreden âciz ve nâ-ehil olduklarından tevliyet ve zâviyedârlık cihetlerinden keff-i yed edüb ciheteyn-i mezkûreteynin uhde (5) lerinden ref'le âher erbâbına tevcih buyrulmasını istirhâm etmeleriyle mezkûr zâviyedârlık ile nısf tevliyet cihetleri merkûmân Hasan (6) ve Şaban'ın ref'inden ve nısf-ı diğere tevliyet hissesi hayli müddettir bir kimesne uhdesine tevcih olunmayarak kalmış olduğundan (7) mahlûlünden olarak medîne-i Samsun mahallâtından Mahalle-i Cedidin birinci hanesinin yedinci numrosunda mukayyed hîn-i tahrîr-i nüfusda elli el-hâletü (8) hâzihî altmış yaşında olup isnân-ı askeriye mütecâviz ve ciheteyn-i mezkûreteyni idâreye ehliyeti inde'ş-şer' ve'l-meclis zâhir ve nümâyân (9) olan işbu râfi'-i ref'-i ubûdiyet Samsun müftisi Ahmed Efendi ibni Halil dâ'îleri üzerine merkûmânın ref'leriyle mahlûlünden (10) tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına evvelki vâki'u'l-hâldir bi'l-iltimâs der-i devlet medâr arz ve (11) i'lâm olundu bâki emr hazreti men lehu'l-emr. Hurrîre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

103. Hüküm (13a-2): İğdir Malikanesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik sancağında Bafra kazâsında vâki' (2) İğdir Malikânesi Vakfının altmış sehîm itibariyle dokuz hissede iki hissesine bâ berât-ı âlişân mutasarrıf olan Tahir Ağa ibni Abdullah bilâ-veled (3) fevt olup yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mahlûl ve yedi seneden beri bir taraftan tâlibi olmamakla yerine medîne-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey (4) Mahallesinin kırkıncı hanesinin yedinci numrosunda hîn-i tahrîr-i nüfusda kırk yaşında el-hâletü hâzihî elli yaşında olup ol vecihle (5) isnân-ı askeriye tecâvüz etmiş olan işbu râfi'-i ref'-i ubûdiyet es-Seyyid Ahmed Rüşdü Efendi ibni Ahmed dâ'îleri her vecihle hizmet-i (6) mezkûreyi idâreye ehliyeti inde'ş-şer' ve'l-meclis zâhir ve nümâyân olmakla hisse-i mezbûreyi müteveffâ-yı merkûmun mahlûlünden vazîfe-i (7) mersûmesiyle merkûm Ahmed Rüşdü Efendiye tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına bi'l-iltimâs (8) der-i

devlet medâra arz ve i‘lâm olundu bâki emr hazreti men lehu'l-emr. Hurre fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

104. Hüküm (13a-3): Hoca Verdi Hayır Geldi Malikânesi Vakfına Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik sancağında (2) Bafra kazâsında vâki' Hoca Verdi Hayır Geldi Malikânesi Vakfının nisf hissesine mutasarrıf olan evlâdd-ı (3) vâkıfdan Şeyh Mahmud bundan akdem fevt olub hisse-i mezkûr mahlûl ve hizmet-i lâzimesi mu'attal kalmakla (4) mâlikâne-i hisse-i mezbûru müteveffâ-yı merkûmun sulbî sağır oğulları olub kazâ-i mezbûr mahallâtından Yaka (5) Mahallesinin yirmi altıncı hanesinin ikinci numrosunda on beş yaşında Tahir ve üçüncü numrosunda on üç yaşında Necib ve beşinci numrosunda sekiz yaşında (6) mukayyed Mehmed nâm sağırlar bulunmuş olmakla hizmet-i mezkûreyi edâya kesb-i liyâkat edinceye değin kazâ-i mezbûrun (7) Kargalı Mahallesinin dördüncü hanesinin ikinci numrosunda mukayyed hîn-i tahrîr-i nüfusda yirmi iki el-hâletü (8) hâzihî otuz bir yaşında olub isnân-ı askeriye mütecâviz idüğü zâhir ve hizmet-i (9) mezkûreyi edâya muktedir olduğu bâhir olan işbu râfi'-i ref'-i ubûdiyet Mustafa bin Seydi (10) sığâr-ı merkûmûn taraflarından mâlikâne-i mezbûrenin hizmet-i lâzimesini bi'n-niyâbe edâ etmek (11) üzere sığâr-ı merkûmûn Tahir ve Necib ve Mehmed nâm sağırlara mâlikâne-i mezbûru babaları müteveffâ-yı (12) merkûmun mahlûlünden tevcih ve yedlerine bir kıt'a berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak (13) ricâsına evvelki vâki'u'l-hâl bi'l-iltimâs der-i devlet medâra i‘lâm olundu. Fi 21 Rebiülahir sene 1274.

105. Hüküm (13a-4): Gazi Baba Zaviyesi Vakfına Zaviyedar Tayinine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki nezâret-i evkâf-ı mülûkâneye mülhak evkâfdan Canik (2) sancağında Bafra kazâsında vâki' Gazi Baba Zaviyesi Vakfının zâviyedârları Mehmed Emin ve İbrahim (3) ve İsmail nâ kimesneler umûr-ı vakf-ı şerifi idâreden âciz ve nâ-ehil ve kendileri zabtiyelik hizmetinde (4) müstahdem olduklarından cihet-i mezkûr uhdelerinden ref'i ve erbâb-ı istihkâkından diğerine tevcihini iltimâs (5) etmeleriyle cihet-i mezkûrdan merkûmûn her birerleri başka başka keff-i yed etmeleriyle zâviye-i mezkûru (6) kazâ-i mezbûr mahallâtından Müfti Mahallesinde birinci hanesinin ikinci numrosunda mukayyed hîn-i tahrîrde (7) yirmi dört el-hâletü hâzihî otuz dört yaşında olub ol vecihle isnân-ı askeriye mütecâviz (8) idüğü zâhir ve bâhir olan işbu bâ'îs-i ref'-i ubûdiyet Mustafa Faik Efendi ibni Ahmed dâ'ileri

(9) her vecihle muhil ve müstahak olmakla zâviye-i mezbûru merkûmûnun ref'lerinden merkûm Mustafa Efendiye (10) tevcih ve yedine bir kıt'a berât-ı şerif-i âlişân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına evvelki vâki'u'l- (11) hâldir der-i devlet medâra arz ve i'lâm olundu. Fi 22 Rebiülahir sene 1274.

106. Hüküm (13a-5): Andon Veled-i Yori ve Atinalı Laz Hüseyin Bin Ahmed Arasındaki Sulha Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Kayseriyeli olup li-ecli't-ticâre medîne-i Samsun'da mütemekkin Andon veled-i Yori meclis-i şer' de Atinalı Laz Hüseyin bin Ahmed (3) nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûr Hüseyin'den iddi'â eylediğim cins ve fiyatı beynimizde ma'lûm mecmû'u bin (4) altı yüz yetmiş dokuz buçuk guruş kıymetli eşyâ-i mütenevvi'a semenini hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn (5) bin guruş semen-i medfû'a ve makbûza sulh olub bedel-i sulhdan ziyâde müdde'âma ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allik âmme-i da'vâdan merkûm (6) Hüseyin'in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikte mezbûr Andon'un kelimât-ı meşrûhasını merkûm Hüseyin şifâhen tasdîk ve ibrâ-yı (7) mezbûru kabûl eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr veliyyü'l-emr. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i Cemaziyelevvel (8) li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

107. Hüküm (13b-1):

(Aradaki belgeye battal keşide edilmiş olup iptal ve başka bir sayfaya tekrar yazılmıştır.)

108. Hüküm (13b-2): Demyani Veled-i Panayot'ın Hasan Bin Mehmed'den Camuş Düğesini Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Karakavın karyesinde mütemekkin Demyani veled-i Panayot nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre sâkinlerinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne ile (3) terâfu'larında mezbûr Hasan'ın yedinde olub işbu mu'âyene olunan dört yaşında bir re's camuş düğesi dört seneden berü netâcımdan hâsıl mülküm olub (4) târih-i i'lâmdan on bir ay mukaddem zâyi' olmakla bi'l-istihkâk taleb ederim deyü da'vâ ettikte merkûm Hasan cevâbında işbu dört yaşında (5) olan camuş düğesi dört seneden berü benim netâcımdan hâsıl ola deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i

merkûm def' müdde'âsını karye-i mezbûre ahâlilerinden lede'l- (6) tezkiye şahâdetleri makbûle olan Musa Oğlu Hüseyin bin Musa ve Hebeb Oğlu Mehmed bin Hebeb nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î (7) isbât etmeğin mücibiyle müdde'î merkûm Demyani camuş düğesi mutâlebesiyle bî-vech-i şer'î merkûm Hasan'a mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs (8) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâkî emru'l-veliyü'l-emr. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min şehr-i Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

109. Hüküm (13b-3): Zümrüd Bint-i İstefan'ın Camuş Hayvanlarına El Koyan Değirmencioğlu Ali Ağa İbni Ali'den Talebine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Çarşamba kasabası mahallâtından Değirmenbaşı Mahallesinde mütemekkiye şahsı mu'arrafe sâhib-i arz-ı hâl (3) Zümrüd bint-i İstefan kasaba-i mezbûr mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde kasaba-i mezkûrun Sarıcalu Mahallesi (4) sâkinlerinden zikr-i câ'î camuş hayvanlarında fuzûlî vaz'-ı yed eden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Değirmenci Oğlu (5) Ali Ağa ibni Ali ile terâfu'larında merkûm târih-i i'lâmdan altı sene mukaddem malından bir re's camuş ineğini palazıyla (6) ma'ân iki yüz elli guruşa bana bey' ve teslîm edüb ben dahi iştirâ ve kabûl eylediğimden sonra camuş-ı mezkûru (7) fûrû'u yarıya olmak üzere Karamuslu karyesi sâkinlerinden Kalfa Oğlu Ahmed'e teslîm edüb merkûm (8) Ahmed yedinde bir düğe ve bir tosun dahi hâsıl olub cem'an dört re's olmakla merkûm Kalfa Oğlu Ahmed'in (9) vefâtıyla camuş-ı mezkûrları merkûm Ali mer'adan tutup iki seneden berü fuzûlî zabt eder su'âl (10) olunub keff-i yed ve bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Ali ber vech-i (11) muharrer ikrâr ve i'tirâf etmekle alâ müceb-i ikrâruhû dört re's camuş hayvanlarından keff-i yed ve müdde'îye-i (12) mezbûreye teslîme tenbîh olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 23 Rebiülahir sene 1274.

110. Hüküm (13b-4): Hamamcı Yusuf Ağa İbni Ahmed İle Ayşe Bint-i İsmail Arasındaki İbrâya Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Mekre Mahallesi sâkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl Hamamcı Yusuf Ağa ibni Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Ayşe (3) bint-i İsmail nâm hatun tarafından zikr-i câ'î da'vâya ve

lede'l-hâce sulh ve ibrâya vekâleti Çokal Oğlu Mustafa Efendi ibni el-Hacc Ahmed ve Hacı Abdullah bin (4) Mustafa ve Canikli Mustafa bin Abdülkerim nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Pazar Mahallesi sâkinlerinden Mustafa Ağa (5) ibni Yakub mahzarında müvekkile-i mezbûre Ayşe zevce-i menkûham olub bundan yirmi sene mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mehmed Kapudan ve bir taraftan Terzi (6) İbrahim ve bir taraftan Hacı Hurşid menzilleri ve bir taraftan cadde ile mahdûd arsa üzerinde olan menzili ihrâk olub mezbûrenin emriyle nısfı benim (7) olmak üzere mahdûd menzili binâ edüb şimdi müvekkile-i mezbûre menzil-i mezbûru müstakillen zabt edüb nısf menzili taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı (8) mezkûrumdan bâ vesâtât-ı muslihîn menzil-i mezbûr havlusından bir taraftan Hurşid menzili ve bir taraftan Terzi İbrahim menzili ve bir taraftan mezkûr (9) menzil sofasının havâlesi ve bir taraftan cadde ile mahdûd ve bir mikdâr menzil arsasıyla dörtde bir dip tut ağacı bedelinde sulh olmamla husûs-ı mezkûra (10) müte'allika ben müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve ol dahi havlu-yı mahdûd-ı mezkûra müte'allika müvekkilesine izâfetle benim zimmetimi ve her birimiz âherin ibrâsını kabûl eyledik (11) deyü takrîr-i meşrûhları tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr li-men lehu'l-emr. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Rebiülahir li-sene (12) erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

111. Hüküm (14a-1): Habibe Bint-i Mustafa'nın Gasp Edilen Mallarının Geri İade Edilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki Canik sancağında Akçay kazâsı kurâsından Mescid karyesinde sâkine mu'arrafetü'z-zât Habibe bint-i Mustafa nâm hatunun (2) vekil-i müseccel-i şer'îsi medîne-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi ahâlisinden Kuru Hüseyin Oğlu Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd (3) meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezbûrun Yeşil karyesi ahâlilerinden Eyüb Oğlu Yusuf bin Mehmed ve Murad Oğlu Ali bin Mustafa ve Hilmi Oğlu (4) Ahmed bin Süleyman ve yine kazâ-i mezbûrun Kızılot karyesinde Usta Hüseyin Oğlu Ali bin Ali ve Hüseyin bin Ali nâm kimesneler muvâcehelerinde (5) merkûmûn târih-i i'lâmdan yedi sene mukaddem altmış yedi senesi Rebiülahirin onuncu cumartesi gecesi sa'ât dört râddelerinde müvekkilemin (6) sâlifü'z-zıkr Mescid karyesinde sâkine olduğu menzili basub müvekkilemin değnek ile darp ve cerh ederek derûn-ı menzilde yüz elli (7) guruş kıymetli bir yeşil sandık derûnunda mevcûd ve beheri yüz guruş kıymetli yüz aded mahmudiye altını ve beheri beşer guruşdan yüz yirmi beşlik (8) altını ve beheri kırkar guruş kıymetli altmış aded sandıklı

yirmilik altun ve beheri kırkar guruşluk yüz otuz aded mahmudiye nısfıyesi (9) ve beheri kırkar guruşluk seksen aded islambol altunı ve beheri otuz guruşluk yirmi aded yirmilik altunı ve beheri (10) beşer yüz guruşluk kıymetli iki aded elmas yüzüğü ve beheri beşer yüz guruşluk kıymetli iki aded elmas küpe ve beheri beşer yüz (11) guruş kıymetli iki aded yer bul sa‘at ve beş yüz guruş kıymetli bir miskâl incü ve kırk beş guruş kıymetli on beş dirhem bir sîm (12) hamılı ve yüz elli guruş kıymetli elli dirhemlik bir sîm hamılı ve beheri yüz guruş kıymetli iki aded kırk mahmudiye altunı ve yüz altmış iki yüz guruşluk (13) sîm zinciri ile ve beheri otuz guruş kıymetli seksen yirmilik altunı ve yüz altmış bir aded sîm başlık cem‘an otuz üç bin sekiz yüz (14) kırk beş guruşluk altunların ve eşyâların gasb ve garât edüb mârru‘z-zikr nakd ve eşyâ mevcûd ise aynını ve müstehlik ise (15) zamânen kıymetlerin bi‘l-vekâle taleb ederim deyü ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-istintâk merkûmûn cevâblarında külliyyen inkâr etmeleriyle müdde‘î vekili merkûmûna (16) ber vech-i muharrer müdde‘âsına mutâbık beyyîne taleb olundukda merkûmûn Yusuf ve Ali ve Ahmed ve Usta Hasan Oğlu Ali ve Hüseyin sene-i mezbûrda (17) leyle-i mezkûrede müvekkile-i mezbûrenin sâkine olduğu menzilinı basub merkûmûndan Usta Hasan Oğlu Ali yüz elli guruş kıymetli (18) sâlifü‘z-zikr yeşil sandığı ahz edüb ve rüfekâsı bulunan sâlifü‘z-zikr Yusuf ve Ali ve Ahmed ve Hüseyin teşhîr-i silâh ederek (19) sandık hâmili olan merkûm Ali‘yi koruyub muhâfaza ederek sandığı götürmüş olduklarını lede‘t-tezkiye şahâdetleri makbûle olan kazâ-i (20) mezbûr ahâlilerinden Maslakçı Oğlu Yakub ibni Mehmed ve Hasan Oğlu Mehmed ibni Hasan nâm kimesneler şahâdetleriyle bi‘l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î (21) isbât etmeğın mücibiyle merkûm Ali sandık-ı mezkûr mevcûd ise aynını ve eğer müstehlik ise zamânen kıymeti olan yüz elli guruşu (22) müdde‘î vekil merkûma teslîme tenbîh olundukdan sonra sâlifü‘z-zikr nükûd ve eşyâ dahi beyân-ı havâle olduğu bi‘l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâkî emru‘l-veliyu‘l-emr. Fi 23 Rebiülahir sene 1274.

112. Hüküm (14a-2): Ali Çavuş Bin Abdullah’ın Verasetine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali Çavuş bin Abdullah’ın verâseti zevce-i (3) menkûha-i metrûkesi Asiye bint-i Mustafa ile sulbiye-i kebir kızıları Fatma ve Şerife ve sulbî sağır oğlu Mehmed’e mütehakkik olduğu ba‘de‘t-tahakkuku‘ş-şer‘î (4) verese-i merkûmûndan ibn-i sağır-i merkûm Mehmed’in vasî mansûbesi vâlidesi mu‘arrafetü‘z-zât Asiye bint-i Mustafa nâm hatun meclis-i (5) şer‘-i münîrde derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru‘l-isim merkûm

Mehmed'in li-ebb kız karındaşı mu'arrafetü'z-zât Şerife Fatma Hatun ile terâfu'larında (6) mezbûre Şerife târih-i i'lâmdan on sene mukaddem babası müteveffâ-yı merkûmun bi'l-cümle terekesinden hisse-i irsiyesini ahz edüb (7) terekeye müte'allika âmme-i da'vâdan benim ve sağır-i mezbûr Mehmed'in zimmetini ibrâ etmişken sâbık Samsun hâkimi mevâlî-i izâmdan Ali Şemseddin (8) Efendinin zamân-ı niyâbetinde tekrâr tereke-i müteveffâ-yı merkûmu tahrîr etdirüb tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan mahalle-i mezbûrede (9) vâki' menzil ve havlıdan hissesine bir mikdâr ma'lûmetu'l-hudûd menzil arsasını fuzûlî tefrîk ederek ahz etmekle su'âl (10) olunub ahz etmiş olduğu arsadan keff-i yedine tenbîh ve bana teslîm olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ gıbbe'l-istintâk (11) mezbûre Şerife cevâbında mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun Terme kazâsında olan terekesinden sulh olub havlu-yı mezbûru (12) Samsun'da mevcûd terekeden hisse-i irsiyem mukâbili ahz etdim deyü bi'l-cümle terekeden ibrâsını inkâr edecek müdde'îye vasî mezbûreden (13) ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb olundukda meclis-i şer'e getirmiş olduğu iki nefer şâhidleri mukaddem vukû bulan (14) ibrâda müteveffâ-yı merkûmun duyûnu her ne zuhûr eder ise vasî mezbûr Asiye edâ etmek üzere sulh olduklarını (15) bi'l-muvâcehe isbât etmekle bu vecihle olan ibrânın adem-i sıhhatine binâen vasî mezbûrenin mezbûre Şerife'ye mu'ahharan verilmiş olan (16) havlı mutâlebesiyle bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 26 Rebiülahir sene 1274.

113. Hüküm(14a-3): İşper Veled-i Yani ve Nikola Veled-i Haralanbo Arasındaki Alacak Hususuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Kalkancı karyesinde mütemekkin İşper veled-i Yani nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Kemerce karyesinde mütemekkin Nikola veled-i Haralanbo ile (3) terâfu'larında merkûm zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yüz guruş alacağım olub taleb eylediğimde cimâ' lafzıyla anama ve ağzıma şetim etmekle (4) müceb-i şer'isini taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âlarına mutâbık beyyîne taleb olundukda şetim (5) müdde'âsını lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan İstekor veled-i Gregi ve Bostancı Yor veled-i Sava nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe isbât (6) edüb meblağ-i mezbûr yüz guruş müdde'âsına beyândan âciz olmakla tahlîfe tâlib oldukda merkûm Nikola yeminden nükûl etmekle mücebince (7) meblağ-i mezbûr guruş müdde'î merkûma teslîmi ve merkûm Nikola'ya ta'zîr lâzım geldiği bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki el-emr (8) li-

men lehu'l-emrindir. Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min şehri Rebiülahir li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

114. Hüküm (14a-4): İsmail Bin Hüseyin İle Hacı İdris Arasındaki Anlaşmaya Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'ileridir ki Canik sancağında medîne-i Samsun'a tâbi' Erim kazâsı kurâsından Yabanlu karyesi sükkânından Müezzîn Oğlu İsmail bin Hüseyin (2) nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûrun ahâlisinden zikr-i câ'î bağçeye vaz'-ı yedi beyyîne ile mütehakkik olan bâ'isü'l-i'lâm Hacı İdris (3) bin Hasan mahzarında evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu hâlde İsmail tekyesi civârında vâki' arsası Şeyh Beğ tekyesi vakfı (4) arâzisinden ve meyve eşcârları mülk olan Hacı Mehmed Oğlu bağçesi denmekle arîf bir taraftan dere ve bir taraftan Elekçi Oğlu Mustafa tarlası (5) ve bir taraftan eski çeltiklik ve bir taraftan Hacı Mehmed Oğlu havlısı ile mahdûd bir kıt'a bağçenin nısf-ı şâyi'î merkûm Hacı (6) İdris'in Safran Oğlu Kirkor nâm kimesneden beş sene mukaddem iştirâ edüb şirâ'en yedinde mülkü iken diğeri nısf-ı şâyi'ini (7) bundan üç sene mukaddem fevt olan sulbî kebir oğlum Mehmed mutasarrıfı merkûm Bilal'den beş yüz guruşa bi'l-vekâle iştirâ edicek merkûm Hacı (8) İdris mahdûd-ı mezkûra şerîk ve halita olmakla ol zamân taleb ve da'vâ ederken oğlum müteveffâ merkûmun bâyi'-i merkûma (9) vermiş olduğu meblağ-i mezbûr beş yüz gurusunu ben merkûm Hacı İdris yedinden üç sene evvel ahz u kabz ve keff-i yed edüb üç sene (10) dir bağçe-i mahdûd-ı mezkûru müstakillen zabt ve tasarruf üzere ise de şimdi karye ahâlilerinden ba'zı kesâna nısf bağçe müteveffâ merkûm (11) Mehmed iştirâ etmekle bağçenin nısf-ı şâyi'inin südüsü hissesinin ve bâkisi müteveffâ oğlunun Mehmed'in eytâmları Bilal (12) ve Mehmed ve Hacer'e ve Fatma'ya intikâl eder dedikte beni da'vâya tasaddî ettirmişlerse de sâlifü'z-zikr nısf bağçe benim mülk-i (13) müşterâm olması cihetiyle târih-i merkûmede mezbûr el-Hacc İdris Ağa'ya meblağ-i mezbûra ve makbûza bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' (14) etmemle el-hâletü hâzihî bi't-tahrîk ettiğim da'vâmdan meccânen fâriğ olub nısf bağçe-i mezkûra ol vakitden berü mezbûr Hacı İdris'in (15) mülk-i müşterâsıdır deyü da'vâ eylediği takrîrini mezbûr Hacı İdris şifâhen tasdik eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (16) i'lâm olundu bâki emr veliyyu'l-emr. Hurrîre fi 18 Rebiülahir sene 1274.

115. Hüküm (14b-1): Fatsa Meclis Azâsından Mehmed Ağa'nın Nefyi Fermanı

Sûreti

Fatsa meclis azâsından Mehmed Ağa'nın nefyi fermânı sûreti.

(1) Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmu'l-âlem müdür-i umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmu'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib mümehhidü bünyânu'd-
(2) devlet ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânü's-sâ'ade ve'l-iclâli'l-mahfûfi bi-sunûfi avâtufu'l-
melikü'l-a'lâ mülhakâtıyla (3) Trabzon eyâleti vâlisi olup mecîdiye nişân-ı hümayûnunun
ikinci rütbesinin hâ'iz ve hâmilî (4) vezirim Ragıb Paşa edâma'llâhu te'âlâ iclâluhü
emîrû'l-ümerâ'i'l-kirâm kebiri'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l- (5) kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-ızz
ve'l-ihtişâmî'l-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Rum (6) eli beylerbeğliği
pâyelülerinden Canik sancağı mutasarrıfı Osman Paşa dâmet me'âlihî tevki'-i (7) refi'-i
hümayûnum vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Canik sancağı dâhilinde kâ'in Fatsa (8) kazâsı
meclis azâsından Mehmed'in kayını Osman'ın sinîn-i sâbıka kur'â firârisi (9) defterinde
muharrer olmasıyla diğerleriyle berâber irsâli mahallinde yazıldığı hâlde merkûmun (10)
mukaddemâ tersâne-i âmireme gönderilerek mübtelâ olduğu illetden dolayı silk-i (11)
askeriyeden ihrâc ile i'âde olunduğu bâ mazbata inhâ olunmuş ise de (12) mu'ahharan
icrâ olunan tedkîkâta nazaran merkûm kur'â neferâtından bulunduğu (13) hâlde firâr
etmesiyle yerine ol isimde gönderilen diğer bir adamın (14) ber minvâl-i muharrer
illetinden nâşî silk-i askerîden bi'l-ihrâc (15) yedine tezkere i'tâsıyla memleketine i'âde
kılındığı ve mu'ahharan tezkere-i (16) mezkûre merkûm Osman'ın eline geçerek merkûm
Mehmed'in ketm ve ihtifâsından (17) nâşî şimdîye gösterilmediği tahakkuk eylediğinden
merkûm bu kere (18) tersâne-i âmireme gönderilmiş deyü hâle göre merkûm Mehmed'in
(19) (...)sıyla ketm edenlerin altı aydan üç seneye kadar (20) müddetle nefy olunmaları
kânûn-ı cezâyî ahkâmı (21) iktizâsından bulunduğu binâ'en merkûm Mehmed'in (22) ol
vecihle mazhar-ı mücâzât olması lâzım (23) gelmiş olduğundan bir sene müddetle
Trabzon (24) eyâleti dâhilinde münâsib mahalle nefy olunması (25) bâbında lâzım gelen
emr-i şerîfimin ısdârı (26) meclis-i vâlâ-yı ahkâm-ı adliyemden (27) bâ mazbata ifâde
olunmuş ve ol vecihle (28) icrâ-yı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkânem (29)
ta'allukuyla emr-i hümayûn-ı şâhânem sünûh (30) ve sūdûr eylemiş olmağın siz ki (31)
vâli ve mutasarrıf-ı mumaileyhimâsız (32) merkûmu bir sene müddetle derûn-ı eyâletde
(33) münâsib bir mahalle nefy ve irsâl ile (34) hitâm-ı müddetinde tahliye-i sebîline
mübâderet (35) ve keyfiyeti der-bâr-ı şevket karâr-ı mülûkâneme (36) tahrîr ve iş'âra
mübâderet eyleyesiz (37) şöyle bilesiz alâmet-i şerîfeme (39) i'timâd kılasız tahrîren fi

evâsıt-ı (40) şehr-i Rebiülahir sene erba'a (41) ve seb'in ve mi'eteyn ve elf. (42) be-makâm-ı Konstantiniyye.(43) kaydı târihi fi 28 Rebiülahir sene 1274.

116. Hüküm (14b-2): Kırbaç Ali Camii Şerifine Mütevellî Tayinine Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesinde vâki' Kırbaç Ali Camii şerîfi mütevellisi Ahmed Raşid Efendi ibni Osman (2) Efendinin bundan akdem sulbî sağır oğulları Mehmed Azmi ve Ahmed Şakir ve Mahmud Naim'i terk ederek vefâtı vukû'uyla babaları (3) müteveffâ-yı merkûmdan müntakil cihet-i tevliyetlerini ve her bir umûrlarını tesviye ve rû'yete kıbel-i şer' den bir mütevellî ve kâ'im (4) nasb ve ta'yîn olunmak her vecihle ehem ve elzem olduğu ecilden hizmet-i mezkûreyi her vecihle tesviye ve rû'yete kâdir (5) idüğü zeyl-i hüccetde muharreru'l-esâmi müslimîn ihbârlarıyla mütehakkik ve evkâf müdürü hamiyetlü Mehmed Emin Efendinin (6) müntehabı olan ve sığâr-ı merkûmûnun üveği pederleri işbu bâ'isü'l-kitâb Hasan Tahsin Efendi ibni Osman (7) Efendiyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû hüsne me'âb efendi hazretleri sığâr-ı merkûmûnun vakt-i rüşd-i (8) sedâdlarına değin babaları müteveffâ-yı merkûmdan müntakil hizmet-i mezkûrelerini ve her bir umûrlarını tesviye (9) ve rû'yete kıbel-i şer' den mütevellî ve kâ'im nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber vech-i muharrer hizmet-i (10) mezkûreyi kemâ yenbağı edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 29 Rebiülahir sene 1274.

117. Hüküm(15a-1): Markos Veled-i Agob'un Haralanbo Veled-i Yani'ye Açtığı Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Eğin kazâsı ahâlisinden olup medîne-i Samsun'da müsâfîren mütemekkin Markos veled-i Agob nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde (3) medîne-i mezbûra muzâfe Maden-i Kabi kurâsından Alibey karyesinde mütemekkin Haralanbo veled-i Yani muvâcehesinde târih-i i'lâmdan iki mâh (4) mukaddem i'lâmiyemin merkûm Haralanbo'dan beheri otuz sekiz buçuk guruşa iştirâ eylediğim seksen iki buçuk batman duhanı Der-'Aliye'ye (5) gönderüb âhere bey' eylediğimde duhân-ı mezbûrdan altı yüz guruş zarar etmesiyle su'âl olunub eylediğim zararı merkûm Haralanbo'dan (6) bana cebren aliverilmesi matlûbumdur deyü tasaddî eylediği da'vâsı takrîr-i meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı (7) merkûm Agob'a tefhîm ve bî-vech-i şer'î mersûm Haralanbo'ya mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Rebiülahir sene 1274.

118. Hüküm (15a-2): Latif Mustafa Bin Yusuf'un Muhsin Oğlu İbrahim Bin Mustafa İle Yüzleşmesine Dair Kayıt

(1) An asıl Atina kazâsı ahâlisinden Gülab karyesi sâkinlerinden olub medîne-i Samsun'da müsâfîren sâkin Latif Mustafa bin (2) Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'î münîrde kazâ-i mezbûrun Mehacevad karyesi sâkinlerinden Muhsin Oğlu İbrahim bin Mustafa muvâcehesinde karye-i (3) mezbûrede vâki' bâ tapu sâhibü'l-arz mutasarrıf olduğum çakadi tarlaları demekle arîf bir taraftan Tablatar Oğlu İbrahim (4) Ağa tarlası bir taraftan Hasan Oğlu Timur Ali tarlası bir taraftan Suret Oğlu Hurşid tarlası bir taraftan Hasan (5) bin Akdar tarlası ile mahdûd tahmînen iki kîl tohum alur üç kît'a tarla ve yine Çakadi tarlası demekle arîf bir taraftan Muhsin Oğlu (6) Ahmed ve bir taraftan Katırcı Oğlu Ali tarlası ve bir taraftan Hurşid tarlası bir taraftan Muhsin Oğlu tarlası ile mahdûd diğêr bir (7) kît'a tarla cem'an dört kît'a tarlalarımın nısf-ı şâyi'âlarıyla derûnunda mevcûd ırsen mülk ve hakkım olan ma'lûmetü'l- (8) hudûd bir odayı müştêmil bir bab fevkânî menzilimin dahi nısf-ı şâyi'ini tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside (9) den ârî ve berî olarak be-safka-i vâhide beş bin guruşa bey' ve fâriğ olub ol dahi yedimden iştirâ ve teferruğ eyledikden sonra (10) meblağ-i mezbûr beş bin guruşu merkûm Mustafa yedinden tamâmen ahz u kabz edüb tarla-yı mahdûd-i mezkûrelerin nısf-ı şâyi' (11) lerini mahallinde tapu me'mûru muvâcehesinde ber vech-i muharrer ikrâr ve tapusuna izin vermeğe ve tarla ve menzilin nısf-ı şâyi'lerini (12) teslîme merkûm Mustafa ve tarla ve menzil-i mezkûreleri mahallinde ahz u kabza merkûm İbrahim nâm kimesnelerden her biri taraflarından (13) işbu bâ'îsü'l-vesîka Muhsin Oğlu Salih bin Osman nâm kimesneyi vekîl ve nâ'ib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediklerinden ol dahi vekâlet-i (14) mezbûreyi ber vech-i muharrer kabûl ve merâsimini kemâ yenbağî edâya ta'ahhüd etmeğîn gibbe't-tasdîkü's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî (15) Gurre-i min Cemaziyevvel li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

119. Hüküm (15a-3): Molla İbrahim Bin Süleyman ve Mustafa Bin Mustafa'nın Varisleri Arasındaki İbrâya Dair Kayıt

(1) Canik sancağında Bafra kasabası mahallâtından Küçük Hamam Mahallesinde sâkin Bozacı Oğlu Molla İbrahim bin Süleyman nâm kimesne (2) medîne-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer'î münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Bozacı Mustafa bin Mustafa (3) nın vereseleri zevcesi Hatice bint-i Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızı Zeliha vekîl-i müsbet-i şer'îleri Ömer Pehlivan ve müteveffâ-yı merkûmun li-ebeveyn (4) er karındaşı oğlu Ahmed bin Ahmed

muvâcehelerinde müteveffâ-yı merkûm Bozacı Mustafa hâl-i hayâtında vefâtından sonra cemi‘ malımın sülüsü (5) ifrâz olunub üveği oğlum Molla İbrahim’e verile deyü vasiyet edüb musırran fevt olmakla tereke-i müteveffâ-yı merkûmun (6) bâ defter-i kassâm beş bin beş yüz otuz üç guruş yirmi altı para sülüs malımı talep ederim deyü tasaddî eylediğim da‘vâmdan bâ tavassut-ı (7) ben da‘vâ-yı mezkûremden an inkâr bin beş yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza sulh olub ziyade sülüs da‘vâsına müte‘allika (8) âmme-i de‘âvî ve mutâlebetdân müvekkile-i mezbûre Hatice ve Zeliha ve merkûm Ahmed’in zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve ıskât etdim dedikde (9) vekîl-i merkûm Ömer Pehlivan ve merkûm Ahmed’den her biri merkûm Molla İbrahim’in kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru kabûl (10) eyledikleri tescîl ve bi’l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emr li-men lehu’l-emr. Fî yevmi’l-evvel min Cemaziyelevvel li-sene erba‘a ve seb’în ve mi’eteyn ve elf.

120. Hüküm (15a-4): Dudu Bint-i İbrahim’in Babasının Terekesinden Hakkını İstedğine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Medîne-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesiinde sâkine mu‘arrafetü’z-zât sâhibe-i arz-ı hâl Dudu bint-i İbrahim nâm hatun zevc-i dâhili Ali (3) Osman hâzır olduğu hâlde meclis-i şer‘-i münîrde Pazar Mahallesiinde sâkin derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru’l-isim mezbûrenin babası Zal Oğlu İbrahim Ağa (4) ibni Mehmed mahzarında babam merkûm İbrahim Ağadan iddi‘â eylediğim bin üç yüz guruş menzil icrârı ile vâlidem müteffîyye Vahide nâm hatunun (5) defter-i kassâmında zikr olunduğu vecihle on bin guruşluk altun ve dükkan ve sâire terekesinde hisse-i irsiyemi talep ve da‘vâ sadedinde (6) iken bâ tavassut-ı muslihîn babam merkûm İbrahim Ağa ile an inkâr beş yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza sulh olub husûs-ı irsiyeye ve sâir (7) cemi‘ hukûk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâ ve mutâlebâtdan babam merkûm İbrahim Ağanın zimmetini ibrâ ve ıskât etdim dedikde mezbûre Dudu (8) hatunun bi’l-cümle sâdır olan kelimâtını merkûm İbrahim Ağa şifâhen tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru kabûl eylediği tescil ve bi’l-iltimâs huzûr-ı (9) âlîlerine i‘lâm olundu. Bâki emr veliyyü’l-emr. Hurrîre fî yevmi’s-sânî min şehri-i Cemaziyelevvel li-sene erba‘a ve seb’în ve mi’eteyn ve elf.

121. Hüküm (15a-5): Haralanbo Veled-i Yori’nin Todor Veled-i Yor’dan Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma‘rûz-i dâ‘îleridir ki

(2) Sâhib-i arz-ı hâl Ünye kazâsından Kemer Oğlu Haralanbo veled-i Yori nâm kimesnenin derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Gülkaya mütemekkinlerinden (3) Deli Todor veled-i Yor nâm kimesneden derûn-ı arz-ı hâlde iddi'â eylediği iki bin üç yüz guruşun bundan akdem Samsun nâ'ibi mevâlî-i izâmden (4) fazîletli Ali Şemseddin Efendinin zamân-ı niyâbetinde murâfa'a olub meblağ-ı mezbûr müdde'î merkmn veresesi olub târih-i i'lâmdan (5) beş sene mukaddem fevt olan Kemer Oğlu Gregi'nin zimmetinde sahîhan deyni olub kable'l-istifâ fevt olmakla merkûm Todor ba'de vefâtihî (6) da'vâ ve isbât etmekle terekesinden verilmek üzere efendi-i mumaileyhin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt'a i'lâm-ı şer'iden dahi müstebân (7) olmakla müdde'î merkmn tekrâr iki bin üç yüz guruş mutâlebesiyle bî-vech-i şer'î merkûm Todor'a mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs (8) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr veliyyl-emr. Hurrire fî yevmi's-sâlis min şehr-i Cemaziyelevvel li-sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

122. Hüküm (15a-6): Şeyh El-Hacc Kamil Babanın Arz-ı Hâli

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Sâhib-i arz-ı hâl Şeyh el-Hacc Kamil Babanın derûn-ı arz-ı hâlde istid'âsı olan defter nâtik (3) olduğu üzere masârif-i sahîha-i şer'iyeden olmakla i'tâsı re'yi ment-ı âlîleri olmağın (4) ol bâbda emr u irâde hazreti men lehu'l-emrindir hurrire fî yevmi's-sâlis min şehr-i Cemaziyelevvel (5) sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

123. Hüküm (15b-1): Süleyman Bin Mustafa'nın Gasp Edilen Mallarının Geri İade Edilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Canik sancağında Çarşamba kasabası kurâsından Çamalan karyesi sâkinlerinden Yetim Süleyman bin Mustafa nâm kimesnenin vekîl-i müsbet-i şer'isi li-ebeveyn (3) er karındaşı Hasan bin Mustafa nâm kimesne huzûr-ı âlîlerinde ma'kd meclis-i şer'-i münîrde Karakuş kazâsı kurâsından Kuzky karyesi ahâlisinden olub (4) zabtiye mbâşeretiyile ahz u girift olunarak meclis-i şer'e ihzâr olunan Timurcu Oğlu Hüseyin bin Hüseyin ve Çarşamba kurâsından Çulever karyesi ahâ (5) lisinden Köse Oğlu Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler muvâcehelerinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüb merkmlar bundan dört buçuk ay mukaddem Zilhiccet'ş-Şerifin (6) ibtidâsı Çarşamba gecesi sabaha iki saat kalarak karye-i mezbûrede müvekkilim merkmn sâkin olduğu menzilini rfekâları bulunan gâ'ib-i ani'l-meclis (7) Veli Oğlu Hüseyin bin Mehmed ve

Durmuş ve Eyüb nâm kimesneler ile ma'an basub müvekkilim merkûmu bıçak ile darb ve cerh ederek sandığı derûnunda mevcûd (8) malından dört bin iki yüz guruşluk nükûd-ı mevcûdu ve iki yüz guruş kıymetli iki kutnı entâri ve üç yüz guruş kıymetli iki aded tûfengini ve dört yüz guruş (9) kıymetli bir aded setr ve bir aded bakrak ve bir tava ve bir aded balta ve iki aba ve bir zenne saltası ve iki aded bıçak ve iki sarık ve iki fes ve iki yazma eşyâlarını (10) gasb ve garât edüb hatta nükûd-ı mezkûre ile eşyâ-i mezkûreleri ahz ve beynlerinde taksîm eylediklerini şühûd-ı muhızrân da ikrâr dahi etmeleriyle (11) su'âl olunub meblağ-i mezbûru ve eşyâ-i mezbûreleri kâ'im ise aynılarını müstehlik ise kıymetlerini bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk (12) merkûmândan Hüseyin meblağ-i mezbûrdan bin yüz altı guruş ile eşyâ-i mezbûreleri rüfekâlarıyla ma'an leyl-i mezkûrede ahz eylediklerini ikrâr mâ adâ (13) ziyâde akçe ahz eylediklerini inkâr ve merkûm Mehmed dahi külliyyen inkâr edicek müdde'î vekili merkûmdan ziyâde müdde'âsına mutâbık ve merkûm Mehmed'in inkârına (14) mukârin beyyîne taleb olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Aşık Oğlu Ali bin Mehmed ve Bacak Oğlu Veli bin Ali nâm kimesneler şahâdetleriyle (15) bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücibiyle meblağ-i mezbûr dört bin iki yüz guruşdan merkûmân Hüseyin ve Mehmed hisselerine isâbet eden sekizer (16) yüz kırkar guruş ile eşyâ-i mezbûreden ikrârlarıyla yedlerinde olanları müdde'î vekil merkûma teslîme tenbîh olduğu bi'l-iltimâs medîne-i Samsun mahkemesinden (17) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr veliyyü'l-emrindir. Hurrîre fî yevmi's-sâlis min şehr-i Cemaziyelevvel li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

124. Hüküm (15b-2): Ahmed Bin Abdullah İle İsmihan Bint-i Himmet'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Hamal Ahmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden (3) zikr-i câ'î menzile vaz'-ı yedi beyyîne ile mütehakkık olan mu'arrafetü'z-zât derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim İsmihan bint-i Himmet nâm hatunun vekîl-i müseccel-i (4) şer'îsi zevc-i dâhili Mehmed Ağa ibni İbrahim ile terâfu'larında müvekkile-i mezbûre bundan bir sene mukaddem merkûm İsmihan zevcem olub beynimizde şikâk vukû'una binâ'en (5) beynlerimiz şer'an tefrîk olunmakla mahalle-i mezbûrede vâki' şirâ'en yedimde mülküm ve hakkım olub sâkin olduğumuz bir taraftan Seyyid Mehmed havlusı bir taraftan Havva Hatun menzili (6) iki taraflardan cadde ile

mahdûd bir odayı müştemil bir bâb menzili fuzûlî zabt etmekle su'âl olunub menzil-i mahdûd-i mezkûrdan keff ve bana teslîme tenbîh (7) olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk vekîl-i merkûm cevâbında müvekkile-i mezbûrenin menzil-i mahdûd-i mezkûra vaz'-ı yed eylediğini ikrâr lakin müdde'î merkûm (8) Ahmed menzil-i mahdûd-i mezkûru târih-i i'lâmdan üç sene mukaddem şuhûd mahzarında müvekkile-i mezbûreye iki bin beş yüz guruşa bey' ve teslîm edüb meblağ-i mezbûr (9) iki bin beş yüz guruşu tamâmen ahz u kabz edüb menzil-i mezkûru müvekkilemin şirâ'en mülkü ve hakkı olmakla ol vecihle bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü (10) ba'de'd-def' ve'l-inkâr vekîl-i merkûmdan ber vech-i muharrer def'-i meşrûhuna mutâbık beyyîne taleb olundukda mahalle-i mezbûre sâkinlerinden lede't-tezkiye şahâdetleri (11) makbûle olan Hacı Mehmed bin Memiş ve Dizdar Oğlu Ahmed bin Süleyman nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücibiyle müdde'î merkûm (12) Ahmed'in menzil-i mahdûd-i mezkûru mutâlebesiyle müvekkile-i mezbûre İsmihan'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm (13) olundu bâki emr veliyyü'l-emrindir. Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Cemaziyelevvel li-sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

125. Hüküm (15b-3): Ahmed Bin Abdullah İle İsmihan Bint-i Himmet'in

Aralarındaki Sulha Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesi sâkinlerinden Hamal Ahmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre (3) sâkinlerinde mu'arradetü'z-zât zevce-i mutallakası İsmihan bint-i Himmet nâm hatun muvâcehesinde ikrâr-ı (4) tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûre İsmihan'ın iddi'â eylediğim mecmû'i bin üç yüz on yedi guruş kıymetli (5) bir aded acem şalı ve bir aded setr ve bir aded İngiliz şalı ve bir kazan ve iki sahan ve iki sandık ve sâ'ir eşyâ-i mütenevvi'a (6) da'vâmdan bâ tavassut-ı muslihîn üç yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza sulh olub ziyâde eşyâ mutâlebesine (7) müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre İsmihan'ın zimmetini ibrâ ve ıskât etdim deyü merkûm Ahmed'in kelimât-ı (8) meşrûhasını şifâhen tasdik ve ibrâ-yı mezbûru kabûl eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olunur. Fî 6 Cemaziyelevvel sene 1274.

126. Hüküm (15b-4): Mustafa İbni Mehmed İle Hasan Kavas Arasındaki Alacak Hususuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesiinde sâkin sâhib-i arz-ı hâl Hatib Oğlu Mustafa ibni Mehmed nâm kimesne meclis-i (3) şer'-i münîrde Ökse kazâsı kurâsından Tekancık karyesinde sâkin derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Kemahlı Hasan (4) Kavas ibni Salih mahzarında târih-i i'lâmdan iki sene mukaddem merkûm Hasan Kavas'dan altı yüz guruş iştirâ eylediğim (5) bir re's siyah camus ile iki yaşar bir düğeyi yine merkûm Hasan Kavas yanına fûrû'î yarıya olmak üzere (6) biragub yedinde iken düğeri mezbûru bundan bir mâh mukaddem Çarşamba kurâsından Palamut karyesinden Kavaklı (7) Oğlu Mehmed düğeri mezbûru ben zevcemden iştirâ etdim diyerek iki şâhid ile isbât edüb (8) ahz etmekle düğeri mezbûru merkûm Hasan Kavas'dan talep ederim dedikde merkûm Hasan Kavas ber vech-i muharrer ikrâr (9) ve i'tirâf etmekle müdde'î merkûmun Hasan Kavas'ın yedi yed-i âriyet olmakla düğeri mezbûru Hasan Kavas'dan (10) da'vâsı bî-vech olub düğeri mezbûra ziyed olan Kavaklı Oğlu Mehmed'in huzûru lâzım idüğü (11) bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 6 Cemaziyelevvel sene 1274.

127. Hüküm (15b-5): Çerkes Mustafa Bin Salih'in Kızı Ümmügülsüm'ün Velayeti Hususuna Dair Kayıt

(1) Fi'l-asıl Ünye kazâsı muhâcirlerinden olub medîne-i Samsun'da sâkin Çerkes Mustafa bin Salih nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımu't-tevkîrde (2) işbu bâ'îsü'l-kitâb Osman Ağa ibni İsmail nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-velâye ikrâr-ı tâmm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb işbu (3) sulbiye-i sağire kızım Ümmügülsüm nâm sağireyi infâk ve iksâyâ iktidârım olmayub muhtâc olmamla sağire-i mezbûreyi beher şehir (4) yirmişer guruş ücret tesmiye olunub meblağ-i mezbûrdan on sekiz guruşunu beher şehir nafaka ve kisvesine sarf (5) edüb bâki iki guruşu yedinde ibkâ etmek üzere merkûm Osman Ağa'ya bi'l-velâye îcâr ve teslîm eylediğimde ol dahi (6) ber vech-i muharrer isti'câr ve on sekiz guruşunu harc ve sarfa ve iki guruşu yedinde ibkâyâ müte'ahhid olmağın mâ vaka'a bi't-taleb (7) ketb olundu. Fî 8 Cemaziyelevvel sene 1274.

128. Hüküm (16a-1): Receb Oğlu Ahmed Bin Mustafa Bin Ahmed'in Verâsetine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki medîne-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Receb Oğlu Ahmed bin Mustafa bin Ahmed'in (2) verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Narin bint-i Mustafa ile li-ebeveyn kız karındaşı Rukiye ve li-ebeveyn amucası oğulları Mustafa ve Şükrü nâm sağırlara (3) münhasıra ve tashîh-i mes'ele-i mirâsları be-hükmi'l-ferâ'iz sekiz sehinden olub sihâm-ı mezbûrdan iki sehmi zevce-i mezbûre Narin'e ve dört sehmi uht (4) mezbûre Rukiye'ye ve birer sehinden iki sehmi sağır-i mezbûr Mustafa ve Şükrü'ye isâbet tahakkukundan sonra verese-i merkûmdan uht-i mezbûre (5) Rukiye tarafında vekâleti Çubukçu İsmail bin Ahmed ve Çokal Oğlu Usta Mehmed bin Ahmed şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükmi şer'î (6) lâhık olarak üveği oğlu el-Hacc Ali Efendi ibni Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden (7) zikr-i câ'î menzile vaz'-ı yedi beyyîne ile sâbit olan Lobez Oğlu Hasan bin Ahmed mahzarında Sa'di Bey vakıf mütevellisi Şerif (8) Salih Efendi hâzır olduğu hâlde mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Çubukçu İsmail menzili ve bir taraftan merkûm üveği (9) oğlu Hacı Ali menzili ve bir taraftan Kel Emin menzili ve bir taraftan cadde ile mahdûd arsası vakf-ı mezbûr arâzisinden (10) binâsı mülk olan bir bâb menzili mûrisimiz vefâtından mukaddem hayatında zevcesi mezbûre Narin hatuna şart-ı fâsid (11) ile bin beş yüz guruşa bey' ol dahi iştirâ eyledikten sonra mezbûre Narin hatun bey'-i fâsid ile iştirâ eylediği (12) menzili mezbûru merkûm Hasan'a bey'-i bât ile dört bin guruşa bey' ve ol dahi iştirâ etmekle menzil-i mezbûrda bey'-i evvel (13) fâsid olmakla müşterî-i sâni-i merkûm Hasan menzili mezbûrdan keff-i yed ve bizlere teslîme cebr olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü (14) tasaddî eylediği da'vâsı takrîr-i meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüsüne tefhîm ve bi'l-iltimâs (15) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr veliyyü'l-emr. Fî 9 Cemaziyelevvel sene 1274.

129. Hüküm (16a-2): Aline Bint-i Kostanti, Dimitri Veled-i Kostanti ve Apostol Veled-i Abraham Arasındaki Alışverişe Dair Kayıt

(1) An asıl Niğde mülhakâtından Çamardı kazâsı kurâsından Deneği karyesi mütemekkinelerinden olub medîne-i Samsun'a muzâfe (2) Kadı karyesinde mütemekkinine şahsı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrafe olan Aline bint-i Kostanti meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımı's-şerîfde Der-'Aliye'de (3) mütemekkin li-ebeveyn er karındaşı Dimitri veled-i Kostanti tarafından zikr-i câ'î şirâ ve tasdîke vekîl-i şer'îsi kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden işbu

(4) sâhibü's-sefer Apastol veled-i Abraham muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü'z-zikr Deneği (5) karyesinde kâ'in bir taraftan K r Anastas menzili ve etrâf-ı selâsesi cadde ile mahdûd bir bâb menzili ma'a havlı ve çay nâm (6) mahalde vâki' ma'lûmeti'l-hudûd bir kıt'a dikmelik arsasının s l s hisse-i şâyi'aları akd-i âti'z-zikrin sudûruna (7) değin irsen yedimde mülk ve hakkım olmakla sâlifü'z-zikr hisse-i şâyi'alarımı tarafeynden icâb ve kâb l  hâvî (8) bey'-i b t-ı sahîh-i şer'  ile yedi bin guruş  merkûm Dimitri'ye bey' ve temlîk ve şâyi'an teslîm eylediğimde (9) vekîl-i merkûm dahi ber vech-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten donra semeni olan meblağ-i mezbûr (10) yedi bin guruş  m şter  vekîl merkûm yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz etmemle ba'de'l-yevm menzil ve bağce ve dikmelikte (11) olan s l s hisse-i şâyi'alarında benim asl  ve kat'  alaka ve medhalim kalmayub müvekkili merkûm Dimitri'nin mülk-i müşterâsı (12) olmuştur keyfe m  yeşâ mutasarrıf olsun dedikte eseru't-tasd k 'ş-şer'î m  vaka'a bi't-taleb ketb olundu. F  7 Cemaziyelevvel sene 1274.

130. Hüküm (16a-3): Hatip Mehmed Ağa İbni Mustafa ve Kahramanoğulları Osman ve Bekir İbni Kahraman'ın Aralarındaki Arazi Anlaşmazlığına Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i d 'fleridir ki

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Camii Kebir Mahallesi sâkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl Hatib Mehmed Ağa ibni Mustafa n m kimesnenin (3) vekîl-i m secel-i şer' si kebir oğlu Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Dereler karyesi sâkinlerinden zikr-i c '  arsaya vaz'-ı (4) yedleri beyyîne ile mütehakkik olan Kahraman Oğulları Osman ve Bekir ibni Kahraman muvâcehelerinde evkâf müdîri Mehmed Emin (5) Efendi hâzır olduğu hâlde müvekkilimin v lidesinden müntakil karye-i mezbûrede vâki' Sultan Bayezid-i Velî tâbe serâhû (6) hazretleri vakfi arâzisinden bir taraftan yunak ve bir taraftan ırmak ve iki tarafları cadde ve bir taraftan Kahraman (7) tarlası ile mahdûd arsa üzerine müceddeden menzil ve dam ihdâs etmeleriyle su' l olunub menzil ve dam-ı muhdeselerin (8) kal'iyile tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merk m n Osman ve Bekir cevâblarında arsa-i (9) mahdûd-i mezkûr üzerine menzil ve damı târih-i i'lâmdan beş sene mukaddem fevt olan babamız müteveffâ-yı (10) merkûm Kahraman yedinden yirmi sene mukaddem hâl-i hayatından binâ ed b ve müvekkil-i mezbûrun muvâcehesinde (11) bilâ-nizâ' on beş sene mutasarrıf olub ba'de

vefâtilhî beş senedir bizler bi'l-muvâcehe mutasarrıf olub (12) yirmi senedir zabt ederiz deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr vâkı'ân merkûmândan ber vech-i muharrer beyyîne taleb (13) olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Tatar Oğlu Mustafa bin Ali ve Sarı Hacı Mehmed bin Emrullah (14) nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmedğın mûcibiyle müdde'î vekîl merkûmun (15) merkûmân Osman ve Bekir'den iddi'âsı bilâ emr-i âlî mesmû'â olmadığı tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı (16) âlîlerinde i'lâm olundu. Fî 10 Cemaziyelevvel sene 1274.

131. Hüküm (16a-4): Husûs-İ Ât'il Beyânın Keşf ve Mu'ayenesine Dair Kayıt

(1) Cânib-i seniyyü'l-cevânib-i nezâret-i celîle-i evkâf-ı hümâyûndan isti'lâm buyrulduğuna mebnî husûs-i âti'l-beyânın (2) mahallinde keşf ve mu'âyene olunmak için savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan mevlânâ kâtib Hasan Efendi (3) ibni Osman Efendi medîne-i Samsun mahallâtından kal'a derûnunda kâ'in Mekre Mahallesinde vâkı' mahalle varub cerîdede (4) mezkûru'l-esâmi müslimîn huzûrunda akd-i meclis-i şer'-i âlî ve istikşâf ve mu'âyene eyledikde mahalle-i mezbûre (5) sâkinlerinden olub bundan akdem fevt olan Seyfi Ağa-zâde Mustafa Bey veresesinden zevcesi Hatice (6) Hatun ibnete Süleyman Ağa'ya zevcinden ve sulbî kebir oğulları Süleyman Bey ve Seyfi Ağa'nın babalarından irsen müntakil hâlâ iskân eyledikleri bir taraftan Ladikli Ömer Ağa menzili bir taraftan Kara Kavukulu Hacı Mehmed Efendi (7) menzili bir taraftan kal'a civârı ve bir taraftan mescid ile mahdûd ve fevkânî dört odayı müşt Emil sâkin oldukları (8) bir bâb menzilin tahtında kagir hücreler olub ve mescid-i mezkûr kapısı üzerinde Mahmudu'l-Mevelvî ile taş (9) üzerinde mahkûk târih ile isim tahrîr olunmuş ve mescid-i mezbûr civârında dört arşun mikdârı olduğunu (10) keşf ve mu'âyene eylediğın tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb alâ vukû'ihî takrîr eylediğı bi'l-iltimâs (11) der-i devlet medâra arz i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

132. Hüküm (16b-1): Papas Oğlu Kırkor Veled-i Matos'un Kaybolan Katırının Bedelini Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki medîne-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesinde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Papas Oğlu Kırkor veled-i Matos (2) nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendinin vekîl-i müseccel-i şer'îsi zabtiye Bekir Ağa ibni Mehmed (3) mahzarında Eğin kazâsından olub târih-i i'lâmdan beş ay mukaddem katırcılık ile Amasya kazâsından vilâyeti tarafına (4) azimet ederken yedinde mülkü olan bir re's üç yaşında siyah erkek katırını gâ'ib edüb

katır-ı mezbûr Kavak (5) kazâsına gelüb Kavak kazâsı meclisinden medîne-i mezbûra irsâl ve yedi yüz otuz guruşa bey' ve semeni olan meblağ-i mezbûr cânib-i (6) beytu'l-mâlde hıfz olunan Mehmed Şerif Ağa ibni Mustafa nâm kimesnenin tarafından katır-ı mezbûrumun semenini da'vâya ben Eğin (7) kazâsı nâibi Abdülhalim Efendinin imzâ ve hatemini hâvî bir kıt'a i'lâm-ı şer'î ile vekîl olmamla meblağ-i mezbûr yedi yüz otuz gurusunu bi'l-vekâle (8) talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ vekîl-i merkûm vekîl-i merkûm Bekir Ağa müvekkil-i mumaileyh efendinin ber vech-i muharrer yedi yüz gurusuna bi'l-emâne (9) vaz'-ı yedini ikrâr lakin katır-ı mezbûr müvekkil-i merkûm Şerif Mehmed Şerif Ağa'nın olduğu ve müdde'î merkûm vekîl olduğunu inkâr edicek müdde'î (10) merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyîne talep olundukda kazâ-i mezbûr ahâlilerinden olub lede't-tezkiye şahâdetleri makbûl olan (11) Balaban Oğlu Mehmed Ağa ibni İbrahim ve Sarı Osman Oğlu Ali bin Osman nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât (12) etmeğin mûcibiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbîh bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr veliyyü'l-emrindir. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

133. Hüküm (16b-2): Vefat Eden Musa Ağa İbni Mehmed Bin Abdullah'ın

Verâseti Hususuna Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

(2) Hançerli Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Musa Ağa ibni Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i (3) metrûkesi Emine bint-i Seyyid Mehmed nâm hatun ile sulbiye-i sağıre kızı Fıtnat ve sulbî sağır oğlu Musa'ya münhasıra olduğu (4) ba'de't-tahakkuku's-şer'î sağırân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bâ hüccet-i şer'iyye vasî mansûbları vâlideleri (5) mezbûre Emine Hatunun vekîl-i müseccel-i şer'îsi Hasan İvaz ibni Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde mahalle-i mezbûre (6) sâkinlerinden müteveffâ-yı merkûmun üveği oğlu Ahmed bin Hasan ile terâfu'larında müvekkilemin mûrisleri (7) müteveffâ-yı merkûm Musa Ağa'nın merkûm Ahmed zimmetinde mal-ı şirketden dolayı ber müceb-i defter-i kassâm (8) on bin yüz beş gurusu alacak hakkı sağıreyn-i mezbûreyn ve merkûme Emine için hâlâ da'vâ ettikde (9) mezbûr Ahmed cevâbında kaziye minvâl-i meşrûh üzere olduğu tâbi'an ve kat'iyyen ikrâr ve i'tirâf etmekle bi'l-vekâle (10) talep ederim mücebince meblağ-i mezbûr on bin yüz beş gurusun müdde'î vekîl merkûm Hasan İvaz'a edâsıyla (11) merkûm Ahmed ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

134. Hüküm (16b-3): Kemer Oğlu Gregi Veled-i Gregor Veled-i Sava'nın Verâseti Hususuna Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun muzâfâtından Maden Kabi kurâsından Asarağaç karyesinde mütemekkin iken bundan akdem fevt (2) olan Kemer Oğlu Gregi veled-i Gregor veled-i Sava'nın verâseti zevce-i metrûkesi Sofya bint-i Kostanti ile sulbiye-i (3) sağire kızı Sofya ve li-ebeveyn ammi oğlu Haralanbo veled-i Yori'ye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuku's-şer'î sağire-i mezbûre Sofya'nın (4) tesviye-i umûruna bâ hüccet-i şer'iyye vasî mansûbu li-ebeveyn amucası sâhib-i arz-ı hâl Kemer Oğlu Haralanbo meclis-i şer'-i enverde (5) karye-i mezbûre mütemekkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim Semyon veled-i Dimitri ile terâfu'larında târih-i i'lâmdan (6) beş sene mukaddem fevt olan mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun otuz üç batman duhanımı merkûm Semyon (7) hâkime tahrîr ettirmeyüb ketm ve ihtifâ etmekle su'âl olub otuz üç batman duhanımı bana teslîme tenbîh (8) olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık (9) beyyîne taleb olundukda ityân-ı beyyîneden izhâr-ı acz edüb tahlîfe dahi tâlib olmamakla müdde'î merkûmun (10) merkûm Semyon'dan otuz üç batman duhan mutâlebesiyle merkûm Semyon'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' (11) olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

135. Hüküm (16b-4): Ahmed Çavuş Bin Mehmed İle Kostati Veled-i Sava Arasındaki İbrâya Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Hançerli Mahallesi sâkinlerinden Ahmed Çavuş bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i münîrde Sarıbyık karyesi mütemekkinlerinden Kostanti (3) veled-i Sava mahzarında târih-i i'lâmdan bir mâh mukaddem merkûmdan iştirâ eylediğim duhanın içerisinde kılıç duhanı (4) doldurulmuş olub bey' fesh ve duhan-ı mezbûru ikâme ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ tavassut-ı (5) muslihîn iki yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza sulh olub merkûm Kostanti'nin zimmetini ibrâ etdim deyü (6) Ahmed Çavuşun kelimât-ı meşrûhasını tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru kabû eylediği tescîl ve bi'l-iltmâs (7) huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

136. Hüküm (16b-5): Yori Veled-i Lefter'in Alcağının İstатыos'a Tenbih Edilmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun kurâsından Timurcu Suyu karyesi mütemekkinlerinden Yori veled-i Lefter meclis-i şer' de Kesilecek (3) karyesinden İstатыos veled-i Beraşkuh ile terâfu'larında merkûm İstатыos zimmetinde duhan semeninden (4) yedi yüz elli guruş alacak hakkım olmakla taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûm Yori ber vech-i muharrer (5) müdde'âsını lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Panayot veled-i Deli Yani ve Yori veled-i İstefan nâm kimesneler (6) şahâdetleriyle vech-i şer'î üzere bi'l-muvâcehe isbât etmeğın mûcibiyle meblağ-i mezbûr yedi yüz elli guruşu (7) müdde'î mezbûra edâ ve teslîme merkûm İstатыos'a tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (8) i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

137. Hüküm (17a-1): Sandıkçı Şeyh Mehmed İbni Mustafa'nın Alacağını Tulumcuoğlu Yani Veled-i Kostanti Veled-i Atam'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) An asıl Of kazâsı ahâlisinden olub medîne-i Samsun'da müsâfîren sâkin Sandıkçı Şeyh Mehmed ibni Mustafa (3) nâm kimesne meclis-i şer' de Anderye Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Tulumcu Oğlu Yani veled-i Kostanti (4) veled-i Atam terekesine vâzı' u'l-yed olan zevce-i metrûkesi Sofya bint-i Mihail'in tarafından vekâleti şahs-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş- (5) şer' iyye ârifân Yazıcı Oğlu Anatye veled-i Yani ve Bafralı Dimitri veled-i Yani nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit ve sübût (6) vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Yor Kahya veled-i Panayot muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde cihet-i karz-i (7) şer'îden bâ temessük bin yirmi guruş alacak hakkım olub istîfâ-i hakk etmeden fevt (8) olmakla ve tereke-i müteveffâ-yı merkûma müvekkile-i mezbûre vâzı' u'l-yed olduğundan meblağ-i mezbûru müteveffâ-yı merkûmun (9) terekesinden taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb (10) olundukda lede't-tezkiye şahâdetleri makbûle olan Sefer Oğlu Mustafa bin Sefer ve Şan Oğlu Ali bin Hasan (11) nâm kimesneler şahâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât ve't-tahlîf mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan (12) meblağ-i mezbûr bin yirmi guruşu müdde'î merkûm Şeyh Mehmed'e müvekkilesine izâfetle edâ ve teslîme merkûm Yori (13) Kahyaya tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemaziyelevvel sene 1274.

138. Hüküm (17a-2): Canik Sancağı Evkaf Müdîri Emin Efendi'nin Derecesinin Yükseltilmesine Dair Kayıt

(1) Der-i devlet mekîne-i arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki mülhakâtıyla Canik sancağının evkâf müdîri bulunan (2) hamiyetlü Emin Efendi bendelerinin zâtında meşhûr olan dirâyet ve liyâkat ve istikâmeti (3) muktezâsınca umûr-ı me'mûresini hüsn-i idâre ve rû'yet ve müstakîmâne hareket ederek livâ-yı mezbûr (4) dâhilinde kâ'in tekâyâ ve zevâyânın evkâf-ı şerîfe-i sâirenin muhâsebât-ı vakfiyelerinin (5) şerâ'it-i vakfiye ve te'âmül-i kadîmlerine tevfikân ve ta'lîmât-ı seniyyeye tatbîkân yegân yegân bi'r-rû'ye (6) hâsîlâtlarının Canik emvâl sandığından ahz ve istihsâliyle vakıfları cânibine i'tâ ve memhûr (7) ve mümzâ sûret-i muhâsebelerinin ma'a mürettebât hazîne-i celîle-i evkâf-ı hümâyûna bilâ-te'hîr takdîm (8) ve irsâli husûsuna müsâra'at ve bu sûretle evkâf-ı şerîfelerin i'mâr ve ihyâ ve nezâfetleri (9) emrinde ve husûsât-ı sâirelerinin tervîc ve tesviyesi maddesinde sarf-ı ma hasal kudret (10) eylediğinden başka cümle ile hüsn-i mu'âmele ve mu'aşeret eyleyerek cümle tarafından isticlâb-ı (11) da'vet-i hayriyet-i âyât-ı hazreti Halilullâhda aslâ ve kat'â kusûr ve fûtûr etmemesiyle berâber (12) du'â-yı devâm-ı eyyâm-ı ömr-i devlet-i cenâb-ı nezâret penâhilerine bütün ibâdullâhı (13) mecbûr eylediğin ilm-i dâ'iyânem lâyük olduğu evvelki vâki'ü'l-hâldir bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya (14) arz ve i'lâm olundu. Bâki emr el-emr hazreti men lehu'l-emrindir. Hurre fi yevmi'l-hâmîs aşer min şehr-i (15) Cemaziyelevvel sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

139. Hüküm (17a-3): Rüşde Eren Yani'nin Babası Sava'dan Kalan Terekeyi Teslim Aldığına Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden Kabi kurâsından Anderye Mahallesinde mütemekkin olup bundan akdem bâliğ ve reşîd olduğu vech-i şer'î üzere (2) Yorgi Kahya veled-i Panayot ve Mihail veled-i Todori nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit olan Yani veled-i'l-müteveffâ Sava meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kable'l- (3) bülûğ vasî mansûbu olan işbu bâ'isü's-sefer Haralanbo veled-i Mihail mahzarında bi'l-asâle ikrâr-ı ve takrîr-i kelâm edüb babam müteveffâ-yı (4) mezbûr Sava'nın terekesinden mâl-i mevrûsum olan beş bin yedi yüz yirmi dört guruş otuz sekiz parayı vasî merkûm Haralanbo (5) tamâmen bana def' ve teslîm edüb ben dahi yedinden kabz ve tesellüm eyledim fi-mâ ba'd meblağ-i mezbûrdan vasî mezbûr Haralanbo zimmetinde bir akçe (6) bâki kalmayub hâl-i sığarımda mâl-i mevrûsumdan makbûz ve masrûfuna ve târih-i hüccete gelince beynimizde cereyân eden sâir hukûk-i şer'iyeye (7) müte'allika âmme-i da'vâdan

merkûm Haralanbo'nun zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûru (8) kabûl eyledi dedikde gibbe't-tasdîkû's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî yevmi'r-râbi' aşer min şehr-i Cemaziyelevvel (9) sene erba'a ve seb'in ve mi'eteyn ve elf.

140. Hüküm (17a-4): Mahmud Efendi İbni Mustafa'nın Alacağını Tulumcuoğlu Yani Veled-i Kostantin Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Medine-i Samsun'a muzâfe Ökse kazâsı kurâsında Tekye karyesinde sâkin Mahmud Efendi ibni Mustafa nâm kimesne (3) meclis-i şer'de Anderye Mahallesi mütemekkinlerinden bundan akdem fevt olan Tulumcu Oğlu Yani veled-i Kostanti (4) veled-i Atam terekesine vâzı'u'l-yed olan zevce-i metrûkesi Mariya bint-i Mihail'in tarafından vekâleti (5) şahs-ı mezbûru bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân Yazıcı Oğlu Anatye veled-i Yani ve Bafralı Dimitri (6) veled-i Yani nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Yor Kahya (7) ve Panayot muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûmun zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden dört bin (8) guruş alacak hakkım olup istîfâ-i hakk etmeden fevt olmakla tereke-i müteveffâ-yı merkûma (9) müvekkile-i mezbûre vâzı'u'l-yed olduğundan meblağ-i mezbûru müteveffâ-yı merkûmun terekesinden taleb (10) ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î merkûmdan müdde'âsına mutâbık beyyîne taleb olundukda (11) lede't-tezkiye şahâdetleri makbûl olan Usta Ali bin Osman ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şahâdetleriyle (12) bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât ve't-tahlîf mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûreden (13) meblağ-i mezbûr dört bin guruşu müdde'î merkûm Mahmud Efendiye müvekkilesine izâfetle edâ ve teslîme (14) merkûm Yori Kahyaya tenbîh olduğuna bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 15 Cemaziyelevvel sene 1274.

141. Hüküm (17b-1): Husûs-i Âti'l-Beyânın Keşf, Fasl ve Mu'ayenesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki

(2) Husûs-i âti'l-beyânın mahallinde keşf ve fasl ve mu'ayenesi'çün taraf-ı şer'den bi'l-iltimâs irsâl olunan mevlânâ kâtib es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi (3) İsa Baba Vakf-ı şerîfi arâzisinden olup münâza'un fih olan mahalli nizâ'ın üzerine varub akd-i meclis-i şer'î âlî (4) ettikde medîne-i Samsun mahallâtından Pazar Mahallesinde sâkin Hasan Kethüda-zâde Hasan Ağa ibni el-Hacc Mehmed Ağa meclis-i ma'kûd-i mezkûrda evkâf

(5) müdürü hamîyyetlü Emin Efendi ve vakf-ı şerîf-i mezbûr mütevellisi meveddetlü Şerif Salih Efendi ve zirâ'ât müdürü Numan Ağa hazır oldukları (6) hâlde Sa'di Bey Mahallesiinde sâkin ve Redif Bahriye Binbaşısı fütüvvetlü Mustafa Bey ibni Ramazan muvâcehesinde işbu keşf ve mu'âyene (7) olunan bir taraftan Hacı Hüseyin Alemdar ve bir taraftan Cezayirli Hacı Ali'nin ve bir taraftan Kattan-zâde Akça Mehmed tarlaları (8) ile mahdûd yirmi kîl-i İstanbul tohum isti'âb eder bâ tapuy sâhibü'l-arz babamdan müntakil tarlalarımın (9) aralarında vâki' bir kıt'a boz ve hâlî ormanı mumaileyh Mustafa Bey fuzûlî keşf ve mu'âyene eder su'âl olunub keff-i yedine tenbîh olunmak (10) matlûbumdur deyü ibtidâ mahalli nizâ'da ba'dehû meclis-i livâda da'vâ ettikde mumaileyh Mustafa Bey cevâbında orman-ı mezkûr-ı mahdûd vakf-ı şerîf (11) mezbûr mütevellisi mumaileyh Şerif Efendi orman-ı mahdûd-ı mezkûr vakf-ı şerîf-i mezbûr arâzisinden olub kadîmden berü boz ve hâlî (12) kalub ve merkûm Hasan Ağa rağbet etememekle ol vecihle mahlûl ve mu'attal kalmakla mahlûlünden evkâf müdürü Emin Efendi ma'ifetiyle (13) vakf-ı şerîf-i mezbûr mütevellisi mumaileyh Şerif Efendi orman-ı mahlûl-i mahdûd-i mezkûru keşf ve ihyâ ile sâl be-sâl a'sâr-ı şer'iyyesini (14) cânib-i vakf-ı şerîfe edâ etmek üzere altı yüz guruş bedel-i mu'accel medfû' ve makbûza bana tefvîz ve inbâ ve hatemlerini hâviye (15) ber minvâl-i muharrer tasarrufum için yedime sened i'tâ etmeleriyle bi-hakkın keşf ve ihyâ ederim deyü senedini ibrâz edüb fi'l-vâki' (16) mahalli mezkûr sinîn-i mezkûrelerden berü mahlûl ve mu'attal kaldığını ve müteveli-i mumaileyhin mumaileyh Mustafa Beye ber minvâl-i meşrûh (17) keşf ve ihyâ etmek üzere tefvîzi mu'teber olduğu ve ıslâhında olan sipâhi gürûhu ve ormanı tefvîze gayr-i me'zûn (18) olduğunu müdde'î merkûm Hasan Ağa'nın da'vâsı lede'l-istiftâh takrîr-i meşrûhu üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân (19) olmadığı mevlânâ-yı mumaileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le huzûr-ı şer'e gelüb alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr (20) eyledikleri bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr veliyyü'l-emrindir. Hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i Cemaziyelevvel (21) sene erba'a ve seb'în ve mi'eteyn ve elf.

142. Hüküm (17b-2): Anastas Veled-i Panayot İle Kardeşi Todori'nin Sınır

Anlaşmazlığına Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun'a muzâfe Maden Kabi kurâsından Düğecik karyesinde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Anastas veled-i Panayot meclis-i (2) şer'de derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-isim karındaşı Todori veled-i Panayot muvâcehesinde karye-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâli ve'l-cîrân (3) ma'lûmetü'l-hudûd Bekir Efendiden isti'câr edüb zirâ'ât

eylediğim dört kıt'a tarlaların civârında (4) karındaşım merkûm Todori'nin tarlaları olmak hasebiyle hakkına râzı olmayub tarlaları hudûdunu tecâvüz ederek (5) tarlalarım duhûl edüb tarlalarımın hudûd-ı ma'lûmesini fesh eder su'âl olunub ol vecihle (6) müdâhalesi men' ve def' olunmak murâdıdır deyü merkûmun inkârına mukârin da'vâ etmekle nizâ' olunan mahalle (7) mübâşir ta'yiniyle ahâli-i karyeden bi't-tahkîk zâhir ihrâc ettirilerek merkûm Todorinin müdde'î (8) merkûm Anastas'ın tarlalarına bi-gayr-i hakkın müdâhalesinin men'î ve def'î re'y-i âliye menût idüğü (9) bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 15 Cemaziyelevvel sene 1274.

143. Hüküm (17b-3): Behiye Hatunun Mihr-İ Muacceline Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-i dâ'îleridir ki,

(2) Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesinde sâkine mu'arrafetü'z-zât Behiye bint-i Halil nâm hatun meclis-i şer' de Yeni Mahalle (3) sâkinlerinden Hüseyin bin Halil ile terâfu'larında merkûm Hüseyin târih-i i'lâmdan on üç mah mukadem ben oğlu Hasan'a akd-i (4) nikâh eder iken mihr-i mu'accelim mukâbili bana bir re's sığır ineği vermiş idi oğlu merkûm beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden (5) nâşî muhâla'a vukû' bulmakla şimdi ineğ-i mezkûr merkûm Hüseyin'den hâlâ talep ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr (6) müdde'îye-i mezbureden müdde'âsına mutâbık beyyîne talep olundukda lede't-tezkiye her biri mahallinde makbûlu'ş-şahâde idükleri (7) ihbâr olan mahalle-i mezbûre ahâlilerinden Feyzullah bib Feyzi ve Mehmed bin Abdullah nâm kimesneler şahâdetleriyle ber-nehc-i şer'î bi'l-muvâcehe (8) isbât etmeğin mücibiyle sâlifü'z-zikr bir re's sığır ineğini müdde'îye-i mezbûre Behiye Hatuna teslîme merkûm Hüseyin'e tenbîh (9) olundu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 17 Cemaziyelevvel sene 1274.

144.Hüküm(18a-1): Tahir bin Himmet'in Musa ile muvâcehesine dâir kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun'a muzâfe Maden Kabi kurâsından Canik karyesinde mütemekkin Mihâil Veled-i Haralanbo'nun vekîl-i müsecceli şer'iyesi (3)Kışla karyesinden Esir Veled-i Musa meclîs-i şer'ide sumak karyesi sakinlerinden Tahir bin Himmet muvâcehesinde merkûm Tahir'in (4) yedinde olub işbu mu'ayene olunan üç yaşında siyah camûş tosununu müvekkilim merkûm Mihail'in mülkü olup tarihi (5)i'lâmdan iki mah mukaddem merkûm Tahir gasb mülkünden zâyî' itmekle bi'l-vekâle ve bi'l-istihkak talep iderim deyü da'va ol dahi (6)cevabında iş bu üç yaşında siyah camûş

tosûnu çengel boynuzlu yeşil camûşumdan doğmuş mülkündür deyû cevap (7) verdikde husûsu mezbûrda gasp beyyinesi evli olmakla müdde-i vekîl merkûm esirden müddeasına beyyine talep olunup (8)mehl şer'i tamamıyla isbât-ı beyyineden izhâr icrâ ittikte mezbûr Tahir'den beyyinesi talep olundukda müddeasını karye-i merkûm (9ahalilerinden lede't-tezkiye şehadetleri Makbûle olan Mehmed bin Hasan ve diğer oğlu Mehmed Bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle bi'i vesâye (10)ber-nehc-i şer'i isbat itmeğin mûcibiyle müdde'i vekîl merkûm Esir muarazadan men olundu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı (11)âlilerine i'lâm olundu.fi 27 Cemâziye'l-evvel sene 74.

145.Hüküm(18a-2): Çalınan malların talebine dâir kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun'a muzâfe Maden Kabi kurâsından Aruk Karyesinde mütemekkin sahibi arz-u hâl Marzile bint-i Harsî huzûr-ı âlîlerinin ma' kud-ı(3)meclîs-i şer'ide Ayvacık kazası kurasından Gökçedere karyesi sakinlerinden derûn arz-ı hâlde mezkûrül isim Ali ve Mehmed ve Osman ibnûn Mustafa(4) nâm karındaşları muvâcehelerinde merkûmân Ali ve Mehmed ve Osman nâm kimesneler tarihi i'lamdan bir sene mukaddem mecmûi bin altıyüz guruş kıymetli eşyamin (5)bir miktarı ve on beş gün mukaddem bir miktarı zayi' ve sirka olmakla merkûmân bana komşu olmalarıyla ihtimaline bunlar ahz etmiş olmalarıyla (6)eşya-i mezkûre mevcûd ise aynı ve müstemlik ise zamanı bin altıyüz guruş kıymetini talep ederim deyû tasaddi eylediği da'vası takrîfî meşrûhası (7)üzere meşrûa' ve iltifâta şâyân olmadığı merkûmeye tefhîm ve husûsu mezkûrde merkûmuna suâl dahî tevcih itmediği tescîl ve bi'l-iltimâs(8) huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu bâki emr-i levi'l-emr fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-evvel (13)sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

146.Hüküm(18a-3): Şeyh Hamza Hazretleri Vakfı'na zâviyedâr tayinine dair

Kayıt

(1)Medine-i Samsuna vâki' Şeyh Hamza Hazretleri Zâviyesi vakfının zâviyedârlık ciheti hizmeti ru'yet ve tesviye umûruna (2)kıbeli şer'den bir mütedeyyin kimesne kâimakam nasb ve ta'yin olunmak ehem ve elzem olduğu ecilden hidmet-i mezkûre-i rûyeti kâdir idüğü (3)zeyl-i hüccedde muharrer olan müslimîn ihyalarıyla mütehakkık ve evkaf müdîri hamiyetlü Emin Efendinin muhatabı olan işbu bahis'ül-küttâb es-seyyîd Hasan(4)Hüseyin Efendi ibn Osman Nuri Efendi nâm kimesneye hâkim mevki-i sadr-ı küttâb ve hüsnü me'ab Efendi Hazretleri hizmet-i mezkûreye der'aliyyede(5)berât-ı şerîfi

gelinceye değin kâimakam nasb ve ta'yin buyurdukda ol dahî ber vechi muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbeği edâya taahhüd (6)ve iltizam itmeğin mâ vaka'a bit talep ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-evvel (13)sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Ser kâtip Ahmed Efendi

Ve Said Efendi

Ve Ahmed Hamid Efendi

Ve Mehmed Efendi gayrihüm

147.Hüküm(18a-4): Şeyh Ulaş Zâviyesi Vakfına Zâviyedâr tâyinine dâir kayıt

(1)Canik Sancağına kâin Bafra kazasında vâki' Şeyh Ulaş zâviyesi vakfının zâviyedârlık ciheti hizmetini ru'yet ve tesviye-i umûruna (2)kibel-i şer'den (...) kimesne kâimakam nasp ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olduğu ahâlîden hizmet-i mezkûreyi ru'yete kâdir idüğü zeyl hüccete (3)muharrer el-esâmi müslimîn ihtiyâlarıyla mütehakkık ve evkaf müdîri hamiyetlü Emin Efendinin (...) olan işbu baısü'l küttâb Samsun müftüsü (4)fehâmetlü Ahmed Efendi ibn Halil nâm kimesneye hâkim mûki' sadr-ı küttâb (...) hüsn-ü meab Efendi Hazretleri hizmet-i mezkûreye (5)der aliyyeden berât-ı şerîfi gelinceye değin kâimakam nasb ve ta'yîn buyurdukda ol dahî ber vech-i muharrer kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâyenbeği (6) edâya taahhüd ve iltizam itmeğin mâ vaka'a bit talep ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Cemâziye'l-evvel sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Kâtip Said Efendi Hasan Tahsin Efendi

Ahmed Efendi ve Mahzar Hâfiz Efendi ve gayrühim

148.Hüküm(18a-5): Müteveffâ Osman Paşa'nın terekesinin taksimine dâir kayıt

(1)Canik sancağına vâki' Medine-i Samsuna mülhak kazalarûn Çarşamba nâmı diğer Erim kazası mahallâtından Çay mahallesi sakinlerinden(2)hazinedârzâde müteveffâ Osman Paşa Zâde AbdülHamid Bey ve Nureddin Bey ibn merkûm Osman Paşa ibn merkûm Süleyman Paşa (3) (...) Kaza-i mezbûr mahkemesinde meclîs-i şer'i münîr vâcibü'l tevkîde her biri takrîrî kelâm idüp medîne-i Samsunda (4) vaki' bir taraftan leb-i deryâ ve etrafı sülusesi cadde ile mahdûd fevkâni on (...) tahtalı kâgir dört ahşab(5)on bir mağaza ile firun ve üç bab dükkan ve bir bab kahvehâneye müştemil olup arsası dahî mülk (6)olan yarım hane(...) Müteveffâ Osman Paşadan arsa intikâl itmekle (7)hâne mahdûd mezkûr yedi sehm îtibariyle bir sehmi kızkarındaşım Hacı Zeynep Hanımın ve

iki sehimi erkarındaşım (8)(...)semeni olup hâlâ der'aliyyede sâkine el-hâc Hasan Bey ve ikişer sehimden dört sehimi benim (9) Hasanınolan hâne mahdûd mezkûrun mûmâ ileyh el-hâc Hasan Bey kendi hisse-i eşyasını der'aliyyede (10) sâkin çizmecizâde İsmail Efendiye bir yük on bin gurûş bey' eylediğini mesmû' amız olduğu anda (11)bilâ te'min talep (...) muvâtiye ile şehâd itmişdik lâkin müsnedi mûmâ ileyh İsmail Efendi (12)der aliyyede bulunduğundan hâne mahdûd mezkûrdan eşya almadığı (...)bizler(13)şerîk ve(...) olmamızla (...) talep ve (...) ve İsmail Efendinin (...) olan (14)semeni merkûmu kendisine teslîme ve müttefîk olduğu umûrun taraflarımızdan der'aliyyede sâkin (...) (15)tüccarından Osman Efendi ibn İbrahim nâm kimesnenin kabûlüne Sâdi Efendi dahî tevkîle me'zûn olan(16)ve nâib-i münâsib nasp ve ta'yîn eyledik didiklerini kasaba-i mezbûrda hâlâ nâibimiz bulunan Hocazâde (17)Mustafa Reşid Efendi ibn Mehmed Efendinin imza mutâbık ve zimmet-i hâvî bir kıt'a zabt şer'i (18)mâ vaka'a bi't-talep ketb olundu sene74

149.Hüküm(18b-1): Miras olarak kalan câmus ve tosunun durumuna dair kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâi'leridir ki Medine-i Samsuna mülhak Ökse kazası kurasından Sarucalu karyesinde sakin Ayşe bint-i Mehmed tarafından vekâleti zâta (2)mezbûre (...)ârifân (...) oğlu mehmed bin İbrahim(...) oğlu Hasan bin Ali nâm kimesneler şehadetleriyle (3)sâbit ve sübût vekâletine hükmü şer'i lâhık olan mezbûre Ayşenin zevci Ali bin İsmail nâm kimesne(4)meclîs-i şer'imizde kazâ-i mezbûrun gecalı karyesinde sâkin zikr-i câ-i câmûsu ve tosunu vaz'ı yed-i ikrârıyla (5)mütehakkık olan Tok oğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesne mahzarında merkûûm Mehmedin tarihi i'lamdan beş sene mukaddem(6) fevt olan baba Mehmedin terekesini Çarşamba nâibi bulunan tokâdi el-hâc Ali Efendinin nâib-i gâib an(7)il'bilâd Osman Efendi tahrîr ve beyin olursa taksîm eyledikte tereke-i müteveffâ-i merkûmdan zevcesi ve sığâr (8)vereselerinin bâ hüccet-i şer'isi vâsîleri Ayşe ani'l bilâd Ayşe bint-i Abdullah nâm hâtun bi'l-asâye ve bi'l-vesâye (9)câmûs dimeğîn (...) bir ra's müvekkileme ikiyüz altmış gurûşa bey' ve teslim idüp beş senedir (...) Mülkî (10)iken merkûm Mehmed yedinden fuzûli ahz itmekle minvâl olunup keffi yedine müvekkileme teslîme tenbiye olunmak bi'lvekâle(11)matlûbumdur deyû ba'det da'va ve'l istintak merkûm Mehmed câmûsu ve tosunu vaz-ı yedini ikrâr lakin bâ hüccet-i şer'iyeye (12)vâsîleri validesi mezbûre Ayşenin ber vech-i muharrer bey' eylediğini inkâr itdüğü müdde-i vekîl merkûmdan müddeâsına (13)mütâbık (...) talep olundukda karye-i mezbûre sâkinlerinden lede't-tezkiye şehadetleri makbûl olan (...) oğlu Laz Ali

(14)bin Abdullah (...) Kazasından Laz Cevahir ibn İsmail nâm kimesneler şehadetleriyle bilmuvâcehe ber-nehc-i şer'i (15)isyân itmeğin mûcibiyle merkûm Mehmed câmûsu ve tosun mezbureleri müdde-i vekîl merkûme teslîmine tenbih olunduğu li tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu bâki el-emri'l-lehü'l-emr sene74

150.Hüküm(18b-2): Adı geçen bahçenin taraflar arasında taksîmi

(1)Husûs-i âti'l-beyânın mahallinde fasl ve taksimi savb-ı şer'-iyede bi'l-iltimas irsâl (2)olan mevlânâ kâtib Ahmed Raşid Efendimedine-i Samsun mahallatından Sa'di Bey (3)mahallesinde değirmen başı nâm mahalde vâki' bir taraftan değirmen yolu ve bir taraftan(4)(...) yakası didikde sahibi Mehmed bağçesi ve bir taraftan su yolu ile mahdûd bağçeye (5)varup huzûr meclisinde akd meclîs-i âliye itdikte meclîsi mezbûre sâkinelerinde (...) (6)(...) bin başı fütüvvetlü Mustafa Bey ibn Ramazan ve kal 'a derûnundan (...) (7)mahallesinde sâkine (...) ta'rîf-i şer' ile ma'rûf olan Nefise bint-i el-hâc Halil nâm hâtonun (8)(...) Meclîs-i ma'kûd-i mezkûrde ikrâr-ı tâm ve takrîrî kelâm idüp işbu bağçeye (9)mahdûd mezkûr tokâdî altı sehm itibariyle altmışbeş sehmî şer'i mûmâ ileyh (10)Mustafa Beyin ve on bir sehmî mezbûre Nefise Hâtonun arsa ve mahlûta (11)yedlerinde mülki olup taksimini talep itmeleriyle bağçeye mahdûd mezkûr (12)ber vech-i muharrer ba'de'l esâmi tokâdî altı sehm (...) bağçesi (13)taraftan altmış beş sehm ikrâr olunup mûmâ ileyh Mustafa Bey hissesine ta'yîn ve tahsîse (14)ve su yolu tarafıda otuzbir sehm dahî ikrar olunup mezbûre Nefise Hâtonun hissesine (15) ta'yîn ve tahsîsi olunup (...) vaz' ve her biri ber minvâl-i muharrer hisselerini(16)kabz idüp husûsu mezbûre müteallik (...) da'vâda her bir (...) Zimmetini (17)ibrâ (...) ileibrâ deyni her biri ber vech-i meşrûh (...)ibrâsını kabûl eylediklerini Mevlânâ (18)mûmâ ileyh mahalde ketb ve tahrîr (...) şeri'le (...) şeri'le (...) (19)(...) ve takrîr eylediği ma vaka'a bit'talep olundu sene 74

151.Hüküm(18b-3):Mustafa bin Abdullah'ın alacağı talep etmesine dâir kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Canik sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendinin vekîli müsecceli zabtiye tokâdî Mehmed bin Süleyman nâm kimesne (3)meclîs-i şer'i enverde medîne-i Samsun kurrâsından Kadamut karyesinde mütemekkin Kiroki veled-i Kostanti mahzarında (...) (4) (...) Kazasından olup medîne-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Emir Bey oğlu Kürt (5)Mustafa bin Abdullah nâm kimesnenin merkûm Kiroki (...) şer'îden beşyüz seksen gurûş alacak hakkı (6)olup istifâ-i hak itmeden fevt olmakla

müteveffâ merkûmun vâris ma'rûf ve ma'rûfesi olmayup (7)terekesi cânib beytü'l mâla âid olmakla meblağı mezbûreye bi'l vekâle talep iderim deyû ba'de't-da'va ve'l istintak (8)merkûm Kiroki cevabında müteveffâ merkûme o kadar deynî olduğunu ikrâr lâkin meblağı mezbûrun (...)altmış(9) guruşu müteveffâ merkûme hâl-i hayatında idüp bâkî yüz ondokuz gurûş deynim kalmış idi(10)deyû cevap (...) gibbe's suâl ve'l inkâr merkûm Kiroki ber vech-i muharrer beyyine talep oldukda lede't-tezkiye(11)şehâdetleri makbûl olan saraç Ahmed Çavuş bin Halil ve diğêr Osman oğlu Mehmed bin Ali nâm kimesnenin(12) şehâdetleriyle bilmuvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât itmeğın mûcibiyle müdde'î vekîl merkûm yüz ondokuz gurûş(13)ziyâde ve dörtyüz altmışbir gurûş mutâlebesiyle ber vech-i şer'î merkûm Kirokiye muarazadan men olunduğu(14) tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu bâki el-emri'l-lehü'l-emr fi'l-yevmi's-sâlûsi ve'l-ışrîn min Cemâziye'l(15)evvel (13)sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

152. Hüküm (19a-1): Ali Osman Bin İbrahim'in Da'vasına Dair Kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi sâkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl Ali Osman bin İbrahim nâm kimesne meclis-i (3)şer'ide mahalle-i mezbûre sâkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûru'l-ism iskele nâzırı Mehmed Ağa bin Ömer ile terakki'lerinde (4)târih-i i'lâmdan bir mâh mukaddem deniz kenarında merbût dört bin guruş kıymetlü bir adet kayığımı vapurdan (5)mühimmat ihrâc etmek zere deryaya (...)edüp içinde bulunan (6)sekiz nefer takaları kayık-ı mezkûr ile vapura vardıklarında (...) olup kayık-ı mezbûru muhâfaza (7)edemeyüp vapura çarptık da kayığın başı dağılıp amelden mülğa kalmakla kayık-ı mezbûrun deyü tasaddi (8)eylediği da'vâsı takrir-i meşrûhu üzere meşrûha ve iltifât-şâyân olmadığı kendisine tefhim olundu. (9)tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 23 Cemaziye'l-evvel sene 74.

153. Hüküm (19a-2): Tamanoğlu Yuri Veled-İ Anderine ve Şişman Tanas Oğlu Yuri'nin Aralarındaki Sulha Dair Kayıt

(1) Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun'a muzâf Kadı Karyesi'nde mütemekkin sâhib-i arz-ı hâl Tamanoğlu Yuri veled-i Anderine nâm kimesne meclis-i (3) şer'imizde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden derûn-ı arz-hâlde mezkûru'l-ism Şişman Tanas oğlu Yuri (4)muvâcehesinde takrir-i kelâm edüp merkûmdan zevcem Zaim'e'nin babasından muntakil hassaten talep eylediğimde (5) tırnağı ile yüzümü yırtıp darb eyledi deyü

ba'de'd-da'va merkûm Yuri'den gıbbe'l-istintâk müdde'i-i (6)merkûmu tırnağı ile yırtup darb eylediğini inkârından mâ'âda merkûm beni altına alup yere (...) (7) (...) direk şetm eyledi deyü def ve da'va ettiğinde bâ-tavassut musalihin her biri tasaddi (8)eyledikleri da'vâlarından sulh olup husûs-ı mezbûra ve sâire muta'allika âmme-i da'vâdan her yeri (9)aherin zımmetini ba'de'l-irâe ve'l-kabûl ve bu vechle kat-ı nizâ' eyledikleri tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı (10)âlilerine i'lâm olundu. fî 27 Cemâziye'l-evvel sene 74.

154. Hüküm (19a-3): Ayşe Bint-i Mehmed'in Vekaletine Dair Kayıt

(1) Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Canik Sancağı dahilinde kâin Bafra Kasabası kurâsından Martika'a Karyesi'nde sâkine Ayşe bint-i Mehmed nâm Hatun (3)tarafından vekâleti zât-ı mezbûreyi bi'rifeti'ş-şer'iyye Arifân İskele nâzırı Mehmed Ağa ibn Ömer ve Hacı Mahmud bin Ahmed nâm kimesne (4)ler şehâdetleriyle sâbit ve sübût vekâlete hükm-i şer'-i lâhık olan mezbûrenin evveli babası Ahmed bin İbrahim nâm kimesne Medine-i Samsun (5)mahkemesinde meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm edüp müvekkilemin zevc-i oğlu Laz Mustafa bin Mehmed nâm kimesne bundan iki sene (6)mukaddem İngiliz Conleği ile refikleri oğlu Mahmudoğlu Cafer bin Mehmed nâm kimesneler beraber oldukları halde (7)Sivastopoli'ye gidüp anda iskân üzere iken merkûm Mustafa biemrillahi't-te'ala târih-i i'lâmdan yirmi mâh mukaddem (8) fevt olmağla el-hâlet-i hazihi müvekkilemin adeni munkaziye olup nefîni ahire tezvîc(?) kıbel-i şer'den izn verilmek (9)bi'lvekâle matlûbumdur dedik de vekîl-i merkûmun takrîr-i meşrûhu vâkı'a-i mutâbık olduğunu müteveffâ-yı merkûm Mustafa'nın (10) cenâzesinde ve vaktinde hâzır bulunan refikleri olan merkûm oğlu Mehmed ve oğlu Cafer bin Mehmed ve Salihoğlu Mehmed bin Salih (11)nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri ala tarkü'ş-şehâde haber vermeleriyle mücebince müvekkile-i merkûmeye izâhatle (12)vekil-i merkûm izin verildiği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine ilâm olundu bâki emr-i levi'l-emr fî'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-evvel (13)sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

155. Hüküm (19a-4): Zabt Edilen Tarlalara Dair Kayıt

(1) Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun kurasından Mamnos Karyesi sâkinlerinden sâhib-i arz-ı hâl Hüseyin bin Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde (3)medine-i mezbûr mahallâtından Cami'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkine merkûm Hüseyin'in li-ebeveyn kızkarındaşı mu'arrefeti'z-zât Fatma nâm Hatun (4)vekil-i müseccel zevci derûn-ı

arzihâlde mezkûru'l-ism Tonbul Ahmed bin Süleyman muvâcehesinde zira'at müdiri Numan Ağa (5)hâzır olduğu halde babam müteveffâ Osman hâl-i hayâtında karye-i mezbûrda vâki' havza tarafında olan arazi mîri tarla (6)larından kendisine yedi kıt'a tarla bırakıp mâ'da etrafında olup karye-i mezbûrede vâki' Gündekli dimekle (7) arîf bir taraftan Çürükölü deresi ve bir taraftan Sağoğlu Ali tarlası bir taraftan Aybak Koca (8) tarlası ve bir taraftan Molla Ömer tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve yine karyede vâki' Yalak dimekle arîf (9)bir taraftan Ahmed Efendi ve bir taraftan Toylu Kethüda ve bir taraftan Hatiboğlu ve bir taraftan Osman (10)tarlalarıyla mahdûd bir kıt'a tarla ve yine Ahmedl dimekle arîf bir taraftan dere ve bir taraftan Koca Ağa ve bir taraftan (11) Molla Ahmed ve bir taraftan ve bir taraftan Çökman tarlalarıyla mahdûd bir kıt'a tarla ve yine Eskiköy dimekle arîf (12)bir taraftan Kömürcü Pınarı ve bir taraftan Ahmed Efendi ve bir taraftan dölek ile mahdûd bir kıt'a tarla (13)ve yine Tepecik dimekle ma'rûf bir taraftan Abyaf Koca tarlası ve bir taraftan cadde ve bir taraftan Ahmed (14)Efendi tarlası ile mahdûd bir kıt'a tarla ve yine Kışla dimekle arîf bir taraftan pınar ve bir taraftan (15) Abyaf ve bir taraftan İnce Bacak tarlalarıyla mahdûd cem'an altı kıt'a tarlalardan mutasarrıf oluğu sülüs (16)hisse-i şâyi'asını bâ ma'rifet-i sâhib-i arzı bundan on bir sene mukaddem beş yüz guruş bedel-i mukâbelesinde (17)bana fâriğ olup ben dahî teferruğ ve kabûl ve tapu senedi ahz edüp ol-vechle havza-i tasarrufumda iken (18)müvekkile-i mezbûre Fatma babamın vefâtıyla ferâğını inkâr ile tarlahâ-yı mezbûrelerin tasarruf-ı şâyi'alarını (19)fuzuli zabt edüp târih-i i'lâmdan üç sene mukaddem Samsun nâibi bulunan el-Hâcc Mehmed Muin (20)Efendi'nin zamân-ı niyâbetinde da'va eylediğimde bâ-tavassut musalihûn bana arazi-i mezbûrdan ma'lûm'l-hudûd (21)ve'l-cirân dölek ve Kuzuluk ve Kışla ve Kuliçi ve Tepecik cem'an beş kıt'a tarlaları müstakilen verp (22)beş kıt'a tarlaya müte'allika âmme-i da'vadan zımmetimi ibrâ etmiş iken şimdi tarlahâ-yı mezbureleri (23)yine zabt iderim deyü da'va ettik de vekîl merkûm'dan gıbbe'l-istintâk ve'l-ikrâr ve kabza minvâl-i muharrer üzere (24)olduğu nâib-imerkûm el-Hâcc Mehmed Muin Efendi'nin sicillinde mukayyed bulunmakla vekl-i merkûm Ahmed müvekkilesi (1)izâfetle beş kıt'a tarlalardan keff-i yed ve müdde-i-i merkum Hüseyin'e teslimine tenbîh olunduktan sonra müvekkile-i mezbûre (2)Fatma diğer kendi yedinde olup menâzi'-i fiye olmaya cerîdede mezkûrû'l-ism tarlalarını kendi hüsn-i rızâsıyla (3)meclis-i şer'de karındaşı merkûm Hüseyin'e on bin guruş bedel mukâbelesinde fâriğa olup ve me'mûrinden (4)tapu senedini ahz etsün deyü izin vire yeni tescil ve bi'l-iltimâs huzr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 23 Cemâziye'l-evvel sene 74.

156. Hüküm (19b-1): Kiryaki Bint-i Pedros İle Haralanbo Veled-i Todor Arasındaki Satış Muamalesine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun'a muzâf Kadı Karyesi'nde mütemekkinine şahsi mu'arrefetü'z-zât Kiryakiye bint-i Pedros meclîs-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde Bafra (2)Kasabası mütemekkinlerinden Rum Mahallesi'nde mütemekkin Haralanbo veled-i Todor tarafından zikr-i câi vekîl-i şer'isi li-ebeveyn er-karındaşı (3)iş bu bâ'isü'l-sül Kalos veled-i Todorî nâm kimesne mahzarında bi't-tav'ha ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp salifü'z-zikr Bafra Kasabası'nın (4)Çölmekçi Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Beylik Çayır ve iki taraftan Yanyako menzili ve bir taraftan cadde ile mahdud bir bab menzil ma' havlunun (5)bi't-tarkü'l-münâsaha yetmiş iki sehm i'tibâr ile kırk iki sehm hisse-i şâyi'ası akd'z-zikrin suduruna değin irsen yedimde mülk ve hakkım olup (6)sâlif'z-zikr kırk iki sehm hisse-i şâyi'amı tarafından îcâb ve kabûl hâvi bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile iki bin guruşa merkûm yine (7)Kalos'a bey' ve temlik ve şâyi'a teslim ve mahallinde kabza tesbit eylediğimde ol-dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve tesbit ve kabûl eyledikden (8)sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruşu müşteri-i vekil-i merkûm yedinde tamamen ve kâmilen ahz u kabz eyledim fi-mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı (9) mezkûra olan kırk iki sehimde benim asla alâka ve müdahalem kalmayup müvekkil-i merkûm Haralanbus Bazirgan'ın mülk-i müşterâsı olmuştur (10)keyfe mâ-yeşâ Vihtar mutasarrıf olsun dedik de gibbe't-tasdikü's-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn (11)min şehri Cemâziye'l-evveli sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Bakkal Kostandi

Kadıköylü Yovan

Beyleroğlu Tanas

Anderye Mahallesinden Anamenye

Ve gayrihüm mine'l-hazara hüve'l-hâli.

157. Hüküm (19b-2): Anceyogaz Veled-i Panayot ve İlya Veled-i Nikola Muvâcehesine Dair Kayıt

(1) Ma'ruz-ı dâi'leridir ki

(2)An asl Gümşhane Kazası ahâlisinden sâhib-i arzı-hâl Yuri veled-i Panayot nâm kimense Medine-i Samsun mahkemesinde meclîs-i şer'-i enverde medine-i mezbûre (3) kurrasından Çoğanlu Karyesi mütemekkinlerinden derûn-ı arz-ı hâlde mezkûrî'l-ism Anceyogaz veled-i Panayot ve İlya veled-i Nikola muvâcehe (4)lerinde merkûmân târih-i îlâmdan on iki gün mukaddem karye-i mezbûre ahâlilerinin mer'alarının ağaçlarını kat'

edüp kömür (5)yakmak için mer'â-yı mezbûru bana beş yüz guruşa vermek üzere fûruht edüp ve ahâli-i karye el-hâletü hazihi men' (6)etmeleriyle mer'â-yı mezbûrede dört nefer kimesne ile altı gün kömür kapısı hafr etmemiz ile merkûmân bizlere sebep olup ecr-i (7)misillerimiz merkûmândan çır ahz olunmak matlûbumdur deyü tasaddi eylediği sebep-i da'vâsı takrîr-i meşrûhu üzere (8)meşru'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve bu vech-i şer'i merkûmân mu'arâzadan men' olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı (9) âlilerine i'lâm olundu bâki el-emri'l-lehü'l-emr fi'l-yevmi's-sâlis min Cemâziye'lâhire sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

158. Hüküm (19b-3): İstori Veled-i Beraşkova Veled-i Ando'nun Verâsetine

Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun'a muzâfe Kadı Karyesi'nde mütemekkin iken bundan akdem fevt olan İstori veled-i Beraşkova veled-i Ando'nun verâseti zevce-i (2)metrûkesi Vogiyeye bint-i Beraşi ile sulb-i kebîr oğulları Vetilayim ve Lefter ve sulb-i sagîr oğlu Todori ve sulbiye sagîre kızı (3)Anastasya'ya munhasıra iken kable't-takassüme ibn-i merkûm Vetilayim dahî fevt olup verâseti zevce-i metrûkesi Hareşi bint-i Yovan (4)ile li-ebeveyn er-karındaşı kebîr-i merkûm Lefter ve sagîr-i mezbûr Todori ve sagîr-i mezbûre Anastasya'ya munhasara olduğu ba'de't- (5)tahkîkü'ş-şer' verese-i merkûmandan muarrefeti'z-zât Dögye bint-i Yeraşi ve Herşi bint-i Yovan nâm mezbûreler ile merkûm (6)Lefter ve sagîr-i mezbûr Todori ve sagîre-i mezbûre Anastasya nâm sagîrlerin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den mansûb ve vasîleri (7)olan Yovan veled-i Kostanti nâm kimesnelerden her biri meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde iş bu bâ'isü'l-sefer Haçi Yori veled-i Save (8)Mahzarında Ali Paşa Vakfı mütevellisi Şerif Salih Efendi hâzır olduğu halde bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm (9)edüp mevruselerimiz müteveffiyeye-i merkûmân terekelerinden olup Medine-i mezbûre mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde Kirmanbaşı nâm (10)mahalde Hacı Hacı Hasan bağı önünde kâin etrâf-ı selasesi merkûm Haçi Yuri menzil havlusu ve taraf-ı râbi'i cadde ile mahdûd binası (11)mülk ve arsası Ali Paşa Vakfı arâzisinden bir bâb mülk menzili (...)şer'iyye bizlere intikâl edüp menzil ve havlu-yı (12)mahdûd-ı mezkûr taksîm olduğu takdîrce her birimizin hisselerinde intifâ' olunamayacağından başka menzîl ve avlu-yı mezkûr (13)mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı ehvâm meşrûf harâb ve mâil-i terâb olup imâret ve meremmetine sagîrân-ı mezbûrânın vefâ eder malları olmadığından (14)mâ'da galesi meremmetine kifâyet etmeyüp te'hîr olunur ise bi'l-külliyeye münhedim olup sagîrân-ı mezbûrâna gadr-i külli olmak mukarrer (15)olmağla menzil-i mezbûr semen-i misli ile ahire bey' semeninden sagîrân-ı mezbûrânın hisseleri

olan meblağ istirbâh olunup sagîrân-ı (16)mezbûrâna infâk ve iksâ olunmak sagîrân-ı mezbûrân haklarında min külli'l-vücûha enfa' ve evlâ olduğunu cemm-i gaffir huzûr-ı şer'a (17)gelüp ihbâr etmeleriyle kîbel-i şer'den dahî ber minvâl-i muharrer bey'e izn verilmeğın menzil ve avlu-yı mahdûd-ı mezkûr münâdi yediyle (18)müddet-i medîde sûk-ı sultânîde ve mecma'-i nâs olan mahallede nidâ(?) ve bey'e arz olunduk da reğâbet-i nâs inkıtâ'ında merkûm Haçi Yuri (19)zerinde sekiz bin guruşda karar edüp ziyâde ile şirâya taleb aheri zuhûr etmeyüp ve meblağ-ı mezbûr menzil ve havlu-yı mezkûrun (20)el-yevm semen-i misli olduğunu dah zeyl-i hccette merkûmü'l-esâmi kimesnelerin haberiyle mütehakkik olmağın menzil ve havlu-yı mezkûru cemi'-i tevâbi'i (21)ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkı ile tarafından îcâb ve kabûlü hâvi şurût-ı müfsideden âri ve bey'-ı bât-ı sahîh-i şer'i ile seksiz bin (22)guruşa bi'l-asâle ve bi'l-vesâye merkûm Haçi Yuri'ye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol-dahî ber vech-i muharrer iştirâ ve temlîk ve teslîm ve kabz ve kabûl (23)ynlerimizde eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru yedinden tamam ahz u kabz edüp mukayyed (...)iktisâm eyledik fî-mâ ba'ad menzil ve avlu-yı mezkûr ((24)müşteri-i merkûmun mülk-i müşterâsı olup benim sagîrân-ı mezbûrânımın asla alâka ve müdahalemiz kalmamıştır keyfe mâ-yeşâ-i mutasarrıf olsun (25)dediklerinde gibbe't-tasdîkü's-şer'i mâ-vaka' bi't-talep ketb olundu. Fî gurre-i Cemâziye'l-ahire sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

159. Hüküm (19b-4): Memiş'in Rüşde Ererek Annesinin Terekesinden Hakkını İsteddiğine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hidayet bint-i Mehmed Ağa ibn Abdullah bin Abdurrahman'ın sulbi sahîh (2)oğlu iş bu bâ'isü'l-vesika Memiş nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûrede sâkin Gösefoğlu Mehmed Efendi ibn Ali nâm kimesne muvâcehesinde (3)ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp merkûm Mehmed Efendi bâ hüccet-i şer'iyeye vasî-i mansûbum olup babam müteveffâ-yı merkûmun terekesinden bâ defter-i kassâm (4)hisse-i irsiyesinden olmağla el-halet-i hazîhi ben bâliğ ve erşed olmamla hisse-i irsiyemi ba'de'l-muhâsebe yedime teslîm olunmak matlûbumdur dedik de gibbe'l- (5)istintâk merkûm Mehmed Efendi müdde'i-i merkûmun ber-vech-i muharrer vasî mansûbu olup hisse-i irsiyesine defter-i kassâm mücebince vaz' yedini ikrâr (6)iken mdde'i-i merkûmun reşîd ve bâliğ olduğunu inkâr ettik de müdde'-i merkûm Durmuş reşîd ve bâliğ olduğunu her biri lede't-tezkîye makbûl (7)lü's-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre ahâlilerinden Kavaklı Ahmed Ağa ibn Hasan ve Çolak Ömer bin

Abdullah nâm kimesne şehâ (8)detleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i isbâp etmeğin mücibiyle ba'de'l-hükm mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâ (9)ziye'l-ahir sene erba' ve seb'in ve miteyn ve elf.

160. Hüküm (20a-1): Ayşe Hanım Vakfı Ahşap Köprünün Tamirine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun civârında vâki' Merd Irmağı üzerinde kâin Ayşe Hanım Vakfı ahşap köprünün ta'mîr (2)ve termîmine ber-vech-i hasbî bâ hüccet-i şer'iyeye mütevellisi olan Sa'di Bey Mahallesi ahâlisinden Yusuf Efendi (3)ibn Hasan'ın köprü-yi mezkûru ta'mîrinde tekâsülü zâhir ve nümâyân olduğundan mâ'da kendüsü (4)yoklamadan bulunmakla yerine vekîl nasb etmeyerek bilâd-ı ahire niyâbetle bulunduğundan köprü-yi merkûm (5)münhedim olup mürûr-ı ubûra eyyâm-ı şitâda nehr-i merkûmdan geçmekre mukırr olduğunu zeyl-i kitabda (6) mektubu'l-esâmi bi-farz muvahhidin ihbârlarıyla zâhir ve mütehakkik olmağın hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb refî' (7) Kudret-i Mevlânü'l-Vahhâb Efendi Hazretleri merkûm Yusuf Efendi'yi tevliyetten azl ve ihrâc edüp yerine (8) mezbûre sâkinlerinden ahâli-i beldenin müntehabı olan iş bu bâ'isü'l-kitâb Niksarlı Hacı Salih Ağa (9) ibn nâm kimesne mütedeyyin ve mustakîm olduğu lede's-şer'i'l-kavîm zâhir ve tebeyyün olmağla köprü-yi merkûmun (10)ta'mir ve termîmine merkûm Hacı Salih nâm kimesneyi mütevellî nasb ve ta'yîn buyurukda olduğu tevliyet-i merkûmeyi (11)kabûl ve jidmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 5 Cemâziye'l-ahir sene 74.

161. Hüküm (20a-2): Papasoğlu Todori Veled-i Yor'un Tulumcuoğlu Yani Veled-i Yuri'nin Varislerinden Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt

(1)Ma'ruz-ı dâ'ileridir ki Medine-i Samsun'a muzâfe Ma'den kabı kurrâsından Çırakman Karyesi'nde mütemekkin Haralanba veled-i Mihail nâm kimesne meclîs-i şer'-i (2) enverde Gülkaya Karyesi'nde mütemekkin Papasoğlu Todori veled-i Yor tarafından vekâleti Taberyor veled-i Panayot ve Habeti veled-i Sanova nâm kimesneler (3)şehâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'-i lâhık olan Ananye veled-i Yani (...)Anderye Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem (4) fevt olan Tulumcuoğlu Yani veled-i Yuri veled-i Kostandi zimmetinde cihet-i farz-ı şer'idan iki bin dört yüz kırk gurusu hakkımı istifâ (5)hak etmedi fevt olup müteveffâ-yı merkûmun duyûnu terekesinden ezyed olmağla vereseleri bulunan zevcesiyle Bartana bint-i Mihail (6)ve li-beveyn er-karındaşları Haralanbo ve Todori ve kızkarındaşları Barttana ve Sofya meclîs nezdinde terekeden keff-i yed etmeleriyle tereke (7)müteveffâ-yı merkûm müvekkil-i

merkûm Todori bâ i'lâm-ı şer'î vaz'-ı yed etmekle sual olunup tereke-i müteveffâ-yı merkûm (8)beynlerimizde bi't-tarikü'l-kurenâ tevzi' ve taksîm olunmak matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk vekîl-i merkûm Ananye müteveffâ-yı merkûmun (9)duyn-ı terekesinden akîd olduğu halde fevt olup müvekkilenin dânileriyle terekeye vaz'-ı yed edegeldiğini ikrâr müdde'i-i (10)merkûmun iki bin dört yz kırk beş gurusunu alacağı hakkı olduğunu ba'de'l-inkâr müdde'i-i merkûdan ber vec-i muharrer bana talep (11)olunamamış karye-i mezbûr mütemekkinlerinden olup lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Fikioğlu Kostandi veled-i Yani (12)ve Niko veled-i Yani nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i ba'de's-sübût ve't-tahlîf mücebince tereke-i müteveffâ-yı merkûm Tulumc (13)uoğlu Yani müde'i-i merkûm ve diğer vârisleri beynlerinde bi't-tarikü'l-kuremâ-i tevzi' ve taksîm olunmak üzere müvekkiline izâfetle merkûm (14)Ananiye'ye tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine ilâm olundu. Fî 8 C sene 74.

162. Hüküm (20a-3): İlye ve Haralanbo'nun Kaza Kurşunu İle Vurdukları Kişinin Ailesiyle İbrâsına Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun'a tâbi' Ma'den kabı Kurrâsından Sarı Kilise Oymağı'ndan Ballu Karyesi'nde mütemekkin iken (2)bundan akdem fevt olan Dimid veled-i Kostanti veled-i Yani nâm müteveffânın verâseti zevce-i metrûkesi Resine bint-i (3)Panayot ile anası Resine bint-i Harito ve sulb-i sağîr oğulları Panayot ve Kostanti'ye munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû's- (4)şer'î verese müteveffâ-yı merkûmdan ümm-i mezbûra Resine kendiden asâline ve sağîrân-ı mezbûrân taraflarından (5)bi'l-vesâye ve zevce-i mezbûresine tarafından bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edüp mevrusemiz müteveffâ-yı merkûm târih-i i'lâmdan yirmi gün mukaddem kendi tûfengi eline alup refkleri olan iş bu (6)hâzır bi'l-meclîs Tonbuloğulları İlye ve Hralanbo nâm kimesneler ile beraber (...). evine gidüp (7)karye-i mezbûr civârında dağda kurşun mimplü tûfengi ağız önü kor iken tûfeng yedinde (8)boşa atup kurşunu mevrusemiz müteveffâ-yı merkûmun iş bu yedinde olan keşf i'lâmı mantukınca (9)sol tarafından köbeği üstünden isâbet ve darb edüp zahrından hurûc etmekle mevrusemiz (10)müteveffâ-yı merkûm mecrûh olduğu halde hâli minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr ve i'tirâf edüp (11)bir sa'at mürûrundan fevt olmakla merkûmân-ı İlye ve Haralanbo'dan asla da'vâ ve nizâ'imız (12)olmayup huss-ı mezbûra muta'llika âmme-i da'vâdan merkûmân İlye ve Hralanbo'nun zimmetlerini bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ibrâ ettim deyü mezbûrenin kelimât-ı (13)meşrûhasını merkûm

İlye ve Hralanbo tasdik ve ibrâ-yı mezbûru kabul eyledikleri tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. 4 C sene 74.

163. Hüküm (20a-4): Sulh (İbrâ) Kaydı

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Cami'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kansızzâde Ömer Ağa ibn İsmail ibn Osman'nın (2)verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zekiye bint-i Abdulhamid ile min ciheti'l-asriyete li-ebeveyn amucası oğlu el-Hâcc İsmail Efendi ibn Osman nâm kimesneye (3)munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû's-şer'i veresân-ı merkûmândan zevce-i mezbûre Zekiye Hatun taraftan zikrî câ-i ibrâyı ikrâra vekâlet-i zât-ı (4)mezbûreyi bi'l-mu'arefetü's-şer'iyye Arifân Sa'di Bey Mahallesi'nde sâkin Canbarlızâde Hacı Osman Ağa ibn Hüseyin ve Merzifonî Hasan Ağa ibn Hacı (5)Abdurrahman şehâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'-i lâhik olan Etmekçi Osman ibn Feyzullah nâm kimesne mezlîs-i şer'-i şerîf-i enverde verese-i müveffâ-yı (6)merkûmdan iş bu bâ'isü'l-kitâb Hayriye tüccârından el-Hâcc İsmail Efendi ibn Osman muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp mevrusemiz (7)müteveffâ-yı merkûmun menzil ve eşyaya ve bi'l-cümle tereke-i mevcûde ma'lûmesini defter-i kassâm nâtik olduğu üzere duyn-ı sahîhasını ba'de'l-evânibimizde bi't-terâfî (8)iktisâm olunup rub' hisse-i irsiyem olan üç bin sekiz yüz seksen beş guruş ile müteveffâ-yı merkûmun zımmetinde ve defter kassâmında mezkûr beş yüz (9)guruş mihr-i mü'eccelimin cem'ân dört bin üç yüz seksen beş guruşu efendi-i mûma-ileyh yedine tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edüp tereke-i müteveffâ-yı mezbûre ve mihr-i (10)mezbûre muta'llika-i âmme-i da'va ve mutâlebattan ve kâffe-i imân ve mehâsândan efendi-i mûma-ileyhin zımmetini ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskât ettim ve efendi-i mûma (11) dahî müvekkileme vermiş olduğu dört bin üç yüz seksen beş guruş mutâlebesine muta'llika-i da'vadan müvekkilemin zımmetini ibrâ ettim deyü merkûmun kelimât-ı (12)meşrûhasını efendi-i mûma-ileyhe tasdik ve ibrâ-yı mezbûru kabul etmeğin mâ vaka' bi't-talep ketb olundu.tahriren fi'l-veymi'l-hâdi aşere min şehr-i Cemaziye'l-âhir (13)sene hamse ve seb'in ve mieteyn ve elf.

164. Hüküm (20b-1): Rabia Bint-i Ali Bin Abdulkadir'in Katilinin Mesele-İ

Kısâsına Dair Kayıt

(1)Der devlet-i mekîne arzı dâ'i-i kemîneleridir ki Canik Sancağı'nda Çarşamba Kasabası kurrâsından Gödevi Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem cerihân fevt olan (2)Rabia bint-i Ali bin Abdulkadir'in verâseti fer'an ırs ile zevc-i metrûki ve kâtili

Mehmet bin Abdullah ile babası Ali bin Abdulkadir ve anası Emine bint-i Salih ve (3)sadriye-i sağîre kızı Fatma'ya munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû'ş-şer'i verese-i müteveffîye-i mezbûreden eb-i merkûm Ali kendi tarafından bi'l-asâle ve ümm-i mezbûre (4)Emine tarafından bi'l-vekâle ve sağîre-i mezbûre Fatma tarafından bi'l-vesâye Medine-i Samsun'da bâb-ı mutasarrıfde ma'kûd meclîs-i şer'imizde sa'adeti mutasarrıf (5)Paşa Hazretleri ve müfti-i belde ve a'zâ-yı meclîs hâzır oldukları halde karye-i mezbûre (6)sâkinlerinden olup li-ecli't-terâfi' zabtiye mübâşeretiyle ihzâr olunan müteveffîye-i mezbûrenin zevc-i metrûki ve kâtil-i (7)merkûm Mehmed bin Abdullah muvâcehesinde merkûm Mehmed târih-i i'lâmdan dört ay mukaddem mâh-ı Saferü'l-hayrın ibtidâsı (8)cumaertesi gecesı sa'at dört raddelerinde mezbûrenin karye-i mezburede sâkine olduğu menziline (9)müteveffîye nâime iken bi-farz ammüden kurşun mimlü tûfengi endaht edüp mevrusemiz müteveffîye-i mezbûrenin (10)iş bu yedimizde olan keşf i'lâmı mantkıncı kurşunu sol böğründe zahrına karîb yerden isâbet (11)ve cerh edüp sol memesi altından çıkup cerh-i mezbûrdan müteessiren iki sa'at mürûrunda fevt (12)olmağla müceb-i şer'isini taleb ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûm cevâbında müteveffîye-i mezbûreyi (13)bana Lazlar ile konuşuyor diye ba'zı kesân haber vermeleriyle ol-vechle kurşun ile darb ve cerh edüp (14)cerh-i mezkûrdan müte'ssiren fevt oldu deyü tâbe'an ve kat'iiyen bi'd-defe'ât ikrâr ve i'tirâf etmekle mücebince (15)veresede kâtil-i merkûmun veled-i bulunmakla mesele-i kısâsı deyne munkalib olup deyn-i mürâh(?) olan (16)beş bin dirhem şer'i gümüşü sinîn-i selâsede maksaten müdde'i-i merkûma edâ ve teslîmine tenbih-i cevaz'ide hastaneye (17)nakl olunarak güzerân eden tarihiyle müverrah der-bâr-ı şevket-karâra arz olmuştur ve kâtil-i merkûm Mehmed mahbesede (18)iskân üzere iken humma illetine mübtelâ olup karantina civarında hastaneye nakl olunarak gezerân (19)eden mâh-ı Rebi'ü'l-âhirin on sekizinci günü merkûm Mehmed hulûl ehliyle fevt olunduğu i'lâm olundu (20)Cemâziye'l-ahir sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

165. Hüküm (20b-2): Mustafa Bin Mehmed'in İcar Eylediği Bostana Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Canikli Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâcc Ahmed Raşid Efendi ibn Osman (2)Efendi'nin sulbi sağîr oğulları Mehmed Azmi ve Ahmed Şeker ve Mehmed ve Naim nâm sağîrlerin bâ hüccet-i şer'iyeye dahî mansûbeleri ceddeleri Hatice (3)bint-i Ömer Efendi nâm Hatun tarafından vekîl-i müseccel es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi ibn Osman Efendi meclîs-i (4)şer'i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iş bu bâ'isü'l-kitâb Mustafa bin Mehmed

mahzarında siğâr-ı merkûmunun mahalle-i mezbûre (5)câmi'-i şerîfnde imâmet ve hitâbet cihetlerine meşrûta Orta Tabya civârında bâ tescîl ashâb-ı hayrat (6)vakfı olup gallesine mutasarrıf oğulları bir taraftan Cöretoğlu bostanı ve bir taraftan yine câmi'-i mezkûrda (7)diğer vakf bostanı ve bir taraftan leb-i derya ile mahdûd bir kıt'a bostan târih-i (8)kitâbdan üç sene tamamına değin bostan-ı mahdûd-ı mezkûrda lede'l-müzâyede rağebât-ı nâs inkıtâ'ında ecr-i (9)misli olan iki bin sekiz yüz guruş üzret ile vekâlet-i muhkiyem sebebiyle mezbur Mustafa'ya icâr ve teslîm eylediğimde (10)ol dahî ber vech-i muharrer isticâr ve teslim ve kabûl eyledikten sonra üzret-i mezkûr iki bin sekiz yüz guruşdan sekiz (11)yüz guruşunu merkûm Mustafa yedinden ahz edüp bâkisini sene sitte vekâletim hasebiyle ahz olunması (12)beynlerimizde mukâvele ettik dedik de gıbbe't-tasdîkû'-şer'î mâ vaka' bi't-talep ketb olundu fi 13 C sene 74.

Katib-i mahkeme Ahmed Hamdi Efendi

Ve Bakkalbaşı Hacı Abdurrahman Ağa

Ve Muhzır Hafız Efendi

Ve Osman Efendi zâde Hseyin Efendi

Ve gayrihüm.

166. Hüküm (20b-3): Şehri Bint-i Mahmud'un Terekesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun'a mülhak Ökse Kazası kurasından Harmasak Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Abdurrahman bin Mehmed bin Ali'nin (3)verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Mahbûbe bint-i Mehmed ile sulb-i kebîr oğulları Mehmed ve Tahir ve sağır oğulları Osman ve Mahmud ve Arif ve Ali (4)ve sulbiye kebîre kızı Fatma'ya munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû'ş-şer'î verese-i müteveffâ-yı merkûmdan ibn-i kebîr merkûm Tahir nâm kimesne meclîs-i (5)şer'imizde siğâr-ı merkûmûnun tesviye-i umûrlarına bâ hüccet-i şer'iyeye vasî mansûbu Feyzullah ibn Mehmed ve ibn-i merkûm Mehmed ve zevce-i mezbure (6)ma'rifetü'z-zât Mahbube ve bint-i kebîre Fatma tarafından vekîli zevci Ömer nâm kimesneler muvâcehelerinde târih-i i'lâmdan on iki sene mukaddem fevt (7)olan vâlidem Şehri bint-i Mahmud Bey terekesinden müstakil benim hisse-i irsiyeme isâbet edüp babam müteveffâ-yı merkûmun (8)hayvanları ile mahlûta ve ba'de vefâta dâhil kassâm olan bir re's-i kebir camus inekleriyle bir re's-i sakâr (9)sağır ineği ve bir sarı düge ve iki şir diğer bir re's düge karyede vâki' sâkin olduğumuz menzilin üstü karındaşım Mehmed ile meyânımızda (10)vâlidemizden intikâl etmekle bi'l-istihkâk taleb ederim deyü ba'de'd-da'va verese ve vasi-i merkûmundan

gıbbe's-suâl menzil ve hayvânât-ı (11)mezbûrelere vaz'-ı yedlerini ikrâr lâkin müde'i-i merkûmûn vâledesinden intikâl eylediğini inkâr eylediklerinde müde'i-i merkûmdan ber vech-i muharrer (12)bize taleb olunduk da karye-i mezbûre ahâlilerinden lede't-tezkîye şehâdetleri makbûle olan Ali Usta bin Osman ve Abdi bin Mustafa (13)nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i isbât etmeğın mûcibiyle havyâvât-ı mezkûreleri merkûm Tahir'e müstakilen ve menzil-i (14)mezbûrun rub' hisse ba'de't-tenzîl merkûm Tahir ve Mehmed'e teslîmiyle verese-i bâkî ve vasî-i merkûm tenbîh olunduğı bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine (15)i'lâm olundu bâkî el-emr levi'l-emr fî'l-vevmi's-sâlis aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

167. Hüküm (21a-1): Haçi Yori Veled-i Save'nin Alacağı Divriğili Emir

Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde mütemekkin Haçi Yori veled-i Save nâm kimesne meclis-i şer'imizde Canik (3)Sancağı mal müdiri fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekîl-i müseccel-i şer'isi ikinci gavvâs İbrahim Ağa mahzarında şehbender tüccâr vekîli (4)Arif Ağa ve ashâb-ı matlûbdan Hasan Ağa ve Ömer Ağa nâm kimesneler hâzır oldukları an asl Divriği (5)Kazası'nda olup Medine-i mezbûrede ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûn-ı terekesinden ezyed olduğu halde fevt (6)olan Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafa bin Abdullah nâm kimesneye ribh ve ticâreti meyânımızda müşterek olmak üzere malımdan (7)ve yedimden bi't-tarîkü'l-muzârebe def' ve teslîm eylemiş olduğum iki yüz kırk altı bin üç yüz elli guruşdan bâkî dört bin (8)kırk sekiz guruş ile on bir bin altı yüz on bir guruş ticâret cem'ân beş bin altı yüz elli dokuz guruş hâlâ zimmetinde (9)kalup le-hâletü hazihi merkûm Mustafa fevt olup fesh-i akd-ı muzârebe olmağla tüccârân-ı merkûmûn muvâcehelerinde sâyelerinizi (10)ruiyet olunduk da meblağ-ı mezbûrân beş bin altı yüz elli dokuz guruşu müteveffâ-yı merkûmun zâhirde verâse-i ma'rûfu ve mu'arrefesi (11)olmamağla tereke kâhiresine müvekkil-i mûma-ieyh Efendi bi'l-emâne vaz'-ı yed etmekle meblağ-ı mezbûru müvekkiline izâfetle vekîl-i merûkdan (12)talep ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûm İbrahim Ağa cevâbında müvekkil-i mûma-ileyhin müteveffâ-yı merkûmun terekesine (13)bâ defter-i kassâm bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr lakin ber vech-i muharrer şerîkleri olup iki yük kırk altı bin üç yüz elli guruşdan (14)bâkî dört bin kırk sekiz guruş ile on bir bin altı yüz on bir guruş ticâret hâsıl olduğu ba'de'l-inkâr müdde'i-i merkûmdan (15)ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da her biri

mahallinde lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Kansızoğlu (16)Hacı İsmail Efendi ibn Osman ve Hacı Hüseyin zâde Seyyid Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'ii isbât etmeğin (17)mûcibiyle re's-i mâl olan iki yüz kırk altı bin üç yüz elli guruşdan bâki dört bin kırk sekiz guruş ile (18)on bir bin altı yüz on bir guruş ticâretini cem'ân on beş bin altı yüz elli dokuz guruşu müdde'i-i merkûm Haçi Yuri'ye (19)müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâhiresinden edâ ve teslîm müvekkil-i mûma-ieyh Efendi'ye izâfetle vekîl-i merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih (20)edâ olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemâziye'l-âhir sene 74.

168. Hüküm (21a-2): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa İbn Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borçlarına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde sâkin Hacı Hüseyinzâde Hacı Hasan Ağa ibn Hüseyin Ağa nâm kimesne meclîs-i şer'imizde (3)Canik Sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekîl-i müseccel-i şer'isi ikinci gavvâs İbrahim Ağa mahzarında şebender tüccâr (4)vekîli Arif Ağa ve ashâb-ı matlûbdan Ömer Ağa ve Haçi Yuri nâm kimesneler hâzır oldukları halde an asl Divriği Kazası'nda olup (5)Medine-i mezbûrede ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûn-ı terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafa (6)bin Abdullah bin Abdurrahman nâm kimesneye ribh ve ticâreti meyânımızda müşterek olmak üzere yedimde bulunan bir kıt'a damğalı tahvîl mantukınca malımdan (7)ve yedimden bi't-tarikü'l-mezâdiye yirmi bin guruşu def' ve teslîm eylediğimde ol-dahî vech-i meşrûh üzere meblağ-ı mezbûru yedimden ahz u kabz edüp (8)bir sene kâmilen i'mâl ve ticâret etmişdi el-hâleti hazihi merkûm Mustafa fevt olup fesh-i akd-ı muzârebe olmağla tüccârân-ı merkûmûn muvâcehelerinde (9)hesâblarımız ruiyyet olunduk da re's-i mâl ifrâz olunup on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ziyâde kalmağın aslı mâl olan yirmi bin (10)guruş ile hâsıl olan on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ribh ve ticâretin nısfı olan beş bin yedi yüz seksen dört guruş ki cem'ân (11)yirmi beş bin yedi yüz seksen dört guruşu müteveffâ-yı merkûmun Tahir'e vâris ma'rûf ve mu'arrefesi olmamağla tereke-i kahiresine (12)müvekkil-i mûma-ieyh Efendi bi'l-emâne vaz'-ı yed etmekle meblağ-ı mezbûru müvekkilime izâfetle vekîl-i merkûmdan talep ederim deyi ba'de'd-da'va ve'l-istintâk (13)merkûm İbrahim Ağa cevâbında müvekkil-i mûma-ileyhimin müteveffâ-yı merkûmun terekesine bâ-defter-i kassâm bi'l-emâne vaz-ı yedini ikrâr lâkin ber vech-i

muharrer şerîkleri (14) olup yirmi bin guruş re's-i mâl ile on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ticâret hâsıl olduğunu ba'de'l-inkâr müdde'i-i kerkûmdan ber vech-i muharrer (15) beyyine talep olunduk da her biri mahallinde lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Kansızoğlu Hacı İsmail Efendi ibn Osman ve Hacı Hüseyin (16) oğlu Seyyid Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'iisbât etmeğin mûcibiyle re's-i mâl olan meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruş ile hâsıl (17) olan fâidenin nısfı olan beş bin yedi yüz seksen dört guruşunu cem'ân yirmi beş bin yedi yüz seksen dört guruşu müdde'i-i merkûm (18) Hacı Hasan Ağa'ya müteveffâ-yı merkûmun tereke (...)sından edâ ve teslîmine müvekkil-i mûma-ieyh Efendi'ye izâfetle vekîl-i merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih (19) olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr levi'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdi aşere (20) min Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

169. Hüküm (21a-3): Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafabin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcunun Terekesinden Ömer Ağa'ya Ödenmesine Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2) Çorum Kazası ahâlisinden Ömer Ağa ibn Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'imizde Canik Sancağı mal müdürü İbrahim Halil Efendi'nin (3) vekîl-i müseccel-i şer'isi ikinci gavvâs İbrahim Ağa mahzarında şebender-i tüccâr vekîli Arif Ağa ve ashâb-ı matlûbdan Hacı Hasan Ağa ve Hacı Nuri (4) nâm kimesneler hâzır oldukları halde an asl Divriği Kazası'nda olup Medine-i mezbûrede ticâretle mukîm iken bundan (5) akdem duyûn-ı terekesinden ezyed olduğu halde fevt olan Divriğili Emir Beyoğlu Kör Mustafa bin Abdullah bin Abdurrahman (6) nâm kimesneye ribh ve ticâreti meyânemizde müşterek olmak üzere malımdan ve yedimden bi't-tarîkü'l-mezâyâ malımdan ve yedimden (7) def' ve teslîm eylemiş olduğum re's-i mal olan bir yük otuz bir bin dört yüz kırk iki guruşdan bâki on (8) on beş bin kırk üç guruş ile on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ticâretini cem'ân yirmi altı bin altı yüz on bir guruş (9) hâlâ zımmetinde kalup el-hâletü hazihi merkûm Mustafa fevt olup fesh-i akd-ı muzârebe olmağla tüccârân-ı merkûmûn (10) muvâcehelerinde sâyelerimiz ru'yet olundukda meblağ-ı mezbûr yirmi altı bin altı yüz on bir guruş müteveffâ-yı merkûmun zâhirde (11) vâris-i ma'rûf ve mu'arrefesi olmamağla tereke-i kâhiresi müvekkil-i mûmaileyh Efendi bi'l-emâne vaz'-ı yed (12) etmekle meblağ-ı mezbûru müvekkiline izâfetle vekîl-i merkûmdan talep ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûm İbrahim (13) Ağa cevâbında müvekkil-i

mûmaileyhin müteveffâ-yı merkûmun terekesinden bâ-defter-i kassâm bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr lakin ber vech-i (14)muharrer şerikleri olup bir yük otuz bir bin dört yüz kırk iki guruşdan bâki olan on beş bin (15)kırk üç guruş ile on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ticâret hâsıl olduğunu ba'de'l-inkâr müdde'i-i (16)merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olunduk da her biri mahallinde e't-tezkiyye-i şehâdetleri makbûle ola (17)Kansızoğlu Hacı İsmail Efendi ibn Osman ve Hacı Hüseyin zâde Seyyid Ağa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i (18)şer'i isbât etmeğin mûcibiyle re's-i mal olan bir yük otuz bir bin dört yüz kırk iki guruşdan bâki (19)on beş bin kırk üç guruş ile on bir bin beş yüz altmış sekiz guruş ticâretini cem'ân yirmi altı bin (20)altı yüz on bir guruşu müdde'i-i merkûm Ömer Ağa'ya müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâhiresinden edâ ve teslimine müvekkil-i mûmaileyh (21)Efendi'ye izâfetle vekil-i merkûm İbrahim Ağa'ya tenbih olduğu tescil ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 Cemâziye'l-âhir sene 74.

170. Hüküm (21b-1): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa İbn Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borçlarına Dair Kayıt

Hüve

(1)Kayseriye Kazası ahâlisinden Kozme veled-i Yorgi meclis-i şer'imizde Medine-i Samsun mahallâtından Hacı (2)Hasan Ağa ve Haçi Yuri ve Cürümlü Ömer Ağa nâm kimesneler muvacehelerinde Divriği Kazası ahâlisinden olup (3)medine-i mezbûrede ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûn-ı terekesinden ezyed olduğu halde fevt (4)olan Emir Beyoğlu Kör Mustafa ibn Abdullah bin Abdurrahman zımmetinde cihet-i karz-ı şer'îden bin yüz (5)elli guruş alacak hakkım olup istifâ-i hak etmeden fevt olmağla tereke-i kâhiresine bâ-i'lâm-ı (6)şer'i fer'leri merkûmün Hacı Hasan Ağa ve Haçi Yuri ve Ömer Ağa vaz'-ı yed etmeleriyle suâl olunup (7)müteveffâ-yı merkûmun tereke-i kâhiresi beynlerimizde ala vechi'l-(?) tevzi' ve taksîm olunup matlûbumdur (8)deyü ba'de'd-da'vâ merkûmündan gıcce's-suâl akîbü'l-ikrâr mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûru (9)müdde'i-i merkûm Kozma İle beylerinde bi't-tarîkü'l-(?) tevzi' va taksîm olmak üzere merkûmun (10)Hacı Hasan Ağa ve Haçi Yuri ve Ömer Ağa ilzâm olduğu tescil ve bi'l-iltimâs Samsun Mahkemesinde huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 14 Cemâziye'l-âhir sene 74.

171. Hüküm (21b-2): Hacı Osman Ağa'nın Kiraladığı Bostana Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâcc Ahmed Reşid Efendi ibn Osman (2)Efendi'nin sulbi sağır oğulları Mehmed Azmi ve Ahmed Şakir ve Mahmud Naim nâm sağırlerin bâ hüccet-i şerîyye vasi-i mansûbeleri (3)ceddeleri Hatice bint-i Ömer Efendi nâm Hatun'un vekîl-i müseccel-i şer'îsi es-Seyyid Tahsin Efendi ibn Osman Efendi (4)meclis-i şer'-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iş bu bâ'isetü'l-kitâb Hacı Abdurrahman Ağa ibn Mehmed nâm kimesne (5)mahzarında siğâr-ı merkûmûnun mahalle-i mezbûre câmi'-i şerfinin imâmet ve hitâbet cihetlerine meşrûta (6)Orta Tabya civarında bâ-tescîl-i şer'î ashâb-ı hayrın vakfi olup galesine mutasarrıf oldukları bir taraftan (7)kebîr vakf bostanlık ve bir taraftan saz ve bir taraftan Gürze Ahmed bostanı ve bir taraftan leb-i derya ile (8)mahdûd bir kıt'a bostanı târih-i kitâbdan üç sene tamamına değin bostan-ı mahdûd-ı mezkûrun lede'l-müzâyede (9)rağebât-ı nâs inkitâ'ında ecr-i misli olan yedi yüz guruş ücret ile veklet-i mahkeme hasebiyle mezbûr (10)Hacı Abdurrahman Ağa'ya icâr ve teslîm eylediğimde ol-dahî ber vech-i muharrer isticâr ve teslîm ve kabûl eyledikten sonra (11)ücret-i mezkûr yedi yüz guruşu merkûm Hacı Abdurrahman Ağa yedinden sene be sene vekâletim hasebiyle ahz (12)olunmasını beynlerimizde mukâvele ettik dedikde gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ vaka' bi't-talep ketb ve imlâ olundu. Fî 14 Cemâziye'l-âhir sene 74.

Şuhûdü'l-hâl

-Paza Cami'-i Şerifi imamı Hüseyin Efendi

-ve Karındaşı Ahmed Efendi

-ve Paltok Mustafa

-ve Muhzır Hafız İsmail Efendi

-ve gayrihüm.

172. Hüküm (21b-3): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcuna Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde mütemekkin Haçi Yuri veled-i Save nâm kimesne meclis-i şer'imizde Ankara Kazası'na mülhak Çamardı Karyesi'nde (3)mütemekkin yine Kalos veled-i Todor muvâcehesinde an aslı Divriği Kazası ahâlisinden olup Medine-i mezbûrede ticâretle sâkin iken bundan akdem fevt (4)olan Emir Beyoğlu Kör Mustafa bin Abdullah bin Abdurrahman'ın Medine-i mezbûre

kurrâsından Beypınarı Karyesi'nde Laz Süleyman zımmetinde (5)altı yüz on beş guruş ve Yakuboğlu Abdulkadir zımmetinde iki yüz yirmi beş guruş ve Molla Mehmed bin Süleyman zımmetinde üç yüz altmış guruş ki cem'ân (6)bin iki yüz guruş alacağını edâsına merkûm Tepe Kalos kefi'l-i bi'l-mâl olup müteveffâ-yı merkûm Kör Mustafa meblağ-ı mezbûru ahz etmedin duyûn-ı (7)terekesinden ezber olduğu halde fevt olmağla tereke-i müteveffâ-yı merkûm iş bu yedimde olan i'lâm-ı şer'iyye mantûkınca on beş bin altı yüz elli dokuz (8)guruş alacağım mukbili bana havâle olmağla meblağ-ı mezbûru merkûm Tepe Kalos nâm kimesneden talep ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintk merkûm Tepe Kalos (9)medyûn-ı merkûmuna ber-vech-i muharrer kefil olduğunu ikrâr lakın meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruşu müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayatında tamamen edâ ve teslim edüp (10)yedinden bir kıt'a ilmuhaber dahî etmişdim deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr vâfi'-i merkûmdan ber-vech-i muharrer vafi'-i meşrûhasına mutâbık beyyine talep olunduk da (11)lede't-tezkiye şehdetleri makbûle olan Kozma veled-i Yorgi ve Kozucuoğlu Vasil veled-i Yasef nâm kimesneler şehdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i (12)isbât etmeğin mûcibiyle müdde'i-i merkûm Haçi Yuri cihet-i kefâletten bin iki yüz guruş mutâlebesiyle merkûm Tepe Kalos bî-vech-i şer'-i mu'ârâzadan (13)men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.bâki el-emrû'l-levü'l-lem.fi'l-yevmi'r-râbi' aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

173. Hüküm (21b-4): Vefat Eden Emir Beyoğlu Kör Mustafa Bin Abdullah Bin Abdurrahman'ın Borcuna Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl Sivas Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da ticâretle mukîm Mustafa Efendî nâm kimesne huzûr-ı şer'de Medine-i mezbûre mahallâtından Sa'di (3)Bey Mahallesi'nde Hacı Hasan Ağa ve Haçi Yuri ve Çorumlu Ömer Ağa nâm kimesneler muvâcehelerinde Divriği Kazası ahâlisinden olup Medine-i mezbûrede (4)ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûn-ı terakesinden ezber olduğu halde fevt olan Emir Beyoğlu Kör Mustafa bin Abdullah bin Abdurrahman zımmetinde (5)cihet-i karz-ı şer'iden üç bin guruş alacağı hakkım olup istifâ-i hak etmeden fevt olmağla tereke-i kâhiresine bâ-i'lâm-ı şer'i azîmleri merkûmûn (6)Hacı Hasan Ağa ve Haçi Yuri ve Ömer Ağa vaz'-ı yed etmeleriyle suâl olunup müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i kâhiresi beynlerimizde ala vechi'l-grâme tevzi' ve taksîm (7)olunmak matlûbumdur deyü ba'de'd-da'va merkûmûndan gıbbe's-suâl cevaplarında tereke-i müteveffâ-yı mezbûra i'lâm-ı şer'i vaz'-ı yedlerini ikrâra lâkin müdde'i-i merkûmun (8)üç bin guruş alacağı olduğunu inkâr

etmeleriyle müdde'i-i merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olunduk da her biri mahallinde lede't-tezkiye makbûlü'ş-(9)şehâde idükleri ihbâr olunan Dedezâde Mehmed Ağa ve Kazar Hafız Süleyman bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin (10)mûcibiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûru müdde'i-i merkûm Mustafa Efendi ile beynlerinde bi't-tarîkü'l-grame tevzi' ve taksîm olunmak üzere merkûmûn Hacı Hasan Ağa ve (11)Haçi Yuri ve Ömer Ağa'ya tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki el-emri'llevi'lemr. Hurrîre fi'l-yevmi' (12)ü'l-hâmis aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

174. Hüküm (22a-1): Emine Bint-i Ali'nin Hanife Bint-i Ömer İle Sulhuna Dair

Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsuna mülhak Erim Kazası kurrâsından Sungurlu Karyesi'nde sâkin hasbeten arzihâl Emine bint-i Ali nâm Hatun tarafından zikri câi (3)da'vâya ve lede'l-hâce sulh ve ibrâya vekâleti Yamanlu Karyesi sâkinlerinden Molla Ömer bin Ali ve Dervişoğlu Ali bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit (4)ve sübût vekâlete hükm-i şer'î lâhık olan müvekkile-i mezbûrenin kebîre kızı ma'rifeti'z-zât Şerife bint-i Hüseyin nâm Hatun meclis-i şer'imizde Has (5)Bahçe Karyesi'nde sâkine ma'rifetü'z-zât Hanife bint-i Ömer nâm Hatun muvâcehesinde derûn-ı arzihâlde mezkûr-ı l-ism mezbûre Hanife'nin zevci Ahmed (6)bin Mehmed hâzır olduğu halde mezbûr Hanife'nin on yedi seneden berü bâ tapu tasarrufunda olan Halvaçlı Karyesi'nde vâki' Kelâvelmülk dimekle (7) arîf bir taraftan Hanbe Ali oğlu Mehmed ve bir taraftan Değirmencioğlu Mehmed Mehmed ve bir taraftan Osman oğlu Ali tarlaları ve bir taraftan cadde ile (8)mahdûd tahminen iki kabak tohum istivâb eder tarla derûnunda meyve eşcârları müvekkilem mezbûreye babası müteveffâ Ali'den intikâl (9)etmiş idi deyü bi'l-vekâle tasaddi eyledim ve avâmdan bâ-tavassut muslihîn min da'vâ-yı mezkûremden iki yüz guruş semen medfu' ve makbûlüne (10)salah olup husûs-ı mezbûreye müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre Hanife'nin zımmetini ibrâ ve ıskât ettim deyü müdde'i-i mezbûre (11)Şerife'nin kelimât-ı meşrûhasını mezbûre Hanife tasdîk ve ibrâ-yı mezburu kabul eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden (12)huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emrû limen lehü'l-emr. Fî'lyevmi's-sâbi' aşere min Cemâziye'lâhir sene erba' ve tis'în ve mieteyn ve elf.

175. Hüküm (22a-2): Papasoğlu Kanti Veled-i Yani İle Papas Yovan Veled-i Berasti Muvâcehesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Ali Bey Karyesi'nde mütemekkin sâhib-i arzihâl Papasoğlu Kanti veled-i Yani nâm kimesne meclîs-i şer'ide Çınarağalı Karyesi'nde Papas (3)Yovan veled-i Berasti muvâcehesinde merkûm Papas Yovan zımmetinde cihet-i karz-ı şer'iden bâ-temessük üç bin guruş alacak hakkım olmağla hâlâ talep ederim (4)deyü ba'de'd-da'va ve'l-ikrâr mücebince meblağ-ı mezbûr üç bin guruşun müdde'i-i merkûm Haniye(?) edâsıyla mezbûr Papas Yovan ilzâm olunduğu tescîl (5)ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr levi'l-emr fi'l-yevmi's-sâbi' aşere min Cemâziye'l-âhir sene erba' (6)ve seb'in ve mieteyn ve elf.

176. Hüküm (22a-3): Hacı İdris ve Molla Ömer'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun'a mülhak Çarşamba Kasabası kurrâsından Yamanlu Karyesi sâkinlerinden sâhib-i arzihâl (3)el-Hâcc İdris bin Hasan nâm kimesnenin karye-i mezbûre ahâlisinden derûn-ı arzihâlde mezkûrû'l-ism (4)Molla Ömer bin Ali nâm kimesne ile camus eniği da'vâlarını târih-i i'lâmdan on sekiz gün mukaddem (5)kasaba-i mezbûr mahkemesinde bir def'a şer'le mürâfa'a ve fasl olunduğu müdde'i-i alyeh Molla Ömer yedinde bulunan (6)i'lâm-ı şer'iyenin mazmûnunu merkûm Hacı İdris mukarrer ve mu'teber olmağla bi't-tekrâr camus (7)eniği da'vâsı bî-vech-i şer'i olduğu merkûm Hacı İdris'e tefhim ve merkûm Molla Ömer'e mu'ârazadan (8)men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 18 Cemâziye'l-âhir sene 74.

177. Hüküm (22a-4): Şeyh Hamza Zaviyesi Vakfının Zaviyedârlığına Dair Kayıt

(1)Der devlet-i mekîne arz-ı dâ'i-i keminelidir ki nezâret-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülükâne mülhak evkâfdan (2)Samsun Kazası'nda vâki' Şeyh Hamza Zaviyesi Vakfi'ndan almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile zâviyedârlık cihetine (3)bâ berât-ı şerîf-i âli-şân mutasarrıf olan Seyyid Ahmed Ras ibn Osman Halife vefât edüp(4)zâviye-i mezbûre mahlûl ve hıdmet-i lâzimesi mu'attal kalmağla vakf-ı mezbûrun derdest sicillâtta mukayyed (5)vakfîyesi olmayub kadîmden berü gale-i vakf-ı mezbûrun vazîfe-i mu'ayyene olan sülûsândan bâki sülûsü Anide(6)ve Rodaya it'âm-ı ta'âm olunup fi'l-

vâki te'âmül-i kadîm bu veche câri olageldiği ehl-i vukûfdan müslimîn (7)ihbâriyle mütehakkik ve mütebeyyîn olamağla vakf-ı mezburun yetmiş iki senesine değin muhâsebesi ru'yet (8)olunup müstekilânı dah kurrâ ve mezâri'den ibâret olmağla hâsilâtı mal sandığından tevkîf (9)olunmuş ve zâviyedâr müteveffâ-yı mezbûrun sulbi sağır oğulları olup kaza-i mezbûr mahalltından Zincirli (10)Mahallesi'ndeüçüncü hânenin üçüncü numarasında sekiz yaşında Mehmed Azmi dördüncü numarasında dört (11)yaşında Mahmud Naim ve beşinci numarasında altı yaşında Ahmed Şakir mukayyed bulunmuş olmağla sağîrûn-ı (12)mezbûrûn hizmet-i zâviye-i mezkûreyi edâya kesb-i liyâkat edince kaza-i mezbûr mahallâtında Sa'di (13)Bey Mahallesi'nin ikinci hanesinin ikinci numarasında hîn-i tahrîr-i nüfûsda yirmi iki el-hâleti hazîhi (14)otuz iki yaşında mukayyed olup isnân-ı askeriyeyi mütecâviz idüğü inde'sş-şer' ve'l-meclis zâhir (15)ve hizmet-i mezkûreyi edâya muktedir olduğu bâhir ve sağîrûn-ı mezbûrunların (...) babaları olan (16)iş bu râfi'-i refi'a-i ubûdiyyet es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi ibn Osman Efendi siğâr-ı merkûmun taraflarından (17)zâviye-i mezkûrenin hizmet-i Lazimesini bi'l-niyâbe edâ etmek üzere siğâr-ı mezbûrûn Mehmed Azmi ve Mahmud (18)Naim ve Ahmed Şakir nâm halîfelere zâviyedârlık-ı mezkûru vâzîfe-i mezkûresiyle tevcîh ve yedlerine berât-ı şerîf-i (19)âli-şân sadaka ve ihsân buyurulmak rızâsıyla evvelki vâki'ü'l-hâl bi'l-iltimâs der-devlet-i medâra arz (20)ve i'lâm olundu. fi 15 Cemâziye'l-âhir sene 74.

178. Hüküm (22a-5): Mevlânâ Es-Seyyîd Mustafa Efendi ve Eş-Şeyh Abdulgariz Efendi ve Müftü Süleyman Efendi'ye Maaş Tayinine Dair Kayıt

(1)(...)Çarşamba'da şeri'at-ı ne'bimiz Hocasâde ma'rifetli Mevlana es-Seyyid Mustafa Efendi kâmyâb (2)gıbbe't-teminü'l-vâfiye inhâ olunur ki iş bu bin iki yüz yetmiş dört senesi mâh-ı Cemâziye'l-âhir guresinden bi'l-i'tibâr (3)Erim ma'a Ökse ve Ayvacık mahkemesi hâsilâtından şehriye yüz guruş hulefâ-i halîdiyede Çarşamba'da (4)mesned-nişîn irşd olan reşâdetlü eş-Şeyh Abdulgariz Efendi ve şehriye yüz guruşu dahi hâlâ kaza-i (5)mezkûr müfti-i kaza fakahetlü müftü Süleyman Efendi'ye tarafımızdan ma'aş ta'yîn ve tahsîs olunmuşdur ve bundan (6)böyle ber minvâl-i muharrer efendi-i mûmaileyhânın ma'aş-ı mahsusalarını hâsilât-ı mezkûreden mah be mah i'tâ (7)eylemeniz ihlâf-ı kiramın dahi ma'aşeyn-i mezkûrin-i mûmaileyhâ efendilere kemâ fi's-sâbık i'tâ buyurmaları (8)hasbî niyâz-ı minderim olduğundan iş bu mürâselemizi sicil-i mahkeme ile kaza-i mezbûr meclis-i cedîdesine kayd (9)olunması için iş bu mürâsele-i mahsûsa cenâb-ı şerîfinize nasb ve i'tâ kılındı ve i'lâm. Fî 17 Cemâziye'l-âhir sene 74.

179. Hüküm (22b-1): Avrupa, Acem ve Hindistan Ticaretlerinin Usûlüne Dair

Kayıt

(1)Kıdveti'l-nüvvâb ve'l-müteşerri'în Samsun'a tâbi' Mevlana zîde ilmuhu tevk'i-i refi'-i hümayûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki beren ve bahren (2)Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti etmek üzere âsitâne-i sa'âdet-âşiyâna Cidde ve memâlik-i mahrûsemden Şam (3)ve Halep ve İzmir ve sâir mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde ehl-i islâm ticâretin usûl-i ticâretleri taht-ı (4)rabta ve nizâma idhal olunmak üzere içlerinden bir nefer şebender ve iki nefer muhtâr nasb ve ta'yîn kılınarak (5)o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr ve havahiş ve arzu eden ehl-i islâm (6)ticâri berâtlarına şerâit-i imtiyâziyye derciyle başka başka berât ve ikişer nefer hıdmetkârlarına evâmir-i şerîfem (7)i'tâ olunması mü'esses olan nizâmî muktezâsından olmakdan nâşi beratlı ehl-i islâm Hayriye ticâretinden (8)dersa'âdetimde Eminönü'nde sâkin Trabzonî Hacı Hüseyin Kamil veled-i Tosun Hasan nâm Tahir Ali oğlu (9)Ömer nâm bir neferi hıdmetinde istihdâm eylemek ve umûr-ı ticâretini ru'yet zımnında Samsun'da ikâme (10)ettirmek üzere ber müceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmenin şebender ve muhtârları (11)memhûr arzihâlleriyle istid'â eyledikleri ticâret nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve ebnâ olunmuş (12)ve divân-ı hümayûnumda mahfûz nişân kaydına mürâca'at olunduk da tâcir-i merkûm yedine iş bu (13)sene-i mübârekü'l-hayr Saferü'l-hayrında mufassal ve meşrû' ticâret berâtı i'tâ olduğu (14)mestûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmaileyhsin hıdnetkâr-ı merkûm Alioğlu (15)Ömer tâcir-i merkûmun hıdmerinde olarak Samsun'da mukîm ve umûr-ı ticâretle meşğûl (16)oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrun mutazammın olduğu imtiyâzâta bey'e nâib olup (17)terk-i hıdmet olduğu halde iş bu emr-i şerîfim yedinden nez' ve baltada hıfz (18)kılınmak ve ber müceb-i şurût nizâm-ı zâbitân taraflarından tekâlif-i örfiye ve nezâl (19)ve avâriz ve kasabaya akçesi ve âher günâ mutâlebâtı zalemiye ile ta'addi (20)ve rencide olmayup her halde himâyet ve hıyânet bâbında sâdır olan (21)iş bu fermân-ı âlişânımın mazmûn-ı münîfi üzere amel ve hareket (22)eyleyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın (23)tahriren fî evâhir-i şehri Saferü'l-hayr sene erba' ve seb'în (24)ve mieteyn ve elf Kostantiniyye-i kayd şod. fî 18 Cemâziye'l-âhir sene 74.

(Mazmûnu lede'l-huyût kayd olunmuşdur)

180. Hüküm (22b-2): Hacı İdris Bin Hasan ve Molla Ömer Bin Ali

Muvacehesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun'a muzâfa Erim Kazası'na tâbi' Basnu Karyesi ahâlisinden Hacı İdris bin Hasan nâm kimesne Çarşamba'da müdir konağında akd olunan (3)meclis-i şer' de yine karye-i mezkûre ahâlisinden Molla Ömer bin Ali muvâcehesinde merkûm Ömer târih-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem malak camus hayvanlarından (4)bir re's camus hayvanını iki yüz elli guruşa bana bey' ve teslîm ve ben dahî iştirâ ve teslîm ve kabûl ve semeni olan meblağ-ı mezkûru merkûm Ömer'a kâmilen (5)edâ ve teslîm edüp sinîn-i mezbûreden berü camus-ı mezkûr benim mülk-i müşterâm iken merkûm Ömer bey'ine nâdim olarak şimdi camus-ı (6)mezkûru (...) itlâf etmiş olduğundan camus-ı mezkûrun yevm-i telefde olan tamam kıymetini merkûmdan ahz ve bana teslîmiyle camus-ı (7)mezkûrun doğmayanı palazlu bir re's camus düğemi ahz etmiş olduğundan mezkûr dügeyi dahî bana teslîmine tenbih olunmak matlûbumdur deyü (8)ba'de'd-da'va ve'l-istintâk cevabında fi'l-vâki' camus-ı mezkûru târih-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem iki yüz elli guruşa merkûm Hacı İdris'e (9)bey' ve teslîm ve merkûm dahî iştirâ ve teslîm etmiş ise de camus-ı mezkûr susuzdur diyerek altı mah mürûrunda merkûm Hacı (10)İdris şirâsına nâdim olup ifâle-i murâd eylediğinde ben dahî bey'-i mezkûru ifâle-i sahîha-i şer' iye ile ifâle edüp batnimizde akd-ı fesih (11)eylediğimizden sonra semen ve bu makhbûzum olan meblağ-ı mezkûr iki yüz elli guruşu merkûm Hacı İdris'e teslîm ve merkûm Hacı İdris dahî (12)camus-ı mezkûru bana teslîm eyledi dahî bir buçuk mah mukaddem camus-ı mezkûru ahire bey'-i murâd ettiğimde sana iki yüz guruş vereyim de (13)yine bana bey' eyle deyü şirâya tâlib olmuş idi ol-vechle ben dahî icâb-ı şer' isinin icrâsı matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va ve'l-inkâr (14)midde'i-i aleyye merkûm Ömer'den ber vech-i muharrer iddi'âsına muvâfık beyyine taleb olunduk da udûl-i uhrâ ricâl-i müslimînden olup karye-i mezkûr ahâlisinden (15)şifâh-ı sahîhü'l-kelimâtan Salih bin Halil ve Mehmed bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim ve Hacı Osman bin Salih ve Molla Halil bin Ömer ve İsmail bin Mehmed ve Mehmed bin (16)Emin nâm kimesneler meclis-i şer'e hâzirîn olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka camus-ı mezkûru târih-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem (17)merkûm Molla Ömer müdde'i-i merkûma iki yüz elli guruşa bey' ve teslîm ve müdde'i-i merkûm dahî iştirâ ve teslîm edüp altı mah mürûrunda merkûm Hacı (18)İdris şirâsına nâdim oalarak ifâle-i murâd eylediğinde merkûm Ömer dahî bey'-i mezkûru ifâle-i sahîh-i şer' iye ile ifâle edüp beynlerinde (19)olan akdi fesh

eylediklerinden sonra semen ve bu makbûzu olan meblağ-ı mezkûr iki yüz elli guruşu merkûm Hacı İdris'e teslim (20)ve merkûm Hacı İdris dahî camus-ı mezkûru merkûm Ömer'e teslim eylediğine ve bir buçuk mah mukaddem müdde'i Hacı İdris camus-ı (21)mezkûru merkûmdan şirâyâ tâlip olduğuna bâ-şöhret ve't-tevâtür edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde iktizâsı cânib-i (22)şer'î şerîfden lede'l-istiğnâu'l-ifâline refî'ü'l-bey' fisâra (...)talâk ma'a el-nikâh (...)el'ş-şirâikrârına ba-mülk (23) (...) (24)nukûl-ı sarihleriyle merkûmların şehâdetlerine binâen müdde'i-i merkûm Hacı İdris'in camus-ı mezkûr ile dügeye müte'allika etmiş (24)olduğu da'vâsı bi-vech olup camus-ı mezkûr ile düge-i sâbıkı misillü müdde'i-i aleyh merkûm Molla Ömer'in mülk-i hayvanları (25)olduğuna tenbîh-i şer'î olunduğu Çarşamba mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Cemâziye'l-evvel sene 74. Nâib-i Çarşamba es-Seyyid Mustafa Esad.

181. Hüküm (23a-1): Hüseyin Bin Mustafa İle Müfid Bezirgan'ın Aralarındaki Alış Verişe Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Bazar Mahallesi'nde sâkin Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mecsli-i şer'îde (...) babasın Şekerci (3)Molla İsmail bin Hayrullah mahzarında merkûm Molla İsmail'in gâib anü'l-meclis Timurcuoğlu Müfid Bazirgân'a bin (4)yüz guruş duyûnu olup merkûm Müfid Bazirgân'a bin yüz guruşunu şeker yapup ücretimi merkûmun (5)emriyle duyûnuna mahsûb edüp duyûndan mâ'ada yetmiş guruşu ceyb-i behâsından ve iki yüz yirmi beş guruşu (6)kâm behâsından cem'ânbin bin üç yüz doksan beş guruş hâlâ zımmetinde olmakla taleb ederim deyü ba'de'l-da'va (7)ve'l-istintâk merkûm Molla İsmail cevâbında müdde'i-i merkûm ile beylerimizde sâyelerimiz olup ru'iyet eylediğimizde müdde'i-i (8)merkûmun zımmetinde ol-kadar alacak hakkım zuhûr etmekle meblağ-ı mezbûr bin üç yüz doksan beş guruş mahsûben (9)eylediğimizden sonra husûs-ı mezbûre muta'allika müdde'i-i merkûm zımmetini ibrâ dahî etmiş idi deyü ba'de'ldef' ve'l-inkâr (10)râfi'-i merkûmdan ber vech-i muharrer beyyine talep olunduk da lede't-tezkîye şehâdetleri makbûle olan Tahir Usta (11)ibn Mehmed ve Ekmekçi Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcibiyle müdde'i-i merkûm (12)Hüseyin bin üç yüz doksan guruş mutâlebesiyle bi-vech-i şer'î merkûm Molla İsmail mu'ârazadan men' olunduğu (13)bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm fî 19 Cemziye'l-âhir sene 74.

182. Hüküm (23a-2): Esbak Gümüşhane Naibi Hacı Halil Efendi'nin Oğullarına Hibe Etmiş Olduğu Mülk Menzilinın Senedi Kaydır.

(1)Bâdi-i sened oldur ki

(2)Medine-i Samsun'da Sa'di Bey Mahallesi'nde vâki' akd-ı ati'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik (3)olup bir taraftan Kahveci Mehmed'in menzili ve bir taraftan Esiroğlu Derviş Mehmed'in menzili ve bir taraftan Famaloslu Ahmed (4)Efendi'nin menzili ve bir taraftan şıraen mâlik mâlik olduğum mülk menzilin saçaklığına müntehi iş bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd (5)ve mümtâz olan üç aded oda ve bir aded kilâr ve ma' sûk-ı dabhâne ve ma' fırın-ı ve aşığıda bir aded oda (6)ve bir ahur ve çeşmeyi müştemil bir bâb mülk menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-mürâfık tarafından (7)îcâb ve kabûlü hâvi şurt-ı müfside ve muvâfık ve mu'ârazadan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile on beş bin (8)guruş iş bu bâ'isü'l-sened sulbi kebîr oğlum Hüseyin Rüşdü ve sulb-i sağır oğlum Mustafa Efendi'lere bey' ve temlik (9)ve mahallinde kabzı tasallit eylediğimde mûmaileyh sulb-i kebîr oğlum Hüseyin Rüşdü Efendi ber vech-i muharrer iştirâ ve temlik (10)ve tasallut ve kabûl edüp ve yine sulb-i sağır oğlum Mustafa Vasfi Efendi tarafından tarafından dahî ber vech-i muharrer meclis-i bey'de (11)velâyetim hasebiyle kabul eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on beş bin guruş müşteri-i mûmaileyh (12)sulb-i sahîh oğullarım Hüseyin Rüşdü Efendi ve Mustafa Vasfi Efendilere yine meclis-i bey'de hibe-i sahîh-i şer'îye ile (13)hibe ve temlik ve eşhâd eylediğimde fi ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ve semeni olan meblağ-ı ma'lûme ki on beş bin (14)guruşda asla ve kat'â benim müdahalem yoktur mûmaileyh sulb-i sahîh oğullarım Hüseyin Rüşdü ve Mustafa Efendiler'in (15)mülk-i müşterâ-yı sahîh ve hakk-ı harîmleridir ve semeni olan meblağ-ı ma'lûme dahî mülk-i mevsûbeleri olmuştur (16)benim bir vecihle alâkam kalmamıştır keyfe mâ-yeşâ ve (...) mutasarrıf olmaları için iş bu sened-i şer'î (17)kendü tatbık mührüm ile temhîr ve hatem ile tahrir olunup ve yedlerine sened-i mezkûr verip mâ vaka' bi'l-infâ ketb (18)olunup hîn-i hâcette ibrâz kılınup ma'mûlün bih kılınma ve's-selâm f gurre-i Muharrem sene 74. Halil Sıdkı.

Şuhûdü'lhâl

-Arzzâde-i Esbak Makani Mehmed efendi

-ve Çarşı Cami'-i Şerîfi müderrisi Mehmed Efendi

-ve el-arîf Piremadi Hacı İmamzâde

-ve mu'allim-i inzıbât müddetlü Sadullah Efendi

-ve muvakkafat es-Seyyid Mustafa Zühdü Efendi
-ve Samsun mahkemesi ser kâtibi Ahmed Rüşdü Efendi
-ve Kâtib Hasan Tahsin Efendi
-ve Kâtib Sa'di Efendi
(Şuhûdü'l-bâlâda muharrer kesânlar idüğü)

183. Hüküm (23a-3): Bey' (Satış) Hücceti

(1)Bâdi-i sened oldur ki

(2)Medine-i Samsun'da Sa'di Bey Mahallesi'nde vâki' akd-ı atı'z-zikrin sudûruna değin şirâ-i mülk olup silk-i mülk-i sahîhimde (3)münselik olup iki taraftan tarik-i âmm ve bir taraftan Hacı Ömer menzili ve bir taraftan sulb-i sağır oğullarım Hüseyin Rüşdü ve Mustafa Vasfî (4)Efendi'lerin mülk-i müşterâları olan mülk menzilleri iş bu hudûd-ı erba' ile mahdûd ve mümtâz olan şirâen mâlik olduğumuz müşref (5)harab mülk menzilini bir aded oda ve bir aded inşâ olacak oda yerini ma'a sofa ve tahtında ahur ile ve odunhâne ve önünde arsa-i (6)cezâyesini müştemil bir bâb mülk menzilimi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-mürâfa'a tarafeynden icâb ve kabûlü hâvi (7)şurût-ı müfside ve muvâza'a ve mu'ârazadan âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile altı bin guruşa iş bu bâ'isü'l-sened (8)sulb-i sağır oğlum Ahmed İsmet Efendi'ye ve vâlidesi zevcem ismetlü Hacı Emine Hanım bint-i Hacı Mustafa nâm kimesnelere (9)bey' ve temlik ve mahallinde kabz-ı teslît eylediğimde ve mûmaileyhâ zevcem Hacı Emine Hanım ber vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslît (10)ve kabûl edüp sulb-i sağır oğlum Ahmed İsmet Efendi tarafından dahî ber vech-i muharrer meclis-i bey'ide velâyetim hasebiyle kabûl eyledikten sonra (11)semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin guruşa müşteri-i mûmaileyh sulb-i sağır oğlum Ahmed İsmet Efendi'ye ve mûmaileyhâ zevcem Hacı (12)Emine Hanım'a tenbih-i sahîh-i şer' ile tenbih ve temlik ve iştihâz eyledim fimâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûre ve semeni olan meblağ-ı (13)ma'kûme ki altı bin guruşda asla ve kat'â benim alâkam ve müdahalem yoktur sâlifü'z-zikr hudûdları ile mahdûd ve mümtâz olan (14)menzil-i mûmaileyh sulb-i sağır oğlum Ahmed İsmet Efendi'ye ve zevcek Hacı Emine Hanım'ın mülk-i müşterâ-yı sahîh ve hak-ı harîmîleridir (15)ve semeni olan meblağ-ı ma'lûme dahî mülk-i mevhubeleridir keyfe mâ yeşâ ve hasbimâ (...) mutasarrıf ve mutasarrıfe olmaları için devletlü (16)(silik) hakk-ı şer' i kendi tatbîk mührüm ile temhîr ve hatem ile tahrîr ve yedlerine verilüp m vaka' bi'l-ifâ ketb olundu (17)hîn-i hâcette ibrz kılınup ma'mûlün bih kılına ve's-selâm. Fî güre-i Muharrem sene 74.

184. Hüküm (23b-1): Kostanti Veled-i Seraş Veled-i Ata Bey'in Terekesine Dair

Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde fasl u (...) taraf-ı şer'-i enverden bi'l-iltimâs irsâl olunan Katib Mevlana es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi ibn Osman (2)Efendi Medine-i Samsun'a mülhak Çarşamba Kasabasına varup müdür konağında akd-ı meclis-i şer'-i âli İnegölü an asl Taşâbâd Kazası'nda olup kasaba-i mezbûrda mütemekkin (3)iken bundan akdem fevt olan Kostanti veled-i Seraş veled-i Ata Bey vâriselerinden sâhib-i arzihâl li-ebeveyn kız karındaşı Marye ve Ebovi er-karındaşı Hralanbo'nun (4)vekîl sebt-i şer'ileri (...) Anderye Mahallesi'nde mütemekkin Bazimioğlu Ananiye veled-i Sava nâm kimesne meclîs-i ma'kûd-ı mezkûrda zikr-i câi menzil ve havluya vaz'-ı yedleri (5)tenbih ile mutahakkik olan müteveffâ-yı merkûmun zevce-i mekuhe-i metrûkesi Marye bint-i Todor ve kasaba-i mezbûrda mütemekkin Rum kilisesi ve mektebi mu'allimi Yasef veled-i (6)Dimek nâm kimesneler muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edüp müvekkillerimin mevrûseleri müteveffâ-yı merkûm Kostanti'nin yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefât sekiz sehm i'tibâriyle (7)beş sehm müvekkillere isâbet eden kasaba-i mezkûrun Sungurlu Mahallesi'nde vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-cirân fevkâni bir bâb menzil ma' havludan müvekkillerimin (8)beş sehm hisse-i irsiyelerini bi'l-vekâle talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûmân Yasef ve Marye'den her biri Menzil ve havluya vaz'-ı yedlerini ifrâz lâkin (9)müteveffâ-yı merkûm Kostanti hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve cemşide vefâtından sekiz gün mukaddem menzil ve havlunun selâsesini müteveli yediyle îcâr olunup (10)kilise ve mekteb ta'amiyesine vakf edüp ve sülûs-i bâkisini zevce-i mezbûre ba'de'l-nihâye bana satıp ve her birinin beynlerine alâmet-i fâsıla nasb ve ta'yîn (11)ve teslîm etmekle ol-vechle vaz'-ı yed ederiz deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr vâkî'ân-ı merkûmândan ber vech- muharrer def'-i meşrûhalarına mutâbık beyyine talep olunduk da (12)kasaba-i mezbûr ahâlileri ve mütemekkinlerinden lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Asnori veled-i Kostanti ve Haçi Hralanbo veled-i Anaştas ve Kozma veled-i Zenceri (13)ve Girmen veled-i İlye ve sâir cem'-i gaffî şehâdetleri bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i isbât edüp mûcibiyle müdde'i-i vekîl-i merkûm Ananiye'nin menzil ve havluların (14)beş sehm mutâlebesi müvekkillerin izâfetle merkûmun üzerine bi-vech-i şer'i mu'ârazadan men' olduğu Mevlana-i mûmaileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve ma'ân (15)mürsel-i ifâde-i şer'le meclis-i şer'a gelüp alâ vukû' inhâ ve takrîr eylediği bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 15 Cemâziye'l-âhir sene 74.

185. Hüküm (23b-2): Ayşe Bint-i Mehmed'in Tasarrufunda Bulunan Tarlaların Muaccelerine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Körtük Karyesi'nde sâkine Ayşe bint-i Mehmed tarafından vekâleti İbrahim bin Mahmud ve Mustafa bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit (3)ve sübût vekâletine hükmi-şer'i lâhık olan müvekkile-i mezbûrenin kayın babası sâhib-i arzihâl Hacı Dizdaroğlu Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'imimizde Sa'di Bey (4)Evkâf mütevellisi vekil Şerif Salih Efendi mahzârında evkâf müdürü vekili hâzır olduğu halde müvekkilemin karye-i mezbûrede sâkine iken bundan akdem bilâ veled (5)fevt olan li-ebeveyn kız karındaşı Akgül nâm müteveffiyenin vakf-ı şerif arazisinden bi't-tevâbi' mutasarrıfe olduğu ma'lûmeti'l-hudûd üç kıt'a tarlaların mu'acceleri (6)bî-garez ehl-i vukûf takdiriyle müvekkileme misli-i tapu ile tefvîz olunmak matlûbumdur dedik de tarhâ-i mezbûrelerin rençberi bulunan cemm-i gafîr takdîriyle tarhâ-i (7)mezbûrelere bin yedi yüz elli guruş bedel-i mu'acili olduğu haber vermeleriyle müteveli vekil-i mûmaileyhe tarlahâ-yı mezbûreleri mezbûreye bedel-i mezbûrun yedi yüz elli guruş (8)bedel-i mu'acceleyle tefvîz edildiğini bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki el-emr-i limen lehi'l-emr.tahrîren fi'l-yevmir'-râbi' min şehr-i Cemâziye'l-âhir sene (9)erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

186. Hüküm (23b-3): Laz İbrahim Bin Osman'ın Korkor Veled-i Simon'dan Alacağına Dair Kayıt

(1)An asl Atina Kazası'ndan olup Medine-i Samsun kurrâsından Özkor Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem velâyet tarafına azîmet eden Laz İbrahim bin Osman tarafından ve (2)vekâleti Hasan Ağa ibn Osman ve Kalemcioğlu Hasan bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükmi-şer'i lâhık olan Laz Kasım bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'imizde (3)Kayseriyeli Korkor veled-i Simon mahzârında merkûm Korkor zımmetinde müvekkilemin bâ tahvîl iki bin guruş duhan semeni alacak hakkı olup hâlâ zımmetinde bi'l-vekâle (4)talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-ikrâr mücebince meblağ-ı mezbûr iki bin guruşu müdde'i-i vekil-i merkûm Kasım'a edâ ve teslîme merkûm Korkor ilzâm olduğu bi'l-iltimâs (5)huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki el-emr-i levi'l-emr.fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

187. Hüküm (23b-4): Hafız İsmail Bin Mehmed'in Vefat Eden Ömer Ağa İbn İsmail'den Alacağına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Bazar Mahallesi'nde sâkin sâhib-i arzihâl Muhzır Hafız İsmail bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde (3)Medine-i mezbûrun Cami'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kansızoğlu Ömer Ağa ibn İsmail'in (4)min ciheti'l-masuneti'l-nesbiye vârisi olan derûn-ı arzihâlde mezkûr-ı l-ism el-Hâcc İsmail bin Osman ile terâfu'larında (5)müteveffâ-yı merkûm Ömer Ağa zımmetinde cihet-i karz-ı şer'iden tahvîl iki bin guruş alacak hakkım olup istifâ-yı hak (6)etmeden fevt olup terekesine merkûm Hacı İsmail vaz'-ı yed olmağla meblağ-ı mezbûr iki bin guruşu müteveffâ-yı merkûmun (7)tereke-i vâfiyesinden talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk nerkûm Hacı İsmail cevâbında müteveffâ-yı merkûmun (8)müdde'i-i merkûma ol-kadar deyni olduğunu lakin müteveffâ-yı merkûm meblağ-ı mezbûr iki bin guruşu hâl-i hayâtında müdde'i-i (9)merkûma tamamen edâ ve teslîm edüp benden bir kıt'a ilm-i haber dahi almışidi deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr râri'-i (10)merkûmdan ber vech-i muharrer def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olunduk da lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan (11)Bakkal Bekir İbrahim bin Ahmed ve Akmekçi Osman bin Feyzullah nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğın (12)Mucebiyle müdde'i-i merkûm Hafız İsmail iki bin guruş mutâlebesiyle merkûm Hacı İsmail b-vech-i şer'î mu'ârazadan (13)men' olunduğu bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlâîlerine i'lâm olundu. Fî 25 Cemâziye'l-âhir sene 74.

188. Hüküm (23b-3): Hafız İsmail Bin Mehmed'in Alacağını Temin Ettiğine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Bazar Mahallesi'nde sâkin Muhzır Hafız İsmail bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Sa'di Bey (2)Mahallesi sâkinlerinden iş bu râfi'ü'l-kitâb el-Hâcc Ahmed Efendi ibn Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp efendi-i mûma (3)ileyh zımmetinde yedimden iştirâ eylediği eşya-i matnu'a semenlerinden yüz otuz guruş ile bundan akdem emriyle sefineden (4)ihrâc ettirdiği tuzdan dolayı on yedi günün ecr-i misli mukâbili kasdi eylediğim da'vâmdan bâ tavassut-ı (5)muslihîn efendi-i mûmaileyh ile an inkâr yüz eli guruş semen-i medfû' ve makbûza salah olup husûs-ı mezbûra (6)ve sâir hukûk-ı şer'iyyeye muta'allika âmme-i da'va ve mutâlebattan efendi-i mûmaileyhin zımmetini ibrâ-i âmm ve ıskât (7)eyledim

deyü nerkûm Hafız İsmail'in şikâhâ sâdır olan kelimât-ı meşrûhasını mûmaileyh Hacı Ahmed Efendi (8) takdîm ve ibrâ-yı mezbûru kabûl eylediği mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 25 Cemziye'lâhir sene 74.

189. Hüküm (23b-6): Genç Alizâda Mustafa İbn Ali'nin Vesayetine Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun mahallâtından Mekre Mahallesi ahalisinden Genç Alizâde Mustafa ibn Ali nâm kimesneye bundan akdem bi-kazau'llahi te'ala cünûn-ı aleni arız olmağla (2) müddet-i medîde maslûbü'l-akl olup ifâkat bulmadığından mâ'ada velisi dahî olmamağla hâlâ yedinde olup mâlik olduğu emvâl ve eşyasını hıfz ve (3) hırâset ve umûr-ı lâzimesini ru'yet için kıbel-i şer'-i şerîf-i enverden bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak meclis-i livâda tezekkür olunup ehem ve elzem olmakdan (4) nâşi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûba lehu ve hüsne meâb Efendi Hazretleri iş bu râfi'ü'l-kitâb Niksarlı el-Hâcc Salih Ağa ibn Lütfullah nâm kimesneyi mecnûn-ı merkûm (5) Mustafa (...) ba gayetullahi te'ala ifâkat gelinceye değin emvâl ve eşyasını hıfz ve emvâl-i lâzimesini ru'yete vasî nasb ve ta'yîn buyurduk da ol dahî ber vech-i muharrer (6) vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hitmet-i lâzimesini kemâ yenbaği edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu hurrîre fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn (7) min şehr-i Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

-Mahkeme ser-kâtibi Ahmed Reşidi Efendi

-ve Kâtibü's-sâni Hasan Efendi

-ve Muhzır Hafız İsmail Efendi

-ve Çorumlu Hızır Ağa

-ve gayrihim mine'l-hazara.

190. Hüküm (24a-1): Laz Memiş İbn Molla Ali İle Dimit Veled-i İstori'nin

Aralarındaki Alışverişe Dair Kayıt

(1) Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2) Canik Sancağı'nda Bafra Kasabası kurrâsından Alyalu Karyesi sâkinlerinden Laz Memiş ibn Molla Ali nâm kimesne Medine-i Samsun mahkemesinde meclis-i şer'imizde Dögermiş (3) Karyesi'nde mütemekkin Dimit veled-i İstori ile taraflarında târih-i i'lâmdan sekiz mah mukaddem karındaşım İbrahim'in zevcesi gâib-i ani'l-bed (4) Emine bint-i Ahmed nâm Hatun'un babasından muntakil bir re's camus tosununu mezbûrenin tarafından vekâlete sekiz yüz guruşa bey' ve teslîm edüp meblağ-ı mezbûr

(5)hâlâ zımmetinde kalmağla talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûm Dimit cevâbında müdde'i-i merkûm yediyle gâibe-i mezbûre Emine'nin bir re's camus (6)tasununu iştir eylediğini ikrâr lâkin mezbûre Emine bundan altı mah mukaddem tosun-ı mezbûrun semenini zevc-i gâib ani'l-bed İbrahim'i vekîl edüp ve kendi (7)dahî hâzıra olduğu halde da'va eylediklerinde meblağ-ı mezbûru benden tamamen ahz u kabz etmeleriyle zımmetim bedî olmuş idi deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr râfî-i merkûmdan (8)ber vech-i muharrer beyyine talep olunduk da lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Pamukoğlu Tahir bin Abdullah ve Koca İbrahimoğlu İbrahim bin İbrahim (9)nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i isbât etmeğin mûcibiyle mdde'i-i merkûm Memiş'in mvekkilesine izâfetle sekiz yüz elli guruşu mutâlebesiyle merkûm (10)Dimit bî-vech-i şer'i mu'ârazadan men' olundu. bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki el-emr-i levi'l-emr fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'l- (11)âhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

191. Hüküm (24a-2): Ayşe Bint-i Osman'ın Mihr-İ Müecceline Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Bazar Mahallesi'nde sâkine Ayşe bint-i Osman nâm Hatun tarafından zıkr-i âti husûsda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi (2)bi'l-mu'arefeti'ş-şer'iyeye Arifân Kölezâde Süleyman Efendi ibn Mehmed ve Çubukçu Mehmed bin Mustafa nâm kimesne şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'-i sâbit ve sübût vekâletine hükm-i (3)şer'-i lâhık olan Devocioğlu Ali bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde iş bu bâ'is'l-kitâb Yemenici Hacı Mehmed bin Abdullah'ın tasdîk (4)vekîl-i mseccele-i şer'îsi Ahmed bin Ali mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp merkûm Hacı Mehmed müvekkilem mezbûre Ayşe Hatun'un zevc (5)ve uhtu olup beynlerinde hüsn-i mu'âşeretleri olduğu ecilden mezbûrenin müvekkil-i merkûm Hacı Mehmed zımmetinde mutekarrir ve ma'kûd-ı aleyh olan beş yüz (6)guruş mihr-i müeccel hakkı ile nafaka iddet-i ma'lûme ve mü'ennet-i sekenâsı kendi üzerine zevc-i merkûm Hacı Mehmed ile bi'l-vekâle muhâla'-i sahîha-i şer'iyeye ile (7)hal' eylediğimde ol-dahî hal'-ı mezbûru ber-vech-i muharrer ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyete muta'llika-i âmme-i da'vâdan her birimiz aherin zımmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle (8)ibrâ ve iskât edüp ve yine her birimiz ber vehch-i muharrer ahzın ibrâsını kabûl eyledik dedik de gibbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ-vaka' bi't-talep ketb olundu.tahriren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Cemâziye'lâhir sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

192. Hüküm (24a-3): Yolsuzluk Yapan Memurların Başka Bir Görev Yerine Sürülmesine Dair Kayıt

(1)Emiri'l-ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zeviyü'l-kurra ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhasısîn (2)bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Rumili Beylerbeyliği yayalılarında Canik Sancağı mutasarrıfı Osman Paşa (3)ve Amasya Sancağı mutasarrıfı Kamil Paşa dâmet mevâlihâ ve kıdveti'l-nüvvâb el-müteşerri'ine Amasya nâibi Mevlana (4)zîde ilmuhu tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki Canik Sancağı'nda kâin Fatsa Kazası (5)müdürlüğünde bulunan İbrahim Bey makâir-i rızâ-yı şâhânem vuku'a gelen hal-i hareketten ve (6)kaza-i mezkûr nâibi Hilmi ve a'zâdan Sarrac Mehmed ve Emrullah ile İsmail ve kâtib-i kazâ-i emînin müdir-i mûmaileyh muvâfakat (7)ve murâfakatından dolayı haklarında ahâli-i kaza tarafından vâki' olan şikâyet üzerine mahallince icrâ olunan (8)istintâk mahkemelerinde müdir-i merkûmun ahâliden ba'zı bî-cürm kesânı darb-ı desîsi etmek ve karâr-ı (9)meclîs ile mahbus olunan mücrimini salıverip eşkıya ve firâri makulesinden kalub oğlunun (10)ahz u girift için hânesinin tahrişinden merkûmu bulmadığı cihetle hâmile zevcesini darb ederek (11)iskât cihetine sebep olmak ve Kolor Karyesi hatibi Ali'yi eşkıya (...) diyerek üç yüze (12)karîb deynek darb edindikden sonra bin guruş cerime ve tersâne-i âmirem için gar'a keşidesiyle (13)terfîb olunan baltacı neferâtından merkûm Mehmed'in kayını yerine mahbusda olan rarîzi (14)oğlunu irsâl ile bu maddeden dahî dört yüz elli guruş rüşûn(rüsûm) almak ve bunun için bir haylice (15)mazbata tanzîm eylemek ve Fatsa'da Deli İmamoğlu Hüseyin dahî karye ahâlisinden şahs-ı nüfûs defterine (16)fevt yazdırmış diyerek mahbese ilkâ edüp muahharan Sandıkâri Agop vâsitasıyla (17)beş yüz yetmiş guruş ahz ile salıvermek fazlaca ve ferğa firâri reisinden uygunsuz makûleden altı (18)oğlu'nu bilâ kefil zabtiye yazub (...) hakkında (...) verüp ahâliyi uhrâdan başka tüccârdan Yorgancı (19)oğlunun mağazasından sirkat olunan üç bin bu kadar guruş hakkında merkûm Atlıoğlu'ndan şirâ olunduğu ifâde (20)kılındığının behâ (21)ile üzerine (...) ile merkûmu (22)karar ettirmek ve kaza-i mezkûr dâhilinde vâki' ma'lûmü'l-esâmi üç karyenin a'şârını (23)merkûm Emin ile müştereken almak misillü yolsuz harekete ihtisârı tenbih eylediğine binâen (24)azlîyle yerine aheri vekâleten ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla icrâ-yı icâbı husûsu inhâ ve istibzânda (25)olunmuş ve müdîr-i merkûm mahkeme-i cem'iyetine celb ve istintâk olunduk da mevâd-ı muahhrirelî külliyyen inkâr etmiş ise de (26)mahallince icrâ olunan tahkikât ve kendisinin merkûm Emin ile a'şâr-ı mezkûre hakkında vermiş (27)olduğu memhûrsuz me'âline nazaran efkârı bi'l-külliyeyi vâhi olduğu gösterilip

merkûmların (28)cümlesi (...) derece derece münhem bulduklarına ve me'mûrdan rüşvet alan ve vâsita-i (29)rüşvet olan ve vâridata der uhde edenlerin mücâzât-ı kânûniyesi müsâvatta (30)olup bunlardan müdir-i merkûm mürteşi ve sandikkâri Agop reis-i ve merkûm Emin vâridata (31)der-uhdesinde müdir-i merkûm ile şerîk olduğuna ve (...) verilen rüşvet(...)pervîc-i merâm için (32)ta'âtı olunduğu emrin şerîfine binâen ber-muktezâ-yı hükûm-i kânûn müdir-i merkûmun almış olduğu (33) rüşvetinin da'vâ-yı nezâreti ma'rifetiyle iki kâni bâ-tahsîl usûl-i vechle başkaca cânib-i hazine-i (34)celileme teslimiyle kendisinin iki sene müddetle İzmir'e ve reis-i merkûm Agop ile kâtib-i merkûm (35)Emin'in yine ol-müddet ile Amasya Sancağı'na nefy ve iclâ olunmaları zımnında lâzım gelen evâmîr-i aliyyemin (36)ısdârı meclis-i vâlâya ahkâm-ı adliyemden bâ-mazbata ifâde olunmuş ve ol-vechle icrâsı hususuna irâde-i (37)seniyye-i mülûkânem ta'allikiyle emr-i hümâyûn-ı şahânem sinûh ve sudûr eylemiş ve mücebince müdir-i merkûm (38)İbrahim için diğer emr-i şerîfim tasdîr kılınmış olmağın sen ki Canik (39)mutasarrıfı müşârunileyhsin ber-minvâl-i muharrer kâtib-i merkûm Emin ile Sandikkâri Agop'un ikişer (40)sene müddetle nizâmı mücebince Amasya'ya nakli ve irsâllerine sarf-ı mukarrerden eylesin ve sen ki (41)Amasya mutasarrıfı müşâr ve nâibi mûmaileyhâsız vusûlünde merkûmânı ol-arafda (...) ve ikâmet (42)ediverüp ve mahal-i ahire saliverilmeyüp hitâm ve müddetlerinde tahliye sebeplerine mübâderet ve evvelâ (43)vusûllerini ve ba'de ittılâklarını dersa'âdetime inhâ ve iş'âra mübâşereteyleyesin şöyle (44)bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılarsız. Fî gurre-i Rebi'ü'l-evvel sene 74.

193. Hüküm (24b-1): Rumili Beylerbeyliği Yayalıklarından Canik Sancağı Mutasarrıfı Osman Paşa'ya Gönderilen Beyan

(1)Emiri'l-ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zeviyü'l-kurra ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-mutass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ (2)Rumili Beylerbeyliği yayalıklarından Canik Sancağı mutasarrıfı Osman Paşa dâmet me'âlihi tevki'-i refî'i-i hümâyûn vâsıl olacak (3)ma'lûm olaki beyândan mustağni olduğu üzere meymenet-efkâr-ı mu'addelet-reşâd mülûkânem tezyîd-i asâyîş (4)ve sa'âdetime ri'ayetle i'mâr-ı bilâd ve memleket kaziye-i hayriyesine ma'tûf ve masrûf olarak bunun hüsn-i husûli (5)zımnında mukaddemâ arâzi-i mîriye yalnız pederden evlâd-ı zükûra edegelmışken mu'ahharan muta'allik ve şerefsudûr (6)olan emr ve irâde-i mu'addelet-ali-i mülûkânem muktezâ-yı âlisi üzere gerek baba ve gerek anadan olan zükûr ve inâsa (7)ale'l-nesâvi intikâl eylesine müsâ'ade-i mekârim âdde-i tacdârânem irzân ve şâyân kılınarak ketfiyet-i kânûn-ı kadîme zeyl (8)ile ahâli ve teba'a-i saltanat-ı seniyyemin bu

yüzden dahî mevâd-ı şürût ve ifzârları istihsâl olumuş ise de arâzi kânûn (9)nâmesinin ba'zı mu'âmelâtına dâir olan ahkâmı tertib olunan meclis-i muvakkatda ta'dîl ve ıslâh olunmakda idüğüne (19)binâen arâzi-i miriyenin beytü'l-mâlde olan rukebasına hâl getürmeyerek zâfi'-i harîne-i şâhânemin muhâfazasıyla (11)beraber emr-i intikâlin vakt-ı tapunun bir derece veyâ tevsî'yle kânûnnâme-i mezkûrun ona göre tanzîmi kavâid-i külliye (12)müstetebbi' olacağından keyfiyet-i meclis-i âli-i tanzimâtta bi'l-etrâf müzâkere ve mutâla' olunarak ol-bâbda tanzîm olunan (13)mazbata meclis-i hâssa-i vükûlâ-yı fehâmire dahî tedkîk ile husûs-ı mezkûrun iktizâ-yı şer'iyyesine tatbîkan bir usûl-i müstebir (14)rabt ve tevfi'ki zımnında taraf-ı şeyhü'l-islâmiden lede'l-istiş'âr bilâ veled zûkur ve inâs müteveffa ve müteveffiyeye olanların (15)uhdelerinde olan arâzileri babaları var ise babalarına yoğise analarına meccânen intikâl eylemesi ve bunlar olmadığı (16)halde derece-i evlâda li-eb ve li-ebeveyn er-karındaşlarına derece-i sâniyede li-eb ve li-ebeveyn kızkarındaşlarına (17)derece-i sâlisede oğlunun oğluyla oğlunun kızına ve derece-i erba'ada zevc ile zevceye ve derece-i hâmisede li-üm er-karındaşına (18)ve derece-i sâdisede kızının oğluyla oğlunun kızına ve derece-i sâbi'ada mülk ile eşcâr intikâl eden verese (19)ve derece-i sâminede şerîk ve halîtime ve derece-i tâsi'ada ehl-i karyeden (...) olanlara bî-garez ehl-i (20)vukûfun takdîr eyledikleri tapu-yı mesel ile verilmesi ve bundan böyle dahî derece-i tâsi'ada bulunanlara kadar (21)sırasıyla teklîf olup cümlesi istinkâf ederek iskât-ı hak eyledikleri takdirde ol-vakt (22)lede'l-müzâyede tâlibine tefvîz kılınmasını bâ müzekkere beyân olunmuş ve husûs-ı muhasenât asriye-i şâhânemden (23)olarak bütün ahâli ve teba'a-i saltanat-ı seniyyem haklarında müceb-i haber ve menfa'at olacağından müzekkere-i mezkûreye (24)tatbikân tesviyesiyle yapılacak kânûnnâme-i hümâyûnumun ana göre tanzîmi ve husûs-ı mezkûrun gelecek (25)şehr-i Receb guresinden icrâsına bere olamaya şart olunmak üzere iktizâ eden evâmîr-i aliyemin ısdârı tesbît (16)ve tasvîb kılınmak olduğunda keyfiyet taraf-ı şâhâneme arz eyleye lede'l-istizân mücebince icrâ-yı iktizâsını (27)husûsuna irâde-i seniyye-i mülkânem müte'allikayla ol-babda emr-i hümâyûn şevket-makrûn şehriyârânem sunûh ve sudûr eylemiş ve (28)muktezâ-yı münîfi üzere husûs-ı mezkûr (29)kânûnnâme-i hümâyûnum sebt ve tahrîr kılınacak ise de iş bu karar-ı evvelime(30)cümlelerin ma'lûmu olarak hükmü dahî tarîh-i mezkûrdan ibtidâ ile icrâ olunması için keyfiyet bi'l-cümle velât-ı (31)j'zâm ve mutasarrıfın-i kirâmım taraflarına mahsûs evâmîr-i şerîfem ve tesyîd ile bildirilmiş olmağla sen ki (32)mutasarrıf-ı müşârunileyhsin sana dahî i'lânen ve fermânen divân-ı hümâyûnumdan mahsûsân iş bu emr-i celîli'l-kadrim (33)ısdâr ve tisyâr olundu keyfiyet-i ma'lûm dirâyetim lüzûmun olduğda iş bu emr-i âli-şânım sicil-i

mahkemeye kayd (34)ve sebt ile husûs-ı mezkûrun gelecek şehr-i Receb guresinden i'tibâren icrâsına berâ ve mübâşeret olunmak (35)üzere keyfiyetin şeri'at-ı garrâ ve mu'âber-i kânûn bir günâ vaz' ve hâlet vukû'a gelmemesine (36)i'tinâ ve sarf-ı ru'yet eylesin a'lâmet-i şerîfeme i'timâd kılasın tahriren fi evâil-i (37)şehr-i Cemâziye'l-âhir sene erba' ve seb'in ve mieteny ve elf.

Kostantiniyye

194. Hüküm (24b-2): Kara Hasanoğlu Osman İle Fatma Bint-i Ahmed'in Arasındaki Davaya Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2) Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde fasl u istimâ'ı için taraf-ı şer'-i enverden bi'l-iltimâs irsâl olunan Kâtib Mahmud Efendi ibn Mehmed Medine-i Samsun kurrâsından (3)Germeye Karyesi'nde vâki' mahal-i nizâ'a varup huzûr-ı müslimîde akd-ı meclis-i şer'-i âli ettik de karye-i mezbûre sâkinlerinden Kara Hasanoğlu (4)Osman bin nâm kimesne meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda karye-i mezbûre sâkinelerinden zikr-i câi tarlaya vaz' yedi beyyine ile mutahakkık olan (5)Fatma bint-i Ahmed nâm Hatun muvâcehesinde evkâf müdiri vekîli hâzır olduğu halde iş bu mu'âyene olan dölek tarla (6)dimekle arîf bir taraftan Kürt Halil ve bir taraftan Veli İbrahim ve bir taraftan Pehlivan ve bir taraftan yine mezbûr Halil tarlaları (7)ve bir taraftan Fazu pınarı ve bir taraftan Gerceme pınarı ile mahdûd tarla-yı mezbûre Fatma'nın sadr-ı sağır oğlu olup (8)bundan on iki sene mukaddem fevt olan Mehmed Ali bin Ömer'in bilâ veled vefâtıyla intikâl ve bâ-tapu mutasarrıfe ise de (9)mezbûre Fatma'yı müteveffî babam Hasan tezvîci edüp ve tarlâ-yı mezkûru babam müteveffâ Hasan yedi sekiz seneden (10)mütecâviz zira'ât edip fevt olmağla tarlâ-yı mahdûd-ı mezkûr bana intikâl eder deyü müdde'i-i merkûmun takrîr-i (11)meşrûhu üzere tasaddi eylediği da'vâsı meşrû'a ve'l-enfâya şâyân olmadığı mevlânâ-yı mezkûr kendüsne tefhîm (12)ve mezbûre Fatma'ya mu'ârazadan men' olunduğunu mahallinde ketb ve tahrîr ve me'ân mürsel-i ümenâ-i şer'le meclîs-i şer'e gelüp ala vukû'a (13)inhâ ve takrîr eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî Rebi'ü'l-evvel sene 74.

195. Hüküm (25a-1): Hasan Bin Ali'nin İddiasına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Vilâyet-i Anadolu'da Merzifon Kazası ahâlisinden sâhib-i arzihâl Hasan bin Ali nâm kimesne meclîs-i şer'-i enverde Medine-i Samsun kurrâsından (3)Kamer-i Atik

Karyesi'nde sâkin derûn-ı arzıhâde mezkûrû'l-isim K r k oğlu Hacı Hüseyin ibn Mustafa mahzarında sâlifü'z-zikr Karan Karyesi'nde vâki' (4)bir taraftan G l Hasan tarlası ve etrâf-ı s l sesi orman ile mahdûd arsa karye-i mezbûrenin mer'ası olup t arih-i i'lâmdan yirmi beş sene (5)mukaddem ahâli-i karyenin emriyle arsa-i mahdûd-ı mezkûr üzerine bundan yirmi beş sene mukaddem fevt olan babam Ali menzil binâ edüp  c mah mürûrunda (6)babam müteveffâ-yı merkûmu ahâli-i karye (...) asker için sevk etmek murâd eylediklerinde babam müteveffâ-yı merkûm Merzifon Kazası'na firâr edüp (7)kaza-i mezbûrede fevt olup menzil-i mezbûr harâb olmağla mer' -yı mahdûd-ı mezkûr üzerine merkûm Hüseyin menzil binâ edüp h l  mutasarrıf (8)olmağla suâl olunup mahdûd-ı mezkûr üzerinden menzilin kal'ına cebr olunmak mur dım"dır deyü tasaddi eylediği da'v sı merkûm Hüseyin'in (9)k llyen inkârına mukârin-i takrîr-i meşrûhu  zerere mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde' i-i merkûm Hasan'a tefhîm ve b -vech-i şer'i merkûm Hüseyin'e mu' raza (10)dan men' olunduğu Medine-i Samsun mahkemesinden bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu bâki emr levi'l-emr hurrire fi evâil-i şehir-i Receb 'l-ferd (11)sene erba' ve seb' n ve mieteyn ve elf.

196. Hüküm (25a-2): Kostanti Veled-i Save'nin Verâsetine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun'a muzâf Maden Kabı Kurrâsından Anderye Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kostanti veled-i Save (2)ve Todor'un verâseti zevce-i metrûkesi Belaiye bint-i Lefter ile anası Aleki Anderye bint-i York ve li-ebeveyn erkarındaşları Giregi ve Hralanbo muhasara ve tashîh (3)mes'ele-i mir sları yirmi dört sehimden olup sihâm-ı mezbûreden altısını zevce-i mezbûre Belaiye'ye ve dört sehmi anası mezbûre Aleki Anderye'ye ve yedişer (4)sehimden on dört dahî mezbûr Hralanbo ve Giryaki'ye isâbeti tahkikinden sonra verese-i müteveffâ-yı merkûmdan zevce-i mezbûre Belaiye tarafından ikrâra (5)vekâleti zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti'ş-şer'iyeye  rif n  ınarağalı Karyesi'nden Yuri veled-i Natri ve Şabanoğlu Anastasi veled-i Todor n m kimesneler (6)şehâdetleriyle sâbit ve sübût vek tine hükm-i şer'-i lâhık olan Yazıcıoğlu Ananiye veled-i Yani nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i l zım 't-teşr fde iş bu (7)b 's 'l-(...) Hralanbo veled-i Save nâm kimesne muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı t m ve ta'bir-i ani'l-merâm edüp müvekkilemin mevr su müteveffâ-yı merkûmun terekesi (8)ar z ve akâr olmağla tashîh-i mezkûr üzere mecmû'-ı tereke mevc desinden hisse-i ırsiye-i ma'l mesi mukâbelesinde şer it-i hüccet-i sulh al  tar k 't-teh zih (9) 'ş-şer'î müvekkilem mezbûre Balanye tereke-i rub' hisse-i veresiyesinden ezyed  c yüz elli guruş kıymetli bir re's-i sağr eniği ve  c yüz elli guruş kıymetli elbise ve beş yüz (10)guruş

nakden cem'ân bin iki yüz guruş vermek üzere bi't-terâzi musâlaha olduğumuzdan sonra merkûm Hralanbo bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru tamamen teslîm (11)ve müvekkilem dahî yedinden ba'de'l-ahz ma'ada terekeden hisse-i irsiyesine muta'allika âmme-i da'vâdan merkûm Hralanbo'nun zîmmetini ibrâ ve iskât eyledim dedik de (12)gıbbe't-tasdikü's-şer'î mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min Recebü'l-ferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

-Muhzır Hafız İsmail ve Hafız Mehmed

-Anderye Mahallesi'nden Giryaki ve Kostandi

-ve gayrühüm.

197. Hüküm (25a-3): Habibe Bint-i Mustafa'nın Kıymetli Eşyalarının Gasp Edildiğine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Canik Sancağı dâhilinde kâin Akçay Kasabası kurrâsından Mescid Karyesi'nde sâkine ma'rifetü'z-zât Habibe bint-i Mustafa nâm Hatun'un vekîl-i müseccel-i şer'isi (3)Medine-i Samsun mahallâtında Hançerli Mahallesi ahâlisinden Kuru Hüseyinoğlu Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd-ı meclis-i şer'imizde kaza-i mezbûrun (4)Meşil Karyesi ahâlilerinden Ayvaoğlu Yusuf bin Mehmed ve Muradoğlu Ali bin Mustafa ve Hilmioğlu Ahmed bin Süleyman ve Kızılot Karyesi'nde sâkin Usta Hüseyin (5)oğlu Ali bin Ali ve Habib ibn Ali nâm kimesneler muvâcehelerinde merkûmûn târih-i i'lâmdan yedi sene mukaddem ya'ni altmış yedi senesi Rebi'ü'l-âhirin üçüncü cumaertesi (6)gecesi sa'at dört raddelerinde müvekkilemin sâlifü'z-zikr Mescid Karyesi'nde sâkine olduğu menziline bâ-savb müvekkilemi deynek ile darb ve cerh ederek (7)derûn-ı menzilde yüz elli guruş kıymetli bir şil sandık derûnunda mevcûd beheri yüz guruş kıymetli yüz aded mahmudiye altunu ve beheri beşer guruşdan (8)yüz yirmi beşlik altunu ve beheri kırkar guruş kıymetli altmış aded sandıklı yirmilik altunu ve beheri kırkar guruş yüz otuz aded mahmudiye tasfiyesi (9)ve beheri kırkar guruş kıymetli seksen aded İslambol altunu ve beheri otuzar guruşluk yirmi aded yirmilik altunu ve beheri beş yüz guruş kıymetli (10)iki aded elmas yüzük ve beheri beşer yüz guruş kıymetli iki aded elmas küpe ve beheri beşer yüz guruş kıymetli iki aded pribol(?) sa'at ve beş yüz (11)guruş kıymetli bir miskal ancak ve kırk beş guruş kıymetli on beş dirhem bir kıt'a sim çamaylı ve yüz elli guruş kıymetli elli dirhemlik bir kt'a kamaylı ve beheri (12)yüzer guruş kıymetli kırk mahmudiye altunu dizilmiş iki yüz guruş kıymetli sim zinciri ile ve

beheri otuzar guruş kıymetli seksen yirmilik altunu dizilmiş (13)bir aded sim başlık cem'ân otuz üç bin sekiz yüz kırk beş guruşluk altunlarını ve eşyalarını leyle-i mezkûrede gasb ve gârât edüp mâru'z-zikr (14)altunları ve aşya mevcûd ise aynılarını ve müstehlek is zamânen kıymetlerini bi'l-vekâle taleb ederim ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûmûn cevâplarında (15)külliyen inkâr eylediklerinde müdde'i-i vekîl-i merkûmun ber vech-i muharrer beyyine taleb olunduk da ancak yüz elli guruş kıymetli bir aded yeşil sandığı leyle-i mezkûrede (16)ahz eylediklerini bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i isbât edüp mâ'ada zikr olunan altun ve eşyayı ahz eylediklerine emhâl ve'l-isimhâl ityân-ı beyyineden (17)izhâr-ı acr(?) edüp tahlîfe dahî taleb olmamağla müdde'i-i vekîl-i merkûm müvekkilesine izâfetle bilâ beyân merkûmûn Yusuf ve Ali ve Ahmed ve diğer Ali ve Habib (18)nâm kimesnelere mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki el-emr levi'l-emr fi'l-yevmi't- (19)tâsi' min şehr-i Recebül-ferd sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

198. Hüküm (25a-4): Tahir Bey Tarafından Telef Edilen Câmûsların Tazmin Edilmesi

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki Medine-i Samsun mahallâtından Hace Hatun Mahallesi sâkinlerinden Zabtiye Hüseyin ibn Mehmed ve Kara Samsun ahâlisinden Topal (2)İmamoğlu Mehmed bin Mehmed kimesneler meclis-i şer'imizde mezbûr Kara Samsun Karyesi'nde sâkine ma'rifeti'z-zât Fatma bint-i Ali nâm Hatun mahzarında (3)mezbûre Fatma'nın yanında bulunan Lazistan Kazası'nda mütevellid Tahir nâm sağır hâzır olduğu halde sağır-i merkûm bundan iki gün mukaddem (4)her birimizin altı yüz ve bin cem'ân bin altı yüz guruş kıymetli iki re's camus eniklerimizi mezbûre Fatma'nın harmanına girdiklerinde (5)çıkarup camus-ı mezbûrlar harman-ı mezbûr civarında çamura uğratup çamura batırmasıyla çamur içinde bir gece kalıp (...) (6)camus-ı mezbûrlar telef olmağla camus-ı mezbûrlar sağır-i mezbûrun sûk cinâyetiyle telef olduğundan camus-ı mezbûrların (7)kıymetlerini sağır-i mekûm Tahir'den tazmîn matlûmlarımızdır deyü müdde'iyân-ı merkûmânın takrîr-i meşrûhaları üzere tasaddi (8)eyledikleri da'vaları sağır-i merkûm Tahir'in velisi bulunmadığından sağır-i mezbûrun vakt-i bülüğuna mütevakkıf olduğu kendülerine tefhîm (9)olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 9 Receb sene 74.

199. Hüküm (25a-5): Molla Osman Bin Hasan'ın Fuzûlî Olarak Kapattığı

Caddenin Açılmasına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde fasl u istimâ' içüntaraf-ı şer'-i enverden bi'l-vekâle irsâl olunan hâlâ Samsun müfettişi (3)fehâmetlü Ahmed Efendi ibn Halil Ağa Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde mahal-i nizâ'a varup huzûr-ı müsliminde akd-ı (4)meclis-i şer'-i âli ettik de mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Sinoplu İbrahim bin Mehmed nâm kimesne meclis-i ma'kû-ı mezkûrda (5)mahalde sâkin Palaçlı Molla Osman bin Hasan mahzarında evkâf müdiri vekîl hâzır olduğu halde merkûm Osman (6)hânemin önünde mine'l-kadim mürûr eyledim caddeyi fuzûlî kapatıp caddeye zararı beyn olmağla suâl (7)olunup keşf olunması matlûbumdur dedik de ba'de'l-da'va merkûm Osman'dan gibbe'l-istintâk cadde-i mezbûrdan (8)bir mikdar arsayı sedd eylediğini ikrâr lâkin mahal-i mezbûru ben dellâl yedinden iştirâ etmiştim deyü mahal-i mezbûrun (9)mine'l-kadim müdde'i-i merkûmun hakk-ı mürûru ile cadde olduğunu külliye inkâr ettik de müdde'i-i merkûm müdde'âsını (10)lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Trabzonlu Hacı Hafız Hasan ibn Osmanve İbrahim bin Hacı Bekir (11)ve Nevakıs Ahmed ibn nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i isbât etmeğin mûcibiyle merkûm Osman'ın (12)temel direğinde taşla sedd eylemiş olduğu arsanın cadde olduğu halde keşfiyle merkûm Osman'a (13)tenbih eylediğini huzûr-ı mutasarrıfide ma'kûd-ı meclis-i şer'ide takrîr eylediği bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 13 Receb sene 74.

200. Hüküm (25b-1): Osman Beyin Darp Edilerek Kıymetli Eşyalarının Gasp

Edildiğine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Canik Sancağı dâhilinde kâin Ünye Kasabası kurrâsından Zenik Karyesi'nde sâkin iken bundan akdem katilen fevt olan Güleşoğlu Ahmed bin Mustafa (3)bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûhe-i metrûkesi Emine bint-i Abdullah ile sulbi kebîr oğlu Mehmed ve kebîre kızı Hatice'ye munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû'ş-şer'i verese-i müteveffâ-yı (4)merkûmdan zevce-i mezbûre Emine bint-i mezbûre Hatice taraflarından vekâleti zât-ı mezbûreleri bi'l-ma'tifetü'ş-şer'iyye ârifân-ı kaza-i mezbûr ahâlilerinden Hasancıkoğlu (5)Mehmed bin Sadullah ve Müezzinoğlu İbrahim bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'-i lâhık olan ibn-i kebîr merkûm Mehmed bi'l-ahâle ve bi'l-vekâle (6)huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i

şer'imizde Fatsa Kazası kurrâsından Karakoçak Karyesi'nde sâkin Velibaşioğlu Osman bin Ali mahzarında merkûm Osman târih (7)dört mah mukaddem Saferü'l-hayr'ın üçüncü pazar gecesi sa'at dört raddelerinde refikaları gâibân-ı anü'l-beledârı oğlu Bekir ve Kocamanoğlu Hüseyin nâm kimesneler ile (8)mevrusemiz müteveffâ-yı merkûmun karye-i mezbûrede sâkin olduğu menzilini bâ-savb-ı merkûm Osman babamın hayasını sıkup ve refikaları ellerini tutup bu vecihle (9)telef eylediklerinden ma'ada derûn-ı sandıkda olan beş bin guruşluk mecdiye yüzlük altunlarıyla üç yüz guruş kıymetli aded Trablus şal (10)ve yüz guruş kıymetli bir top alaca ve iki yüz elli guruş kıymetli bir eded tûfengini ve yüz guruş kıymetli bir aded tabancasını cem'ân beş bin yedi (11)yüz elli guruş altun ve eşyasını dahî ahz etmeleriyle suâl olunup müceb-i şer'isini talebederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk (12)ve'l-inkâr müdde'i-i asıl vekîl-i merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunduk da ve ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edüp tahlife (13)dahî taleb olmağla mûcibiyle müdde'i-i merkûm Mehmed bilâ-beyân merkûm Osman'a mu'razadan men' olunduğu bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr (14)huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr fi'l-yevmi'lhâmis aşere min şehr-i Recebü'lferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

201. Hüküm (25b-2): Veraset Hüccti

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Canik Sancağı dâhilinde kâin Ünye Kasabası ahâlisinden iş bu bâ'isü'l-i'lâm sâhib-i arzihâl Yani veled-i Hristo nâm kimesne meclis-i şer'imizde sancak-ı mezbûr (3)mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekîl-i müsecceli Zabtiye Mehmed Ağa in Derviş Mehmed nâm kimesne mahzarında fi'l-asl Ünye sâkinelerinden olup (4)Medine-i Samsun'a muzâfe karyesinde sâkine iken bundan akdem fevt olmağla zâhirde vâris-i ma'rûfesi olmamak hasebiyle terekesine müvekkil-i mûmaileyhin (5)vaz'-ı yed eylediği Deresine bint-i Kirko veled-i Sindi veled-i Kostandi ile benim müteveffa babam Hristo ve li-ebeveyn karındaşlar olunup babaları ismi Kirko ve dedeleri (6)ismi Kostandi ve anaları ismi Esmerale ve Maskata râibleri kasaba-i mezbûr olmağla müteveffiyeye-i mezburenin terekesi iki sehim i'tibâriyle bir sehim (7)zevc-i müteveffâ İnsataş veled-i Yanye ve bir sehmî bana munhasıra ve benden gayri vârisi ve terekesine müstehak kimsesi olmamağla müvekkil-i mûmaileyhe suâl olunup (8)nısf tereke-i müteveffiyeye-i mezbureyi bana teslîm-i tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va gıbbe's-suâl vekîl-i merkûm Mehmed Ağa müvekkil-i mûmaileyhin tereke-i müteveffiyeye-i (9)mezbûre bâ defter-i kassâm vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'i-i merkûmun ber vech-i muharrer min

ciheti'l-usviye(?) vârisi olduğunu inkâr ettik de müdde'i-i merkûmdan (10)müdde'asına mutâbık beyyine taleb olunduk da kaza-i mezbûr ahâlilerinden olup lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan oğlu Yani (11)veled-i Todor ve Yoron veled-i Save nâm kimesne şehâdetleri bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcibiyle ba'de'l-hükm ve'-tenbih ve bi'l-iltimâs Samsun Mahkemesinden (12)huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

202. Hüküm (25b-3): Kürkçü Beğos Veled-i Refail'in Rahmi Seyyid Ali Efendi

İbn İsmail'den Alacağını Talep Etmesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Sâhib-i arzihâl Kürkçü Beğos veled-i Refail nâm kimesne meclis-i şer'imizde Medine-i Samsun mahallâtından Mekre Mahallesi'nde sâkin derûn-ı (3)arzihâlde mezkûrû'l-ism Rahmi Seyyid Ali Efendi ibn İsmail ile terâfu'larında merkûma ceste ceste vermiş olduğum kürk ve ta'amiye eylediğim (4)kürk terâkim eden cem'an bin yüz altmış guruş ile alacağımdan ez gayr-i teslimât sekiz yüz guruş alacak hakkım kalmağla (5)taleb ederim deyü ba'de'd-da'va ve'l-istintâk merkûm Rahmi Efendi cevâbında ber vech-i muharrer ifrâz lâkin meblâğ-ı mezbûrlardan üç yüz altmış (6)guruşunu Arzuhalcî Mehmed Efendi'ye havâle edüp sekiz yüz guruş dahî müdde'i-i merkûmda olan bâ tahvîl beş bin guruşumun (...) mahsûb (7)etmekle zımmetim berî olmuş idi deyü ba'de'd-def' ve'l-ikrâr mûcebince müdde'i-i merkûm Boğos tekrar sekiz yüz guruş mutâlebesiyle bî-vech-i şer'î (8)merkûm Rahmi Efendi'ye mu'ârazadan men' olunduğu Samsun mahkemesinden bi'l-iltimâs huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu El-emr limen lehü'l-emr (9)fi'l-yevmi'l-hâmis aşere min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

203. Hüküm (25b-4): Vefat Eden Kürt Mustafa Bin Abdullah'ın Laz Kara Ali

Bin Ali'den Alacağı Olduğuna Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Fi asl Divriği Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da ticâretle mukîm iken bundan akdem duyûn-ı terekesinden ezyed olduğu (3)halde fevt olan Kürt Mustafa bin Abdullah'ın bâ i'lâm-ı şer'î dâiyini ve şerîki olduğu beyyine ile sâbit olan Sa'di Bey Mahallesi'nde (4)sâkin Havı Hüseyinoğlu Hacı Hasan Ağa ibn Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'imizde Ökse Kazası'nda sâkin Laz Kara Ali bin Ali mahzarında (5)Haçi Yur

ve Sürmeli Ömer Ağa ve sâir ashâb-ı hukûk hâzır oldukları halde şerîkim müteveffâ-yı merkûm Kürd Mustafa'nın merkûm Ali (6)zımmetinde duhan almak için ceste ceste vermiş olduğu cem'an dört bin dokuz yüz yetmiş altı guruş alacağını istifâ-yı (7)hak etmeden fevt olmağla ben şerîki ve dâyni olmamla taleb ederim deyü ba'de'd-da'va merkûm Ali cevâbında ber vech-i muharrer ikrâr (8)lâkin müteveffâ-yı merkûma hâl-i cevâbında beheri otuz beş guruş yüz otuz batman duhan bey' ve teslîm edüp semeni olan dört bin beş yüz elli beş guruşunu duyûnuma mahsûb eylediğimizden sonra müteveffâ-yı merkûm dört yüz yirmi altı guruş (9)duyûnum kaldı dedik de gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr merkûm Ali'den ber vech-i muharrer beyyine taleb olunduk da ityân-ı beyyine (10)sadrında iken bâ tavassut-ı muslihîn müdde'i-i merkûm Hacı Hasan Ağa da'vâ-yı mezkûresinden bin yedi yüz elli guruşa salah olup (11)ma'ada ziyâde da'vâsından merkûm Kara Ali'nin zımmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve merkûm Ali dahî ibrâ-yı mezbûru (12)kabûl eylediği tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden i'lâm. Fî 17 Rebiülevvel sene 74.

204. Hüküm (26a-1): Fatsa Kazasında Kilise İhdâsı İçün Vürûd Eden Fermanın Kaydır.

(1)Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebîri'l-küberâi'l-fihâm zevîü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtas (2)bî mezîd inâyeti'l-a'lâ Rum İli Beylerbeyi pâyelerinden Canik Sancağı mutasarrıfı Osman Paşa dâmet (3)me'âlihu ve kıdveti'l-ulemâi'l-muhakkikîn Fatsa nâibi ve müfettişi zîde ilmuhu ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân (4)müdebbir-i kaza ve vücûh-ı memleket zîde kadruhu tevki'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki (5)Fatsa Kazası'nda kâin Aya Yorgi Kilisesi dimekle ma'rûf bir bab Rum kilisesi harâb (6)olduğundan ma'ada vas'atı olmadığından kilise-i mezbûrun tûlen yirmi dört ve arzen ve kadden (7)on ikişer zirâ' olarak tevsi' ve tecdîdine müsâ'ade-i seniyyem erzân kılınması ahâlisi (8)cânibinden istid'â olunduğu İstanbul ve tevâbi'i Rum patriği tarafından bâ takrîr (9)istid'â olunmuş ve beyân-ı hâcet olmadığı üzere kâffe-i sınıf-ı teba'a-i Devlet-i Aliyyemin (10)her vecihle asâyiş-i kâmile mazhar olmaları şî'âr teba'a-i perveri ve mu'adelet iktizâsından (11)bulunmuş olmaktan nâşi kilise-i mezbûrun ol-vechle tevsi'i inşâsına müsâ'ade-i (12)seniyyem erzân kılınarak emr-i hümâyûn-ı şâhânem sunûh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı (13)münîfi üzere ruhsatı hâvi divân-ı hümâyûnumdan iş bu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr olundu (14)siz ki mutasarrıfı müşâr ve nâib ve kadı ve sâir mûmaileyhimâsınız kilise-i mezbûrun ber minvâl-i (15)muharrer tûlen yirmi dört ve arzen ve kadden on ikişer zirâ' olmak üzere tevsi' ve inşâsına (16)hiçbir

tarafdan mümâna'at ve muhâlefet vukû'a getirilmemesi ve bu husûsâtta dolayî kimesne bir kaçe (17)ve bir habbe aldırılmaması ve mikdâr-ı mezkûrdan ziyâde ruhsat verilmemesi husûslarına dikkat ve hilâfetlerinden (18)(...) eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfeme i'timâd kılasız. Fî 15 Safer sene 74.

205. Hüküm (26a-2): Mustafa Bin Mustafa'nın Sahip Olduğu Tarlanın Hududunun Belirlenmesi Gerektiğine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Canik Sancağı'nda Ünye Kasabası'na tâbi' Çöregi(?) Kazası kurrâsından Baş Karyesi'nde sâkin Şemsioğlu Mustafa bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde (3)Fatsa Kazası'nın Tepe Karyesi ahâlisinden Kofoglu Emrullah bin Osman mahzarında sâlifü'z-zikr Baş Karyesi'nde vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-cirân beylik (4)avlu ve konağı yanı ve findıklık ve bayır tarla ve (...) tarla ve benioğlu yeri ve köle dimekle arîf tarlalara ve derûnlarında otuz ağacı müştemil üzüm ağa-(5)çlarına bundan on dokuz sene mukaddem fevt olan babam Mustafa bi't-tav' mutasarrıf olup ba'de vefâta tarlahâ-yı mezbûreler benim ile hâlâ askerde bulunan (6)Mehmed'e intikâl edüp ve babamızın vefâtından bizle bulunup merkum Emrullah Memiş Paşa'nın çiftlik müdiri olmakla tarlahâ-yı mezbûrelerden (7)dört kıt'a tarlalarımızı çiftliğe katıp şimdi tarlahâ-yı mezbûreler Hacı Ahmed Paşa ile ve Dizdâroğlu Ahmed Bey zabt-ı tasarruflarında olup ve (8)bizler dahî ba'de'l-bulûğ (...)iken askere gidüp on seneden beri askerde bulunup da'vaya zafer-yâb olamadığımdan şimdi müddet-i (9)hıdmetim tekmîl ile karye-i mezbûreye gelüp merkûm Emrullah'ın sebep olmuş olduğu dört kıt'a tarlalar paşa-yı müşârun-ileyhin nâzırı Nuri Bey ve (10)çiftlik müdiri Hafız Ahmed'in nezâretlerinde olmağla merkûm Emrullah'tan taleb iderim deyi takrîr-i meşrûhu üzere tasaddi eylediği arazi da'vâsında (11)sâhib-i arzın huzûru lâzım ve mahallinde hîn-i mürâfa'ada müdde'i ve şâhidleri arâzi-i merkûmenin hudûdunu işâret ve ta'yîn ederek beyâna muhtâc (12)olan mevâddan olduğu müdde'i-i merkûma tefhîm ve bî-vech-i şer'i merkûm Emrullah üzerine mu'ârazadan men' olunup arâzi-i mezbûreye vaz' yedi mutahakkık (13)olan kimesneler ile mahallinde sâhipler hâzır olduğu halde mürâfa'aya havâle buyurulmak bâbında emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir. Fî'l-yevmi'l-hâdi (14)ve'l-ısrîn min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

206. Hüküm (26a-3): Molla Fahreddin Zâviyesi Vakfına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkin Ahmed Efendi ibn Hasan nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde (3)ma'kûd meclis-i şer'imizde Medine-i mezbûrda Sa'di Bey Mahallesi ahâlisinden Sadullah Efendi (4)ibn Mehmed mahzarında on üç seneden berü bâ berât-ı şerîf-i âlişân mutasarrıf olduğum Molla Fahreddin (5)Zaviyesi Vakfından olmak üzere cazife-i mu'ayyene ile sülüs hisse-i zâviyedârlık cihetine mutasarrıf (6)olup merkûm Sadullah Efendi yedimde olan beratımı târih-i i'lâmdan beş sene akdem (...)bana (7)fâriğ olduk deyü bu müddet-i fusûli haz edüp vazife-i mu'ayyenem beytü'l-mâl sandığında (8)kalmağla suâl olunup fuzûli ahz olunmuş olduğu beratımı yedinden ahz ve bana teslîm tenbih (9)olunmağla matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûm Sadullah Efendi cevâbında zâviye-i mezbûru (10)müdde'i-i merkûm Ahmed Efendibâ-berât-ı âli mutasarrıf olduğunu ve berât-ı şerîf yedinde olup muhafaza (11)eylediğini ikrâr lâkin müdde'i-i merkûm Ahmed Efendi zâviye-i mezbûreye müstemi'a (12)olmayup zâviye-i mezbûrede olan sülüs hisseye erbâb-ı istihkâkdan olmamla zâviyeyi (13)bana tevcih ve mahdûd edip berât-ı şerîf tenbih olunduğu bi'l-iltimâs Samsun Samsun mahkemesinden (14)huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 15 Rebiülevvel sene 74.

207. Hüküm (26b-1): Hatice Hanımın Babasından Kalan Arazileri Ali Beye İcâr Ettiğine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun kurrâsından Dere Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Kel Osman bin Ali bin Abdullah'ın sulbiye sağıre kızı Hatice'nin bâ hüccet-i (2)şer'iyeye vasi-i mansûbesi vâlidesi Ayşe bint-i Ali nâm Hatun'un tarafından ikrâra vekîl müsbet-i şer'isi Oyumca Karyesi'nde sâkin Molla Hasan bin Ahmed (3)nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf-i enverde iş bu bâ'isü'l-vesika sağıre-i mezbûrenin ölü babası Ali bin Hasan mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm (4)edüp sağıre-i mezbûre Hatice'nin babası müteveffâ-yı merkûmdan muntakil karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-cirân dört kıt'a cevizli hazire (5)mısırlık tarla ve göklük tarla ve sulu tarla ve taş örme tarlalar ile incir dibinde olan tarladan sağıre-i mezbûreye isâbet eden hissesini (6)iş bu târih-i vesîkadan beş sene tamamına değin beher sene ikişer yüz guruşdan cem'an bin guruş müvekkilem merkûmeye izâhatla bi'l-vekâle merkûm Ali'ye (7)icâr ve teslim eyledik de ol dahî ber vech-i muharrer isticâr ve kabûl eyledikten sonra

meblağ-ı mezbûr bin guruşu beher sene ikişer yüz guruşu sağîre-i mezbûrenin (8) nafaka ve kisvesine mahsûb olunmak üzere edâya ta'ahhüd bulunduğu gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'i mâ vaka' bi't-t-taleb ketb olundu. Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis (9) ve'l-ışrîn min Revebû'l-ferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

208. Hüküm (26b-2): Dimet Veled-i Hralanbo Veled-i Lefter'in Terekesine Dair Kayıt

(1) Medine-i Samsun kurrâsından Ada Tepe Karyesi'nde mütemekkin iş bu bâ'isü'l-kasr(?) Dimet veled-i Hralanbo veled-i Lefter nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Canik (2) Sancağı mal müdiri Fütüvetlü Halil Efendi'nin vekîl-i müsecceli Zabtiye İsmail Ağa ibn Osman muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm edüp Kadı Karyesi'nde (3) mütemekkin iken bundan akdem fevt etmekle zâhirde vâris-i ma'rûfu ve ma'rûfesi olmamak hasebiyle terekesine müvekkil-i mûmaileyhin vaz' yed eylediği Anastas (4) ile Lefter ile benim babam Hralanbo li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Lefter dedeleri ismi Giregi ve anaları ismi Resbete ve Maskat re'isleri Şamdan Karyesi (5) olmağla Ünye'de mütemekkineler zevcesi Giryakiye bint-i Save ve kebîre kızı Todore ile ben min ciheti'l(...)vârisi olup benden gayri tereke-i bâkiyesine (6) müstehak kimesnesi olmamağla müvekkil-i mûmaileyhe suâl olunup tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan hisse-i irsiyesi bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl (7) vekîl-i merkûm cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûre mûmaileyh efendinin bâ defter-i kassâm vaz' yedini ikrâr lâkin müdde'i-i merkûmun ber vech-i muharrer vârisi olduğunu inkâr (8) ettik de müdde'i-i merkûmdan da'vâ-yı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olunduk da udûl-i ahrâr-ı ricâlden Gaşeroğlu Kostandi veled-i Save ve Kalaycıoğlu Anastaş (9) veled-i Kostandi nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' merkûm Dimit'in babası Hralanbo ile müteveffâ-yı merkûm (10) Anastas li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Lefter dedeleri ismi Giregi anaları ismi Resbene ve Maskata re'isleri Şamdan Karyesi solmağla merkûm Dimet (11) min ciheti'l(...)vârisi solduğuna bizler bu husûsa bu vechle şâhidleriz ve şehâdet dahî ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye ettikde ba'de't-ta'dîl (12) ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba'de'l-hükm ve't-tenbih mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Recebû'l-ferd sene (13) erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

209. Hüküm (26b-3): Kürd Şenko Ahmed Bin Yusuf İle Mustafa Ağa İbn Abdullah'ın Aralarındaki İcâr ve İbrâya Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Ferak Karyesi'nde sâkin sâhib-i arzihâl Kürd Şenko Ahmed bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer' de Hançerli Mahallesi sâkinlerinden derûn-ı (3)arzihâlde mezkûrû'l-ism Mustafa Ağa ibn Abdullah mahzarında târih-i i'lâmdan on beş sene mukaddem merkûm Mustafa Ağa Han Yazısı nâm mahalde vâki' Köprübaşı dimekle (4)arîf ma'lûmeti'l-hudûd ve'l-cirân mutasarrıf olduğu tarlasını senevi iki yüz guruş icâr ile bana icâr edüp ve ben dahî meblağ-ı mezbûr ile isticâr ve kabûl (5)ettiğimde tarla-yı mezbûrun kenarında olan ormanlarını kendi malımdan on bin guruş masârif edüp keşf ve ihyâ ve hâlâ taht-ı icârımda olmağla tarla-yı (6)mezburu merkûm Mustafa Ağa ahere icâr etmekle suâl olunup tarla-yı mezbûrdan keşf ve ihyâ eylediğim ecr-i mislimi talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûm (7)Mustafa Ağa müdde'i-i merkûmun keşf ve ihyâ eylediği mahallin ecr-i mislini bundan on dört sene mukaddem müdde'i-i merkûm ile ba'de'l-muhâsebe yedi yüz guruşu tamamen yedine edâ (8)ve teslîm ettim deyü ve kadı-i merkûm Ahmed Ağa tâyyi'an ve kat'iiyen ikrâr ve i'tirâf edüp ve mesârif-i da'vâsına ve sâir husûsa muta'allika âmme-i da'vâdan merkûm (9)Ahmed mûmaileyh Mustafa Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âmme ile ibrâ ve ıskât-ı hak edüp mûmaileyh Mustafa Ağa dahî ibrâ-yı mezkûru kabûl eylediğini tescîl ve bi'l-iltimâs (10)Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu bâki emr levi'l-emr fi'l-vevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i Recebü'l-ferd sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

210. Hüküm (26b-4): İsmail Bin Osman İle Mehmed ve Mustafa İbn Mehmed'in Aralarındaki İbrâya Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl (...)Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da Büyük Hamam'da natırlık ticâretiyle sâkin İsmail bin Osman nâm kimesne meclis-i (3)şer'imizde yine kaza-i mezbûr ahâlîlerinden hamam-ı mezkûrda sâkin Natır Mehmed ve Mustafa ibn Mehmed nâm kimesneler muvâcehelerinde târih-i i'lâmdan on beş güne akdem (4)malımdan ve yedimden (...) olmak üzere merkûmân def' ve teslîm ve merkûmân dahî li-ecli'l-hıfz sandıklarına vaz' etmeleriyle meblağ-ı mezbûrun hıfzında (5)kusûr etmeleriyle (...) olup meblağ-ı mezbûru merkûmândan tasaddi eylediğim tazmîn-i da'vâmdan anû'l-inkâr bâ tavassut-ı muslihîn bin guruş semen-i (6)medfû' ve makbûza sulh olup bedel-i mezkûrdan ziyâde müdde'âma ve sâir cem' hukûk-ı şer' iye muta'allika âmme-i da'vâyı ve

mutâlebattan merkûm Mehmed (7)ve Mustafa'nın zımmetlerini ibrâ ettim dedik de merkûm İsmail'in kelimât-ı meşrûhasını merkûmân Mehmed ve Mustafa şifâhen tasdîk ve ibrâ-yı mezbûru (8)kabûl eyledikleri tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Rebiül Evvel sene 74.

211. Hüküm (26b-5): Ahmed Bin Hüseyin'in Arzihâli

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Câmi'-i Kebir Mahallesi'nde sâkin sâhib-i arzihâl Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre sâkinelerinden derûn-ı arzihâlde (3)mezkûrû'l-ism Hacı Salih Ağa ibn Rafiullah zevcesi Hatice bint-i Mehmed nâm Hatun'un taraftan vekâleti Hasan Efendi ibn İbrahim ve İsmail bin Mehmed (4)nâm kimesneler şehâdetleriyle şayân ve sübût vekâletine hükm-i şer'i lâhık olan merkûmun zevcesi merkûm Hacı Salih Ağa mahzarında mahalle-i mezbûre (5)sâkinelerinden iken bin iki yüz elli altı târihinde müteveffiyeye olan babam Hasan'ın li-ebeveyn kızkarındaşı Rahmiye bint-i Ali nâm müteveffiyenin (6)verâseti sadriye-i kebîre kızı Hatice ile min ciheti'l-...(...) bana munhasıra olup müteveffiyeye-i mezbûrenin metrûkâtından târih-i i'lâmdan (7)on sekiz sene mukaddem bir kıt'a bostanlığından nısf hisse-i ırsiyeme mukâbil yüz guruş makbûzum olup târih-i mezbûrda husûs-ı (8)ırsiyeme muta'allik da'vâmdan her ne kadar müvekkile-i mezbûrenin zımmetini ibrâ etmiş isem de el-hâletü hazîhi müteveffiyeye-i mezbûrenin (9)terekesinden müvekkile-i mezbûre zımmetinde iş bu yedimde olan defter-i nâlık olduğu vecihle on beş bin guruş kıymetli maziğânı (10)dahi olmağla nısf hisse-i ırsiyemi talep deyü tasaddi eylediği da'vâsı vekîl-i merkûm Hacı Salih Ağa'nın külliyyen inkârına (...) (11)bu makûle on beş sene bilâ izn terk ve sükût olunan da'vâların bilâ emr istimâ'ından hükkâm-ı kirâm memnû'lar olmağın (12)müdde'i-i merkûm da'vâsı emr-i âliye mutavvat olduğu müdde'i-i merkûma tefhîm olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine (13)i'lâm olundu. Fî 29 Rebiülevvel sene 74.

212. Hüküm (27a-1): Ömeroğlu Abdullah Bin Ömer'in Fatma Bint-i Halil'in Tarlasına Müdahalesi

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde olup hâlâ Der Aliyye'de Galata'nın Arab Câmi'-i Şerifi Mahallesi'nde (3)sâkine ma'rifeti'z-zât Fatma bint-i Halil nâm Hatun'un meclis-i şer'-i enverde Medine-i mezbûre kurrâsından Aknallı

Karyesi'nde (4)sâkin zikr-i câi tarlaya müdâhale eden Toylu Ömeroğlu Abdullah bin Ömer mahzarında evkâf müdiri Mehmed Emin Efendi (5)hâzır olduğu halde karye-i mezbûrede vâki' Sultan Bâyezid-i Veli tâbe serâhu Hazretleri'nin evkâf arâzisinden (6)olup Arabalık dimekle arîf bir taraftan Hacı Halil samanlığı ve bir taraftan Kara Ağaç dili ve bir taraftan Kara Hasan (7)tarlası ve bir taraftan su yolu ile mahdûd tarlaya bi't-tav mutasarrıf olan li-ebeveyn er-karındaşım Hafız Ahmed (8)târih-i i'lâmdan on iki sene mukaddem Hicaz(?) tarafına gidüp tarla-yı mahdûda mutasarrıfına vekâlet-i muta'allika-i âmme ile (9)beni tarafından vekîl etmekle tarla-yı mahdûd-ı mezkûru sinîn-i mezbûreden berü iş bu hâzır-ı bi'l-meclîs Acaoğlu Ahmed (10)bin Ömer nâm kimesneye icâr edüp sinîn-i merkûmda terâkim eden icâresini sene be sene müstâ'cir-i merkûm kâmilen (11)bana def' ve teslim ve ben dahî kabz edüp tarla-yı mezkûreye müdâhale icâb etmez iken merkûm Abdullah (12)tarla-yı mezbûru târih-i i'lâmdan dört mah mukaddem benden bin beş yüz guruş mu'accel bedel ile tefriğine (13)tâlib olup ben dahî ferâğ etmediğimden tarla-yı mezkûre fuzûli müdâhale ve müstâ'cir-i merkûma eza ve cefâ (14)etmekle suâl olunup adem-i müdâhalesine tenbih olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk (15)merkûm Abdullah cevâbında tarla-yı mehdûd-ı mezkûra târihten otuz sene akdem babam müteveffânın mutasarrıfında olup (16)ba'de vefâtına bana intikâl etti za'miyle bi hakk müdâhele ederim deyü ikrâr-ı müdde'aya mezbûreden târih-i merkûmda bedel (17)mezkûre ile tefriğine tâlib olduğunu inkâr ettikde müdde'iyeyi merkûmeden ber vech-i muharrer beyyine taleb olunduk da lede't (18)-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Aktar ağası Mustafa Ağa ibn Abdullah ve Osman Çavuş ibn Mahmud nâm kimesneler (19)şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i isbât etmeğin mûcibiyle merkûm Abdullah tarla-yı mahdûd-ı mezkûreye bi-vech-i şer'i (20)müdâhalesinde (...)tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî gurre sene 74.

213. Hüküm (27a-2): Sarı Nikola Veled-i Lefter'in Kürd Ömeroğlu Ömer Bin Halil'e Açtığı Davanın Geçersizliği

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Çorak Karyesi'nde mütemekkin sâhib-i arzihâl Sarı Nikola veled-i Lefter nâm kimesne meclis-i şer'de (3)karye-i mezbûre sâkinelerinden derûn-ı arzihâlde mezkûrül-ism Kürd Ömeroğlu Ömer bin Halil muvâcehesinde karye-i mezbûre hudûdu (4)dâhilinde vâki' bahçe dimekle arîf etrâf-ı erba'adan büyük kum ve Bekir Efendi tarlası ve değirmen harkı ve Kara Ahmed tarlası (5)ile mahdûd tarlayı

merkûm Ömer add ve sinîn-i beyân olunmaksızın senevi yirmi guruşa bana icâr ve teslîm edüp ben dahî isticâr edüp (6)ol-vechle sinîn ve (...)ve zirâ'at ve ücret-i mezbûreyi beher seneür merkûm Ömer'e edâ idegelüp icâre-i mezbûrenin edâsında (7)imtinâ' ve mûmâtala bulunmamışken merkûm Ömer târihi-i i'lâmdan beş sene mukaddem icâreyi (...) tarla-yı mezkûrdan beni ihrâc edüp (8)ve merkûm ile üç def'a mürâfa'a olduğumuzda yedine üç kıt'a i'lâm-ı şer'i verilmiş ise de yine tarla-yı mezkûru kel evvel bana icâr(9)etmek üzere merkûm Ömer'e haber olunmak murâdıdır deyü merkûm Sarı Nikola'nın takrr-i meşrûhu üzere da'vâsı meşrû'a ve iltifâta (10)müstebân olmadığı merkûm Sarı Nikola'ya tefhîm ve bi-vech-i şer'i mu'ârazası men' olunmasına tenbîh olduğundan mâ'da merkûm Sarı (11)Nikola'da şâibe tenvîr mütefehhim olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Bâki el-emr levi'l-emr fî min (13)şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

214. Hüküm (27a-3): Salih Bin İsmail ve Dursun Bint-i Mehmed'in Tezvîci

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Aksu Karyesi sâkinlerinden Salih bin İsmail nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde ve Deren Karyesi'nde (3)sâkine ma'rifeti'z-zât Dursun bint-i Mehmed nâm Hân muvâcehesinde mezbûre Dursun zevce-i menkûhe-i medhûl (...) (4)evâmîr-i mezbûrenin karyesinden yarım sa'at mesâfe babamın hânesinde iskân-ı murâd eylediğimde mihr-i mu'accilin ifâ etmiş (5)iken bana itâ'at etmeyüp benimle gelmediğinden suâl olunup bana itâ'atle babamın hânesinde iskân etmeğimizde (6)tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va zevce-i mezbûre Dursun'dan gıbbe'l-istintâk müdde'i-i merkûmun zevce-i (7)menkûhe medhûl behâsı olduğunu ikrâr lâkin babamın hânesinde durmak kavliyle tezvîc olunmuş idim deyü iddi'âsı (8)lede'l-istintâk meşrû'a olmamağla müdde'i-i merkûm Salih'in menziline gidüp (...)inkıyâ ve zevce-i mezbûre Dursun'a (9)tenbih olduğu mübâşirler Mustafa kulları ma'rifetiyle bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Bâki el-emr (10)levi'l-emr fî'l-yevmi's-sâni min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

215. Hüküm (27a-4): Ali Bin Halil'in Tarlasının Molla Feyzullah Tarafından İşgal Edildiğine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Kara Kavik Karyesi'nde sâkin Ali bin Halil nâm kimesne meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden zikr-i câ-i *** (3)vaz'-ı yedi

beyyine ile şayân olan Molla Feyzullah bin Haydar mahzarında evkâf müdiri vekil Ahmed Efendi hâzır olduğu halde (4)karye-i mezbûrede vâki' Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhu Hazretleri'nin evkâfî arâzisinden olup uzun tarlanın sakk (5)dimekle arîf bir taraftan Osman Çocuk ve bir taraftan Molla Feyzullah ve bir taraftan Kara Hüseyin tarlaları ve taraf-ı erba'a dere (6)ile mahdûd üç kile tohum isti'âb eder vakf-ı şerîf mahlûlünden olmağla târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem arsa-i (7)mahdûd-ı mezkûru vakf-ı şerîf müdiri Mehmed Emin Efendi yüz elli guruş bedel-i mu'accel mukâbelesinde bana tefvîz (8)ve ben dah tefvîzi kabûl ve tapu senedini dahî ahz etmemle merkûm Molla Feyzullah arsa-yı mahdûd-ı mezkûru fuzûli (9)keşf ve ihyâ etmekle keff-i yedine tenbih olunmak matlûbumdur deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûm Feyzullah cevâbında (10)arsa-yı mahdûd-ı mezkûra vaz' yedini ikrâr lâkin bundan altı sene mukaddem sâbık evkâf müdiri Hüseyin Efendi (11)ma'rifetiyle bedel-i mu'accel-i mezkûr mukâbelesinde ba'de'l-müzâyede bana tefvîz ve ben dahî tefvîzi kabûl ve cenâb-ı vakf-ı (12)şerîfden tapu senedimi dahî ahz edüp bi hak vaz' yed keşf ederim deyü ba'de'l-def' tarafeyn tapularını ibrâz (13)ettikten sonra keyfiyet lede'l(...) arsa-i mahdûd-ı mezkûreye mukaddem târihle vaz'ü'l-yed evladır deyü (14)verilen cevâb hedayemizi müdde'i-i merkûm aliyye-i arsa-i mahdûd-ı mezkûra bi-vech-i şer'i mu'ârazadan men' olunmasına (15)tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Medine-i Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 3 Şa'ban sene 74.

216. Hüküm (27b-1): Veled-i Mosi'nin Veled-i Kostanti'den Alacağı Olduğuna

Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun kurrâsından Ada Tepe Karyesi'nde mütemekkin Mosioğlu Yani veled-i Mosi nâm kimesne meclis-i şer'de karye-i mezbûre mütemekkinlerinden Kostantioğlu (3)Yani veled-i Kostanti ile terâfu'larında merkûma târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem bin iki yüz guruşa bey' eylediğim bir çift camus öküzü ile ceste ceste (4)karza i'tâ eylediğim bâ defter beş yüz yetmiş bir guruş alacağımdan bin yüz kırk dört guruşunu ahz edüp bâki zimmetinde altı yüz yirmi yedi guruş (5)alacak hakkım kalmağla hâlâ talep ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-ikrâr mücebince meblağ-ı mezbûr altı yüz yirmi guruşu müdde'i-i merkûm Yani'ye edâ ve teslîme merkûm (6)diğer Yani iltizâm olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr levi'l-emr fî'l-yevmi'l-hâmis min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam (7)sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

217. Hüküm (27b-2): Çakır İsmail Onbaşı'nın Varislerinin Bostanı Hacı Ali Efendi'ye İcâr Ettiklerine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Çakır İsmail Onbaşı ibn Mehmed'in sagîr oğlu Ahmed (2)ve sulbiye sagîre kızları Tefvika ve Emine nâm sagîrlerin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer' den mansûb vasîleri vâlideleri Dudu bint-i Ahmed nâm Hatun'un (3)vekîl-i müseccil-i şer'isi Ünyeli el-Hâcc Mustafa ibn Abdullah ve müteveffâ-yı mezbrun li-ebeveyn er-karındaşı olup mahalle-i mezbûrede iken bundan akdem (4)fevt olan Osman bin Ali'nin sulbiye sagîre kızı (...)nâm sagîrenin verese-i umûruna kibel-i şer' den vasisi vâlide (...) İbrahim nâm (5)Hatun'un vekîl-i müseccil-i şer'isi zevc Molla Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'imizde iş bu bâ'isü'l-kitâb Gökçüoğlu el-Hâcc Ali Efendi (6)nâm kimesne mahzarında vasî-i vekilleri olduğumuz sagîrûn-ı mezbûrûnun babaları müteveffiyân-ı merkûmân bâ irs-ı şer'i bi kadr hissesine mâlik ve (7)mutasarrıf oldukları leb-i deryada vâki' inde'l-ahâli ve'l-cirân ma'lûmeti'l-hudûd bir kıt'a bostanlığı târih-i kitâbdan bir sene tamâmına (8)değîn bostanlık-ı mezkûrun lede'l-müzâyede rağebât-ı nâs inkıtâ'ında ecr-i misli olan altı yüz elli guruş icâre ile vekâlet-i mahkememiz (9)hasebiyle merkûm Hacı Ali Efendi'ye icâr ve teslîm eylediğimiz ol dahî ber vech-i muharrer isticâr ve teslim ve kabûl eyledikten sonra ücret-i mezkûr altı yüz (10)elli guruşun nisfi olan üç yüz yirmi beş guruşunu müstâcir-i merkûm yedinden peşinen ahz ve kabz eyledik ve bâki nisf-ı aherini (11)sene tamâmında vekâletimiz hasebiyle ahz olunmasını beynlerimizde mukâvele ettik dediklerinde gıbbe't-tasdikü'ş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb (12)ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf. Şuhûdü'l-hâl

-Muhzır Hafız İsmail Efendi

-ve Hüseyin Efendi

-ve Ahmed Efendi

-ve gayrihüm mine'l-hazara.

218. Hüküm (27b-3):

...(SİLİK)...

(1)Şimdi merkûm Yani'den talep ederim deyü tasaddi (silik) (2)meşrû'a şâyân olnadığı tescil ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 7 Şa'ban sene 74.

219. Hüküm (27b-4): Laz Osman Bin Hasan İle Kösefoğlu Mehmed Efendi'nin Aralarındaki Alacak Verecek Hususu

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki an asl Lazistan Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da ticâretle sâkin sâhi-i (2)arzihâl Laz Osman bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer' de Medine-i mezbûrun Hançerli Mahallesi'nde derûn-ı arzihâlde mezkûr'l-ism (3)Kösefoğlu Mehmed Efendi ibn Ali nâm kimesne mahzarında târih-i i'lâmdan altı mah mukaddem merkûma beher (**)(4)yüz otuz guruşdan alınmış bi't-tamâm duhân bey' ve teslîm edüp semeni olan altı bin altı yüz guruşun (5)bin dokuz yüz kırk beş guruşunu ahz edüp bâki zımmetinde dört bin beş yüz elli beş guruş alacak hakkım kalmağla (6)taleb ederim deyü ba'de'l-da'va gibbe'l-istintâk merkûm Mehmed Efendi cevâbında ol kadar duhân iştirâ eylediğini (7)ikrâr lâkin duhân-ı mezbûrun beheri batmanını yetmişer guruşa iştirâ edüp meblağ-ı mezbûru tamamen mürre'i-i nerkûma (8)edâ etmiştim def'atında meyânımızda münâza'at-ı kesire vâki' olmuş ise de bâ tavassut-ı muslihîn müdde'i-i merkûm Laz (9)Osman ise iki bin altı yüz yirmi dokuz guruş semeni medfû' ve makbûza sulh olup iki bin (10) yirmi altı guruş ziyâde da'vâsına müte'allika-i âmme-i da'vâyı ve mutâlebâtan merkûm Mehmed'in zımmetini (11)ba'de'l-ibrâ ve'l-kabûl ve bu vechle kat' nizâ eyledikleri tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm (12)olundu. Fî 7 Şa'ban sene 74.

220. Hüküm (27b-5): Makdîsî Ohannes Veled-i Artin Katırının Teslim Edilmesinin Agob Veled-i Zor'a Tembih Edilmesi

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Gümüşi Hacı Köyü Kazası ahâlisinden Makdîsî Ohannes veled-i Artin nâm kimesne meclis-i şer' de Harbrud(?) Kazası'ndan Makdîsî (3)Akob veled-i Zor mahzarında iş bu mu'âyene olan burnu siyah kestane dorusu bir re's erkek katırı târih-i (4)i'lâmdan beş sene mukaddem Merzifon Kazası'nda mütemekkin Tail oğlu Ohannes nâm kimesneden bin guruşa iştirâ (5)edüp şirâen yedimde mülküm iken bundan iki sene mukaddem Taşan Dağı'nda mülkümünden zâyi' olmağla bi'l-istihkâf taleb (6)ederim deyü da'va olduğu cevâbında iş bu katır-ı mezbûru dört sene mukaddem gâib-i ani'l-meclîs karındaşım Menas (7)benim için Harbrud(?) Kazası'ndan bir şahıstan iştirâ etmekle mülk-i müşterâsı olup müdde'i-i mezbûrun mülkü olduğunu (8)ba'de'l-inkâr müdde'i-i mezbûr ber vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan İstefan veled-i Kirkor ve Kazer (9)veled-i Serkiz nâm kimesneler şehâdetleri ile bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'i ba'de'l-isbât ve't-tahlîf mûcibiyle katır-ı mezbûru müdde'i-i

(10)merkûma teslîmi merkûm Ağob'a tenbih olunduğu bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 8 Şa'ban sene 74.

221. Hüküm (28a-1): Ahmed Bin Hasan'ın Alacağını Musa Ağa İbn Abdurrahman'ın Terekesinden Talep Etmesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkin Konevî Musa Ağa'nın evveli oğlu iş bu bâ'is-i i'lâm sâhib-i arzihâl Ahmed bin Hasan nâm kimesne (3)huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd meclis-i şer' de sâkin iken bundan akdem fevt olan Musa Ağa ibn Abdurrahman'ın sulbi sağır oğlu Musa (4)sağıre kızı (...)nâm sağırelerin bâ hüccet-i şer' iyye vasî-i mansûbeleri vâlideleri Emine bint-i İbrahim'in vekîl-i müseccel-i şer' isi ve sağırân-ı mezbûrânın (5)nâtırları Hasan Kavas ibn Mustafa muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Musa Ağa'ya (...) olmak üzere malımdan ve yedimden her birine mukaddem ceste ceste (6)on bin guruş verüp ve müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayâtında meblağ-ı mezbûru benden ahz eylediğini ikrâr dahî edüp kendi defterinde dahi mukayyed (7)olup istifâ-i hak etmeden fevt olmağla meblağ-ı mezbûru tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan talep ederim deyü ba'de'l-da'va gibbe'l-istintâk (8)ve'l-inkâr müdde'i-i merkûmdan ber vech-i muharrer beyyine talep olunduk da lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan Yusufoglu Sarı İbrahim bin Yusuf (9)ve Hacı Hurşid bin Abdullah nâm kimesneler bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer' i ba'de'l-ısbât ve't-temlik mûcibiyle sâlifü'z-zikr meblağ-ı mezbûr on bin (10)guruşu tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan müdde'i-i merkûm edâ ve teslîm vekîl-i merkûm Hasan Gavvas'a tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden (11)huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 7 Şa'ban sene 74.

222. Hüküm (28a-2): Salih Sarım Bey'in Zeytin Bahçesini Hacı Yorgi'ye Satışına Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde şeref-mukîm hocagân-ı divân-ı hümâyundan fütüvvetlü Salih Sarım Bey meclîs-i şerîf-i enverde (2)iş bu bâ'isü'l-vesîka Rum Millet Başkanı Hacı Yorgi veled-i Save nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm akd-ı ati'z-zikrin (3)sudûruna değin şer'en bâ hüccet-i şer' iyye yedimde mâlik ve hakkım olup Macar kâmbiye civârında vâki' bir taraftan Alihanoglu Hacı Ahmed (4)ve Hendeoglu Hacı Ali ve merkûm Hacı Yuri bahçeleri ve taraf-ı erba'ası cadde ile mahdûd bir kıt'a zeytin bahçesinde dokuz bin (5)guruş a'şârıyla hisse-i şâyî'a-i

ma'lûmeme tarafeynden icâb ve kabulü hâvi ve şurût-ı müfside ile muvâza'adan ârî ve berî bey' (6)bât-ı sahîh-i şer'î ile üç bin dört yüz guruşa merkûm Haçi Yuri'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer iştirâ (7)ve temlik ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan mebla-ı mezbûr üç bin dört yüz guruşu müşteri-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilen (8)ahz u kabz eyledim fimâ ba'd bahçe-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i şâyi'ada benim asla ve kat'a alâka ve müdâhalem kalmayup merkûm Haçi (9)Yuri'nin mülk-i müşterâ-yı sahîh hak-ı harîmi olmuştur keyfe mâ yeşâ (...)mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîkû'ser'î mâ vaka' (10)bi't-taleb ketb olundu hurrîre fî2l-yevmi'l-hâdi aşere min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

-Meclisden Mehmed Kaptan ibn Abdullah

-ve a'zâdan el-Hâcc Mehmed Ağazâde Sa'di Bey ibn Mehmed.

223. Hüküm (28a-3): Hatice Bint-i Abdurrahman'nın Arazisini Yemenici Usta Tufan Bin Ali'ye Satışına Dair Kayıt

(1)Husûs-ı ati'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr için kibel-i şer' den bi'l-iltimâs irsâl olunan Mevlâna Kâtib Ahmed Efendi (2)ibn Medine-i Samsun mahallâtından Bazar Mahallesi'nde Dede Avlusu nâm mahalde vâki' Topal Ömer zevcesi Hatice bint-i Abdurrahman menziline (3)varup akd-ı meclis-i şer'-i âli ettik de mahalle-i mezbûre sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Bağdadlı (4)oğlu kızı mezbûre Hatice bint-i Abdurrahman nâm Hatun meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iş bu bâ'is (5)ü'l-kitâb Yemenici Usta Tufan bin Ali muvâcehesinde bi't-tav'ahâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp akd-ı ati'z-zikrin suduruna (6)değın yedimde mülküm ve hakkım olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Üç Anbaroğlu ve bir taraftan Arif menzilleri (7)ve iki tarafları cadde ile mahdûd bir bâb menzilimi cemi'-i tevâbi' ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve mürâfıkı ile tarafeynden (8)icâb ve kabûlü hâvi şurût-ı müfside den âri ve berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile dört bin guruş ile (9)min ciheti'l-keyfiyet-i ma'lûm ve min ciheti'l-kemiyet mahbûle ve meclîse teslîm ve teslîmde ba'de'l-kabz ...(...) bir kabza (10)(...)merkûm Tufan Usta'ya bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer iştirâ ve temlik (11)ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin guruş ile bir kabza (...) (12)merkûm Tufan Usta yedinde tamamen ve kâmilen ahz u kabz ve (...) mezkûru (...) kabzda tecni' eyledim (13)fi mâ ba'd menzil-i mezbûr merkûm Tufan Usta'nın mülkü ve

hakkı olmuştur didikde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda müşteri-i (14)merkûm Tufan Usta Maden Kabı kurrâsından Çubuk Karyesi'nde sâkin iş bu sâhibü'l-vesika Abdulkadir bin Salih (15)mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp derûn-ı saminde mezkûrû'l-ism şirâen yedimde mülk ve hakkım olan (16)menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynden icâb ve kabûlü hâvi şurût-ı müfsideden âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î (17)ile dört bin elli guruş adedi nâm ma'lûm bir kabza (...) bey' ve temlik ve teslim eylediğimde (18)ol dahî ber vech-i muharrer yedimden iştirâ ve temlik ve teslim eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr dört bin guruş (19)ile bir kabza (...). merkûm Abdulkadir yedinden tamamen ahz u kabz edüp ...(...)mezbûru meclis-i münifte (20)nazi' eyledim fî mâ ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Abdulkadir'in mülk ve hakkı olup benim kat'an alâka (21)ve müdahalem kalmadı keyfe mâ yeşâ ve (...) mutasarrıfı olsun didikde gibbe't-tasdîkü's-şer'î Mevlânâyı mezbûr (22)mahallinde ketb ve ma'â mürsel ümenâ-i şer'le meclîs-i şer'e gelüp ala vukû'a inhâ ve takrîr eylediğini mâ vaka' bi't-talep (23)ketb olundu. Fî 11 Şa'ban sene 74.

224. Hüküm (28a-4): Hasan Ağa'nın Alacağı İstifor Veled-i Simbon'dan

Talep Etmesi

(1)Medine-i Samsun mahallâtından (**) Mahallesi ahâlisinden Hasan Ağa ibn el-Hâcc Hasan nâm kimesne meclis-i şer'de Medine-i (2)mezbûre kurrâsından Kuru Gökçe Karyesi'nden İstifor veled-i Simbon muvâcehesinde Beylik Karyesi'nde sâkin iken bundan (3)akdem fevt olan Mihail veled-i Yani'ye tarafımdan bi'l-vekâle bey' ve akçesini bana teslim etmesi için malımdan def' ve teslim eylediğim bir re's (4)sağır ineğimi merkûm İstifor'a yüz elli guruşa bey' ve teslim edüp müteveffâ-yı merkûm meblağ-ı mezbûru bana edâ ve teslim etmeksizin (5)(...)olmamağla el hâletü hâzihi meblağ-ı mezbûr yüz elli guruşu merkûm İstifor'dan taleb ederim deyü tasaddi eylediği da'vâsı takrîr-i meşrûhu (6)üzere meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâki emr levi'l-emr (7)fî'l-yevmi's-sâmin aşere min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

225. Hüküm (28b-1): Fatma Bint-i Halil'in Arsasını Ağcaoğlu Ahmed Bin

Ömer'e Sattığına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi sâkinelerinden olup hâlâ der âliye Galata'da Arab Cami'-i şerîfi (3)Mahallesi'nde sâkine mu'arrefeti'z-zât

Fatma bint-i Halil nâm Hatun meclis-i şer' de Medine-i mezbûrun Aktalu Karyesi'nde (4)sâkine Ağcaoğlu Ahmed bin Ömer muvâcehesinde bi't-tav'hâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp karye-i mezbûrede vâki' (5)Sultan Bayezid-i Veli tâbe serâhu Hazretleri evkâfi arâzisinden Arbak dimekle arif bir taraftan Hacı Halil (6)samanlığı ve bir taraftan Kara Ağaç dili ve bir taraftan Kara Hasan'ın kıran dili tarla ve bir taraftan su yolu ile mahdûd (7)bir kıt'a tarlanın bi't-tav' mutasarrıfı olan li-ebeveyn er karındaşım Hafız Ahmed Efendi tarafından ferağa vekîl olmamla tarla-yı (8)mahdûd-ı mezkûru bin iki yüz guruş bedel-i mu'accel mukâbelesinde bi'l-vekâle fârigan olup ve merkûm Ahmed dahî bedel-i mu'accel-i (9)mezbûr ile teferruğ ve kabul eyledikten sonra meblağ-ı mezbûr bin iki yüz guruşu merkûm Ahmed'in yedinden temâmen ahz u kabz (10)eyledim fimâ ba'd müvekkilemin tarla-yı mahdûd-ı mezbûrda alâkası kalmayup me'mûrinden tapu senedini ahz eylesün deyü (11)mezbûre Fatma'nın kelimât-ı meşruhasını merkûm Ahmed şifâhen tasdik ve kabûl tescil ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden (12)huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Fî 11 Şa'ban sene 74.

226. Hüküm (28b-2): Makdîsi Yasef Veled-i Dimet'in Ağob'u Darp Etmesi

Olayına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun muzâfâtından Çarşamba Kasabası mahallâtından Köprübaşı Mahallesi'nde mütemekkiye Şemsi (...) bint-i Ağob'un (3)vekîl-i müseccel-i şer'isi Makdîsi Kirkoroğlu Madorsî veled-i Kirkor nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde ma'kûd meclîs-i şer'imizde (4)kasaba-i mezbûr ahâlisinden Makdîsi Yasef veled-i Dimet muvâcehesinde merkûm Yasef târih-i i'lâmdan kırk beş gün (5)mukaddem müvekkilemin sadr-ı kebîr oğlu Ağob'a müteveffî baban Mardiros'da iki yüz guruş alacağım var diyerek (6)tuz pazarında kolundan tutup ve yumruk ile sol böğrüne kakıp merkûm Ağob darb-ı mezkûrdan dolayı (7)sâhib-i ferrâş olup yirmi üç gün sonra müteessiren fevt olmağla müceb-i şer'isini talep ederim deyü ba'de'l-da'va (8)ve'l-istintâk merkûm Yasef cevâbında müteveffa ile mahal-i mezkûrda münâza'a-i vâki'a esnâsında kolundan tutup (9)kaktığını ikrâr lâkin Ağob iki gün hasta olduktan sonra ba'de sıhhat bulup yirmi bir gün çarşıda ve dükkanında (10)sağ ve selâmet üzre kendi musâlahatı ru'yet edüp yirmi iki günden sonra maraz-ı aherle hastalanıp bâ emrullahi te'ala (11)fevt olmuş idi deyü (...)mukâbele ettikde gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr vâki' merkûm Makdîsi Yasef'den def'ate (12)mutâbık beyyine talep olundukda def'-i meşrûhunu lede't-tezkiye makbûlü's-şehâde idükleri zâhir ve ihbâr olunan mahalle-i (13)mezbûre mütemekkinlerinden Kayseriyeli

İsak veled-i Yoli ve Esir veled-i Nikola nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe bernehc-i mer'î (14)isbât eyledikten başka merkûm Ağob'un vefâtı dahî beyne'l-ahâli merkûm Yasef'in yedinden olmayub (15)murahhas-ı aherle olduğu meşhûr olduğu mahallinden mürûr-ı mazbata ile tafsilen iş'âr ve beyân olmağla mûcibiyle üdde'i-i (16)vekîl-i merkûm müvekkilemin izâfetle merkûm Yasef bi vech-i şer'i-i mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs (17)Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlilerine i'lâm. Fî 13 Şa'ban sene 74.

227. Hüküm (28b-3): Kadioğlu Mehmed Bin Mehmed'in Kemendoğlu Ali Bin İbrahim'den Alacak İddiasına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Canik Sancağı'nda Fatsa Kazası kurrâsından Karakoçak Karyesi'nde sâkin sâhib-i arzı hâl Kadioğlu Mehmed bin Mehmed nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde (3)ma'kûd meclîs-i şer'de kaza-i mezbûr sâkinlerinden derûn-ı arzihâlde mezkûrû'l-ism Kemendoğlu Ali bin İbrahim ile terâfu'larında merkûm Ali muhtârımız (4)olup benden baltacı palası veren yüz guruş ve karza yüz elli guruş ve gâib-i ani'l-beled sulb-i kebîr oğlumun beher mah ellişer guruşdan (5)dokuz mah ücreti dört yüz elli guruş ki cem'ân yedi yüz guruş alacak hakkımız olmağla taleb ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-suâl merkûm (6)Ali cevâbında ciheteyn-i mezkûreteynden her birine deyni olduğunu külliye inkârından ma'ada müdde'i-i merkûm zimmetinde beş yüz guruş alacak hakkım olmağla (7)taleb ederim didik de gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mûcebince müdde'i-i merkûm Mehmed'in dört yüz elli guruş iddi'âsı oğlu gâib-i merkûmun huzûru (8)veya vekîli lâzım idüğü müdde'i-i aleyhin birbirinden iddi'âlarına her birine mahallinde ikâme-i beyyine lâzım geldiği tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden (9)huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu. Bâki emr levi'l-emr fî yevmi's-sâdis aşere min şehri Şa'bani'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

228. Hüküm (28b-4): Arıoğlu Osman Bin Ali'nin Ali Bin İbrahim İle Duruşması

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Canik Sancağı'nda Fatsa Kazası kurrâsından Karakoçak Karyesi sâkinlerinden sâhib-i arzihâl Arıoğlu Osman bin Ali nâm kimesne (3)huzûr-ı âlilerinde ma'kûd meclîs-i şer'imizde karye-i mezbûr ahâlisinden derûn-ı arzihâlde mezkûrû'l-ism sâbık muhtârımız kendi oğlu Ali bin (4)İbrahim ile terâfu'larında merkûm Ali gâib-i ani'l-beled karındaşım Ebubekir (...) mebnî karar edüp ben dahî karındaşımı bulub (5)merkûm Ali'ye teslîm

eylediğimde karındaşım Bekir'den beş yüz guruşu ahz edüp (...)şimdi kazamız müdiri karındaşını yol virerek (6)beni habs etmekle merkûm Ali karındaşımdan ahz etmiş olduğu meblağ-ı mezbûr beş yüz guruşu taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddi (7)eylediği da'vâsı karındaşı merkûmun huzûru lâzım olmağla merkûm Ali'ye bi vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs (8)Samsun mahkemesinden huzur-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 16 Şa'ban sene 74.

229. Hüküm (28b-5): Emine Bint-i Ahmed'in İddiası

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun'a muzâfe Ayvacık Kazası'nın Gökçedere Karyesi sâkinelerinden mu'arrefeti'z-zât Emine bint-i Ahmed nâm bi'l-fi'il huzûr-ı âlîlerinde ma'kûd (3)meclis-i şer'de karye-i mezbûre ahâlilerinden Kel Mehmed ve Bekiroğlu Hasan Kethüdâ nâm kimesneler muvâcehelerinde târih-i i'lâmdan on ay mukaddem isimlerini bildiğim iki (4)nefer Laz cirân bana zinâ edüp merkûmânın zinâsından hâmile kalmamamla merkûm Kel Mehmed ve Hasan Kethüdâ hamil-i mezkûru ıskât için (...) bana mu'âlece olmak (5)üzere bir acı su içermeleriyle su-yı mezbûru sebile üç aylık müstebînü'l-halka (...)müceb-i şer'isini taleb ederim deyü ba'de'l-da'va (6)ve'l-istintâk merkûmândan her biri külliye inkâr eylediklerinde müdde'îye-i merkûmeye da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edüp (7)ve merkûmân Kel Mehmed ve Hasan Kethüdâ nâm kimesnelere mezbûrenin talebiyle ba'de't-tahlîfû'ş-şer'î mûcibiyle müdde'îye-i mezbûre bilâ beyyine merkûmân mu'ârazadan (8)men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i Şa'bani'l-mu'azzam (9)sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

230. Hüküm (28b-6): Mehmed Çavuş Bin Salih'in Ahmed Bin Mehmed'den

Alacak İddiasına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde sâkin Mehmed Çavuş bin Salih nâm kimesne meclis-i şer'imizde Ökse Kazası'nda Koşhâne Karyesi'nde sâkin Ahmed (3)bin Mehmed mahzarında merkûm Ahmed zimmetinde bâ tahvîl bin guruş alacağımdan bâki sekiz yüz altmış yedi guruş hakkım kalmağla taleb ederim deyü ba'de'l-da'va (4)ve'l-istintâk merkûm Ahmed cevâbında meblağ-ı mezbûru tamâmen kendisine edâ ve teslîm etmişdim deyü ba'de'l-def' ve'l-inkâr râfi'-i merkûm Ahmed'den ber vech-i

(5)muharrer def'-i meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olunduk da ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edüp bi't-tâleb merkûm Mehmed Çavuş ber-nehc-i şer'i yedine(?) vermeğin (6)mûcebince meblağ-ı mezkûr bâki sekiz yüz altmış yedi guruşu müdde'i-i merkûm Mehmed Çavuş'a edâ ve teslîm merkûm Ahmed'e tenbîh olduğu tescîl ve bi'-iltimâs (7)Samsun mahkemesinden huzur-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 17 Şa'ban sene 74.

231. Hüküm (29a-1): Köroğlu Emin Bin Mehmed ve İsaoglu Salih Bin Hasan'ın Arasındaki Hüccet Kaydı

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun Kazası'ndan Oylas Karyesi sâkinlerinden Köroğlu Emin bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre (3)ahâlisinden zikr-i câi tarlalara bâ tapu vaz'-ı yedi mutehakkık olan İsaoglu Salih bin Hasan mahzarında evkâf müdiri (4)Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu halde karye-i mezbûrede vâki' Hızır Paşa Vakfı arazisinden olup ma'lûmeti'l-hudûd olup Ala (5)Kör Pınar ve(...)ve cevizlik ve Çınardili dimekle arîf dört kıt'a tarlalar bundan beş sene mukaddem fevt olan (6)(...) Valide Zeynep Hatun karındaşı İbrahim'den intikâl edüp tarla-yı mezbûrelerin müteveffiye-i mezbûre Zeynep Hatun (7)sâhib-i arzdan tapu senedini ahz etmeyerek yedi sekiz sene tasarruf edüp fevt olmağla tarlaha-yı mezkûrelere (8)müteveffiye-i mezbûrenin sadriye-i kebîre kızları Kerime ve Hanife'ye intikâl edüp onlar dahî tapu senedinin ahz etmeyüp bir seneden (9)ziyâde tasarruflarından sonra mezbûre Hanife ve benim vâlidem fevt olup tarlahâ-yı mezbûrelerin tasarrufları benim ile beş (10)karındaşlarıma intikâl eylemiş iken merkûm Salih tarlahâ-yı mezbûreleri târih-i i'lâmdan bir sene mukaddem ba'de'l-ziyâde müdir-i (11)mûma-ileyh ma'rifeti ve ma'rifet-i muhâsebe ile üç bin beş yüz guruş bedel-i mu'accel mukâbili merkûm Salih'e tefvîz ve merkûm Salih (12)dahî tefvîzi kabûl edüp der aliyyeden tapu senedini ahz etmiş ise suâl(?) tarlahâ-yı mezbûrelere tasarruf-ı (13)şâyi'larından keff-i yedine haber olunmak matlûbumdur deyü tasaddi eylediği (...)vâlidesinin bilâ tapu yedi (14)sekiz sene tasarrufuyla ba'de vefâtihâ müdde'i-i merkûmun vâlidesine ba'de vefâtihâ müdde'i-i merkûma tapu olunmadığından sâhib-i (15)arz (...) deyü virilen cevâb-ı bâ sevâba binâen iltifâta şâyân olmadığı kendisine tefhîm olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs (16)Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. 14 Şaban sene 74.

232. Hüküm (29a-2): Nuhoglu Kızı Şerife Fatma Bint-i Ali'nin Arsasını Seyyid Mehmed İbn El-Hâcc Bekir'e Sattığına Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkine zât-ı ta'arrif-i şer'î ile mu'adeler olan Nuhoglu kızı Şerife Fatma (2)bint-i Ali nâm Hatun meclis-i şer'î hatir lâzımü't-tevkirde iş bu bâ'isü'l-kitâb mahalle-i mezbûre ahâlisinden Seyyid Mehmed ibn el-Hâcc (3)Bekir nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp akd-ı ati'z-zikrin sudûruna deĝin bâ i'lâmü'ş-şer'î ırsen silk-i mülk-i sahîhimde (4)münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Nuhoglu eytâmı menzili arsası ve bir taraftan Molla Hasan bahçesi ve bir taraftan (5)Osman Efendi menzili avlusu ve bir taraftan mezbûr Seyyid Mehmed menzili ile mahdûd olan arsamı bilcümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-mürâfık (6)tarafeynden icâb kabûlü hâvi şurût-ı müfsideden âri ve bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üç bin guruşa mezbûr Seyyid Mehmed'e bey' (7)ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin (8)guruşu müşteri-i merkûm Seyyid Mehmed yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fimâ ba'd arsa-i mahdûd-ı mezkûra asla benim alâka ve müdahalem (9)kalmayub müşteri-i merkûm Seyyid Mehmed'in mülk-i müştêrâ-yı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe mâ yeşâ ve (...)mutasarrıf olsun (10)dedik de ĝıbbe't-tasdikü'ş-şer'î mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ışrîn min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' (11)ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

- (...) Mezbûrenin zevci Zabtiye İbrahim
- ve Dellal-ı Tokatî Hacı İsmail
- ve Muhzır Hafız Efendi İsmail Efendi
- ve Muhzır Molla Mehmed
- ve gayrihim mine'l-hazara.

233. Hüküm (29a-3): Salih Efendi İbn Abdullah'ın İmamlık Yaptığı Ahaliden Talep Ettiği Para İçin Açılan Davanın Geçersiz Olduğuna Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl Of Kazası ahâlisinden olup iki seneden berü Medine-i Samsun Kazası'nın Çakırlı Karyesi'nde imamlık ma'rifetiyle sâkin sâhib-i (3)arzihâl Salih Efendi ibn Abdullah nâm kimesne huzûr-ı âlilerinde ma'kûd meclîs-i şer'de karye-i mezbûre ahâlilerinden derûn-ı arzihâlde mezkûr Tüccar Osman (4)Ağa ve sâir ceride-i şer'iyede

mezkûrû'l-ism karye sâkinleri muvâcehelerinde karye-i mezkûrda iki sene imâmet hıdmetinde bulunacağım cihetle ben dahî (5)memleketimden olan ıyâlimi getirmiş idim iki sene tamamından beni imâmetlikten ihrâc ve (...) olduklarından benim mukaddemâ ehl-i ıyâlimi getirmek (6)için malımdan sarf eylediğim bin yüz guruşu ahâli-i karyeden cebren alınıp bana teslîmine tenbih olunmak matlûbumdur deyü tasaddi eylediği da'vâyı takrîr-i (7)meşrûh üzere meşru'a olmadığı kendisine tefhîh ve ahâli-i karyeye mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine (8)i'lâm olundu. Bâki emr leni'l-emr hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ısrîn min şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

234. Hüküm (29a-4): Hafize Hanım'ın Mihr-İ Müecceline Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkine sâhibe-i arzihâl Hafize Hanım ibnete Abdullah Paşa tarafından vekâleti Mehmed Ağa ibn Hasan Ağa (3)ve Tefvik Efendi ibn Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan (...)oğlu Hasan Ağa ibn Ahmed nâm kimesne mahalle-i mezbûre sâkinlerinden derûn-ı (4)arzihâlde mezkûrû'l-ism el-Hâcc Osman Bey ibn Abdullah Ağa muvâcehesinde merkûm Osman Bey müvekkilemin zevc (...)olup târih-i (5)i'lâmdan bir gün mukaddem talâk-ı (...)ile tatbîk etmekle zimmetinde ma'kûd ve mukarrer olan yedi bin beş yüz guruşa mihr-i müeccelim (6)ile nafaka-i ıddet ve (...). sekenâsı bin guruşa ve mukaddemâ zimmetinde cihet-i karzdan olan mutasarrıf olduğu on bir bin beş yüz guruşun (7)cem'ân yirmi bin guruş alacak hakkını bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-istintâk merkûm el-Hâcc Osman Bey ber vech-i muharrer ikrâr (8)ve i'tirâf etmekle mûcebince meblağ-ı mezbûreyi müvekkile-i mezbûreye edâ ve teslim merkûm Osman Bey ilzâm olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun (9)mahkemesinden huzûr-ı âlîlelerine i'lâm olundu. Bâki emr levi'l-emr fi'l-yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn (10)ve elf.

235. Hüküm (29a-5): Ahi Baba Zâviyesi Vakfı'na Zâviyedâr Tayinine Dair Kayıt

(1)Canik Sancağı dâhilinde Ökse Kazası'nda Kadı nâm Karyesi'nde vâki' Ahi Baba Zaviyesi Vakfı'nın zâviyedârlık cihetine bâ berât-ı âli mutasarrıf (2)olan Hafız Mehmed fevt olup cihet-i ma'lûmeyi sulbi sağır oğulları Mehmed Kaşif ve Osman Garip ve Hasan Rıza nâm sağırlerin üzerlerine tevcih (3)ve berât-ı şerîfleri gelinceye değin

tarafından bi'l-vekâle hıdmet-i mezkûrelerini (...) ve tesviye-i umurlarına kıbel-i şer' den bir (...) Kimesne kâimekâm nasb (4)ve ta'yin olunmak ehem ve ilzâm olduğu ecilden hıdmet-i mezkûreyi ru'yet-i kâvi idüğü zeyl-i cihette muharrerü'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla (5)mütehakkık ve evkâf müdiri himmetli Emin Efendi'nin (...) olan olan Çarşambalı iş bu bâ'isü'l-kitâb Hafız Mehmed bin Mehmed nâm (6)kimesneyi hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb (...) Efendi hıdmet-i mezkûreyi der aliyyeden berât-ı şerîfleri gelinceye değin (...) mezbûrûn (7) taraflarından bi'l-vekâle edâya kâimekâm nasb ve ta'yîn buyurdıkları ol-dahi ber vech-i muharrer kabûl ve hıdmet-i lâzimesini kemâ yenbağî edâya (...)ve iltizâm (8)etmeğın mâ vaka' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Hurrîre fi'l- yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl

-Kadıızâde Mustafa Efendi

-Çakır Emin Efendi

-ve Kadıızâde el-Hâcc Ahmed Efendi.

236. Hüküm (29b-1): Kayaoğlu Mehmed Bin Mustafa Bin Abdullah'ın

Verâsetine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An Aybastı Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da ticâretle sâkin Kara Ahmedoğlu bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer' de kazâ-i mezbûrun (3)Beyitdüzü Karyesi ahâlisinden olup Medine-i mezbûrun Dere Karyesi'nde sâkin bundan akdem fevt olan Kayaoğlu Mehmed ve Mustafa bin Abdullah'ın (4)verâseti kazâ-i mezbûrda sâkin zevc-i metrûkesi Ayşe bint-i Halil ile sulb-i kebîr oğulları Salih ve Mehmed ve kebîre kızı Hamide ve Medine-i mezbûrda ibn-i (5)Hazır Mustafa ve Ahmed'e munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû's-şer'i verese-i müteveffâ-yı mezbûrdan gâibûn-ı merkûmun hisse-i ırsiyelerini ahz ve kabz bâ irâde-i seniyye (6)me'mûr olan Canik Sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim Efendi'nin vekîl-i müsecceli olup taraf-ı şer' den dahî husûmeti râi(re'y) olunan Zabtiye Mustafa bin (7)Hüseyin nâm kimesne mahzarında müvekkil Efendi-i mûma-ileyhin vaz' yed eylediği mu'âyylene olunan seksen re's ganemler benim malım olup müteveffâ-yı merkûma bi'l-emâne (8)teslîm etmemle terekesinden ihrâc ve bana teslîm tenbih olunmak matlûbumdur dedik de vekîl-i merkûm müvekkil-i mûma-ileyhin seksen re's ganemlere bi'l-emâne vaz' yedini ikrâr (9)(...) müdde'-i-i merkûmun öldüğünü inkâr ettikde müdde'-i-i merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık

beyyine taleb olundukda lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan (10)kaza-i mezbûr ahâlilerinden Hüseyin bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücibiyle zikr olan seksen re's (11)ganemleri müdde'î-i merkûma teslîm ve vekîl-i merkûm Mustafa Ağa'ya tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l-emr (12)fi'l-yemü'r-râbi' min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

237. Hüküm (29b-2): Kayaoğlu Mehmed Bin Mustafa Bin Abdullah'ın

Verâsetine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

(2)An asl Aybastı Kazası ahâlisinden olup Medine-i Samsun'da Dere Karyesi'nde ticâretle sâkin iken bundan akdem fevt olan Kayaoğlu Mehmed bin (3)Mustafa bin Abdullah'ın verâseti kaza-i mezbûrda sâkine zevce-i metrûkesi Ayşe bint-i Halil ile sulbi kebîr oğulları Salih ve Mehmed ve kebîre kızı Hamide ve (4)Medine-i mezbûrda ibn Hızır Mustafa ve Ahmed'e munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû's-şer'î verese-i müteveffâ-yı merkûmdan ibn-i merkûm Ahmed meclîs-i şer'imizde verese-i (5)müteveffâ-yı mezbûrdan gâibûn-ı merkûmün hisse-i irsiyelerini ahz u kabza bâ irâde-i seniyye me'mûr olan Canik Sancağı mal müdürü fütüvvetlü Halil İbrahim (6)Efendi'nin vekîl-i müseccili olup taraf-ı şer'den dahî husûmeti râi(re'y)olunan Zabtiye Ağa ibn Hüseyin nâm kimesne mahzarında müvekkil Efendi-i mûma-ileyhin vaz' (7)yed eylediği iş bu mu'âyene olunan iki yüz elli re's ganemler benim şer'en(?) müstakil malım olup müteveffâ-yı merkûm babama bi'l-emâne teslîm etmemle terekesinden ihrâc (9)ve bana teslîme tenbih olunmak matlûbumdur dedikde vekîl-i merkûm müvekkil-i mûma-ileyhin iki yüz elli re's ganemlere bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr(...)müdde'î-i merkûmun (10)öldüğünü inkâr ettikde müdde'î-i merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda lede't-tezkiye şehâdetleri makbûle olan kaza-i mezbûr (11)ahâlilerinden Hüseyin bin Mehmed ve Mehmed bin İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücibiyle zikr olunan iki yüz elli re's (12)ganemleri müdde'î-i merkûma teslîme vekîl-i merkûm Mustafa Ağa'ya tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emr limen lehü'l- (13)emr fi'l-yevmü'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

238. Hüküm (29b-3): Osman Bey İbn Abdullah Ağa'nın Bahçesini Yuri ve Ayasdol ve Lefter'e Sattığına Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Hançerli Mahallesi'nde sâkin el-Hâcc Osman Bey ibn Abdullah Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Niğde Kazası'nda (2)Denesi Karyesi mütemekkinlerinden olup li-ecli't-ticâre Medine-i mezbûrede gümrük hanında müstâciren sâkinler olan iş bu bâ'isü'l-...(3)Yuri veled-i Yovan ve Abaadol veled-i Yovan ve Lefter veled-i Todori nâm kimesneler muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp akd-ı ati zikrin (4)sudûruna değin silk-i mülkümde münselik Yeni Mahalle civârında vâki' bir taraftan kabristân ve bir taraftan Mustafa Efendi ve bir taraftan (5)Derviş bahçeleri ve bir taraftan leb-i deryâ ile mahdûd bir kıt'a bahçemi bundan iki mah mukaddem ya'ni Cemâziyel-ahirin on birinci gününde (6)tarafeynden icâb ve kâbulü hâvi şurt-ı müfsideden âri ve berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile on bin guruşa (7)merkûmun Yuri ve Ayasdol ve Lefter ale'l-iştirâk es-sevi(?) bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde (8)anlar dahî ber vech-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslîm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbr (9)on bin guruşu müşteriyûn-ı merkûmûn yedlerinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz eyledim fimâ ba'd bahçe-i (10)mahdûd-ı mezkûrede benim asla alâka ve müdâhalem kalmayup müşteriyûn-ı merkûmûn Yuri ve Ayasdol (11)ve Lefter'in mülk-i müşterâları olmuşdur (...) mutasarrıf olsunlar ve bey'-i mezbûrede takrîr ve gayete (12)müte'allika da'vâdan mersûmların kabûlüne mukâbil zimmetleri ibrâ-i âm (...) ile ibrâ eyledim dedikde (13)gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 25 Şa'ban sene 74.

Şuhûdü'l-hâl

-Aruzzâde Müderris Mehmed Efendi

-ve Hamamcı İsmail Efendi

-ve Körtüklüoğlu Hacı Hüseyin

-ve Köle Ahmed Ağa

-ve İnce Ömeroğlu Hasan Ağa.

239. Hüküm (29b-4): Siyavuş Ağa İbn Molla Abdullah'ın Hızır Bey Camii Şerifine Vakfettiği Zeytin Bahçelerinin Mütevellisine Samsun Müftüsü Ahmed Efendi'nin Görevlendirilmesine Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun suru dâhilinde kâin Hızır Bey Cami'-i Şerifinde Kurân-ı Kerim'den haftada bir (...)hatm-i şerf tilâvet etmek üzere ashâb-ı (2)hayrattan Siyavuş Ağa ibn Molla Abdullah'dan bir kıt'a vakfiye-i ma'mûlün bihâsında masrah olduğu üzere

Medine-i mezbûre civârında ılıcak (3)comesiyle sâhil-i bahr meyânında ve mahal-i sâirede vâki' zeytin bahçelerinin vakf-ı mûma-ileyhe bir mu'temed mütevellî nasb ve ta'yîn olunmak ehem (4)ve elzem olduğu ecilden tevliyet-i mezkûreye (...) Zeyl-i kitâbda muharreri'l-esâmi-i müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olan iş bu bâ'isü'l-kitâb (5)müderresin-i kirâmdan Samsun müftüsü Fekahatlü Ahmed Efendi hazretleri hâkim-i mevki'-i sadr-ı kitâb tûba lehu ve hüsnameâb hazretleri vakf-ı (6)şerîf-i mezbûra mûma-ileyh Ahmed Efendi hazretleri mütevellî nasb ve ta'yîn buyurdukda ol-dahî ber vech-i muharrer tevliyet-i mezkreyi kabûl ve mürâsemeti (7)kemâ yenbaği edâya (...) ve'l-iltizâm etmeğin mâ vaka' bi't-yaleb ketb olundu. F 24 Şa'ban sene 74.

240. Hüküm (29b-5): Dimitrioğlu Veled-i Dimitri'nin Bahçesini Yuri Veled-i Yovan'a Sattığına Dair Kayıt

(1)An asl Niğde Kazası'nın Çamardı'nın Vengi Karyesi mütemekkinlerinden olup Medine-i Samsun'da li-ecli't-ticâret mütemekkin Dimitrioğlu veled-i Dimitri (2)nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde iş bu bâ'isü'l-(...) Yuri veled-i Yovan nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüp akd-ı âti zikrin (3)sudûruna değin bâ berât-ı şeri' iştirâken yedimde mülk-i mevrûsem olup kaza-i mezbûrede vâki' bir taraftan Anastas menzili ve bir taraftan (4)cadde ve iki tarafı Konduoğlu bahçeleri ile mahdûd bahçe ve yine taşrada bulunan dikmelik ta'bir olunan (...). Mahallede kâin (5)bir bâb oda on altı sehîm i'tibâriyle yedi sehîm hisse-i irsiye-i şâyi'a-i ma'lûmelerimi ve kezâlik eşyâ-i beytte olan hissemi tarafeynden icâb (6)ve kabûlü hâvi şurût-ı müfsideden âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile yirmi bin guruşa vekîl-i merkûm Yuri'ye bey' ve temlîk (7)ve mahallinde kabza tasallut eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temlik ve tasallut ve kabl eyledikten sonra (8)semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruşu müşteri-i vekil-i merkûm yedinden tamamen ve kâmilan ahz u kabz edüp husûsus-ı mezbûra ve sâir hukûk-ı şer'iyye (9)ve (...)müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkil-i merkûmun zımmetini ibrâ ettim fimâ ba'd menzil ve bahçe ve dikenlikde ve odada olan hisse-i şâyi'alarda (10)benim asla alâka ve müdahalem kalmayup müvekkil-i merkûma (...) Mülk-i sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ ve tacdâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîk (11)kü'ş-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 26 Şa'ban sene 74.

241. Hüküm (30a-1): Dimitrioğlu Veled-i Dimitri'nin Bahçesini Yuri Veled-i Yovan'a Sattığına Dair Kayıt

(1)An asl Niğde Kazası'nın vengi Karyesi mütemekkinlerinden olup Medine-i Samsun'da li-ecli't-ticâre mütemekkin Dimitri (2)oğlu Mene veled-i Dimitri nâm kimesne meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde iş bu bâ'isü'l-(...) Yuri veled-i Yovan nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı (3)tâm ve takrîr-i kelâm edüp akd-ı ati'z-zikrin sudûruna deġin bâ ırs-ı şer'î (...). yedimde mülk-i mevrûsum (4)olup kaza-i mezbûrda vâki' bir taraftan Anastas menzili ve bir taraftan cadde ve iki tarafları Ahondioğlu bahçeleri (5)ile mahdd bahçe ve yine taşrada bulunan dikmelik ta'bir olunan işmâr ve derûn-ı mahallede kâin bir bâb odada (6)on altı sehîm i'tibâriyle yedi sehîm hisse-i irsiye-i şâyî'a-i ma'lûmelerimi ve kezâlik eşyâ-i beytde(?) olan hissemi (7)tarafeynden icâb ve kabûlü hâvi şurût-ı müfsideden âri ve berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yirmi bin guruşa (8)vekîl-i merkûm Yuri'ye bey' ve temlîk ve mahallinde kabza teslît eylediğimde ol dahî ber vech-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temlîk (9)ve teslî ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi bin guruşu müşteri vekîl-i merkûm yedinden temâmen (10)ve kâmilen ahz u kabz edüp husûs-ı mezbûra ve sâir hukûk-ı şer'îye ve mirâsa müte'allika-i âmme-i da'vâdan müvekkil-i (11)merkûmun zımmetini ibrâ ettim fimâ ba'd menzil ve bahçe ve dikmelikte ve odada olan hisse-i şâyî'alarda benim asla alâka (12)ve müdâhalem kalmayup müvekkil-i merkûm (...). mülk-i harîmi olmuştur keyfemâ yeşâ mutasarıf olsun dedikte (13)gıbbe't-tasdîkü'ş-şer'î mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 23 Şa'ban sene 74.

242. Hüküm (30a-2): Akhasan Hacı İbrahim İbn Hasan'ın Veraseti

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ak Hasanoplu Hacı İbrahim (2)ibn Hasan'ın verâseti sulbi kebîr oğlu İbrahim ve sulbiye kebîre kızları Şerife ve Tesbiye ve Emine'ye munhasıra kable'l-kast ibn-i merkûm (3)İbrahim dahî fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Seyyid Mustafa ile sulbi kebîr oğlu Muhiddin ve sulbi sagîr (4)oğulları Basri ve Veysel ve Mehmed'e munhasıra olduġu ba'de't-tahkîkü'ş-şer'î verese-i müteveffâ-yı ol merkûmdan benât mezbûre (5)Şerife ve Tesbiye ve Emine'nin vekîl-i müseccel-i şer'ileri Ladikli Hasan Ağa nâm kimesne meclis-i şer'imizde müteveffâ-yı sâni merkûm İbrahim'in (6)sulbi kebîr oğlu iş bu bâ'isü'l-kitâb merkûm Muhiddin mahzarında müvekkillerimin mevrûsları müteveffâ-yı merkûm Hacı İbrahim'in (7)ile'l-vefât yedinde mülkü ve hakkı olup ba'de vefâtına beş sehîm i'tibâriylr üç sehîm müvekkillerime isâbet eden Bazar Câmi'-i (8)Şerîfi önünde vâki' ma'lûmeti'l-hudûd bir bâb berber dükkânı ile mahalle-i

mezbûrda vâki' bir taraftan sâ'at menzili ve bir taraftan (9)beynlerimizde müşterek olan avlu sınırı ve bir taraftan cadde ve bir taraftan müşterek menzil odası ile mahdûd (10)nısf menzil ma'a fırın dahî kezâlik beş sehim i'tibâriyle üç sehim arsalarını merkûm Muhiddin ve sagîrân-ı mezbûrân (11)ve vâlideleri mezbûre Ayşe fuzûli zabt etmekle suâl olunup müvekkillerimin hisse-i ırsiye-i mezkûrelerini bi'l-vekâle (12)taleb ederim deyi ba'de'l-da'va gıbbe'l-istintâk merkûm Muhiddin cevâbında dükkan-ı mezbûru müteveffa Hacı İbrahim hâl-i hayatında (13)târih-i kitâbdan otuz sene mukaddem yedinde mülkü ve hakkı olduğu halde huzûr-ı müslîmde babam müteveffa-yı merkûmun hâl-i sağîrinde (14)hibe-i sahîhe-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve delâline(?) inhâb ve kabz u kabûl eyledikde ba'de'l-bulûğ yedine teslim etmekle ol-vechle mülk-i (15)mevhûbu olup ba'de vefâtına bizlere intikâl etti ve sâlifü'z-zikr nısf menzil-i mahdûd-ı mezkûru dahî târih-i (...) (16)beş sene mukaddem iki bin beş yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim edüp babam müteveffa-yı merkûm dahî iştirâ ve temlik (17)ve teslim ve kabûl ve ba'de vefâtına bizlere intikâl edüp bu vechle vaz' yed ederiz deyü def'le mukâbele ettikde gıbbe'l-istintâk (18)ve'l-inkâr dâfi'-i ibn-i merkûm Muhiddin ber vech-i muharrer def'-i meşrûhunu mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Fezar Hafız Süleyman bin Abdullah (19)ve Bekrinzâde Hacı Salih Apa ve Kaşkaroğlu Hacı Seyyid Ağa ve Süleyman Onbaşı ibn Hacı Mehmed nâm kimesneler hibe-i mezbûreyi (20)ve bey'i ber-nehc-i şer'i bi'l-muvâcehe edâ-i şehâdet-i şer'iyeye ettikde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın (21)mûcibiyle ba'de'l-hükm müdde'-i vekîl-i merkûm Hasan Ağa bi gayr-i vech-i şer'i verese-i müteveffa-yı sâni Muhiddin ne mu'ârazadan men' olunduğu (22)mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 25 Şa'ban sene 74.

243. Hüküm (30a-3): Laz Yusuf Bin Süleyman'ın Amcası Ali Bin Hasan İle İbrâsına Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun Kazası'nın Balaç Karyesi'nde sâkin Laz Yusuf bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'imizde karye-i mezbûre sâkinlerinden (3)ammucası iş bu bâ'isü'l-i'lâm Ali bin Hasan mahzarında merkûmun yanında hîn-i siyâdetimden şimdiye değin sekiz sene hizmetinde (4)bulunup ecr-i mislimi da'va-yı sadrette iken bâ vasita-i müslimîn da'vâ-yı mezkûremden yüz gurusu semen-i medfû' ve makbûza (5)salah olup ziyâde ücret ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allika-i amme-i da'va ve mutâlebâtan merkûm (...)zımmeti (6)ibrâ ve ıskât eyledim deyü merkûm Yusuf'un kelimât-ı meşrûhası

tasdîk ve ibrâ-i mezbûru kabûl eylediği tescil ve bi'l-iltimâs (7)Samsun mahkemesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Şa'ban sene 74.

244. Hüküm (30a-4): Hüseyin Ağa İbn Ali'nin Kocabaşoğlu Hüseyin'den Alacağı'nın Tembih Edildiğine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun Kazası'nın Badırlı Karyesi sâkinlerinden Laz Bölükbaşı Hüseyin Ağa ibn Ali nâm kimesne meclis-i şer'ide karye-i (3)mezbûre sâkinlerinden Kocabaşoğlu Hüseyin ile terâfu'larında merkûm zımmetinde (...) karzdan dokuz yüz seksen (4)üç gurus ve emriyle karındaşı İsmail'e i'tâ ettiğim ve emriyle Laz Emin'e verdiğim yetmiş sekiz gurus ve a'sârdan (5)on beş gurus vergisine emriyle i'tâ eylediğim cem'an bin üç yüz kırk altı gurus alacak hakkım olmağla hâlen (6)taleb ederim deyü ba'de'l-da'va ve'l-inkâr müdde'i-i merkûmdan ber vech-i muharrer müdde'asına mutâbık beyyine talep olunduk da (7)lede't-tezkiye şehâdetleri makbûl olan karye-i mezkûr ahâlilerinden Ali bin Mustafa ve Ali bin İbrahi (8)nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i isbât etmeğin mûcibiyle meblağ-ı mezbûr bin üç yüz kırk altı (9)guruşu nüdde'i-i merkûm Hüseyin Ağa edâ ve teslîmiyle merkûm Kocabaş Hüseyin'e tenbih olunduğu tescil ve bi'l-iltimâs (10)Samsun mahkemesinden huzr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Şa'ba sene 74.

245. Hüküm (30b-1): Kiryakiye Bint-i Yani ve Girgi Veled-i Vemit'in Muvâcehesine Dair Kayıt

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun Kazası'nın Çukurtabak Karyesi mütemekkinelerinden şahs-ı mu'arrefe Kiryakiye bint-i Yani nâm nasraniye meclis-i şer'-i enverde Advan (3)Karyesi'nde mütemekkin Girgi veled-i Vemit nuvâcehesinde mezbûrenin zevci Todor hâzır olduğu halde babam yanında mülk-i mevhûbetim olan (4)yedi bin gurus kıymetli bir çift camus öküzlerimi haberim yoğiken zevcim merkûm târih-i i'lâmdan on gün mukaddem dört beş yüz (5)guruşa bey' etmekle ben dahî işittiğim anda bey'-i mezbûra icâzet vermemekle talep ederim ba'de'l-da'va ve's-suâl merkûm Giregi cevâbında (6)ber vech-i muharrer ikrârlığın (...) mezbûreye taht-ı icârımda olan Abdulrezzakoğlu zevcesinin bir kıt'a tarlası ile on dört (7)mecidiye yüzlük altını vermek üzere müceddeden bana bey' edüp ve ben dahî tâlâ-yı mezbûru med'iyeye-i mezbûreye bey' ve teslîm ettim deyü takrîr-i (8)meşrûhu üzere bey'-i mezbûr kasd

olmağla meşrû'a olmadığı kendüsüne tefhîm ve öküz-i mezbûrları med'iyeye-i mezbûreye teslîmine tenbih olunduğu (9) tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden huzr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Hurrîre fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam sene erba' ve seb'în ve mieteyn ve elf.

246. Hüküm (30b-2): İsmahan Bint-i Mustafa Bin Abdullah'ın Verâseti

(1)Ma'rûz-ı dâi'leridir ki

(2)Medine-i Samsun mahallâtından Beraz Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem fevt olan İsmahan bint-i Mustafa bin Abdullah'ın verâseti (...) (3) (...) li-ebeveyn er karındaşı oğlu bin Mustafa'ya munhasıra olduğu ba'de't-tahkîkû'ş-şer'i verese-i merkûm Hüseyin meclis-i şer'imizde mahalle-i (4)mezbûre sâkinelerinden Mustafa Çavuş bin Abdullah ve Hafız Ömer bin Mustafa muvâcehelerinde müteveffîye-i mezbûre İsmehan'ın merkûmân yedlerinde (5)olan bi'l-cümle tereke-i mevcûdesini tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edüp tereke-i müteveffîye-i mezbûrenin terekesine ve sâir hukûk-ı şer'iyeye müte'allika-i âmme-i da'vâyı (6)ve mutâlebâtta ve kâffe-i imâna ve mehâsândan merkûmenin zımmetlerini ibrâ-yı âmm râfi'ü'l-hasenâ(?) ile ibrâ ve iskât ettim dedikde merkûm Hüseyin'in (7)kelimât-ı meşrûhasını merkûmân Mustafa Çavuş ve Hafız Ömer şifâhen tasdîk ve ibrâ-i mezbûru kabûl eyledikleri tescîl ve bi'l-iltimâs Samsun mahkemesinden (8)huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 Şa'ban sene 74.

247. Hüküm (30b-3): Şeyh Hamza Hazretleri Zâviyesi Vakfı'na Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun mahallâtından Sa'di Bey Mahallesi sâkinlerinden Şeyh Hamza Hazretleri Zâviyesi Vakfı'nın zâviyedâr ve mütevellisi es-Seyyid Hasan (2)Tahsin Efendi ibn Osman Efendi meclis-i şer'-i hafîr lâzımü't-tevkirde iş bu bâ'isü'l-kitâb Canik mutasarrıfı sa'adatlü Osman Paşa Hazretleri (3)zîkr-i câi teferru'una vekîl-i müseccil-i şer'isi zira'at müdürü Numan Ağa mahzarında evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi hâzır olduğu halde takrîr-i (4)kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm edüp zâviyedâr ve mütevellisi olduğum Medine-i mezbûrede defin hân-ı ıtırnâk Şeyh Hamza kuddise sirruhü'l-azîz Hazretleri vakf-ı şerîfinden (5)olup Ayvacıbükü Karyesi'nde vâki' Hurmlu dimekle arîf bir tarafı tarîk-i âmm ve iki taraftan İnköz Kethüdâoğlu tarlası ve bir taraftan Kahvecioğlu (6)tarlası ile mahdûd beş kil-i âsitâne tohum isti'âb eder bir kıt'a tarla yine karye-i mezbûrede vâki' günlü tarla dimekle arif bir taraftan tarîk-i âmm (7)ve bir taraftan eski tarîk ve bir taraftan

Çakıroğlu tarlası ve bir taraftan Bekir'in göklemesi ile mahdûd sekiz kile-i âsitâne tohum isti'âb eder bir kıt'a (8)tarla yine karye-i mezbûrede vâki' Fatma tarlası dimekle arif bir taraftan Süleyman Göklü ve bir taraftan eski tarîk-i âmm ve bir taraftan Cendoğlu tarlası (9)ve bir taraftan tarîk-i âmm iş bu hudûd ile mahdûd dört kile tohum isti'âb eder bir kıt'a tarlaki cem'ân üç kıt'a tarlalara mutasarrıf olan Cend (10)oğlu Abdulkadir bundan bir sene akdem bilâ veled fevt olup mutasarrıf olduğu tarla-yı mahdûd-ı mezkûrlar mahlûl ve cânib-i vakf-ı şerîfe âid olmağla (11)tarlahâ-yı mahdûd-ı mezkûrlar mahlûlünden mücemmi'-i nâs olan mahallerde (...) olundukda reğebât-ı nâs inkitâ'ında müvekkil Paşa-yı müşârun-ileyh (12)hazretleri üzerinde bin beş yüz guruşda karar edüp ziyâde ile taleb-i aheri dahî olmadığından tarlahâ-yı mezkûrlar mahlûlünden kâimekâm (13)ve mütevellisi olduğum hasebiyle bin beş yüz guruş bedel-i mu'accel makbûza müvekkil-i müşârun-ileyh hazretlerine ferâğ-ı mu'tereber-i kat'i ile ferâğ ve tefvîz (14)ettiğimde müşârun-ileyh hazretleri dahî ber vech-i muharrer tefrîğ ve tefvîz ve kabûl eyledikten sonra bedel-i ferâğ olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz guruşu (15)yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm tarla-yı mahdûd-ı mezkûrda benim alakam kalmayup paşa-yı müşârun-ileyh hazretlerinin hak ve tefvîzi (16)olmuştur keyfemâyeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun ve tarafımdan verilen şer'i tapu mücebince cânib-i şeri'at-ı gazâdan dahî bir kıt'a istihkâm hücceti (17)i'tâ olunsun dedikde gibbe't-tasdîkü's-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehr-i Şa'bâni'l-mu'azzam sene (18)erba' ve seb'in ve mieteyn ve elf.

248. Hüküm (30b-4): Ankoz Kethüdâoğlu Bin Mehmed'in Tarlasını Vakfa Satışına Dair Kayıt

(1)Medine-i Samsun Kazası'nda Ayvacıbükü Karyesi sâkinlerinden Ankoz Kethüdâoğlu Ali bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hâfir lâzımü't-tevkirde iş bu bâ'isü'l-kitâb (2)Canik Sancağı mutasarrıfı sa'adetli Osman Paşa Hazretleri'nin zikr-i câi tarlayı teferruğa vekîl-i müseccil-i şer'isi Zira'at Müdürü Numan Ağa (3)mahzarında evkâf müdürü Mehmed Emin Efendi ve Şeyh Hamza Zâviyesi kâimekâmı es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi hâzır olduğu halde (4)takrîr-i kelâm ve ta'bir-i ani'l-merâm edüp Medine-i mezbûrede defin-hâk-ı ıtırnâk Şeyh Hamza Kuddise Sirruhü'l-azizHazretleri Vakf-ı (5)Şerîfi'nden olup tefvîzi ati'l-beyânın vukû'una değin yedimde olan tapu ile taht-ı tasarrufumda olan karye-i mezbûrede (6)vâki' yalıklık dimekle arif bir taraftan Çakırcıoğlu tarlası ve bir taraftan

Durmuş'un tarlası hudûdu ve bir taraftan (7)Hüseyin'in tarlası ve bir taraftan Abdulkadir tarlası ile mahdûd otuz beş kil-i âsitâne tohum isti'âb eder bir kıt'a mutasarrıf (8)olduğum tarlamı üç bin guruş bedel mukâv-belesinde müvekkil-i müşârun-ileyh hazretleri bâ izn-i kâimekâm ferâğ-ı mu'teber-i kat'i ile (9)ferâğ ve tefvîz eylediğimde müşârun-ileyh hazretleri dahî ber vech-i muharrer tefriğ ve tefviz ve kabûl eyledikten sonra bedel-i ferâğ olan meblağ-ı (10)mezbûr üç bin guruşu yedinden temâmen ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm tarla-yı mahdûd-ı mezkûrda benim asla alâkam ve müdahalem (11)kalmayup Paşa-yı müşârun-ileyh Hazretlerinin makbûzu olmuştur keyfemâyeşâi ve yehtâr mutasarrıf olsun ve cânib-i müteveli (12)ve evkâfdan verilen tapu (...) cânib-i şer'a azâdan dahî bir kıt'a istihkâm hücceti i'tâ olunsun dedikde (13) gibbe't-tasdîkü's-şer'i mâ vaka' bi't-taleb ketb olundu. Fî 29 Şa'ban sene 74.

SONUÇ

1857-1863 yıllarına ait 1764/10 numaralı Samsun Şer'iyeye Sicil Defterinde tutulan kayıtlardan elde ettiğimiz bilgiler doğrultusunda, çıkardığımız sonuçları şu şekilde sıralamamız mümkündür.

1764/10 numaralı defterde incelediğimiz kısımda toplam iki yüz kırk sekiz adet kayıt bulunmaktadır. Defterimizde tutulan kayıtlar; çoğunlukla vekil tayini, alacak verecek davası, arsa, tarla, ev ve hisse satışı ile ilgili hükümler, imam tayini hakkında hükümler, çalınmış ya da kaybolan mal ile ilgili hükümler, mübayâ'a ve verâset hücceti, tereke ve taksîm ile ilgili hükümler gibi konuların yanında nafaka, ispat-ı rüşd, vasîlere alım-satım izni verilmesi, evlenme ve boşanma, fermân, fetvâ, ma'rûz ve gayr-i müslimler ile ilgili konulardan oluşmaktadır.

1764/10 (vr.1a-30b) Samsun şer'iyeye sicil defterinde yer alan kayıtlara göre genelde karı-koca ve çocuklardan oluşan, çekirdek aile diye tâbir ettiğimiz aile yapısı mevcuttur. Incelediğimiz kısımda defterde iki yüz kırk sekiz kayıt arasında sadece bir adet boşanma kaydı bulunmaktadır. Bu da bize Osmanlı aile yapısının ne kadar sağlam olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Osmanlı devletinde dört eşe kadar evlilik serbest olmasına rağmen incelediğimiz defterde döneme ait çok eşlilik kaydına rastlamamaktayız. Buna karşılık defterde incelediğimiz kısımda 4 adet nikah kaydı bulunmaktadır. Ayrıca üç adet de mihir kaydı vardır. Tutulan mihir kayıtlarından ise Osmanlı aile hukukunda kadına verilen önem kayda değerdir.

Osmanlı aile hukukunda vârislerin haklarının korunmasına son derece önem verilmiştir. Kişiler kendilerine vasî tayin ederek vefatlarından sonra alacaklarının tahsilini ve yahut da borçlarının ödenmesini ve terekelerinin vârislerine ulaştırılmasını istemişlerdir. Ailede mîras paylaşımı ile ilgili kayıtlardan ölen kişinin çocukları, eşi vb yakınlarına miras bırakıldığını görmekteyiz.

Vefat eden kişinin yakınlarından reşit olmayanlar varsa, reşit olana kadar onlara, babaları ya da annelerinden mîras kalan malları kollayıp gözetmesi için aileden veya mahalleden uygun birisi vasî tayin edilmiştir. Defterde incelediğimiz kısımda bir adet ispat-ı rüşd kaydı bulunmaktadır

Ayrıca tereke kayıtlarından vefat eden kişinin geriye bıraktığı menkul ve gayr-i menkul mal varlıkları ve bunların hudutlarıyla beraber tek tek sayıldığını görmekteyiz. Bu durum bize miras konusunun ne kadar titizlikle takip edildiğini göstermektedir.

Defterde incelediğimiz kısımda en çok Hançerli, Pazar, Camii Kebir ve Sa'di Bey Mahallesi'nin adı geçmektedir. Bu durum bölgenin şehrin merkezi olma özelliği cazibesini günümüze kadar taşımıştır.

İncelediğimiz defterdeki kayıtlardan da anladığımıza göre müslim ve gayr-i müslimler bir arada yaşamış ve kimsenin dînî yaşantısına inancına ve fikrine müdahale edilmemiştir. gayr-i müslimler Osmanlı halkının içerisinde müslümanlar gibi can ve mal güvenliğine, inanç ve ibadet özgürlüğüne sahip olmuşlar, dini eğitim, öğretim, âyin ve ibadetlerde tam bir serbestlik elde etmişlerdir. Ayrıca ikamet ve seyahat konusunda da müslümanlarla aynı haklara sahip olmuşlar, iş ve ticaret hayatının her alanında serbestçe faaliyet göstermişlerdir.

Gayr-i müslimler şer'î hukuka göre işleyen Osmanlı mahkemelerinde kendi haklarını sonuna kadar arayabilmişlerdir.

Kayıtlardan elde ettiğimiz sonuçlara göre diyebiliriz ki Samsun'da müslüman halk ile gayr-i müslim tebaâ arasındaki ilişkiler iyi bir düzeyde idi. Bu ilişkiler karşılıklı samimiyet, güven ve hoşgörü esasına dayanmaktaydı.

Gayr-i müslimler sadece müslümanlarla yaşadığı problemleri mahkemelere taşımamışlardır. Aynı zamanda kendi aralarında yaşadıkları anlaşmazlıkları da mahkemelere taşımışlardır.

Osmanlı devletinde vakıfların işlerinin düzenli yürütülmesi ve vakfa zarar gelmemesi için vakıf yönetimine son derece özen gösterilmiştir. Böylece vakıflar yoluyla cami, mescid, mektep, çeşme, yol, köprü, imamet gibi dînî ve sosyal yapılar inşa edilmiş, çeşitli kültürel faaliyetlerin yürütülmesine imkan sağlanmıştır.

1764/10 (vr.1a-30b) No'lu incelediğimiz defterden anladığımız kadarıyla 1857-1863 yılları arasında Samsun'un ticareti oldukça hareketlidir. Çünkü kayıtların bazılarında Samsun'a diğer sancak, vilayet ve kazalardan ticaret için gelen bir çok insan bulunmaktadır. O yıllarda Samsun'un ticari açıdan önemli bir yere sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Bunun yanı sıra halkın taşınmaz malları arasında ev, samanhan, ambar, oda, arsa, dükkan, kahvehane, bağ, tarla gibi mallarının bulunduğunu kayıtlardan anlamaktayız.

Osmanlı halkının hayvancılıkla da uğraştığını kayıtlardan çıkarmak mümkündür. Büyük baş hayvan olarak; sığır ineği, câmûş ineği, câmûş öküzü, kısarak, at ve eşek besledikleri gözümüze çarpmaktadır.

Bu hayvanların etinden, sütünden, derisinden ve gücünden faydalanılırdı. Bunlar arasında halk için en kıymetli olanları câmûş öküzü ve at idi. Çünkü kayıtlarda geçen hırsızlık olaylarında en çok bu iki hayvanın adı geçmektedir.

Defterdeki kayıtlar içerisinde çalınmış veya kaybolmuş mallarla ilgili kayıtlarda, şahitlerin ifadesi doğrultusunda kaybolmuş ya da çalınmış hayvanları, kaybeden kişiye verilmesine karar vermiştir. Bu dönemde şer'î mahkemeler, ceza davalarına bakmadığı için verilen kararlarda hırsızlığı yapan kişilerle ilgili cezaî bir hüküm bulunmamaktadır.

Defterde imam ve mütevellî tayini sıkça rastlanılan kayıt türlerinden biridir. Bu tür kayıtlarda dikkatimizi çeken husus, imâmet ve mütevellîliğin babadan oğula geçen bir görev olduğudur. Buradaki görev, 'ekberiyet' kuralına göre büyük oğluna verildiği görülmektedir.

Kayıtlardan müslüman kadın, erkek ve gayri müslim halkın Şer'î mahkemelere müracaat etme haklarına sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; incelemiş olduğumuz 1857 ve 1863 yılları arasında Samsun bölgesine ait mahkemeye yansıyan kayıtlar ışığında şehrin sosyal, kültürel, dînî ve ekonomik yapısıyla ilgili bir takım bilgiler edinmiş bulunmaktayız. Bu bilgilerin de şehir tarihçiliğine ve araştırmacılara katkı sağlayacağını düşünmekteyim.

KAYNAKÇA

Akgündüz, Ahmet – Öztürk, Sait; “*Bilinmeyen Osmanlı*”, İstanbul: OSAV, 1999.

—; “Şer‘iyye Sicilleri I”, İstanbul: TDAV Yayınları, 1989.

—; “İ‘lâm”, DİA, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, c. XXII, 2000.

Aydın, M.Akif; “*Mahkeme*”, DİA, Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları, c. XXVII, 2003.

Beşirli, Mehmet; “XIX. yüzyılın başlarında Samsun Şehri (1755 Numaralı Samsun Şer‘iyye Siciline Göre) (H.1200-1255; M.1785-1839) (2 cilt)” (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1993)

—;“19. Yüzyıl’ın Ortalarında Samsun Vakıfları ve Gelirleri”, Geçmişten Geleceğe Samsun 1, ed.: Cevdet YILMAZ, Samsun: Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, 2006, ss. 473-501.

Binark, İsmet; *Arşiv ve Arşivcilik Bilgileri*, Ankara: T.C. Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanlığı, Yayın No: 3-Gn. No: 049, 1980.

Cin, Halil- Akgündüz, Ahmet; *Türk İslam Hukuk Tarihi I*, İstanbul: y.y., 1990.

Coşkun, Mehmet; “Samsun Şer‘iyye Sicilleri (1770 Nolu)”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1992)

Denktaş, Mustafa; “Şer‘iyye Sicil Defterleri’nin Sanat Tarihi Araştırmalarındaki Önemi (Kayseri Ölçeği),” *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (2005/1)

Devellioğlu, Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: y.y., 1993.

Doğan, Osman; “1760 Numaralı Samsun Şer‘iyye Sicili 1267-1275/1850-1859”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2006)

Durhan, İbrahim; “Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilâtındaki Gelişmeler”, EÜHFD, c. XII., t.y.

Ekinci, Ekrem Buğra; “*Osmanlı Mahkemeleri (Tanzimat ve Sonrası)*”, İstanbul: Arı Sanat Yayınları, 2010.

Ekmekçi, Fikret, “Osmanlı Mahkeme Kayıtları (Şer’iyye Sicilleri) 1788 No’lu deftere göre Samsun”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1999)

Eliboş, Ahmet Fevzi; “1883 (H.1301) Tarihli Samsun Şer’iyye Sicili”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1991)

Elmas, Ahmet; “Osmanlı Dönemi Mahkeme Kayıtları (Samsun Şer’iyye Sicilleri) 1769 No’lu Deftere Göre Yöre Araştırması”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2000)

Engin, Nihat; “*Köle*”, DİA, Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları, c.XXVI, 2002.

Erkal, Mehmet, “*Beytülmâl*”, DİA, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, c. VI, 1992.

Gedikli, Fethi; Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c. III, sayı 5, 2005.

İlgürel, Mücteba; “Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru”, *ÜEF Tarih Dergisi*, C. XXVIII-XXIX, İstanbul: 1975.

—, “XVIII. Yüzyıl Balıkesir Şer’iyye Sicillerine Göre Subaşılık Müessesesi”, VIII.Türk Tarih Kongresi, Ankara 11-15 Ekim 1976: Kongreye Sunulan Tebliğler, Ankara 1981, c. II

İnalçık, Halil; “*Devlet-i Aliyye*”, *Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009.

Karagöz, Rıza; “*II.Meşrutiyet Döneminde Canik Sancağı’nda İdarî Yapılanma*”, Geçmişten Geleceğe Samsun 1, ed.: Cevdet Yılmaz, Samsun: Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, 2006.

Kılıç, Orhan; “*Osmanlı Dönemi İdarî Uygulamalar Bağlamında Canik’in Yönetimi ve Yöneticileri*”, Geçmişten Geleceğe Samsun 1, ed.: Cevdet Yılmaz, Samsun: Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı, 2006.

Kütükoğlu, Mübahat S; “*Defterdar*”, DİA, Diyanet Vakfı Yayınları, c. IX.

Köse, Osman; “*Canik’in Osmanlılara Geçişi ve Canik’te İktisadi Hayat*”, İlkçağdan Cumhuriyete Canik, ed.: Cevdet YILMAZ, Samsun: Canik Belediyesi Kültür Yayınları, 2011.

Oğuz, Mustafa - Akgündüz, Ahmet; “*Hüccet*”, DİA, İstanbul: Diyanet Vakfı

Yayınları, c. XVIII, 1998.

Okuyan, Abdurrahman; “1772 No’lu Samsun Şer’iyye Defterinin Değerlendirilmesi”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,1998)

Ongan, Halit; “*Ankara'nın Bir Numaralı Şer'iyye Sicili*”, Ankara: y.y., 1958.

Ortaylı, İlber; *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Ankara: y.y., 1994.

Öz, Mehmet; “*Samsun*”, DİA, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, c. XXXVI, 2009.

—; *XV-XVI. Yüzyılda Canik Sancağı*, Ankara:T.T.K, 1999.

Pakalın, Mehmet Zeki; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.I, II, III, İstanbul: 1983.

Sami, Şemsettin; “*Kâmûs-ı Türkî*”, Dersâadet 1317.

Tiryaki, Arzu; “H. 1267-1270 (1850-1854) tarihli (Nr. 1759) Samsun Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Tahlili” (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2004)

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı; *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, Ankara: y.y., 1984.

—; “Şer'i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü-Halkevleri Dergisi*, c.V, sayı.29, Ankara: 1935.

Yazıcı, Gürcan; “42/1769 No`lu Samsun Şer’iyye Sicili’nin Transkrip ve Tahlili”, ” (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2006)

Yediyıldız, Bahaeddin; “*Vakıf*”, DİA, İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, c. XIII, 1986.

Yeğin, Abdullah; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lügat*, İstanbul: Sebat Yayınları, 2006.

Yolalıcı, Mehmet Emin; *XIX. Yüzyılda Canik (Samsun) Sancağı'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1998.

—, *Samsun Eşrâfından Hazinedâr-zâde Es-seyyid Abdullah Paşa'nın Terekesi*, Samsun: 1987.

Zorlu, Mehmet; “1888–1889 Yıllarına Ait Samsun Şer’iyye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Tahlili”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2012)

Fırat, Nurullah; “1875–1878 Yıllarına Ait Samsun Şer’iyye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Tahlili”, (*Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,2013)

İnternet Siteleri

www.arsivder.org

www.isam.org.tr

www.devletarsivleri.gov.tr

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Kad%C4%B1>

<http://www.osmanlicasozluk.net/osmanlica/26691-sozluk-İLAM-I%60LAM-anlam.html>

ÖZGEÇMİŞ

02.01.1985 tarihinde Samsun'da doğdu. Samsun İmam Hatip Lisesini 2002 yılında bitirdikten sonra Ondokuzmayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölümünde eğitim göremeye hak kazandı ve 2007 yılında mezun oldu. 2007 yılından bu yana Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

İletişim Bilgileri: 0544 665 79 97

E mail: ayazgok@hotmail.com

EK: 1764/10 NO'LU SAMSUN ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİNİN (Vr. 1a-30b)

ÖZGÜN METNİ

Ş.S.D.:

İLİ: SAMSUN

No: 1764/10

Poz No:

۱) بادی رفیق علم افیروز اولاد

۲) حدیثه صومعه کلاهدان در فضیله سید علی نقی و در فضیله نایب امری حضرتان و شیخ

۳) در فضیله زین العابدین و فضیله ائمه و در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۴) در فضیله الاجتناف خصوصاً در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۵) در فضیله حداد اولاد و در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۶) اعلام مشرفان بر فضیله صورت حدیثه سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۷) در فضیله حداد اولاد و در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

در فضیله سید علی نقی

۱) حدیثه خانم در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۲) در فضیله حداد اولاد و در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۳) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۴) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۵) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۶) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۷) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۸) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۹) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر و در فضیله سید احمد

۱۲۷۴

۱) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۲) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۳) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۴) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۵) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۶) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۷) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۸) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۹) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۰) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۱) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۲) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

فراق حضرتان سید علی نقی و سید محمد باقر

۱) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۲) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۳) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۴) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۵) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۶) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۷) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۸) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۹) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۰) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۱) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۲) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۳) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

۱۴) در فضیله سید علی نقی و در فضیله سید محمد باقر

1) در باب و کما...
 2) بر ملا...
 3) در باب...
 4) کما...
 5) کما...
 6) کما...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...
 6) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...

1) در باب...
 2) در باب...
 3) در باب...
 4) در باب...
 5) در باب...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...
 7) ...
 8) ...
 9) ...
 10) ...
 11) ...
 12) ...
 13) ...
 14) ...
 15) ...
 16) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...
 7) ...
 8) ...
 9) ...
 10) ...
 11) ...
 12) ...
 13) ...
 14) ...
 15) ...
 16) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...
 7) ...
 8) ...
 9) ...
 10) ...
 11) ...
 12) ...
 13) ...
 14) ...
 15) ...
 16) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...
 7) ...
 8) ...
 9) ...
 10) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...

1) ...
 2) ...
 3) ...
 4) ...
 5) ...
 6) ...
 7) ...
 8) ...
 9) ...
 10) ...
 11) ...
 12) ...
 13) ...
 14) ...
 15) ...
 16) ...

